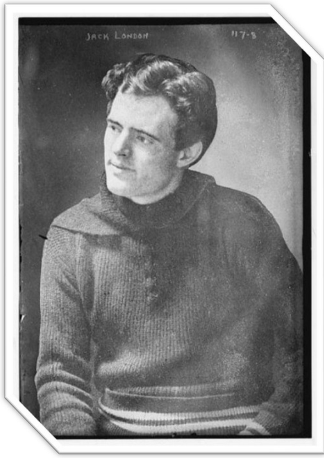
Jack London

SMOKE BELLEW

COLECTIA WESTERN

Jack London

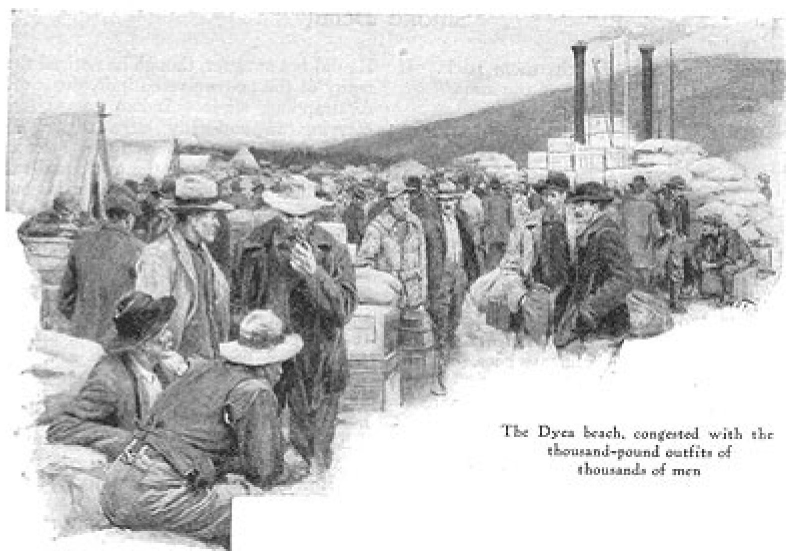
Smoke BellEw

1912

V.2.0.

V.2.0.

The Dyea beach, congested with the thousand-pound outfits of thousands of men

GUSTUL CĂRNII.

La început era Christopher Bellew. Când ajunse la colegiu, deveni Chris Bellew. Mai apoi, în adunătura boemă de la San Francisco i se spunea Kit Bellew. Pentru ca, în cele din urmă, să nu mai fie cunoscut decât sub numele de Smoke Bellew. Şi povestea evoluţiei numelui său e de fapt povestea vieţii sale. Şi nu s-ar fi întâmplat nimic din toate astea dacă n-ar fi avut parte de o mamă iubitoare şi un unchi neîndurător şi, în plus, n-ar fi primit o scrisoare de la Gillet Bellamy.

„Tocmai am văzut un exemplar din *Talazul*”*,* îi scria Gillet de la Paris. „O'Hara o să se descurce cu foaia asta, dar încă nu se pricepe la unele şmecherii.” După care urmau nişte amănunte privind îmbunătăţirea săptămânalului unei colectivităţi în plină afirmare. „Du-te şi fă-i o vizită. Lasă-l să creadă că astea-s propriile tale idei. Să nu afle cumva că vin de la mine. Dacă află, o să mă numească pe mine corespondent la Paris, chestie pe care nu mi-o pot permite, fiindcă, deocamdată, fac bani buni cu treburile mele pe

spinarea marilor reviste. Dar mai întâi şi mai întâi nu uita să-l convingi să-l dea afară pe jegosul ăla care ţine rubrica criticii de artă şi muzicale. Şi încă ceva, San Francisco a avut întotdeauna o literatură a lui. Dar acum nu prea mai are. Spune-i să facă ce-o şti şi să pună mâna pe vreun isteţ care să toarne un serial mai sprinten, condimentat cu adevăratul romantism, cu strălucirea şi culoarea San Francisco-ului.”

Şi iată-l pe Kit Bellew îndreptându-se spre redacţia *Talazului* hotărât să dea lecţii. O’Hara îl ascultă. O’Hara aduse argumente. O’Hara fu de acord. O’Hara îl concedie pe jegosul care ţinea rubrica de critică. Ba, mai mult, O’Hara îl luă pe Kit în stilul său, tocmai stilul de care se temuse Gillet chiar şi din îndepărtatul Paris. Când O’Hara voia ceva, nici un prieten nu-i putea rezista. Şi, când amabil, când silnic, devenea irezistibil. Înainte de a apuca Kit Bellew să scape din biroul lui, era redactor şef adjunct, acceptase să ţină rubricile săptămânale de critică, până se va găsi un condei mai acătării şi se angaja să scrie săptămânal câte un episod, de câte zece mii de cuvinte, din serialul San Francisco… şi toate astea fără să primească un ban. *Talazul* încă nu aducea venituri, îi explică O’Hara. Şi la fel de convingător îi explică faptul că numai un singur om din San Francisco ar fi fost în stare să scrie acel serial şi omul acela nu era altul decât Kit Bellew.

„O, Doamne, eu sunt isteţul!”, gemu Kit de unul singur mai apoi când se trezi coborând pe scara îngustă.

Drept urmare, începu munca de sclav al lui O’Hara şi al nesăţioaselor rubrici ale *Talazului.* Săptămâni în şir, nu s-a ridicat de pe unul din scaunele redacţiei, a ţinut piept creditorilor, s-a luptat cu tipografii şi a pus pe hârtie câte douăzeci şi cinci de mii de cuvinte pentru articole de toate felurile. Iar chinurile sale nu dădeau semne să se mai uşureze. *Talazul* era ambiţios. Începu să fie şi ilustrat. Operaţiile erau costisitoare. Pentru Kit Bellew nu mai rămânea nici un ban, ca dovadă revista nu plătea pe nici unul dintre oamenii cu care sporea redacţia. Din fericire, Kit avea veniturile lui. Destul de modeste, comparate cu ale

altora, dar suficiente ca să-i permită să facă parte din mai multe cluburi şi să aibă şi un studio în cartierul latin. Dar, de fapt, de când ajunsese redactor şef adjunct, cheltuielile personale i se reduseseră drastic: nu mai avea timp să arunce banii. Nu mai dăduse pe la studio, nu mai îmbia boema locală la câte o faimoasă serată acolo. Şi, cu toate astea, era mereu falit pentru că *Talazul,* totdeauna în suferinţă, îi storcea şi banii, nu numai creierii. Erau, mai întâi, ilustratorii care periodic refuzau să mai facă ilustraţiile şi tipografii, care, tot atât de periodic, refuzau să mai tipărească, apoi curierii care nu mai voiau deseori să-şi facă meseria nici ei. În astfel de împrejurări, O'Hara se uita la Kit, iar Kit făcea tot ce era de făcut.

Când vaporul *Excelsior* sosi din Alaska, aducând veşti despre terenurile aurifere din Klondike[1], ce tulburaseră minţile întregii ţări, Kit avansă o propunere cu totul neserioasă:

— Ascultă, O'Hara, începu el. Goana asta după aur are şansa să fie o treabă uriaşă… Ehei, se întorc din nou zilele din '49[2]. Ce-ai zice dacă m-aş duce şi eu să scriu ceva pentru *Talazul?* Cheltuielile mi le acopăr singur.

O'Hara clătină din cap.

— Nu mă pot lipsi de tine din redacţie, Kit. Başca, mai e şi serialul ăla. Iar pe deasupra trebuie să-ţi spun că m-am întâlnit cu Jackson acum un ceas. Mâine o ia spre Klondike şi a acceptat să trimită săptămânal câte o corespondenţă şi fotografii. Nu-l lăsam eu să-mi scape din mână până nu-mi promitea. Şi, ce-i mai frumos, treaba asta nu ne costă nici un ban.

Despre Klondike, Kit auzi din nou când trecu după-amiază pe la club şi, într-o nişă a bibliotecii, îl întâlni pe unchiul său.

— Salutare, unchi al meu! îl întâmpină Kit, făcându-se comod pe un fotoliu de piele şi întinzându-şi picioarele cât erau de lungi. Bei cu mine?

Îşi comandase un cocteil, dar unchiul se mulţumi cu un

---

[1] Regiune în Canada de Nord Vest.

[2] În 1849 s-a declanşat goana după aur.

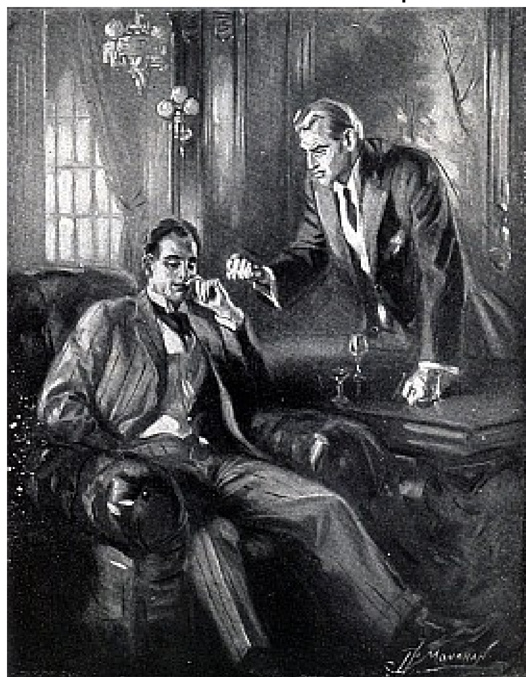
bordo uşor, autentic, băutura lui dintotdeauna. Aruncă o privire iritată şi dezaprobatoare la cocteil şi apoi la nepot. Kit simţi că se apropia predica.

— Nu stau decât un minut, anunţă el grăbit. Trebuie să alerg să-mi arunc ochii la expoziţia Keith, de la *Galeriile Ellery şi* să scriu jumătate de coloană pe tema asta.

— Ce-i cu tine? îl întrebă celălalt. Eşti palid. Arăţi ca o epavă.

În loc de răspuns Kit scoase un geamăt.

— Cred că am să am plăcerea să asist la înmormântarea ta. Parcă şi văd.

Kit scutură trist din cap.

— Nu, te rog, n-am chef să mă mănânce viermii. Eu prefer să fiu incinerat.

John Bellew provenea din generaţia aceea dură şi încercată care traversase câmpiile în urma carelor cu boi prin anii ’50 şi îşi păstrase aceeaşi asprime, la care se adăuga şi asprimea unei copilării petrecute pe drumurile cuceririi noilor pământuri.

— Christopher, nu duci o viaţă ca lumea. Mi-e ruşine pentru tine.

— Pornit pe calea desfătărilor, nu? chicoti Kit.

Bătrânul ridică din umeri.

— Nu te uita atât de crunt la mine, unchiule drag. Aş fi vrut eu să fie calea desfătărilor, dar asta s-a cam dus de râpă. Nu mai am timp de ele.

— Atunci de ce dra…

— Din prea multă muncă mi se trage.

John Bellew scoate un hohot tăios şi neîncrezător.

— Pe cuvânt!

Alt hohot de râs.

— Oamenii sunt produsul mediului, spuse sus şi tare Kit, arătând spre paharul celuilalt. Veselia dumitale e uşoară şi amăruie, ca şi băutura pe care o bei.

— Auzi, prea multă muncă! mârâi el. În viaţa ta n-ai câştigat o para.

— De câştigat am câştigat bani, fii liniştit, numai că nu i-am şi primit. Uite, acum câştig câte cinci sute de dolari pe săptămână şi fac munca a patru oameni.

— Tablouri din alea care nu se vând? Sau… ăăă… vreo muncă din aia fantezistă? Înoţi?

— Pe vremuri.

— Te urci în şa?

— Am încercat şi isprava asta.

John Bellew pufni plin de silă.

— Mă bucur că taică-tu nu mai trăieşte să te vadă în toată splendoarea decăderii tale, îi spuse. Taică-tu a fost bărbat de ispravă, până-n măduva oaselor. Pricepi tu una ca asta? Bărbat! Cred că ar fi ştiut el să-ţi scoată din cap toţi gărgăunii ăştia muzicali şi artistici.

— Vai! Ce vremuri depravate! oftă Kit.

— Aş fi putut înţelege şi accepta chiar şi astea, continuă celălalt pornit, dar măcar să fi reuşit pe calea asta. N-ai câştigat un cent în viaţa ta, n-ai făcut şi tu o treabă bărbătească. Ce rost mai ai şi tu pe lumea asta? Ai fost crescut cum se cade şi totuşi, nici la universitate nu jucai fotbal. N-ai pus mâna pe o vâslă. N-ai…

— Am mai făcut box şi scrimă oarecum…

— Când ai pus ultima dată mânuşile?

— De mult, dar se spunea că ştiu să apreciez bine momentul nimerit şi distanţa, numai că…

— Haide, haide!

— … eram socotit cam nesistematic.

— Leneş, vrei să spui.

— Totdeauna mi-am închipuit că vorba asta e un eufemism.

— Taică-meu, bunicul tău, bătrânul Isaac Bellew, a

omorât cu un pumn un om şi avea şaizeci şi nouă de ani.

— Cine, omul?

— Nu, netrebnic nenorocit ce eşti. Tu la şaizeci şi nouă de ani n-o să fii în stare să omori nici un ţânţar.

— Vremurile s-au cam schimbat, iubite unchiule. Acum pentru omucidere te trimit la puşcărie.

— Taică-tu a făcut călare o sută optzeci şi cinci de mile, fără să închidă un ochi şi au crăpat trei cai sub el.

— Dacă mai trăia şi azi, ar fi făcut acelaşi drum sforăind frumos într-un vagon Pullman.

Bătrânul era gata-gata să se sufoce de mânie, dar îşi înghiţi amarul şi reuşi să îngaime:

— Câţi ani ai tu?

— Am toate motivele să cred că…

— Ştiu. Douăzeci şi şapte. Ai terminat facultatea la douăzeci şi doi. Şi apoi cinci ani i-ai tocat şi i-ai risipit, în faţa lui Dumnezeu şi a oamenilor, spune-mi şi mie ce rost ai tu? La vârsta ta aveam doar un rând de izmene. Mergeam călare şi mânam vitele în Coluso. Eram tare ca piatra şi puteam să dorm pe piatră. Mâncam numai carne de vită, prăjită deasupra focului şi carne de urs. Şi acum sunt un bărbat mai zdravăn decât tine. Probabil că ai vreo şaptezeci şi cinci de kilograme. Dar te pun jos şi acum şi te zvânt din bătaie de te iau la pumni.

— Da’ ca să dai pe gât nişte cocteil sau ceai din acela roşu nu e nevoie de atâta forţă minunată, mormăi Kit cu dispreţ. Unchiule, nu vezi că vremurile s-au schimbat! În plus n-am fost crescut aşa cum trebuie. Săraca maică-mea era puţin cam aiurită, draga de ea…

John Bellew tresări împins de mânie.

— … şi aşa cum mi-ai descris-o şi tu, era prea bună cu mine, m-a ţinut numai pe palme. Ei, dacă pe vremea când eram eu puştan aş fi avut şi eu parte de vacanţe foarte bărbăteşti… din acelea de care te bucurai dumneata… Mă întreb şi acum de ce nu m-ai invitat niciodată şi pe mine? Îi luai pe Hal şi Robbie peste tot prin Sierra şi în călătoriile dumitale prin Mexic.

— Probabil mai ales fiindcă prea te purtai ca un Lord

Fauntleroy[3].

— Numai vina dumitale, unchiule şi a… scumpei mele mame. De unde aveam eu să cunosc greul? Eram abia un prunc. Ce-mi rămânea mie altceva decât să mă uit la gravuri, la poze şi să mă joc de-a ala-bala? Cu ce sunt eu de vină că n-am fost niciodată nevoit să asud?

Bătrânul se uită la tânărul său nepot cu o silă nedisimulată. Nu se putea stăpâni în faţa neseriozităţii născute din comoditate.

— Ei, bine, am de gând să mai fac una din excursiile pe care tu le numeşti bărbăteşti. Ce-ar fi dacă te-aş invita şi pe tine?

— Aş zice că e puţin cam târziu. Încotro?

— Hal şi Robert pleacă spre Klondike, iar eu îl însoţesc prin trecătoare[4] şi apoi până la lacuri, după care mă întorc…

Nu mai continuă pentru că tânărul sări în picioare şi-i strânse mâna.

— Salvatorul meu!

John Bellew deveni pe dată bănuitor. Nici nu visase că invitaţia îi va fi acceptată…

— Doar nu vrei să spui că mergi! făcu el.

— Când pornim?

— Va fi o călătorie grea. O să ne cam încurci.

— Nu, n-o să vă încurc cu nimic. Am să trudesc şi eu. Am învăţat să muncesc de când am intrat la *Talazul.*

— Fiecare trebuie să care provizii pentru un an întreg. Şi lumea dă buzna într-acolo, încât cărăuşii indieni nu-s în stare să facă faţa cererilor. Hal şi Robert o să fie nevoiţi să-şi care echipamentul singuri până la destinaţie. Iar eu de asta merg cu ei, să-i ajut… să-şi care bagajele. Dacă vii cu noi, va trebui să faci acelaşi lucru.

— Atunci să mă vezi!

— N-ai să fii în stare să cari poveri, obiectă celălalt.

---

[3] Lord Fauntleroy – eroul cărţii lui Frances Hodgsoo Burnett „Micul Lord Fauntleroy”, aici în sensul de copil răzgâiat.

[4] E vorba de trecătoarea Chillkoot, aflată pe drumul spre Klondike, în Canada de Vest.

— Când pornim?
— Mâine.
— Nu trebuie să te socoteşti vinovat şi să crezi că predica dumitale despre greul în viaţă m-a convins, îi spuse Kit la despărţire. Exact acum a venit vremea s-o şterg din loc, undeva, oriunde, să scap de O'Hara.
— Cine e O'Hara? Vreun japonez?
— Nu. Un irlandez, vechil de sclavi, cel mai bun prieten al meu, redactorul şef şi proprietarul neiertător al *Talazului.* Ce spune el aia se face. E în stare să oblige şi fantomele să defileze.
În noaptea aceea Kit Bellew îi scrise un bilet lui O'Hara: „E vorba doar de o vacanţă de câteva săptămâni, explica el. Trebuie să găseşti tu vreun isteţ să mâzgălească episoadele serialului. Îmi pare rău, bătrâne, dar sănătatea mi-o cere. Şi când mă întorc am să asud de două ori mai mult ca acum."
Şi Kit Bellew se trezi în nebunia de pe plaja Dyea înţesată cu miile de livre de echipamente ale miilor de oameni. Aceasta imensă masă de bagaje şi provizii, aruncată pe ţărm de vapoare, începea, încet, încet, să se scurgă în susul văii Dyea şi peste Chillkoot. Era un traseu de douăzeci şi opt de mile şi transportul nu-l puteau face decât oamenii – cu spinarea. Cu toate că hamalii indieni săltaseră preţul transportului de la opt cenţi la patruzeci livra, aveau treabă până peste cap şi se vedea limpede că cea mai mare parte a bagajelor va rămâne prinsă de iarnă de cealaltă parte a trecătorii, cum e mai prost.
Şi cel mai neajutorat dintre neajutoraţi era Kit. Ca la atâtea sute de oameni şi la şoldul lui spânzura de centură un revolver. De treaba asta era însă vinovat unchiul lui, otrăvit de amintirea vremurilor ticăloase de demult. Kit Bellew era un romantic. Părea fascinat de toate poveştile şi mirajul care înconjura goana după aur şi privea cu un ochi de artist viaţa şi întâmplările din jur. Nu lua în serios toată tărăşenia. Aşa cum spusese şi pe vapor, doar nu participa la propria-i înmormântare. Era doar un om care-şi face vacanţa şi are de gând să tragă cu ochiul dincolo de

trecătoare, să admire peisajul şi apoi să se întoarcă.

Lăsându-şi tovarăşii pe plajă să aştepte descărcarea bagajelor la ţărm, Kit o luă agale către o veche factorie. Nu-şi legăna şoldurile, deşi observase că mulţi dintre cei procopsiţi cu revolvere la brâu aşa făceau. Un indian de vreo şase picioare înălţime, strâns în curele, căra în spinare o povară neobişnuit de voluminoasă. Kit o luă pe urmele lui, admirând gambele minunate ale individului, graţia şi uşurinţa cu care se mişca, în ciuda acelei poveri. Indianul îşi lepădă povara pe cântarul din faţa factoriei şi Kit se alătură grupului de căutători de aur plini de admiraţie care îl înconjurară. Povara avea o sută douăzeci şi cinci de livre, cifră rostită cu veneraţie şi groază pretutindeni. Era ceva, se gândi Kit şi se întrebă dacă el era în stare măcar să salte ditamai greutatea, nicidecum să o mai şi care în spinare.

— Ei, bătrâne, o duci până la Lacul Linderman? întrebă el.

Indianul, aproape pocnind de mândrie, mormăi afirmativ.

— Şi cu cât te alegi după ce duci încărcătura asta?

— Cincizeci de dolari.

Când conversaţia, ajunse aici, Kit o lăsă baltă. Dar surprinse o tânără care stătea în uşa factoriei. Spre deosebire de toate celelalte femei care coborau de pe vapoare, nu era gătită nici cu fustă scurtă, nici cu costumaţie sportivă. Era îmbrăcată aşa cum sunt îmbrăcate atâtea femei care călătoresc oriunde prin lume. Ceea ce i se păru izbitor era firescul apariţiei ei, care îi dădea sentimentul că, nu ştiu cum, aparţinea acelor locuri, în plus, mai era şi tânără şi frumoasă. Chipul surprinzător de atrăgător prin culoarea şi ovalul său îl uimi. Se uită lung, lung la ea până când fata simţi şi întoarse spre el nişte ochi întunecaţi, cu gene lungi şi, întâlnindu-i pe-ai lui, îl cântări cu răceală. De la chipul lui, privirea coborî amuzată spre imensul revolver de la şold. Apoi ridică din nou ochii, în care se putea citi un dispreţ uşor amuzat. Îi primi privirea ca pe-o lovitură. Fata se întoarse spre bărbatul ce stătea lângă ea şi-i arătă spre Kit. Acesta îl cântări şi el cu acelaşi zâmbet amuzat şi dispreţuitor.

— Chekako! spuse fata.

Bărbatul de lângă ea, care arăta ca un vagabond, cu o salopetă ieftină şi o haină de lână roasă pe el, zâmbi subţire şi Kit se simţi umilit fără să ştie bine de ce. Fata era neobişnuit de frumoasă, se gândi el când cei doi se îndepărtară. Îi observă atent mersul şi-l ţinu minte ca să-l poată recunoaşte şi după o mie de ani.

— L-ai văzut pe individul acela cu fata? Îl întrebă tulburat vecinul lui Kit, Ştii cine-i?

Kit scutură din cap.

— Cariboo Charley. Mi l-a arătat şi mie cineva. A pus mâna pe o mină grozavă în Klondike. E tăbăcit în meseria asta. A fost vreo doisprezece ani şi pe Yukon. Abia a venit dintr-acolo.

— Dar ce înseamnă chekako? îl întrebă Kit.

— Unul ca dumneata, unul ca mine, veni răspunsul.

— S-ar putea să fiu, dar mai întâi ar trebui să mă mai cântăreşti puţin. Dar ce înseamnă?

— Ageamiu.

Pe drumul de întoarcere spre plajă, Kit răsuci în minte cuvântul acela pe toate părţile. Doare când îţi spune ageamiu un boţ de puştoaică zveltă. Se trase într-un colţ, printre grămezile de bagaje, având încă în minte imaginea indianului cu impresionanta lui povară şi încercă să afle cât îl ţineau puterile. Alese un sac de făină care, după cum bine ştia, cântarea exact o sută de livre. Se duse lângă el, se aplecă şi se strădui să-l salte pe umeri. Prima concluzie la care ajunse fu aceea că o sută de livre constituie o greutate cu adevărat mare. A doua că avea spinarea cam şubredă. A treia fu o înjurătură care îi veni pe buze după cinci minute, la capătul cărora se prăbuşi cu tot cu povara cu care se luptase. Îşi şterse fruntea şi, pe deasupra unei grămezi de provizii, îl zări pe John Bellew uitându-se la el, cu o amuzată răceală în priviri.

— Dumnezeule! exclamă acest apostol al confruntării cu greul. Şi coapsele noastre au dat naştere la generaţia asta de neajutoraţi! Când aveam vreo şaisprezece ani mă jucam cu un săculeţ ca ăsta.

— Unchiule, dar ai uitat că eu n-am fost crescut cu carne

de urs.

— Şi am să mă joc cu el şi când am să ajung la şaizeci.

— Ei, mai trebuie să-mi şi demonstrezi.

Şi John Bellew îi demonstră. Avea patruzeci şi opt de ani, dar se aplecă spre sac, îl cântări de încercare, îl trecu dintr-o mână în alta, balansându-l şi, cu o mişcare scurtă, se săltă drept în picioare, cu sacul de făină pe umeri.

— Îndemânare, fiule, îndemânare şi… spinare.

Kit îşi scoase respectuos pălăria din cap.

— Unchiule, eşti o minune a naturii, o minunată minune, unchiule. Crezi că am şansa să prind şi eu priceperea asta?

John Bellew ridică din umeri.

— O s-o iei la vale înapoi înainte de a apuca noi să începem lecţia.

— Nu te teme, gemu Kit. Leul acela turbat, O’Hara, e tot într-acolo. Aşa că nu mă pornesc înapoi decât atunci când voi fi nevoit s-o fac.

Prima etapă de marş a lui Kit a fost un succes deplin. Au reuşit să pună mâna pe nişte indieni care să le ducă până la Trecătoarea lui Finnegan cele două mii cinci sute de livre de echipamente. Mai departe trebuiau să facă treaba asta cu propria lor spinare. Îşi făcuseră planul să înainteze cu câte o milă pe zi. Părea uşor… pe hârtie. Deoarece John Bellew urma să stea în tabără şi să se ocupe cu gătitul, nu va putea decât întâmplător să facă şi el un transport. Aşa că pe capul fiecăruia dintre cei trei tineri căzu sarcina de a căra câte opt sute de livre zilnic pe o distanţă de-o milă. Dacă făceau poveri de câte cincizeci de livre, asta însemna pentru fiecare un drum de şaisprezece mile cu încărcătură în spinare şi câte cinsprezece mile fără, fiindcă „după ultimul transport nu mai trebuie să ne întoarcem la vechea tabără”, le explică Kit încântat de descoperire. Cu nişte poveri de câte optzeci de livre, ar însemna un drum de nouăsprezece mile zilnic, iar cu câte o sută de livre în spinare ar avea de făcut doar cinsprezece mile.

Surprinse zâmbetul plin de neîncredere al unchiului său şi adăugă în grabă:

— Bineînţeles că pentru asta am să mai chinui. Omul

trebuie să deprindă toate şmecheriile meseriei. Aşa că am să încep cu cincizeci.

Aşa făcu şi merse sprinten de-a lungul drumului. Lăsă povara jos unde urma să fie următorul loc de tabără şi porni sprinten înapoi. Era mai uşor decât se gândise la început. Dar două mile i-au ros deja catifeaua puterilor, dând la iveală slăbiciunea de dedesubt. A doua încărcătură a fost de şaizeci şi cinci de livre. Era mai greu şi de data asta nu mai merse la fel de sprinten. Urmând exemplul tuturor cărăuşilor, de mai multe ori se aşeză jos, sprijinindu-şi povara de o piatră sau buturugă. La al treilea drum deveni îndrăzneţ. Se înhămă la un sac de fasole de nouăzeci şi cinci de livre şi o porni. După o sută de iarzi simţi că se prăbuşeşte. Se aşeză şi-şi şterse faţa de sudoare. „Etape mai mici şi opriri mai scurte, murmură el. Asta-i şmecheria."

Uneori nu reuşea să facă nici suta de iarzi şi de fiecare dată când se chinuia să se ridice în picioare pentru o altă scurtă etapă povara devenea nespus de grea. Îşi trăgea cu greu sufletul şi sudoarea curgea şiroaie pe el. Înainte de a face un sfert de milă îşi scoase cămaşa de lână cu totul şi o agăţă într-un copac. Apoi renunţă şi la pălărie. După jumătate de milă constată că e terminat. Niciodată în viaţă nu se extenuase în halul acela şi înţelese că era epuizat. Cum stătea gâfâind, privirea îi căzu pe revolverul cel mare şi centura grea cu cartuşe. „Zece livre de fiare inutile!" mârâi el în timp ce-şi desfăcea centura.

Nici nu-şi mai bătu capul să o agaţe în copac, ci o aruncă în tufe. Şi, pe măsură ce şirul neîntrerupt de cărăuşi curgea pe drum în sus şi-n jos, băgă de seamă că şi alţi ageamii începuseră să renunţe la arme.

Etapele scurte pe care le făcea deveniră şi mai scurte. Uneori nu era în stare să meargă, împiedicat cum mergea el, decât abia o sută de paşi, când palpitaţiile de rău augur ale inimii pe care le simţea în timpane şi tremurul neplăcut al genunchilor îl obligau să se odihnească. Iar perioadele de odihnă deveneau tot mai lungi. În schimb mintea îi lucra. Erau douăzeci şi opt de mile de drum până la capăt, adică

tot atâtea zile, iar aceasta, după toate probabilităţile, era cea mai uşoară dintre ele. „Aşteaptă până ai să ajungi la Chillkoot”, spuneau ceilalţi pe când se opreau să se odihnească şi se întindeau la vorbă. „Unde o să trebuiască să urci în patru labe”. Iar el răspundea: „Nu mă văd eu la Chillkoot. Eu nu. Cu mult înainte am să mă odihnesc frumos în patul meu de sub muşchi”. Lunecă şi efortul groaznic de a-şi recăpăta echilibrul îl înspăimântă. Simţi că în el totul era rupt bucăţele.

— Dacă mă prăbuşesc cu greutatea asta în spinare, m-am terminat, îi spuse el altui cărăuş.

— Şi asta nu-i nimic, îi răspunse acela. Aşteaptă să ajungi la Canyon. Trebuie să traversezi un torent furios pe un buştean de pin de şaizeci de picioare. Şi fără frânghii de asigurare, fără nimic şi unde buşteanul s-a lăsat, apa fierbe printre picioarele tale şi-ţi ajunge până la genunchi. Dacă te prăbuşeşti cu greutatea în spinare nu mai ai când să-ţi scoţi chingile. Stai în apă şi aştepţi să te îneci.

— Sună frumos, îi replică el şi în adâncul sufletului lui epuizat părea să jinduiască una ca asta.

— Acolo se îneacă câte trei-patru în fiecare zi, îl asigură celălalt. Am dat şi eu o mână de ajutor să pescuim un neamţ. Avea la el patru mii de bancnote de un dolar.

— Fericit om aş zice eu, făcu Kit, chinuindu-se să se ridice în picioare şi porni poticnit la drum.

El şi sacul acela de fasole constituiau un fel de tragedie ambulantă. Îşi aduse aminte de bătrânul zeu al mării care stătea călare pe gâtul lui Simbad. Şi asta se cheamă vacanţa foarte masculină, medita el. În comparaţie cu asta, robia lui la O’Hara era un fleac. Mereu era tentat de ideea de a lăsa sacul de fasole în tufiş, să se strecoare înapoi, ocolind tabăra, să ajungă la ţărm şi să ia vaporul înapoi către civilizaţie.

Dar n-o făcu. Uneori simţea imboldul confruntării cu greul şi-şi repeta mereu, mereu că ceea ce pot alţii putea şi el. Cuvintele acestea deveniră un descântec de coşmar şi le mormăia şi către cei care-l depăşeau de-a lungul potecii. Alteori, când se odihnea, îi observa cu invidie pe indienii

aceia zdraveni, cu picioare de catâri, care călcau apăsat sub poverile lor grele. Nu păreau să se odihnească vreodată, ci mergeau mereu înainte, cu o statornicie şi o siguranţă care i se păreau groaznice.

Se aşeză jos şi trase o înjurătură – când mergea nu-i rămânea destul suflu şi pentru asta – şi se luptă cu tentaţia de a o şterge înapoi la San Francisco. Înainte de a parcurge mila aceea, renunţă să mai blesteme şi începu să plângă. Erau lacrimi de om extenuat, încărcat de obidă faţă de sine însuşi. Dacă existase vreodată o epavă umană atunci el era aceea. Când se arătă în zare capătul drumului, făcu un efort disperat, ajunse în tabără şi se prăvăli cu faţa în jos şi fasolea în spinare. Povara nu-l ucise. Rămase aşa un sfert de oră înainte de a-şi aduna suficiente resturi de putere ca să-şi desfacă chingile. După care îl prinse un rău de moarte şi aşa îl găsi Robbie, care avusese şi el necazuri cam de acelaşi fel. Şi abia când îl văzu pe Robbie cât era de prăpădit făcu un efort să-şi revie.

— Ce-s în stare să facă alţii, suntem şi noi, îi spuse el lui Robbie, deşi în sinea lui se întreba dacă nu cumva umbla cu cacialmale.

„Şi am douăzeci şi şapte de ani şi sunt bărbat”, se convinse el de unul singur în cursul zilelor care au urmat. Şi avea nevoie de convingerea asta. După o săptămână, deşi ajunse să-şi care cele opt sute de livre zilnic câte o milă, el pierduse din propria-i greutate cincisprezece livre. Avea faţa trasă şi prăpădită. Trupul şi mintea îşi pierduseră din vechea vioiciune. Nu mergea, călca târşit, iar când parcurgea drumul înapoi îşi târa picioarele la fel ca atunci când mergea cu încărcătura în spinare.

Devenise animal de povară. Adormea înainte de a apuca să termine de mâncat şi avea parte de un somn greu, ca un butuc, în afară de momentele când se trezea urlând de durere, apucat de cârcei la picioare. Îl durea fiecare fibră. Călca pe rană vie şi totuşi a fost floare la ureche faţă de ce-a păţit pe drumul de două mile de pe platoul Dyea unde păşeai numai prin bolovani lustruiţi de apă. Cele două mile au însemnat de fapt treizeci şi opt de mile de mers. Umerii

şi pieptul roşi de curelele chingilor îl făcură să se gândească, pentru prima dată, cu înţelegere la caii înhămaţi pe care-i văzuse pe străzile oraşului.

După ce-şi trecură tot calabalâcul peste puntea de la gura Canyonului, îşi schimbară planul de la început. Pe drum se vorbea că la lacul Linderman fuseseră tăiaţi ultimii copaci care mai rămăseseră în picioare, necesari ca să-ţi faci o barcă. Cei doi veri, cu unelte, joagăr, pături şi de-ale gurii în spinare, o porniră înainte, lăsându-i pe Kit şi unchiul său să se lupte mai departe cu restul echipamentului. Acum John Bellew împărţea cu nepotul sarcina gătitului şi amândoi cărau poverile umăr la umăr. Timpul trecea repede şi pe culmi cădea prima zăpadă. Dacă te prindea vremea proastă în partea astalaltă, însemna o întârziere de aproape un an. Bătrânul îşi arătă tăria săltând în spinare o sută de livre. Kit rămase uimit, scrâşni din dinţi şi se înhămă şi el la suta de livre. Era un chin, dar învăţase şmecheria şi trupul lui, scuturat de lene şi grăsime, începu să se arate tare, cu muşchi zdraveni, câştigaţi cu trudă. De asemenea, se uita în jur şi-şi punea mintea la contribuţie. Băgase de seamă că indienii purtau o chingă şi pe cap şi-şi încropi şi el una pe lângă cele de umeri. Era mai lesne astfel, aşa că începu să pună deasupra toate lucrurile uşoare, stânjenitoare. În chipul acesta, curând, ajunse să fie în stare să pornească la drum încovoiat sub suta de livre prinsă în chingi, la care se adăugau alte cinsprezece sau douăzeci de livre de bagaje puse deasupra, nelegate, sprijinite de grumaz, cu un târnăcop, sau o pereche de vâsle într-o mână şi în cealaltă cu blidele de gătit ale taberei, puse una într-alta.

Dar oricât munceau, truda creştea. Drumul devenea mai dificil, poverile mai grele şi, cu fiecare zi, linia zăpezilor cobora tot mai mult de pe culmile munţilor, în vreme ce preţul cărăuşiei sări la şaizeci de cenţi. De la verişorii plecaţi înainte nu veni nici o veste, aşa că-şi închipuiră că trudeau la doborâtul copacilor şi la tăiatul lor în scânduri pentru barcă. John Bellew deveni nerăbdător. Punând mâna pe o echipă de indieni care se întorceau de la Lacul

Linderman, îi convinse să se înhame la căratul echipamentului. Îl taxară cu câte treizeci de cenţi livra ca să-l care până pe creasta de la Chillkoot, treabă care îl aduse aproape în pragul falimentului. În condiţiile astea, aproximativ patru sute de livre de bagaje, cu veşminte şi echipamente pentru tabără, rămaseră de izbelişte. John Bellew rămase cu ele, să le mişte cum o putea, iar Kit porni alături de indieni. Când avea să ajungă pe creastă, Kit urma să rămână singur, deplasându-şi cum o putea tona lui de bagaje, până avea să-l ajungă cu cele patru sute de livre ale lui, unchiul care-l asigurase că-l prinde din urmă.

Kit bătu drumul alături de cărăuşii indieni. Socotind că avea să înfrunte cale lungă, drept spre vârful Chillkoot, îşi rezervă o povară de numai optzeci de livre. Indienii mergeau cu poverile lor în spinare, într-un ritm mai alert decât avusese el parte până atunci. Dar acum nu mai era cuprins de groază şi ajunsese să se socotească pe picior de egalitate cu indienii.

După un sfert de milă dori să se odihnească, numai că indienii îşi continuară drumul. Rămase alături de ei şi-şi păstră locul în şir. După ce parcurse o jumătate de milă fu convins că nu mai era în stare să facă nici un pas înainte, dar scrâşni din dinţi, îşi menţinu locul şi la capătul acelei mile rămase uimit că încă mai era în viaţă. Apoi, în mod ciudat, îl ajută un al doilea suflu, cum se spune şi următoarea milă i se păru oarecum mai uşoară decât prima. A treia milă aproape că-l ucise, dar, deşi mai că delira de oboseală şi durere, nu se plânse deloc. Apoi, taman când simţi că avea să leşine cu siguranţă, veni şi momentul de odihnă. Indienii, în loc să stea cu poverile în spinare cum era obiceiul cărăuşilor albi,

îşi desfăcură chingile de pe umeri şi frunte şi se aşezară, în voie, la taclale şi la fumat. Trecu astfel o jumătate bună de ceas înainte de a porni din nou. Spre surprinderea lui, Kit descoperi că se simţea proaspăt şi din momentul acela lozinca lui se schimbă în „etape lungi şi perioade lungi de odihnă”.

Nu auzise mare lucru despre piscul Chillkoot, dar acum era nevoit să se caţere de multe ori în patru labe escaladându-l. Dar ajunse pe creastă, în toiul unui viscol, o dată cu indienii şi în taină se mândrea că răzbise laolaltă cu ei, fără să miorlăie şi fără să rămână de căruţă. Acum nutrea o nouă ambiţie, aceea de a ajunge la fel de bun ca un indian.

După ce le plăti indienilor şi-i văzu plecaţi, se lasă o beznă neagră şi rămăsese singur, la o mie de picioare mai sus de limita pădurilor, pe coama unui munte. Cum era ud leoarcă, până la brâu, înfometat şi epuizat şi-ar fi dat venitul pe un an întreg numai pentru un foculeţ şi o cană de cafea. Neavând nici una nici alta, se mulţumi cu o jumătate de duzină de turte reci, după care se strecură la adăpostul cortului numai pe jumătate făcut. Îl prinse moţăiala şi, până să adoarmă, îi rămase vreme doar cât să-i treacă un gând fugar prin minte şi zâmbi cu o plăcere parşivă când şi-l închipui pe John Bellew cărând bărbăteşte pe Chillkoot la deal cele patru sute de livre în spinare. În vreme ce el, deşi împovărat cu două mii de livre, acum urma s-o ia la vale.

Dimineaţă, ţeapăn după truda dinainte, amorţit de frig, îşi strânse cortul, înfulecă câteva livre de slănină crudă, se înhamă la o povară de o sută de livre şi porni la vale pe drumul pietros. Cu câteva sute de iarzi mai jos, drumul trecea peste un gheţar mai mic către Lacul Crater. Ceilalţi treceau peste gheţar. Toată ziua, Kit nu făcu decât să-şi care poverile până la marginea de sus a gheţarului şi pentru că distanţa era scurtă, săltă în spinare câte o sută cincizeci de livre, la fiecare transport. Nu-şi putea stăpâni mirarea că era în stare de o ispravă ca asta. Cu doi dolari, cumpără de la un indian trei biscuiţi marinăreşti tari ca talpa şi cu biscuiţii aceia şi o imensă cantitate de slănină

crudă încropi mai multe mese. Nespălat, îngheţat, cu hainele îmbâcsite de sudoare, se băgă pentru încă o noapte în cort.

Cum se crăpă de ziuă, îşi întinse o foaie de cort pe gheaţă, puse deasupra vreo trei sferturi de tonă de bagaje şi începu să tragă. Unde panta gheţarului era mai pronunţată, viteza poverii spori corespunzător, îl ajunse din urmă, îl săltă călare deasupra şi goni mai departe la vale cu el cu tot.

O sută de cărăuşi, încovoiaţi sub greutatea sarcinilor, se opriră să-l privească. Începu să scoată chiuituri de avertizare şi cei care se aflau în drumul lui se grăbiră, poticnindu-se, căzând, să se dea la o parte. În vale, la marginea de jos a gheţarului, era ridicat un mic cort care părea să se apropie în goană de el, într-atât de repede creştea ca mărime. Foaia lui de cort părăsi drumul bătut de oameni, acolo unde acesta făcea un cot la stânga şi îşi tăie cale prin zăpada afinată. Zăpada se ridică în jurul lui ea un fum de gheaţă şi, în acelaşi timp, mai reduse din viteză. Zări cortul exact în clipa în care se izbi de el, luă cu el întinzătorii din colţ, dădu buzna peste pânza de la intrare şi pătrunse înăuntru, aşezat frumos călare pe grămada de saci cu provizii de pe foaia lui de cort. Cortul se clătină primejdios, ca un om beat şi, prin aburii îngheţaţi ai răsuflării, se trezi nas în nas cu o tânără speriată, ridicată în capul oaselor din păturile în care dormise – exact cea care la Dyea îl făcuse ageamiu.

— Ai văzut ce fum scoteam când veneam la vale? O întrebă el încântat.

Fata îl privi dezaprobator.

— Spune-mi cum e cu covoarele tale fermecate, continuă el.

Răceala cu care-l primi părea un fel de provocare.

— Să fiu mulţumită că nu ai răsturnat şi soba, îi replică ea.

Uitându-se în direcţia privirilor ei, zări o sobă de tablă pe care se afla un ibric de cafea de care se îngrijea o indiancă tot tânără, Kit adulmecă mirosul de cafea şi se uită din nou

la fată.

— Sunt un chekako! îi spuse el.

Mutra plictisită pe care o făcu fata îi demonstra că afirmase un lucru evident. Dar nu se dădu bătut.

— M-am descotorosit de revolver, mai adăugă el.

Abia atunci îl recunoscu fata şi ochii îi sclipiră.

— N-am crezut vreodată că o să ajungi atât de departe, îl informă ea.

Kit adulmecă din nou cu lăcomie aerul.

— Pe viaţa mea! Cafea!

Se întoarse spre fată şi-i spuse direct:

— Uite degetul meu cel mic, ţi-l dărui, taie-l acum, fac orice vrei, mă vând robul tău pentru un an de zile în cap, sau pe oricât, dacă-mi dai şi mie o cană de cafea din ibricul acela.

Şi la cafea, i-a spus cum îl cheamă şi a aflat şi el numele ei: Joy Gastell. A mai descoperit că fata era de mult în regiunea asta. Se născuse la o factorie de la Great Slave şi, pe când era abia un copil, traversase Munţii Stâncoşi împreună cu tatăl ei şi venise pe Yukon. Acum se îndrepta din nou într-acolo împreună cu tatăl ei, care fusese reţinut cu afaceri la Seattle, naufragiase cu *Chanter,* un vapor plin de ghinioane şi fusese adus înapoi la Puget Sound de un vapor trimis să-i salveze.

Ţinând seama că fata era încă în pături şi nu se sculase, Kit nu se mai lungi la vorbă şi, refuzând eroic încă o cană de cafea, se ridică, îşi săltă şi poverile şi le scoase din cort. Dar plecă cu câteva concluzii: fata avea şi un nume şi nişte ochi atrăgători, nu putea să aibă mai mult de douăzeci, douăzeci şi unu sau douăzeci şi doi de ani. Taică-su probabil că era franţuz, ea avea o fire independentă, temperament de consumat şi fusese educată în altă parte, nu în atmosfera asta de oameni ai frontierei.

Mai departe, drumul mergea în jurul Lacului Crater, peste bolovănişul lustruit de gheţuri, deasupra limitei pădurilor şi ajungea la defileul stâncos care ducea spre Tabăra Fericirii şi la primele pâlcuri de pini pipernicişi. Ca să-şi care tot calabalâcul acela greu pe drumul ce înconjura lacul, lui Kit

i-ar fi trebuit zile întregi de trudă chinuitoare. Exista şi o barcă de pânză folosită pe lac pentru transportul bagajelor. Cu două drumuri, în două ceasuri el şi tona lui de bagaje ar fi fost de cealaltă parte. Dar era falit, iar barcagiul cerea patruzeci de dolari de tonă.

— Prietene, barca asta frumuşică e o mină de aur, îi spuse Kit barcagiului. Mai vrei să pui mâna pe o mină de aur?

— Arată-mi-o! răspunse celălalt.

— Ţi-o vând cu condiţia să-mi cari şi mie bagajele dincolo. E o idee încă nepatentată şi poţi să faci târgul deîndată ce ţi-o împărtăşesc. Baţi palma?

Barcagiul se învoi şi lui Kit îi plăcu omul.

— Bine atunci. Vezi gheţarul acela. Ia şi dumneata un târnăcop şi urcă pe el. Într-o zi de muncă faci un jgheab de toată frumuseţea de sus până jos. Te-ai prins? *Corporaţia Jgheabul Chillkoot şi Lacul Crater Limited.* Ceri câte cincizeci de cenţi suta de livre, ai o sută de tone pe zi şi nimic de făcut decât să stai şi să aduni banii.

Două ore mai târziu, Kit şi tona lui de bagaje erau de cealaltă parte a lacului şi câştigase trei zile de mers. Iar când John Bellew îl ajunse din urmă, era acum hăt departe, către Lacul Deep, alt crater vulcanic plin cu apă glacială.

Ultima etapă de mers de la Lacul Long la Linderman avea trei mile, iar drumul, dacă se putea numi drum, urca o spinare de munte de peste o mie de picioare înălţime, apoi o lua abrupt la vale peste pietre lunecoase şi apoi traversa o întinsură mare de smârcuri. John Bellew protestă când îl văzu pe Kit înhămându-se la o povară de o sută de livre, peste care săltă şi un sac de făină de vreo cincizeci de livre, pe care-l puse deasupra, rezemat de grumaz.

— Haide, haide, tu, aşchie din trunchiul celor tari şi zdraveni, îi replică Kit, treci din nou la carnea de urs şi acel unic rând de izmene.

John Bellew clătină din cap.

— Christopher, tare mi-e teamă că m-a cam ajuns vârsta.

— N-ai decât patruzeci şi opt de ani. Ştii dumneata că bunicul meu, tatăl domniei tale, domnule, bătrânul Isaac

Bellew, a ucis un om numai cu o lovitură de pumn pe când avea şaizeci şi nouă de ani?

John Bellew zâmbi strâmb şi-şi înghiţi propria-i predică.

— Unchiule, trebuie să-ţi mărturisesc ceva foarte important. Am crescut ca un lord Fauntleroy, dar sunt în stare să car în spinare oricând mai mult decât tine, să merg mai mult decât tine, să te pun la pământ în luptă dreaptă, sau să te bat măr la box.

John Bellew ridică mâinile sus şi mărturisi solemn:

— Christopher, fiul meu, sunt convins c-o poţi face. Şi cred că eşti în stare de toate astea chiar şi cu povara aia în spinare. Te-ai descurcat de minune, băiete, deşi e de necrezut.

Kit făcu drumul ultimei etape de patru ori pe zi, adică zilnic parcurse douăzeci şi patru de mile, din care douăsprezece mile de pantă de munte cu câte o sută cincizeci de livre în spinare. Era mândru, zdravăn şi rupt de oboseală, dar se simţea într-o condiţie fizică excelentă. Mânca şi dormea cum nu mâncase şi nu dormise niciodată în viaţa lui şi când vedea că se termină treaba pe ziua respectivă aproape că-i părea rău.

Doar o singură problemă nu-şi găsise răspuns. Aflase că putea să cadă cu o sută de livre în spinare şi să supravieţuiască, dar era convins că, de se prăbuşea cu cele cincizeci de livre suplimentare rezemate de ceafă, o să-şi rupă gâtul. Fiecare nouă potecă prin zona mlăştinoasă devenea repede un şanţ impracticabil din cauza miilor de cărăuşi şi aceştia erau nevoiţi să croiască mereu alte şi alte poteci. Exact în timp ce deschidea o astfel de nouă potecă reuşi să rezolve problema celor cincizeci de livre suplimentare.

Suprafaţa aceea moale, îmbibată de apă, cedă sub călcătura lui, el se clătină şi se prăvăli înainte, cu faţa în jos. Cele cincizeci de livre îl izbiră cu faţa în mocirlă, dar zburară mai departe fără să-i rupă grumazul. Rămânând numai cu suta de livre legată în spinare, se săltă în patru labe. Dar mai departe nu reuşi. Una din mâini i se afundase până la umăr, făcându-l să stea cu obrazul în mâzgă. Pe

când îşi eliberă braţul, celălalt se afundă la rândul său tot până la umăr. În poziţia asta îi era imposibil să-şi desfacă legăturile poverii, iar cele o sută de livre din spinare nu-l lăsau să se ridice în picioare. În patru labe, afundându-şi când un braţ când celălalt, făcu un efort să se târască până unde căzuse sacul cu făină. Dar nu reuşi decât să-şi epuizeze puterile fără să înainteze deloc, frământă şi rupse suprafaţa înierbată până când se formă o mică băltoacă cu apă periculos de aproape de gura şi nasul său.

Încercă să se răstoarne pe spate, cu povara dedesubt, dar nu reuşi decât să-şi scufunde în mâl amândouă braţele până la umeri, ajungând să guste puţin din senzaţia pe care o încearcă cel ce se îneacă. Cu infinită răbdare, îşi scoase unul dintre braţe din mâlul cleios, apoi şi pe celălalt şi puse palmele pe suprafaţa mocirlei ca să-şi sprijine bărbia. Apoi începu să strige după ajutor. După o vreme, auzi clefăitul unor paşi prin mocirla cleioasă, semn că se apropia cineva din urmă.

— Prietene, întinde-mi o mână de ajutor, spuse el. Aruncă o frânghie, ceva să mă apuc.

Îi răspunse o voce de femeie şi el o recunoscu.

— Dacă-mi desfaci cătărămile legăturilor, reuşesc să mă ridic în picioare singur.

Cele o sută de livre se rostogoliră în mâl cu un plescăit cleios şi Kit se ridică încet în picioare.

— Ai cam dat de bucluc, zise domnişoara Gastell râzând când îl văzu cu mutra mânjită toată de noroi.

— Ba deloc, îi răspunse el degajat. Exerciţiul meu preferat de gimnastică. Poţi să încerci. E nemaipomenit pentru muşchii pectorali şi spinare.

Se şterse pe faţă şi, cu un gest scurt, aruncă mâzga de pe degete.

— Ah! Strigă fata recunoscându-l. E domnul… domnul Smoke[5] Bellew.

---

[5] În engleză smoke înseamnă fum. De unde numeroase sensuri rezultate din diverse expresii specifice. Aici porecla s-a născut din faptul că eroul era murdar pe faţă, dar cuvântul mai are şi sensul de a îndura, a se deplasa foarte repede (aproximativ – a mers de a ieşit

— Îţi mulţumesc cu toată seriozitatea pentru că mi-ai venit la vreme în ajutor, ca şi pentru nume, îi răspunse el. Am fost botezat de două ori. De acum încolo voi insista să mi se spună întotdeauna Smoke Bellew. E un nume sonor şi nu fără semnificaţie.

Făcu o pauză şi apoi deodată glasul şi înfăţişarea îi deveniră fioroase.

— Ştii ce-am să fac de-acum încolo? o întrebă el. Mă întorc în Statele Unite, mă căsătoresc, am de gând să fac o mulţime de copii şi apoi, la vremea când se lasă umbrele înserării, am să-i adun pe toţi ţâncii pe lângă mine şi am să le povestesc suferinţele şi chinurile pe care le-am îndurat pe drumul de la Chillkoot. Şi dacă nu-i apucă plânsul, am să-i croiesc până scot untul din ei.

Iarna arctică se instala iute. Zăpada care se depusese de-acum măsura şase inci grosime, iar ochiurile de apă mai mici prindeau pojghiţă de gheaţă, în ciuda viscolului care bătea. Într-o după-amiază, târziu, când un astfel de viscol se mai ostoi, Kit şi John Bellew îi ajutară pe cei doi verişori să-şi încarce barca şi-i priviră cum dispar în depărtare, ascunşi de o rafală de zăpadă.

— Şi acum nu ne mai rămâne decât să tragem un somn bun şi să pornim mâine dimineaţă devreme, spuse John Bellew. Dacă nu rămânem înzăpeziţi pe culme, ajungem la Dyea mâine noapte. Iar de avem noroc să prindem vaporul, suntem la San Francisco într-o săptămână.

— Ţi-a plăcut vacanţa asta? îl întrebă Kit cu gândul aiurea.

Tabăra lor pentru această ultimă noapte la Linderman era formată din melancolice vestigii. Tot ce putea fi cât de cât de folos, inclusiv cortul, fusese luat de verişori. O bucată de foaie de cort răpciugoasă fusese întinsă drept apărătoare de vânt, ferindu-i cât de cât de zăpada viscolului. Şi-au pregătit cina la un foc de lemne, în nişte blide deformate, demne de aruncat. Nu rămăseseră decât

---

fumul) etc.

cu nişte pături şi mâncare pentru câteva mese. Numai o singură dată în timpul cinei deschise Kit gura:

— Unchiule, începu el. După toate astea aş dori să-mi spui Smoke. În călătoria asta am mers de-a ieşit fumul, aşa-i?

După câteva minute o porni alene spre sătucul de corturi în care se adăposteau căutătorii de aur care încă mai aveau de adus calabalâcuri sau de făcut bărci. Fu plecat mai multe ceasuri şi când se întoarse şi se băgă în pături, John Bellew era adormit.

Kit se târî afară din culcuş numai în ciorapi în bezna unei dimineţi cu viscol, aţâţă focul la care-şi dezmorţi încălţările bocnă, apoi pregăti cafeaua şi prăji slănina. Era un dejun nenorocit. Îndată ce-au terminat masa şi-au strâns păturile şi le-au legat în curele. Când John Bellew se întoarse să pornească primul spre drumul către Chillkoot, Kit îi întinse mâna.

— La revedere, unchiule, îi spuse el.

John Bellew se uită la el şi, de uimire, scăpă o înjurătură.

— Nu uita că mă cheamă Smoke, îl dojeni Kit.

— Şi ce naiba ai să faci?

Kit făcu vag cu mâna spre nord, în direcţia lacului bântuit de viscol.

— Ce rost are să mă întorc înapoi după ce-am ajuns atât de departe? întrebă el. În plus, am prins gustul cărnii[6] şi-mi place. Merg mai departe.

— Dar eşti lefter, protestă John Bellew. Nu ai nici echipament.

— Mi-am găsit o slujbă. Iată, nepotul dumitale Christopher Smoke Bellew şi-a găsit slujbă. E angajatul unui gentleman. Şi-a găsit o slujbă cu o sută cincizeci de dolari pe lună şi mâncare. O porneşte spre Dawson cu doi ageamii şi cu angajatul unui alt gentleman, în calitate de bucătar, barcagiu şi, în general, om bun la toate. Iar O'Hara şi

---

[6] În romanul de fată, pentru Jack London gustul cărnii e sinonim cu gustul aventurii dramatice, în condiţii grele, soarta primilor colonişti ai noilor ţinuturi, iar mâncătorii de carne sunt oamenii aspri ai frontierei. De unde şi titlul primelor două capitole.

Talazul n-au decât să se ducă la dracu'! La revedere.

John Bellew era uluit, nu putu decât să mormăie:

— Nu pricep, nu pricep…

— Se zice că în bazinul Yukonului urşii grizli, din cei spâni, se găsesc berechet îi explică Kit. Ei bine, n-am decât un singur rând de izmene şi am pornit să fac rost de carne de urs, asta-i tot.

CARNEA.

Aproape jumătate din vreme vântul suflă aproape de tăria uraganului şi Smoke mergea împotrivă, împleticindu-se de-a lungul ţărmului. În lumina tulbure a zorilor, se zăreau vreo şase bărci în care era pusă preţioasa încărcătură trecută peste Chillkoot. Erau nişte bărci stângaci durate, artizanal, de către nişte oameni care nu erau marangozi, din scânduri tăiate cu joagărul din trunchiuri de molid verde. O barcă fusese încărcată şi tocmai pornea la drum, iar Kit se opri s-o privească.

Vântul sufla în josul lacului, iar aici lovea direct spre ţărm, ridicând nişte valuri foarte parşive la apă mică. Oamenii bărcii, cu cizme de cauciuc înalte, intraseră în apă şi împingeau ambarcaţia spre adânc. De două ori reuşiseră s-o scoată la larg, dar până să se urce ei, greoi, în barcă şi nefiind în stare să vâslească mai departe, barca fu mânată înapoi de vânt şi pusă pe uscat. Kit mai observă că picăturile de apă de pe marginea bărcii se transformau iute în gheaţă. Cea de-a treia încercare fu de fapt un succes doar în parte: ultimii doi oameni care se săltară în barcă erau uzi până la brâu, dar barca pornise. Se luptau

stângaci cu ramele grele şi se îndepărtau încet, încet de mal. Apoi au ridicat o pânză încropită din pături, la o rafală de vânt au rămas şi fără pânza asta şi au fost aruncaţi pe ţărmul îngheţat a treia oară.

Kit zâmbi în sinea lui şi porni mai departe. Exact asta avea să înfrunte şi el, pentru că şi el, în noua lui calitate de angajat al unui gentleman, avea s-o pornească de la ţărm într-o barcă asemănătoare chiar în ziua aceea.

Pretutindeni oamenii trudeau şi trudeau cu disperare, pentru că venirea iernii, care avea să zădărnicească orice mişcare, era atât de iminentă încât părea un fel de joc de noroc dacă vor reuşi să traverseze imensul lanţ de lacuri înainte de a îngheţa de tot. Cu toate astea, când Kit ajunse la cortul domnilor Sprague şi Stine nu zări nici o mişcare. La un foc făcut la adăpostul unei foi de cort, stătea pe vine un individ mic de statură şi îndesat, trăgând dintr-o ţigară maronie.

— Salutare! îl întâmpină acesta. Eşti noul angajat al domnului Sprague?

În vreme ce dădea afirmativ din cap, lui Kit i se păru că celălalt apăsase într-un fel pe cuvintele *domnul* şi *angajatul* şi fu sigur că zărise o licărire în colţul ochilor.

— Ei, eu mi-s omul doctorului Stine, continuă celălalt. Am cinci picioare şi doi inci înălţime şi mi se spune Shorty, Jack Shorty, ca să fie şi mai scurt şi uneori mi se mai zice şi Johnny Bun la Toate.

Kit îi întinse mâna.

— Şi tu ai fost crescut cu carne de urs? îl întrebă el.

— ’Neînţeles, veni răspunsul, deşi după câte îmi pot aduce eu aminte prima mea hrană a fost laptele de bizon. Stai jos şi înfulecă ceva. Boşii nu s-au sculat încă.

Şi, în ciuda dejunului de mai înainte, Kit se aşeză la adăpostul pânzei de cort şi dădu gata şi pe al doilea cu şi mai mare poftă. Truda cumplită, purificatoare, de atâtea săptămâni, îl făcuse să aibă un stomac şi o poftă de lup. Putea mânca orice, oricât fără să simtă digestia. Shorty demonstra chef de vorbă şi pesimism şi de la el află lucruri ciudate despre patronii lor şi perspectivele de rău augur ale

expediţiei. Thomas Stanley Sprague era tânăr inginer geolog, fiul unui milionar. Doctorul Adolph Stine era şi el fiul unui tătic avut. Şi prin intermediul părinţilor, cei doi fuseseră angajaţi de un sindicat pentru învestiţii în această aventură pe Klondike.

— Poţi să fii sigur că-s doldora de lovele, arătă Shorty. Când au ajuns pe plajă la Dyea, transportul ajunsese la şaptezeci de cenţi, dar nu găseai nici urmă de indian. Şi apăru o echipă de mineri adevăraţi, de pe Oregonul de Est, care reuşiseră să strângă o ceată de indieni plătiţi cu şaptezeci de cenţi. Indienii se înhămaseră la poveri, trei mii de livre cu totul, când iată-i apărând pe Sprague şi Stine. Le-au oferit optzeci de cenţi, apoi nouăzeci, iar la un dolar livra, indienii au rupt contractul de dinainte şi şi-au scos curelele poverilor. Şi aşa s-a făcut că Sprague şi Stine au răzbit, deşi i-a costat trei mii de dolari, în vreme ce minerii de pe Oregon sunt şi acum tot pe plajă. N-o să mai ajungă aici decât anul viitor. Sunt nişte puşlamale adevărate, bosul tău şi al meu, când e vorba să azvârle cu lovele şi nu le pasă nici cât negru sub unghie de ce simte altul. Ce crezi c-au făcut când au ajuns la lacul Linderman? Dulgherii tocmai dădeau ultima mână de vopsea la o barcă pentru care aveau contract cu un grup din Frisco, pentru şase sute de dolari. Sprague şi Stine le-au strecurat o mie curată şi au renunţat dulgherii la celălalt contract. Barca arată bine, dar a fost suflată de sub nasul celorlalţi. Oamenii şi-au adus echipamentele până aici, dar n-au barcă. Şi aici înţepenesc până la anul. Mai ia o cană de cafea şi ascultă ce-ţi spun – dacă n-aş dori să ajung odată pe Klondike, nu m-aş fi încurcat cu ăştia. N-au inimă în ei. Dacă le trebuie lor pentru afacerile lor, ăştia sunt în stare să ia şi doliul de la uşa mortului. Ai semnat vreun contract?

Kit clătină din cap.

— Atunci, amice, să ştii că-mi pare rău de tine. În tot ţinutul nu e nimic de haleală şi deîndată ce ajung la Dawson, ăştia or să te lase de izbelişte. Şi iarna asta oamenii o să cam mănânce răbdări prăjite.

— Au fost de acord să… începu Kit.

— Pe vorbe, i-o reteză Shorty. Vorbele tale faţă-n faţă cu ale lor, asta-i. Ei, n-are a face. Cum te cheamă, amice?

— Spune-mi Smoke, îi răspunse Kit.

— Pentru contractul ăsta verbal al tău o să ai de tras. E limpede ca bună-ziua ce te aşteaptă. Indivizii ştiu să arunce cu lovele, dar nu ştiu să tragă la treabă, nici să se scoale de dimineaţă. Ar fi trebuit să fi încărcat şi să fi pornit de acum un ceas. Numai eu şi cu tine ne vom înhăma la treabă. Acuşi îi auzi că urlă după cafea. 'Neînţeles, la pat, ţine minte şi mai zic că-s oameni în toată firea. Ia spune-mi, te pricepi cât de cât la bărci? Eu sunt văcar, prospector, dar în ale apei sunt ageamiu, iar ei nu ştiu nici o iotă. Ei, cât te pricepi?

— Pune-mă la încercare, îi răspunse Kit, trăgându-se mai aproape de foaia de cort, când o rafală cumplită de vânt învârteji zăpada. N-am mai pus piciorul pe-o bărcuţă de când eram copil. Dar cred că o să învăţăm.

Unul din colţurile foii de cort se desfăcu din legături şi Shorty se trezi cu o împroşcătură de zăpadă drept după ceafă.

— Ei, o să învăţăm noi, 'neînţeles, mârâi el supărat. 'Neînţeles. Şi un ţânc poate. Dar pariez mie la sută că azi nu ne urnim de-aici.

Se făcuse opt când din cort se ceru cafeaua şi aproape nouă până când să se arate cei doi patroni.

— Hello! făcu Sprague, un tânăr de vreo douăzeci şi cinci de ani, rozaliu la faţă, bine hrănit. E vremea să o cam pornim, Shorty. Tu şi cu…

În clipa aceea se uită întrebător la Kit.

— Aseară n-am prea reţinut numele dumitale.

— Smoke.

— El bine, Shorty şi dumneata, domnule Smoke, ar fi bine să vă apucaţi de încărcat barca.

— Numai Smoke, fără domnule, îi sugeră Kit.

Sprague încuviinţă scurt din cap şi se îndepărtă luând-o spre corturi, urmat de doctorul Stine, un tânăr palid şi slăbuţ. Shorty se uită cu înţeles la tovarăşul său.

— O tonă şi mai bine de echipamente şi n-o să ne dea o

mână de ajutor ăştia. Ai să vezi.

— Bănuiesc că din cauză că ne-au plătit pentru treaba asta, îi răspunse Kit înveselit. Aşa că hai să ne înhămăm la treabă.

Şi nu era chiar o glumă să transporte trei mii de livre în spinare preţ de o sută de iarzi, când trebuie să faci treaba asta îmbrâncit de un vânt ce aduce aproape a viscol, împotmolindu-te prin zăpadă, încălţat cu cizme grele de cauciuc. Îţi ieşea sufletul din tine. Şi mai trebuia desfăcut şi cortul, împachetate lucrurile mărunte de tabără. Abia apoi veni şi încărcatul. Pe măsură ce barca se lăsa sub greutatea încărcăturii, trebuia trasă tot mai departe de mal, mărindu-se şi distanţa pe care erau nevoiţi să se bălăcească prin apă. Pe la ora două totul era terminat şi Kit, în ciuda celor două mici dejunuri simţea că nu-l mai ţin picioarele de foame. Îl lăsau genunchii. Shorty, aflat în aceeaşi situaţie, dădu iama prin oale şi blide şi scoase la iveală o oală mare cu fasole fiartă în care se înecau bucăţi mari de slănină. Nu aveau decât o singură lingură, cu coadă lungă şi pe rând băgau lingura în oală. Kit trăia sentimentul minunat că niciodată în viaţa lui nu pusese gura pe ceva mai ales.

— Doamne, bătrâne, clefăi el cu gura plină, habar n-am avut ce înseamnă să ai poftă de mâncare până n-am pornit pe drumul ăsta.

Sprague şi Stine se arătară tocmai în mijlocul acestei delicioase îndeletniciri.

— De ce-am întârziat? se plânse Sprague. Nu mai pornim odată?

Shorty luă o îmbucătură şi trecu lingura lui Kit. Nici unul nu scoase o vorbă până ce nu goliră oala şi răzuiră frumos fundul.

— ’Neînţeles, n-am făcut mai nimic, spuse Shorty, ştergându-se la gură cu dosul mâinii. Până acum n-am făcut nimic, da’ chiar nimic. Şi, ’neînţeles, că nici de mâncare n-aveţi nimic. Ah cât de lasă-mă-să-te las sunt!

— Bine, bine, interveni iute Stine. Noi am mâncat pe la unul din corturi… la nişte prieteni.

— Aşa m-am gândit şi eu, mârâi Shorty.

— Şi acum, dacă tot aţi terminat, hai s-o luăm din loc, îi îndemnă Sprague.

— Poftim, uite barca, făcu Shorty. De încărcat e încărcată. Ce credeţi că ne mai rămâne de făcut ca s-o pornim?

— Să ne urcam la bord şi s-o împingem. Haideţi.

Au intrat prin apă şi patronii s-au urcat în barcă, în timp ce Kit şi Shorty au împins barca mai la adânc. Când apa le-a ajuns la buza de sus a cizmelor, s-au săltat şi ei în barcă. Ceilalţi doi nu erau pregătiţi cu vâslele la îndemână şi barca fu împinsă înapoi şi pusă pe uscat. Şi scena s-a repetat de încă vreo şase ori, cu mare consum de energie. Shorty se aşeză amărât pe marginea copastiei, luă o bucată de tutun de mestecat şi începu să discute cu universul, în vreme ce Kit scotea apa din barcă, pe când ceilalţi doi schimbau păreri nu prea plăcute.

— Dacă o să mă ascultaţi pe mine, spuse în cele din urmă Sprague, o s-o fac eu să iasă la larg.

Încercarea fusese bine intenţionată, dar, înainte de a apuca el să se salte în barcă, era ud leoarcă până la brâu.

— Trebuie să ridicăm din nou tabăra şi să facem un foc, hotărî Sprague când barca fu din nou mânată pe uscat. Îngheţ.

— Nu-ţi mai fie atât de frică de puţină umezeală, pufni Stine. Ceilalţi care au pornit astăzi erau mai uzi decât tine. Acum e rândul meu să scot barca la larg.

Şi de data asta fu rândul lui să facă baie şi să anunţe, clănţănind din dinţi, că trebuiau să facă focul.

— Numai pentru puţină umezeală acolo! spuse veninos, clănţănind şi el din dinţi, Sprague.

— Shorty, scoate-mi bagajele şi fă un foc, ordonă celălalt.

— Ba chiar deloc! strigă Sprague.

Shorty se uită de la unul la celălalt, scuipă, dar nu mişcă din loc.

— Lucrează pentru mine şi cred că o să-mi asculte poruncile, replică Stine. Shorty, du bagajul la ţărm.

Shorty se supuse şi Sprague rămase să dârdâie în barcă. Kit, pentru că nu primise nici un ordin, stătea degeaba,

bucuros că se mai odihneşte.

— O barcă tăiată în două n-o să plutească niciodată, vorbi el pentru sine.

— Ce-ai zis? mârâi Sprague.

— Vorbeam de unul singur, obiceiul meu, răspunse Kit.

Patronul îl onoră cu o privire tăioasă şi rămase încruntat mai departe încă vreo câteva minute. Apoi se predă.

— Smoke, scoate-mi bagajul şi ajută şi tu să ardă focul ca lumea, ordonă el. Până dimineaţă tot nu mai pornim de-a ici.

A doua zi încă bătea viscolul. Lacul Linderman era doar o gâtuitură între munţi, umplută cu apă. Lunecând la vale pe jantele munţilor, prin acest horn, vântul sufla neregulat, uneori repezindu-se în rafale groaznice, alteori mai ostoindu-se şi transformându-se doar într-o briză ţeapănă.

— Dacă-mi daţi şi dumneavoastră o mână de ajutor, cred că o scoatem la larg, spuse Kit, când totul fu pregătit de drum.

— Ce te pricepi dumneata la asta? i-o reteză Stine.

— Încearcă-mă! îi răspunse Kit şi nu mai scoase o vorbă.

Era pentru prima dată că muncea ca angajat, dar învăţase repede disciplina meseriei. Supus şi binedispus, participă la mai multe încercări zadarnice de a se îndepărta de ţărm.

— Tu cum ai face? îi spuse în cele din urmă Sprague, pe jumătate gâfâind, pe jumătate rugându-se.

— Staţi jos şi trageţi-vă sufletul ca lumea, până vine clipa când mai slăbeşte vântul şi atunci împingem toţi cât ne ţin curelele.

Deşi ideea era cât se poate de simplă, Kit fu cel dintâi care o scoase la iveală. De prima dată când o puseră în practică dădu roade, ridicară şi o pătură la catarg şi porniră iute în josul lacului. Stine şi Sprague se înveseliră pe dată. Shorty, în ciuda pesimismului său cronic, era vesel întotdeauna, iar Kit era prea interesat în reuşită ca să nu se arate la fel. Sprague se chinui şi el cu vâsla de cârmă vreun sfert de ceas, după care se uită rugător la Kit, care-i luă locul.

— Parcă mi-am frânt braţele de atâta efort, mormăi Sprague ca un fel de scuză.

— N-ai mâncat niciodată came de urs, nu-i aşa? îl întrebă Kit plin de înţelegere.

— Ce dracu vrei să spui?

— Ei, nimic. Întrebam şi eu.

În spatele patronului său, Kit îl zări pe Shorty şi-i surprinse zâmbetul de încuviinţare, semn că prinsese sensul metaforei lui.

Kit ţinu cârma cât fu lacul Linderman de lung, dovedind atâta pricepere încât cei doi tineri de bani gata şi fără tragere de inimă spre muncă îl numiră cârmaci. Shorty nu fu nici el mai puţin încântat şi se oferi să se ocupe mai departe cu ale bucătăritului, lăsând treburile bărcii pe mâna celuilalt.

Între lacul Linderman şi Bennett era o gâtuitură. Barca, cu foarte puţină încărcătură în ea, era lăsată cu parâmele pe şuvoiul destul de mic, dar furios, care făcea legătura între cele două lacuri. Aici învăţă Kit o groază de lucruri despre bărci şi apă. Dar când veni vremea de înhămat la poveri, Stine şi Sprague se făcură dispăruţi şi oamenii lor se deşelară două zile ca să transporte echipamentul de partea cealaltă. Şi cam asta a fost povestea multor zile mizerabile în cursul drumului – Kit şi Shorty muncind pe rupte, în vreme ce patronii lor nu puneau mâna pe nimic şi pretindeau să fie serviţi.

Dar cercul de fier al iernii arctice continua să se strângă, iar ei erau ţinuţi în loc de nenumărate piedici de neocolit. Pe Windy Arm, fără nici un motiv, Stine luă cârma din mâna lui Kit şi numai după un ceas barca eşua pe un ţărm măturat de vânt. Au pierdut două zile aici cu reparaţiile, iar în dimineaţa când au pornit din nou, în vreme ce se îndreptau să se îmbarce au văzut că la prova şi la pupa era scris cu cărbune, cu litere mari: *Chekako.*

Kit zâmbi, gândindu-se cât de potrivit era acel cuvânt urât.

— Mhh! făcu Shorty când fu acuzat de Stine pentru isprava asta. Poţi să fii sigur că am habar să scriu şi să

citesc şi ştiu şi că *chekako* înseamnă ageamiu, dar n-am avut parte de atâta şcoală încât să învăţ şi cum să scriu un cuvânt atât de stâlcit ca ăsta.

Amândoi patronii îi aruncară o privire ucigătoare lui Kit, scoţându-l pe el vinovat de insultă. Dar acesta nu pomeni o iotă de faptul că, în noaptea de dinainte, Shorty îl rugase să-i arate cum se scrie cuvântul respectiv.

— Treaba asta i-a pocnit ca şi chestia cu carnea de urs, îi mărturisi Shorty mai apoi.

Kit râse în el. Pe măsură ce-şi descoperea noi resurse de putere, sporea mereu sila faţă de cei doi patroni. Nu era atât iritare, sentiment care nu-l părăsea niciodată, cât un fel de silă. Prinsese gustul acestei aventuri şi-i plăcea, dar indivizii aceia îi arătau exact cum nu trebuia să fie. În sinea lui mulţumea domnului că nu era şi el ca ei. Ajunse să-i fie atât de silă de ei încât sila semăna foarte mult a ură. Faptul că fugeau de muncă cât puteau îl deranja mai puţin decât nepriceperea lor de oameni neajutoraţi. Undeva, în adâncul lui, bătrânul Isaac Bellew şi tot restul celor din neamul Bellew, deprinşi cu greul, îi prindeau bine acum.

— Shorty, începu el într-una din zile, în timpul obişnuitei perioade de lălăială cu care începeau ziua, întârziind plecarea, îmi vine să le ard câte una peste căpăţână cu o vâslă şi să-i arunc în apă.

— Mie la fel, încuviinţă Shorty. Ăştia nu-s crescuţi cu carne. Mâncători de peşte, sigur put.

Au ajuns şi la praguri, primele – Box Canyon şi câteva mile mai la vale White Horse. Box[7] Canyon îşi merita numele. Era ca o cutie, o capcană. Odată intrat, singura cale de ieşire era să faci tot drumul până în cealaltă parte. Şi de-o parte şi de alta se ridicau nişte pereţi perpendiculari de stâncă. Râul se îngusta, ajungând să aibă doar o părticică din lăţimea lui obişnuită şi gonea vuind prin gâtuitura îngustă şi sumbră, într-o nebunie a mişcării care făcea ca în mijlocul albiei apa să formeze un fel de coamă de vreo opt picioare bune în înălţime faţă de nivelul ei în

[7] În engleză box înseamnă cutie.

apropierea pereţilor de stâncă. Dar şi această coamă, la rândul ei, era brăzdată de nişte săritoare înalte, care se învârtejeau fără să-şi schimbe locul. Canyonul era temut foarte, fiindcă îşi luase vama de vieţi din rândul căutătorilor de aur care trecuseră pe aici.

După ce legară barca la ţărm, mai sus de canion, unde mai stăteau aşteptând câteva bărci cu oameni îngrijoraţi, Kit şi tovarăşii săi porniră pe mal înainte ca să cerceteze locurile. Se târâră până la marginea peretelui şi se uitară în jos, la năboiala apelor. Sprague se trase înapoi, tremurând.

— Doamne Dumnezeule! exclamă el. Înot nu mai ai nici o şansă în vâltoarea asta.

Shorty îl atinse semnificativ cu cotul pe Kit şi-i spuse încet:

— Laşi. Pariu mie la sută că nu merg prin canion.

Kit abia daca auzi. De la începutul călătoriei cu barca, el învăţase îndărătnicia şi parşivenia de neconceput a elementelor naturii şi fugara imagine a dezlănţuirii din vale acţiona asupra lui ca o provocare.

— Trebuie să ţinem barca pe coamă, spuse el. Dacă ne abatem ne izbim de pereţi.

— Şi nici n-apucăm să ne dăm seama ce ne-a izbit! îşi exprimă gândul Shorty. Ştii să înoţi?

— Mai bine să nu fii ştiut, dacă se întâmplă ceva când vom fi acolo.

— Cam asta spuneam şi eu, interveni amărât un străin care stătea alături şi se zgâia în canion. De m-aş vedea odată trecut şi de asta.

— N-aş renunţa la şansa de a răzbi prin canion! îi răspunse Kit.

Fusese sincer, gândindu-se să-l încurajeze pe celălalt. Se întoarse şi plecă la barcă.

— Ai de gând să încerci? îl întrebă omul.

Kit dădu din cap în semn de încuviinţare.

— Aş vrea să-mi fac şi eu curaj şi să încerc, îi mărturisi celălalt. Stau aici de ceasuri întregi. Cu cât mă uit mai mult, cu atât sunt mai înspăimântat. Nu mă pricep la bărci şi mai am cu mine pe nepotu-meu, un puşti acolo şi pe nevastă-

mea. Dacă reuşeşti să ieşi la capăt teafăr, o să-mi duci şi barca mea?

Kit se uită la Shorty, care nu se grăbea să răspundă.

— Are şi pe nevastă-sa cu el, îi aminti Kit.

Nu se înşelase în privinţa omului său.

— ’Neînţeles, fu de acord Shorty. Tocmai la asta mă oprisem şi mă gândeam şi eu. Ştiam cu că există o pricină pentru care trebuie s-o fac.

Se întoarseră s-o pornească spre barcă, dar Sprague şi Stine nu se clintiră din loc.

— Baftă, Smoke, îi strigă Sprague. Eu… ăăă… ezită el, eu stau aici şi vă urmăresc.

— În barcă e nevoie de trei oameni, doi la vâsle şi unul la cârmă îi spuse Kit calm.

Sprague se uită la Stine.

— Al naibii să fiu dacă merg, spuse gentlemanul. Dacă ţie nu ţi-e teamă să stai aici şi să te uiţi, atunci nici mie nu mi-e.

— Cui îi e teamă? sări Sprague înfuriat.

Stine îi replică în acelaşi fel şi cei doi angajaţi ai lor îi lăsară să se certe furcă mai departe şi plecară.

— Ne descurcăm şi fără ei, îi spuse Kit lui Shorty. Tu treci la prova cu o padelă, iar eu mă descurc cu vâsla de cârmă. N-ai altceva de făcut decât să mă ajuţi s-o ţin drept pe mijloc. Deîndată ce-o pornim, n-o să mai poţi să mă auzi, aşa că atât ai de făcut – s-o ţii pe firul apei.

S-au desprins de mal şi s-au îndreptat spre mijlocul curentului care devenea tot mai iute. Dinspre canion se auzea un vuiet care creştea mereu. Râul era supt spre intrarea gâtuiturii ca un şuvoi neted de sticlă topită, aici, când îi întâmpinară pereţii întunecaţi, Shorty muşcă o bucată de tutun şi înfipse padela în apă. Barca sări primele creste, oamenii erau asurziţi de urletul apei sălbatice care reverbera, multiplicat de pereţii apropiaţi. Stropii de apă, împroşcaţi din toate părţile, aproape că le tăiau răsuflarea. Uneori Kit nu mai reuşea să-şi zărească nici măcar tovarăşul de la prova. Totul a durat doar două minute, timp în care au călărit creasta pe vreo trei sferturi de milă şi au

ieşit de cealaltă parte la liman şi au legat barca la ţărm într-o roată de ape din josul pragurilor. Shorty scuipă din gură zeama de tutun de care uitase şi spuse:

— Uite asta zic şi eu carne de urs! se înveseli el. Carne de urs adevărată. Ei, am făcut şi isprava asta, aşa-i? Smoke acum nu-mi mai pasă dacă-ţi spun aşa între patru ochi: înainte de a porni eram cel mai afurisit de înspăimântat individ de dincoace de Munţii Stâncoşi. Ei, de-acum am gustat şi eu carne de urs. Haide să trecem şi barca cealaltă.

La jumătatea drumului de întoarcere se întâlniră cu patronii lor, care urmăriseră traversarea de pe creasta peretelui.

— Vin şi ăia de mănâncă numai peşte, făcu Shorty. Stai în partea din vânt.

După ce-au adus şi barca cealaltă la liman, Kit şi Shorty se întâlniră cu nevastă-sa, o femeie zveltă, cu o mutră de fetiţă şi nişte ochi albaştri, umezi de recunoştinţă. Străinul se strădui să-l facă pe Kit să ia cincizeci de dolari, apoi încercă şi cu Shorty.

— Străine, îl refuză acesta din urmă, eu am venit în ţinutul ăsta să storc banii din pământ nu de pe urma semenilor.

Breck, străinul, bâjbâi prin barca lui şi dădu la iveală o damigeana de whisky. Mâna lui Shorty parcurse jumătate din drumul către damigeană, dar apoi se opri scurt. Clătină din cap:

— Chiar mai la vale e afurisitul acela de White Horse[8] şi se zice că locul e mai parşiv decât la Box Canyon. Mărturisesc că nu-ndrăznesc nici să mă ating de trăscău.

Câteva mile mai jos se apropiară de ţărm şi toţi patru se duseră mai la vale să privească apele acelea rele. Cursul râului, care aici era de fapt o succesiune de praguri, era abătut spre malul drept de un şir de stânci. Toată masa aceea de apă, care năboia oblic spre gâtuitura îngustă, căpăta o viteză ameţitoare, ca să se arunce apoi în valuri imense, albe, mânioase. Asta era temuta Coamă a Calului

---

[8] Calul Bălan.

Bălan, aici se plătise un tribut şi mai greu de vieţi. De-o parte a Coamei, era un sorb sucindu-se ca un tirbuşon şi trăgând totul în adânc, de cealaltă un vârtej. Ca să ieşi la liman trebui să călăreşti numai pe Coamă.

— Asta-i ia maul celei de la Box Canyon, spuse în concluzie Shorty.

În vreme ce se uitau, o barcă o apucă pe gura pragurilor de dedesubt. Era o barcă mare, de treizeci de picioare bune în lungime, încărcată cu mai multe tone de echipamente, mânuită de şase oameni. Încă înainte de a ajunge la Coamă, sărea şi se prăbuşea în toate chipurile, încât uneori nici nu se mai vedea, înecată în spumă şi stropi de apă. Shorty îi aruncă o privire piezişă lui Kit şi spuse:

— Cam iese fumul din barca aia şi încă n-a dat bine de greu. Au ridicat vâslele în barcă. Acum s-o vedem! Doamne, s-a dus! Nu! Uite-o!

Barca, cât de mare era, fusese îngropată sub pulberea de stropi a viitorii de nu se mai văzu când se prăvăli între crestele valurilor. În clipa următoare, chiar în mijlocul Coamei, barca se săltă pe o creastă şi apăru din nou la vedere. Spre uimirea lui, Kit văzu fundul larg al bărcii perfect conturat. O fracţiune de secundă, barca zbură prin aer, oamenii stând fără să facă o mişcare la locul lor, în afară de unul singur care avea în mână vâsla cârmei. Apoi veni saltul la vale, într-un alt sorb şi a doua dispariţie a bărcii. De trei ori barca sări pe creste şi se afundă în ape, apoi cei de pe mal văzură cum prova fuge spre vâltoare, lunecând de pe coamă. Cârmaciul se opinti zadarnic, aruncându-se cu toată greutatea lui pe vâslă, dar renunţă, lăsându-se în voia vârtejului şi ajutând barca să urmeze cercurile apei.

De trei ori dădură ocol vâltorii şi de fiecare dată trecu atât de aproape de stânca pe care stăteau Kit şi Shorty că aceştia ar fi putut să sară şi ei la bord. Cârmaciul, un individ cu o barbă roşcată, crescută în ultima vreme, le făcu semn cu mâna. Singurul mod de a ieşi din bulboană era să urce din nou pe Coamă şi după al treilea tur, barcă intră oblic pe firul coamei cu prova. Probabil de teama să nu-l sugă

vâltoarea iar, cârmaciul nu încercă să îndrepte destul de iute barca pe firul apei. Iar când o făcu era prea târziu. Când zburând prin aer când îngropându-se în ape, barca tăie pieziş Coama şi fu absorbită în şuvoiul de apă al tirbuşonului din cealaltă parte a râului. O sută de picioare mai jos porniră să plutească lăzi şi baloturi. Apoi se ivi şi fundul bărcii, precum şi şase capete răzleţe. Doi reuşiră să ajungă la mal, în limanul de mai jos. Ceilalţi au fost supţi în adânc şi toate resturile naufragiului dispărură din vedere, luate de curentul iute al apei şi se duse după un cot. Urmă un minut îndelung de tăcere. Primul care deschise gura fu Shorty.

— Ei, haide, spuse el. Ne descurcăm noi şi cu asta. Dacă mai stau mult aici răcesc la picioare.

— O să ne cam iasă fumul! Îi spuse Kit zâmbind.

— Şi, ’neînţeles, o să-ţi meriţi din nou numele, veni răspunsul.

Shorty se întoarse spre patroni.

— Veniţi? îi încercă el.

Probabil că vuietul apei îi împiedică pe cei doi să audă invitaţia. Shorty şi Kit se întoarseră, mergând anevoie prin zăpada de vreun picior înălţime, spre capătul din sus al pragurilor şi dezlegară barca. În sufletul lui Kit concurau două sentimente: unul sugerat de calitatea deosebită a tovarăşului său, care-l îmboldea ca un pinten, celălalt, tot ca un pinten, se năştea din gândul că bătrânul Issac Bellew şi toţi ceilalţi Bellew făcuseră isprăvi de astea în drumul lor spre vest. Ce făcură ei, putea şi el să facă, însemna carne, carne tare şi ştia, mai bine ca niciodată, că numai oamenii puternici erau în stare să înghită o bucată de carne ca asta.

— Vezi ai grijă să ţii numai creasta! îi strigă Shorty, înainte de a muşca o bucată de tutun de mestecat, în vreme ce barca începu să prindă viteză, luată de curentul tot mai iute şi atinse capătul pragurilor.

Kit încuviinţă din cap, îşi lasă toată greutatea şi puterea în vâsla cârmei şi îndreptă barca spre săritoare.

Câteva minute mai târziu, în barca pe jumătate plină cu apă şi trasă la mal, în limanul de mai jos de White Horse,

Shorty scuipă o porţie bună de zeamă de tutun şi-i strânse mâna lui Kit.

— Carne! Carne! repetă Shorty ca un descântec. Am înfulecat-o crudă. Am înghiţit-o cu toată viaţa în ea.

Sus pe mal l-au întâlnit pe Breck. Nevastă-sa stătea la mică depărtare. Kit îi strânse mâna.

— Tare mi-e teamă că barca dumitale nu rezistă la încercarea asta, îi spuse el. E mai mică decât a noastră şi puţin cam şubredă.

Omul scoase din buzunar un teanc de bancnote.

— Fiecare aveţi câte o sută dacă o scoateţi la liman.

Kit se uită la Coama neîmblânzită a Calului Bălan. Se lăsa încet un amurg cenuşiu, se făcuse mai rece şi peisajul părea să împrumute un aer de sălbatică pustietate.

— Nu-i vorba de asta, îi spuse şi Shorty. N-avem nevoie de banii dumitale. Nici nu ne-am atinge de ei. Dar tovarăşul meu e omul priceput în ale bărcilor şi când zice el că a dumitale nu-i prea zdravănă, ei bine, eu zic că ştie el ce spune.

Kit încuviinţă spusele lui dând din cap şi aruncă furiş o privire spre doamna Breck. Îl privea fix şi dacă citise vreodată rugă în ochii unei femei atunci acum era momentul. Shorty îi urmări privirea şi citi şi el acelaşi lucru. Se uitară încurcaţi unul la altul şi nu mai scoaseră nici o vorbă. Îmboldiţi de acelaşi gând, dădură din cap unul spre celălalt şi o luară pe poteca ce ducea spre intrarea pragurilor. Nu făcură nici o sută de iarzi şi se întâlniră cu Stine şi Sprague care coborau şi ei.

— Încotro? îi întrebă ultimul dintre ei.

— Să trecem peste praguri şi cealaltă barcă, îi răspunse Shorty.

— Nu, nu mai treceţi nimic. Se întunecă. Voi doi trebuie să ridicaţi cortul.

Sila care-l cuprinse pe Kit era atât de mare încât nu fu în stare să-i răspundă.

— E şi cu nevastă-sa, îi spuse Shorty.

— E numai treaba lui, interveni şi Stine în discuţie.

— Şi a lui Smoke şi a mea, îi replică Shorty.

— Vă interzic, o reteză Sprague cu asprime. Smoke, dacă mai faci un singur pas, eşti concediat.

— Şi, tu, Shorty, la fel, completă Stine.

— Dacă ne concediaţi pe noi, voi o să fiţi la mare ananghie, îi replică Shorty. Cum o să-ţi cari afurisita aia de barcă până la Dawson? Stând şi servindu-ţi cafeaua înfofolit în pături şi făcându-ţi manichiura? Haide, Smoke. Nu îndrăznesc ei să ne concedieze pe noi. În plus avem şi nişte înţelegeri. Dacă ne concediază pe noi, trebuie să scotocească frumuşel şi să scoată la iveală haleală ca să ne ajungă toată iarna.

Abia împinseră barca lui Breck de la mal, intrând în apele rele, când valurile începură să treacă peste bord. Şi erau valuri mici, doar un fel de arvună pentru ce avea să urmeze. În vreme ce lua o îmbucătură din nelipsitul lui tutun, Shorty aruncă o privire zeflemitoare în urmă şi Kit simţi cum o ciudată căldură îi podideşte inima când îl văzu pe acest om care nu ştia nici să înoate şi nici să dea înapoi.

Năboiala apelor deveni mai amarnică, stropii începură să zboare în toate părţile. În lumina tot mai slabă a înserării, Kit zări Coama şi curba piezişă a firului apei spre ea. Folosi cârma din plin în puhoiul răsucit al torentului şi simţi o culme a satisfacţiei când barca prinse capătul Coamei chiar pe mijloc. După asta, în pânza aceea de stropi, săltând şi prăvălindu-se, în vreme ce barca tot lua apă, nu mai înregistra nici un fel de impresii, amintindu-şi doar cum se arunca cu toată greutatea pe vâsla cârmei, dorind ca unchi-su să fie acolo şi să-l vadă.

Ieşiră la liman, cu sufletul la gură, uzi leoarcă, cu barca plină cu apă până aproape de copastie. Bagajele şi baloturile mai uşoare pluteau prin barcă. Cu câteva lovituri de padelă, Shorty aduse barca în bulboana leneşă din jos, iar bulboana făcu ce mai era de făcut, până când barca atinse alene malul. De sus, de pe mal îi privea doamna Breck. Rugăciunile ei fuseseră ascultate şi pe obraji îi curgeau şiroaie de lacrimi.

De sus Breck le strigă:

— Băieţi, de data asta trebuie să luaţi banii.

Shorty se ridică în picioare, se lăsă să lunece în apă, în vreme ce barca se apleacă intrând cu una din copastii sub valuri, după care se redresă.

— La dracu cu lovelele, făcu Shorty. Ia scoate la iveală damigeana cu whisky. Acum că s-a terminat totul, parcă am cam răcit la picioare şi mă procopsesc cu o răceală, ’neînţeles.

Ca de obicei, dimineaţă ei erau printre ultimii care porneau la drum. În ciuda faptului că nu se pricepea mare lucru la mânuit bărcile şi că echipajul lui era format numai din nevastă şi nepot, Breck desfăcuse tabăra, încărcase barca şi pornise la drum deîndată ce se crăpase de ziuă. Dar Stine şi Sprague nu se grăbeau, păreau a nu fi în stare să priceapă că îngheţul putea veni peste ei în orice clipă. Simulau că erau bolnavi, îi încurcau pe ceilalţi, trăgeau de timp şi făceau ca munca lui Kit şi Shorty să fie de două ori mai grea.

— Încep să-mi cam pierd respectul pentru Dumnezeu când văd că a fost în stare să facă două erori cu chip de om ca ăştia, îşi exprimă sila, hulind, ultimul dintre ei.

— Ei, dar tu faci parte dintre lucrurile lui bune, îi răspunse Kit zâmbind. Deîndată ce mă uit la tine, îmi creşte respectul pentru Dumnezeu.

— O fi vrut el ceva, ei? Încercă Shorty să scape de stânjeneala acestui compliment.

Drumul pe apă traversa şi Lacul Lebarge. Aici nu exista nici urmă de curent, ci doar o întindere neclintită de patruzeci de mile, unde trebuia să te opinteşti în vâsle dacă nu sufla vântul. Dar vremea vânturilor prielnice trecuse şi din faţă, dinspre nord, venea răsuflarea unui viscol îngheţat, ce ridica nişte valuri amarnice, împotriva cărora era aproape imposibil să răzbeşti cu barca. Ca să le fie şi mai greu, mai era şi zăpada viscolită de vânt, iar apa pe vâsle îngheţa mereu, dând de lucru permanent unui om care trebuia s-o taie cu o bardă. Pentru că erau şi ei obligaţi să treacă cu rândul la rame, Sprague şi Stine trăgeau chiulul cu inima împăcată. Kit învăţase cum să se

opintească într-o vâslă, dar băgă de seamă că patronii lor se prefăceau numai a trage la vâsle, de fapt punând lama vâslei şmechereşte pe cant.

După vreo trei ceasuri, Sprague scoase vâsla din apă şi spuse că aveau să se întoarcă la gura râului în căutare de adăpost. Stine îl sprijini şi el şi cele câteva mile câştigate cu atâta trudă fură pierdute. A doua şi a treia zi făcură aceeaşi încercare zadarnică. La gura râului, bărcile care veneau mereu de pe White Horse ajunseră să formeze o flotilă de peste două sute, în fiecare zi mai soseau alte patruzeci, cincizeci de bărci şi numai două sau trei reuşeau să ajungă la ţărmul dinspre nord vest al lacului, fără să se mai întoarcă. În locurile adăpostite, apa prindea pojghiţă de gheaţă şi între ele se întindeau apoi poduri subţiri de gheaţă în jurul promontoriilor. Îngheţul lacului era cât se poate de apropiat.

— Am putea reuşi dacă ar avea în ei suflet cât într-o scoică, îi spuse Kit lui Shorty, în vreme ce-şi uscau mocasinii la foc, în seara celei de-a treia zile. Am fi putut reuşi astăzi dacă nu ne-ar fi întors iar înapoi. Încă un ceas de tras la vâsle şi am fi ajuns la ţărmul dinspre vest. Sunt… sunt nişte neisprăviţi de mucoşi.

— ’Neînţeles! fu de acord Shorty.

Îşi suci mocasinii în faţa flăcărilor chibzuind un moment.

— Smoke, ascultă aici. Până la Dawson mai sunt o sută de mile. Dacă nu vrem să ne prindă îngheţul aici, trebuie să facem ceva. Ce zici?

Kit se uită la el şi aşteptă continuarea.

— Avem noi cum să-i strângem cu uşa pe ăştia doi mucoşi neisprăviţi, îşi dezvoltă Shorty ideea. Or fi ei în stare să dea ordine, or fi având ei lovele de aruncat, după cum spui, dar nu-s decât nişte mucoşi nenorociţi. Dacă e să ajungem la Dawson, atunci trebuie să luăm în seama noastră expediţia şi tot calabalâcul ăsta.

Se priviră.

— Aşa facem! spuse Kit, întinzând mâna în semn de ratificare.

Dimineaţă, cu mult înainte de a se crăpa de ziuă, Shorty

începu să răcnească:
— Haideţi, haideţi! Adormiţilor! Cafeaua-i gata! Daţi-i bătaie! Pornim la drum!
Mârâind şi bombănind, Stine şi Sprague au fost nevoiţi să o ia la drum cu două ceasuri mai devreme decât de obicei. Şi viscolul era şi mai amarnic, curând tuturor le îngheţă faţa, în vreme ce vâslele erau grele de gheaţă. S-au chinuit astfel trei ceasuri bune, apoi patru; unul stătea la cârmă, unul tăia gheaţa cu barda, doi trudeau la vâsle, fiecare făcând pe rând de toate. Ţărmul dinspre nord-vest se zărea tot mai aproape. Şi viscolul sufla şi mai nemilos, până când, în cele din urmă, Sprague îşi scoase vâsla din apă, semn că se dădea bătut. Shorty sări şi puse el mâna pe vâslă, deşi abia începuse să-şi tragă sufletul.
— Taie gheaţa, îi spuse el lui Sprague, întinzându-i barda.
— Ce rost are? scânci celălalt. Nu putem ajunge la ţărm. O să ne întoarcem înapoi.
— Ba mergem înainte, îi replică Shorty. Taie gheaţa. Şi când o să-ţi mai vii în fire o să mă schimbi.
Era o muncă istovitoare, dar, în cele din urmă, se apropiară de ţărm, pentru a descoperi că nu era format decât din stânci bătute de valuri, fără un loc unde să poată acosta.
— Doar v-am spus eu! se smiorcăi Sprague.
— N-ai chiţcăit nimic de treaba asta! îi replică Shorty.
— Ne întoarcem!
Nimeni nu scoase o vorbă, Kit ţinu barca pe val, în vreme ce lunecau pe lângă ţărmul neprimitor. Uneori, la o opintire de vâslă dacă reuşeau să câştige un picior acolo, însă erau şi cazuri când, după două, trei vâsle, abia dacă izbuteau să se menţină pe loc, Kit făcu tot ce-i stătea în putere să-i mai încurajeze pe cei doi neisprăviţi. Le aminti că bărcile care ajunseseră până aici, la ţărm, nu se întorseseră niciodată, în consecinţă, le explică el, probabil găsiseră adăpost undeva mai înainte. Trudiră încă un ceas, apoi încă unul.
— Ei, băieţi, dacă trageţi mai cu inimă la vâsle, amintindu-vă şi de cafeaua pe care aţi dat-o pe gât când stăteaţi în pături, atunci ieşim noi la liman, îi încuraja

Shorty. Aşa doar vânturaţi apa şi nu împingeţi deloc.

Câteva minute mai târziu, Sprague scoase vâsla din apă din nou.

— Sunt terminat! spuse el cu glas plângăreţ şi în ochi, îi luciră lacrimi.

— Şi noi la fel, îi replică Kit, simţind şi el că e gata să bocească sau să facă o crimă, într-atât se simţea de sfârşit. Dar tragem mai departe.

— Mergem înapoi. Întoarce barca!

— Shorty, dacă nu mai vâsleşte, ia tu vâsla din mâna lui, ordonă Kit.

— 'Neînţeles! veni răspunsul. N-are decât să mai taie gheaţă.

Dar Sprague refuză să lase vâsla din mână. Stine nu mai trăgea nici el şi barca era împinsă înapoi de vânt.

— Întoarce barca, Smoke! porunci Sprague.

Iar Kit, care în viaţa lui nu înjurase un om, rămase el singur uimit de ce era în stare în privinţa asta.

— Vedea-te-aş în iad mai întâi! îi răspunse el. Apucă vâsla aia şi trage!

În momentele de epuizare, oamenii îşi pierd ultimele urme de civilizaţie şi un astfel de moment venise acum. Toţi erau cu nervii la limită. Sprague îşi smulse o mănuşă, scoase un revolver şi-l îndreptă asupra cârmaciului. Pentru Kit era o experienţă nouă. Niciodată în viaţa lui nu se trezise în faţa unui revolver. Şi, spre surprinderea lui, nu i se păru deloc curios. Era cel mai firesc lucru de pe lume.

— Dacă nu pui arma aia la loc, îi răspunse el, o să ţi-o iau

şi-ţi dau cu ea peste degete.

— Dacă nu întorci barca, te împuşc! îl ameninţă Sprague.

Dar se amestecă şi Shorty. Acum nu mai tăia gheaţă, ci stătea în spatele lui Sprague.

— Haide, trage, îl îmbie Shorty, bălăngănind barda. Deabia aştept ocazia să-ţi văd creierii. Haide, începe distracţia!

— Asta-i revoltă la bord! izbucni Stine. V-am angajat ca să ascultaţi ordinele.

Shorty se întoarse spre el.

— Ei bine, aşteaptă să-ţi încasezi porţia îndată ce termin cu amicul tău, rahat de porc cu ochi ce eşti.

— Sprague! spuse Kit, îţi dau exact treizeci de secunde ca să ascunzi revolverul ăla şi să apuci vâsla.

Sprague şovăi, scoase un chicot scurt şi isteric, lăsă revolverul şi se apucă din nou de treabă. Încă două ceasuri încheiate, s-au chinuit să înainteze pas cu pas, de-a lungul ţărmului înspumat până când, în cele din urmă, pe Kit îl apucă teama ca nu cumva să se fi înşelat. Iar atunci, exact când era pe cale să renunţe şi el, ajunseră în dreptul unei deschizături înguste, nu mai mare de douăzeci de picioare, care ducea spre un golfuleţ strâns între maluri, unde rafalele cumplite de vânt abia dacă încreţeau faţa apei. Era limanul unde trăseseră celelalte bărci în zilele de dinainte. Coborâră pe un ţărm în pantă. Cei doi patroni rămaseră în barcă leşinaţi, în vreme ce Kit şi Shorty ridicară cortul, făcură un foc şi se apucară de pregătit masa.

— Shorty, ia spune-mi şi mie ce-i aceea rahat de porc cu ochi? îl întrebă Kit.

— A' dracului să fiu dacă ştiu, răspunse acesta. Dar, indiferent ce-o fi, e taman ca Stine.

La lăsarea serii, viscolul se înmuie repede, încetă cu totul şi se făcu senin şi ger. O cană de cafea, pusă deoparte ca să se răcească şi uitată acolo, după câteva minute era acoperită cu un strat de gheaţă de vreo jumătate de inci. La ora opt, pe când Sprague şi Stine se băgaseră în pături şi dormeau rupţi de oboseală, Kit se întoarse la foc după ce mai aruncase un ochi la barcă.

— A venit îngheţul, anunţă el. Pe tot golful s-a întins o pojghiţă de gheaţă.

— Şi ce-o să ne facem?

— Nu ne rămâne decât o singură cale. Bineînţeles că lacul îngheaţă întâi, dar curentul iute al râului s-ar putea să mai curgă liber zile în şir. Mâine la ora asta, care barcă e prinsă pe Lacul Lebarge, aici rămâne până la anu'.

— Vrei să spui că trebuie să pornim în noaptea asta? Acum?

Kit încuviinţă dând din cap.

— Jos din pat, adormiţilor! fu răspunsul lui Shorty, exprimat printr-un răcnet, în vreme ce începuse să desfacă frânghiile de ancorare ale cortului.

Ceilalţi doi se treziră, gemând de durere din cauza muşchilor înţepeniţi, suferind cumplit că au fost smulşi din acel somn de oameni epuizaţi.

— Cât e ceasul? întrebă Stine.

— Opt jumătate.

— Dar e încă întuneric, obiectă celălalt.

Shorty mai smulse câteva funii şi cortul începu să se prăvale.

— Numai că nu e dimineaţă, îi răspunse el. E seară. Haideţi, îngheaţă lacul. Trebuie să ajungem de cealaltă parte.

Stine se ridică în capul oaselor, cu o figură mohorâtă, furioasă.

— N-are decât să îngheţe. Nu ne mişcăm de aici.

— În regulă, îi replică Shorty. Noi plecăm cu barca.

— V-am angajat…

— Să vă ducem calabalâcul la Dawson, i-o tăie Shorty. Asta şi facem doar, nu-i aşa?

Şi îşi sublinie cuvintele făcând să cadă jumătate de cort peste ei.

Şi-au tăiat drum prin gheaţa subţire din golfuleţ şi au ieşit la larg, pe lac, unde apa vâscoasă, sticloasă, îngheţa pe vâsle la fiecare mişcare. Curând apa deveni groasă ca un terci, stânjenind mişcarea vâslelor, iar picăturile îngheţau în cădere în aer. Mai apoi, suprafaţa începu să

prindă pojghiţă şi barca înainta din ce în ce mai greu.

De multe ori mai apoi când încercă să-şi amintească noaptea aceea, Kit nu reuşea să scoată din memorie decât nişte imagini de coşmar şi se întrebă ce trebuie să fi îndurat Stine şi Sprague. Îi rămăsese puternică în minte impresia că trudise cu eforturi de neîndurat, printr-un ger muşcător, preţ de o mie de ani, sau cam pe aproape.

Dimineaţa stăteau pe loc. Stine se plângea că-i degeraseră degetele, Sprague că-i îngheţase nasul, iar durerile pe care le simţea la obraji şi nas îl făceau pe Kit să creadă că nici el nu scăpase nemuşcat de ger. Pe măsură ce sporea lumina dimineţii, vedeau tot mai departe şi cât vedeau cu ochii era numai gheaţă. Apa lacului dispăruse. La o sută de iarzi mai încolo se vedea malul de la capătul de nord al tacului. Shorty nu se dădu bătut, spunând că acolo trebuia să fie începutul râului şi că el vedea apa liberă. Numai el şi Kit mai erau în stare să muncească şi s-au apucat să spargă gheaţa cu vâslele şi să împingă barca încet înainte. Şi cu ultimele rămăşiţe de putere eşuă în sorbul rapid al râului. O ultimă privire înapoi le dezvălui mai multe bărci care se luptaseră toată noaptea să răzbească şi acum erau prinse în gheţuri, fără speranţe. Apoi fură purtaţi după un cot de curentul care făcea şase mile la oră.

Zile în şir plutiră la vale pe firul rapid al râului şi cu fiecare zi vedeau cum gheaţa de la mal se întindea tot mai departe spre mijlocul apei. La lăsarea serii, când se opreau să-şi aşeze tabăra, tăiau un canal în gheaţă unde trăgeau barca şi cărau lucrurile pentru tabără câteva sute de metri până ajungeau la mal. Dimineaţa spărgeau gheaţa nou formată din jurul bărcii şi ieşeau în curentul apei. Shorty puse în funcţie soba de tablă în barcă şi Stine şi Sprague stăteau în jurul ei ceasuri în şir, ceasuri care se scurgeau greoi. Se resemnaseră. Nu mai dădeau ordine şi singura lor dorinţă era să ajungă odată la Dawson. Shorty, cu firea lui de pesimist, neobosit şi vesel, începea adesea să lălăie primele trei versuri din prima strofă a unui cântec pe care-l cam uitase. Cu cât se făcea mai frig, cu atât mai des se apuca de cântat:

Ca Argus din vechime
Acum din Grecia plecăm,
Tum-tum, tum-tum, tum-tum, tum-tum,
Să tundem lâna cea de aur.

Pe când treceau prin dreptul gurii de vărsare a râurilor Hootalinqua, Micul şi Marele Somon, văzură că acestea vărsau în firul principal al Yukonului o masă vâscoasă de gheaţă ce se strângea în jurul bărcii şi se lipea de ea, iar la lăsarea serii fură nevoiţi să taie gheaţa asta curgătoare ca să iasă din curentul principal. Dimineaţă iar au tăiat gheaţa din jurul bărcii croindu-i drum spre curent. Ultima noapte la ţărm au petrecut-o între gurile râurilor White River şi Stewart. Când se lumină de ziuă, văzură că Yukonul, pe o milă lăţime, curgea albit de sloiuri, între un mal de gheaţă şi alt mal de gheaţă. Shorty scapă o înjurătură mai puţin blândă ca de obicei, la adresa universului şi se uită la Kit.

— Cred că suntem ultima barcă ce mai ajunge anul ăsta la Dawson, îi spuse Kit.

— Dar nu mai e apă liberă, Smoke!

— O să mergem cu sloiurile la vale. Haide.

Protestând zadarnic, Stine şi Sprague au fost suiţi în barcă. Cu topoarele în mână, Kit şi Shorty s-au chinuit jumătate de oră să taie drum până la firul iute şi tot numai gheaţă al râului. După ce-au reuşit să se desprindă de gheaţa malului, sloiurile au împins barca la marginea şuvoiului pe vreo sută de iarzi, jumătate din copastie a fost smulsă şi barca a ajuns aproape o epavă. Apoi, la capătul de jos al cotului, au intrat în curentul care-i împinse departe de ţărm. Continuară să-şi croiască drum spre mijlocul curentului. Acum râul nu mai era format din masa aceea vâscoasă de gheaţă, ci din sloiuri tari şi numai între ele era gheaţă vâscoasă, care se transforma în cremene văzând cu ochii. Împingând cu vâslele în sloiuri uneori, alteori coborând din barcă pe ele pentru a face vânt bărcii înainte, după vreun ceas reuşiră să ajungă la mijloc. Cinci minute după ce încetară să mai mişte barca, aceasta fu prinsă într-

un sloi de gheaţă. Faţa râului se coagula din mers. Sloiurile se lipeau unul de altul, până când, în cele din urmă, barca deveni centrul unui sloi de şaptezeci de picioare diametru. Uneori pluteau cu barca pusă travers pe curent, alteori cu pupa înainte în vreme ce greutatea gheţii rupea cătuşele ce se formau în acea masă în permanentă frământare, numai pentru a fi prinsă în alte cătuşe ce se formau şi mai repede. Orele treceau, Shorty aţâţă focul în sobă, pregăti masa şi se apucă să lălăie cântecul său de luptă. Veni şi noaptea şi, după multe eforturi, renunţară la ideea de a tăia drum bărcii spre ţărm, drept care continuară să gonească la vale, prin beznă, fără să poată face nimic.

— Şi dacă trecem de Dawson? se interesă Shorty.

— O luăm la pas înapoi, îi răspunse Kit. Numai dacă scăpăm şi nu suntem striviţi între sloiuri.

Cerul era senin şi, la lumina stelelor reci şi pâlpâitoare, din când în când ghiceau silueta munţilor şi de-o parte şi de alta. La ora unsprezece, din josul râului, se auzi un fel de scrâşnet imens. Viteza cu care înaintau începu să se reducă. Iar în jurul lor sloiurile se zdrobeau unul de altul, plezneau, se răsuceau. Râul fusese blocat de gheţuri. Un sloi fu împins în sus, încălecă sloiul pe care stăteau ei şi smulse o bucată de bordaj. Barca nu se scufundă, susţinută de propriul ei sloi, dar în ciocnirea aceea, la numai un picior de ei, zăriră un ochi de apă întunecată. Apoi orice mişcare încremeni. După o jumătate de oră râul îşi croi din nou drum şi începu să se mişte. Mai merseră aşa cam vreo oră, când din nou se opriră din cauza barajului de sloiuri. Şi din nou râul porni la vale, curgând iute, sălbatic, într-un trosnet de gheţuri ce se măcinau între ele. Apoi zăriră lumini pe ţărm şi când ajunseră în dreptul lor şi Yukonul şi gravitaţia se dădură bătute şi râul îngheţă bocnă pentru următoarele şase luni.

Pe ţărmul de la Dawson, curioşi adunaţi să vadă cum înlemneşte râul, auziră din întuneric cântecul de luptă al lui Shorty:

Ca Argus din vechime,

Acum din Grecia plecăm,
Tum-tum, tum-tum, tum-tum, tum-tum,
Să tundem lâna cea de aur.

Trei zile încheiate se chinuiră Kit şi Shorty, cărând o tonă şi jumătate de poveri din mijlocul râului până la cabana de lemn pe care Stine şi Sprague o cumpăraseră pe o înălţime ce dădea spre Dawson. Odată încheiată şi munca asta, în vreme ce se lăsa înserarea, în cabana încălzită, Sprague îi făcu semn lui Kit să se apropie. Afară termometrul arăta şaizeci şi cinci de grade sub zero[9].

— Smoke, încă nu s-a terminat luna pentru care te-am angajat, îi spuse Sprague. Dar, uite, eu ţi-o plătesc întreagă, îţi doresc noroc.

— Dar ce se aude cu înţelegerea noastră? îl întrebă Kit. Doar ştii că aici nu e nimic de mâncare. Şi în mine nu găseşti de lucru nici dacă te angajezi cu mâncarea ta. Ne-am înţeles…

— Nu ştiu de nici o înţelegere! i-o tăie Sprague scurt. Stine, tu ştii ceva? Te-am angajat cu luna. Uite banii. Vrei să semnezi chitanţa?

Kit strânse pumnii şi o clipă văzu roşu dinaintea ochilor. Cei doi se traseră înapoi. În viaţa lui nu lovise îmboldit de mânie un om şi era atât de convins că-l putea bate măr pe Sprague încât nu se putea hotărî s-o facă. Shorty văzu situaţia în care se afla şi interveni.

— Smoke, ascultă aici. Eu nu mai merg cu o pereche de împuţiţi ca ăştia. A venit vremea să o cam şterg. Da' noi doi rămânem împreună. Priceput? Acum tu ia-ţi păturile şi întinde-o la *Elkhorn.* Aşteaptă-mă acolo. Eu închei socotelile aici, îmi iau ce mi se cuvine şi le dau şi lor ce li se cuvine. N-oi fi eu prea priceput într-ale apei, da' acum mi-s cu picioarele pe pământ tare şi să vezi că o să fac eu să iasă

[9] Temperatura, peste tot e dată în grade Fahrenheit. Formula de transformare a gradelor Fahrenheit în grade Celsius e următoarea: (A° = 32) x 5/9 = C°. Zero grade Celsius echivalează cu plus 32°F, iar 0°F este egal cu aproximativ -18°C*.* Aici -65°F este echivalent cu circa -54°C.

fumul.

După jumătate de oră apăru şi Shorty la *Elkhorn.* După monturile zdrelite ale pumnilor şi pielea de pe un obraz se vedea limpede că le dăduse lui Stine şi Sprague ce li se cuvenea.

— Ar trebui să vezi şi tu cum arată acum cabana aia, spuse el hohotind, în vreme ce stăteau la bar. Nu poţi să zici că a fost doar o chelfăneală ce s-a întâmplat acolo. Pariu pe-o mie de draci că o săptămână nu-şi arată nici unul nasul pe stradă. Iar acum, în ce ne priveşte, totu-i ca şi rezolvat. Haleala-i un dolar şi juma livra, de lucru nu-ţi dă nimeni dacă n-ai şi haleala ta, carnea de elan se vinde cu doi dolari livra şi nu găseşti nici fărâmă. Avem destui bani pentru haleală şi muniţie pe o lună şi o pornim frumuşel pe jos, spre Klondike, în pustietate. Dacă nu dăm de nici o urmă de elan atunci ne lipim şi noi de indieni şi stăm cu ei. Şi dacă de acum în şase săptămâni nu facem rost de cinci mii de livre de carne, atunci nu-mi rămâne decât să mă întorc şi să-mi cer scuze patronilor noştri. S-a făcut?

Kit îi întinse mâna şi şi-o strânseră viguros. Apoi, deodată începu să se bâlbâie.

— Ştii, eu habar n-am de vânătoare, îi spuse el.

Shorty ridică paharul.

— Da’ nu mă-ndoiesc că eşti un halitor de carne şi atunci te învăţ eu.

GOANA DUPĂ AUR SPRE PÂRÂUL SQUAW[10].

Două luni mai târziu, după ce porniseră după elani ca să-şi facă rost de hrană, Smoke Bellew şi Shorty erau din nou la crâşma *Elkhorn* din Dawson. Vânătoarea se încheiase, carnea fusese adusă şi vândută cu doi dolari jumătate livra şi aveau acum amândoi laolaltă trei mii de dolari în praf de aur şi un atelaj straşnic de câini. Avuseseră parte de noroc cu ghiotura. Cu toate că nebunia goanei după aur alungase vânatul cu multe sute de mile mai spre inima munţilor, încă înainte de a parcurge distanţa asta, cei doi încolţiseră patru elani într-un canion îngust. Misterul, care le scosese elanii acela răzleţiţi în cale, era la fel de mare ca şi norocul vânătorilor, pentru că, în aceeaşi zi, lângă ei poposiră patru familii de indieni înfometaţi care spuneau că nu găsiseră nici urmă de vânat mai departe, cale de trei zile de mers. Au schimbat carnea pe nişte câini sleiţi de foame şi ei şi după ce-i hrăniră o săptămână ca lumea, Smoke şi Shorty puseră animalele în hamuri şi porniră să transporte carnea spre piaţa de la Dawson care abia îi aştepta.

Cei doi erau acum în faţa unei alte probleme, întrebându-se cum să transforme aurul în de-ale gurii. Preţul curent al făinii şi fasolei era de un dolar şi jumătate livra, numai că părea greu să găseşti pe cineva care să ţi le vândă. Dawsonul era în ghearele foametei. Sute de oameni cu bani în buzunare, dar fără alimente, fuseseră nevoiţi să părăsească ţinutul. Unii o luaseră pe râu la vale, chiar înainte de a veni îngheţul şi mult mai mulţi, având de-ale gurii cât abia-abia să le ajungă, o luaseră pe jos, bătând cele şase sute de mile pe gheaţă, spre Dyea.

Smoke îl întâlni pe Shorty în crâşma încălzită şi-l găsi pe acesta din urmă vesel nevoie mare.

— Viaţa fără nişte whisky şi cele ce-ţi încălzesc inima nu

---

[10] Pârâul Indiencei.

face nici o ceapă degerată, aruncă Shorty în loc de salut, în vreme ce-şi smulgea nişte ţurţuri de gheaţă din mustaţa care începuse să se moaie şi-i aruncă zuruind pe podea. Şi am făcut taman acum rost de optşpe livre de zahăr. Şi moşulică nu mi-a luat decât trei dolari de livră. Tu ce baftă ai avut?

— Nici eu n-am stat degeaba, îi răspunse Smoke plin de mândrie. Am cumpărat cincizeci de livre de făină şi pe pârâul Adam e un individ care zice că-mi mai dă încă cincizeci mâine.

— Minune! ’Neînţeles că de-acum o să răzbim până se dezgheaţă râul. Ştii, Smoke, câinii ăia ai noştri-s de bază. Unul care voia să cumpere câini mi-a oferit câte două sute de dolari bucata, pentru cinci dintre ei, da’ i-am zis că nu ţine. De când înfulecă la carne, arată de minune atunci când sunt puşi la treabă. Numai că nu-mi prea vine la îndemână să hrănesc nişte suflete de câini cu haleală care mă costă doi dolari jumătate livra. Haide să radem un pahar. Simt că trebuie să sărbătoresc cele opşpe livre de zahăr.

Câteva minute mai apoi, în vreme ce cântărea la balanţă praful de aur cuvenit pentru băutură, tresări deodată aducându-şi aminte de ceva.

— Am uitat cu totul de individul pe care trebuia să-l întâlnesc la Tivoli. Are omul nişte slănină stricată şi o vinde cu un dolar juma livra. O putem da la câini şi scutim un dolar pe zi de fiecare masa. Salutare!

— Salutare! îi răspunse Smoke. Eu mă duc la cabană şi mă dau la aghioase.

Abia ieşise Shorty din local când pe uşa dublă intră un bărbat înfofolit în blănuri. Chipul acestuia se lumină când îl zări pe Smoke, care-l recunoscu deîndată pe Breck, cel căruia îi trecuseră barca peste pragurile de la Box Canyon şi White Horse.

— Am auzit că eşti prin târg, îi spuse Breck grăbit, în vreme ce-şi strângeau mâinile. De jumătate de ceas te tot caut. Haide afară, vreau să stăm de vorbă.

Smoke se uită cu regret la soba încinsă la roşu care vuia

plăcut.

— Aici nu e bine?

— Nu. E ceva important. Hai afară.

Pe când ieşeau, Smoke îşi scoase o mănuşă, aprinse un chibrit şi se uită la termometrul care era agăţat lângă uşă. Îşi puse iute înapoi mănuşa de parcă gerul l-ar fi ars. Deasupra capului se bolteau luminile aurorei boreale, iar din tot Dawsonul se înălţa urletul tânguitor al miilor de câini-lup.

— Cât arată? întrebă Breck.

— Şaizeci sub zero.

Kit scuipă de încercare şi scuipatul îngheţă în zbor.

— Termometrul funcţionează, poţi fi sigur. Şi tot scade. Acum un ceas erau doar cincizeci şi două. Să nu-mi spui că iar se porneşte vreo vâjâială după aur.

— Ba da, îi spuse în şoaptă Breck, prudent, aruncând priviri îngrijorate în jur de teamă să nu-l audă cineva. Doar ştii că Pârâul Squaw se varsă în Yukon de partea cealaltă, la vreo treizeci de mile mai sus, nu?

— Nimic de făcut în partea aia, se pronunţă Smoke. A fost prospectat cu ani de zile în urmă.

— Aşa s-a întâmplat şi cu celelalte pâraie care s-au dovedit bogate. Ascultă. E treabă uriaşă! Numai între opt şi douăzeci de picioare până la rocă. N-o să fie teren concesionat care să nu dea juma de milion. Dar secret! Mormânt. Doi sau trei dintre cei mai buni prieteni ai mei mi-au vândut pontul. I-am spus neveste-mi imediat că vin să te caut înainte de a o porni. Acum salutare. Haita mea de câini e ascunsă pe mai la vale. De fapt când mi-au vândut pontul m-au făcut să promit că nu o iau din loc înainte ca să adoarmă toată lumea din Dawson. Ştii doar ce se întâmplă dacă te vede cineva că o porneşti la drum cu sculele de prospectat. Ia-ţi tovarăşul şi valea. Ar trebui să jalonezi al patrulea sau al cincilea teren de la lacul descoperirii. Nu uita – Pârâul Squaw. E al treilea după ce treci de Pârâul Swede.

Când Smoke intră în mica lor cabană de pe colina din spatele Dawsonului, auzi un sforăit greu, familiar.

— Ei, bagă-te în pat, mormăi Shorty când Smoke îl scutură de umăr. Eu nu-s în schimbul de noapte, mai spuse el, când mâna care-l scutura se arătă şi mai insistentă. Spune-i barmanului ce-ţi plânge inimioara.

— Hai, dă-i drumul în ciubote, îi spuse Smoke. Avem de jalonat nişte concesiuni aurifere.

Shorty sări în capul oaselor şi mai-mai să explodeze, dar Smoke îi acoperi gura cu mâna.

— Sşşşt! îl preveni Smoke. Lovitură mare! Nu trezi toţi vecinii. Dawsonul doarme dus.

— Aha! Ar trebui să mă convingi şi pe mine. Nimeni nu scoate un cuvânt când e vorba de o lovitură, ’neînţeles că nu. Dar nu-i curios, fir-ar să fie, că şi aşa toată lumea o porneşte la drum?

— Pârâul Squaw, îi şopti Smoke. Asta-i. Breck mi-a vândut pontul. Şi rocă la suprafaţă. Şi aurul de la rădăcina ierbii în jos. Haide. Ne luăm fiecare bagaje puţine şi o ştergem!

Shorty închise ochii, lunecând din nou spre somn. În clipa următoare păturile de pe el zburară.

— Dacă tu n-ai nevoie, am eu! îi explică Smoke.

Shorty o porni pe urma păturilor şi începu să se îmbrace.

— O să luăm şi câinii cu noi? întrebă el.

— Nu. Pârtia o ia în susul pârâului şi poţi fi sigur că nu a mai bătut-o nimeni şi fără ei ajungem mai repede.

— Atunci să le arunc ceva de mâncare, să le ajungă până ne întoarcem. Să nu uiţi să iei nişte coajă de mesteacăn şi o lumânare.

Shorty deschise uşa, simţi muşcătura gerului şi se trase iute înapoi să-şi lase în jos urechile căciulii şi să-şi pună mănuşile. Se întoarse după cinci minute, frecându-şi viguros nasul.

— Smoke, eu sunt contra acestei expediţii. Afară-i un ger al naibii, mai îngheţat decât erau balamalele lumii cu o mie de ani înainte de a scapără prima scânteie. Şi în plus mai e şi vineri treisprezece şi o să dăm de belea cum te văd şi cum mă vezi.

Cu câte o boccea mică în spinare, cu uneltele de

prospectat, cei doi traseră uşa după ei şi porniră pe panta colinei la vale. Spectacolul aurorei boreale se încheiase şi în gerul universal numai stelele mai scânteiau, iar la lumina lor chioară picioarele bâjbâiau drumul. La o curbă a drumului, Shorty lunecă şi se trezi în zăpada adâncă şi ridică glasul binecuvântând şi ziua şi săptămâna şi luna în care se aflau.

— N-ai putea să-ţi mai ţii gura? Îl mustră Smoke. Lasă calendarul în pace. O să trezeşti tot Dawsonul ca să ne ia urma.

— Ha-ha! Vezi lumină în cabana aia? Şi în cea de dincolo? Auzi cum se trânteşte o uşă. Da, ’neînţeles, toţi în Dawson dorm. Şi cu luminile alea? ’Neînţeles, e la capul morţilor. Nu ştie nimeni de expediţia asta de prospectare, fii-ar să fie.

Când ajunseră la poalele colinei şi erau deci în mijlocul Dawsonului, luminile se aprindeau una după alta prin mai toate cabanele, uşile se trânteau şi din urmă se auzea scârţâitul unei groaze de mocasini prin zăpada îngheţată. Şi din nou Shorty îşi vărsă năduful.

— Dar să fiu a’ dracului că mulţi mai participă la înmormântarea asta.

Depăşiră un individ care stătea lângă potecă şi chema pe cineva în şoaptă, foarte îngrijorat:

— Charley, ah, haide odată s-o pornim.

— Ai văzut ce are individul în spinare? Tare departe trebuie să fie cimitirul de s-au apucat ăştia să-şi pună în boccele şi păturile.

Când ajunseră pe strada principală, în urma lor se înşiraseră o sută de bărbaţi şi în timp ce bâjbâiau la lumina înşelătoare a stelelor căutând poteca ce ducea la vale spre malul râului, auziră sosind încă pe atâţia. Shorty lunecă şi zbură la vale pe un tobogan de vreo treizeci de picioare, oprindu-se în zăpada afânată. Smoke o luă după el, izbindu-se de celălalt care încerca să se salte în picioare.

— Eu am descoperit primul drumul ăsta! se bâlbâi el în timp ce-şi scotea mănuşile ca să-şi scuture zăpada.

În clipa următoare o zbughiră amândoi plini de groază, din calea trupurilor celor din urma lor care veneau acum

grămadă. Când îngheţase râul, chiar prin locul acela se formase o îngrămădire de gheţuri şi sloiurile se săltaseră în sus, într-un perfect haos, acum acoperit de zăpadă. După ce căzu zdravăn de mai multe ori, Smoke scoase lumânarea şi o aprinse. Cei din spate îl salutară cu urale. În aerul acela neclintit, lumânarea ardea bine şi Shorty găsi drumul cu mai multă uşurinţă.

— Asta zic şi eu expediţie! îşi dădu cu părerea Shorty. Sau or fi cu toţii somnambuli?

— În orice caz suntem în capul unei întregi procesiuni, îi răspunse Smoke.

— Nu ştiu zău! Acolo în faţă or fi niscaiva licurici. Poate că toţi sunt licurici şi ăla şi ălălalt. Ia uită-te! Crede-mă, în faţă e altă procesiune întreagă.

Ca să ajungi la malul de vest al Yukonului era o milă bună prin haosul acela de gheţuri şi lumânările pâlpâiau pe tot drumul acesta şerpuit. În spatele lor, chiar până pe buza ţărmului, pe care tocmai coborâseră, se vedeau alte lumânări şi mai multe.

— Ehei, Smoke, asta nu-i expediţie, e bejenie. Or fi vreo mie de oameni înaintea noastră şi vreo zece mii în urmă. Ascultă tu aici la nenea. Doctoria mea-i amară da-i bună. Şi când mi se abate mie ceva, înseamnă că aşa-i, ’neînţeles. Am pornit-o cu stângul în expediţia asta. Hai să ne întoarcem şi să ne tragem la un somn.

— Dacă vrei să mergi mai departe, cruţă-ţi suflul, îi replică Smoke îmbufnat.

— Ehei, am eu picioare scurte, dar se îndoaie bine de la genunchi, nu mă bate la muşchi şi, ’neînţeles, că-i las de căruţă pe toţi amărâţii ăştia de pe gheaţă.

Smoke ştia că omul are dreptate şi de multă vreme se convinsese de puterea lui fenomenală când era vorba de mers pe jos.

— Am mers mai încet numai pentru ca să-ţi mai las o şansă, îl luă peste picior Smoke.

— Iar eu am bătut drumul pe urmele tale. Dacă nu eşti în stare să tragi mai tare, lasă-mă pe mine în faţă să dau eu ritmul.

Smoke grăbi pasul şi, curând, ajunseră din urmă o coloană de prospectori.

— Smoke, ia-o înainte, îl îmboldi celălalt. Treci peste morţii ăştia neîngropaţi. Aici nu e înmormântare. Ia zăpada în piept ca şi cum ai avea treabă.

În ceata aceea Shorty numără opt bărbaţi şi două femei şi, înainte de a trece de îngrămădirea de gheţuri, el şi Shorty depăşiră un alt grup de vreo douăzeci de oameni. Cu câţiva paşi înainte de ţărmul vestic, poteca o lua spre sud, ieşind la gheaţă netedă. Numai că gheaţa aceea era îngropată sub câteva picioare de zăpadă afânată. Pe acolo ducea pârtia de sănii, o panglică îngustă de zăpadă bătută de numai două picioare lăţime. De-o parte şi de alta te îngropai până la genunchi sau chiar mai adânc în zăpadă. Cei pe care-i depăşeau nu prea se dădeau la o parte cu plăcere şi adesea Smoke şi Shorty trebuiau să intre în zăpada adâncă şi printr-un efort formidabil să-şi croiască drum mai departe. Shorty era pesimist şi de nestăpânit. Când ceilalţi prospectori se supărau că erau depăşiţi, el nu se lăsa şi le replica.

— De ce vă grăbiţi aşa? îl întrebă unul dintre ei.

— Da’ tu de ce te grăbeşti? îl întrebă el. O echipă de prospectori a coborât pe Indian River încă de ieri după-amiază şi ţi-a luat-o înainte. N-a mai rămas nici o palmă de teren neocupat.

— Şi dacă-i aşa, uite te întreb din nou: ce-i cu atâta grabă?

— Cine? Eu? Eu nu-s prospector. Eu lucrez pentru guvern. Sunt în misie oficială. Bat drumurile ca să fac recensământul la Pârâul Squaw.

Altuia, care-l întâmpinase cu vorbele: încotro, micuţule? Chiar ai de gând să baţi şi tu parii jaloanelor la o concesiune? Shorty îi răspunse: „Eu? Păi eu-s cel care a făcut descoperirea pe Pârâul Squaw şi acum mă întorc după ce mi-am înregistrat concesiunea pentru ca nu cumva vreun ageamiu să-mi încalce drepturile asupra lui.”

În porţiunea de drum netedă, oamenii înaintau în medie cu trei mile jumătate pe oră. Smoke şi Shorty făceau însă

patru şi jumătate, iar uneori mai şi trăgeau câte o scurtă fugă, aşa că înaintau repede.

— Shorty, am să te alerg până rămâi în picioarele goale, îl provocă Smoke.

— Ehei, eu mi-s în stare să merg cu tălpile goale până te las şi pe tine fără mocasini. Deşi n-are nici un rost. Uite m-am gândit şi răzgândit. O concesiune pe pârâu are cinci sute de picioare, să zicem la o milă. În faţa noastră sunt vreo mie de prospectori şi pârâul n-are o sută de mile lungime. Unii or să mai rămână şi pe dinafară şi tare mi-e teamă că o să cam semene cu mine şi eu tine.

Înainte de a-i răspunde, Smoke o luă deodată iute la picior, pe neaşteptate, lăsându-l pe Shorty cu mulţi paşi în urmă.

— Dacă nu mai bombăneşti atâta şi te ţii de mine, o s-o luăm înaintea multora din mia de care tot zici, îl certă el.

— Cu cine? Cu mine vorbeşti? Păi dacă te dai din drumul meu am să-ţi arăt eu cum se merge.

Smoke râse şi din nou iuţi pasul.

— Shorty, am să te jupoi de viul. De când am pus piciorul pe pârtie la Dyea eu mi-am refăcut fiecare celulă a trupului. Carnea pe mine-i tare ca talpa, amară şi afurisită ca o muşcătură de şarpe cu clopoţei. Acum câteva luni m-aş fi felicitat eu dacă aş fi fost în stare doar să scriu vorbele astea, dar n-am fost în stare. A trebuit să trăiesc realitatea asta mai întâi, iar acum, dacă tot o trăiesc, nu mai are rost s-o scriu. Sunt dintr-o stofă a dracului, neîndurătoare şi nu s-a născut încă munteanul pipernicit care să mă provoace şi să nu i-o întorc cu dobândă. Uite, treci tu în faţă şi jumătate de oră o ţii cât poţi tu de tare. Fii cât mai afurisit şi când te-ai răzbunat, trec eu în faţă şi preţ de-o jumătate de ceas îţi arăt eu cât de afurisit pot fi.

— Haha! pufni Shorty senin. Şi nici nu i s-a uscat caşul la gură. Ia treci din cale să-ţi arate tăticu’ cum se merge la drum.

Câte jumătate de oră, pe rând, a trecut fiecare în frunte, stabilind ritmul. Prea multe vorbe nu şi-au mai spus. Efortul îi încălzise, deşi suflarea le îngheţa de cum le ieşea pe

buze. Gerul era atât de aspru, încât aproape tot timpul trebuiau să-şi frece nasul şi obrajii cu mănuşile. Cum nu le mai frecau câteva minute, începea să le amorţească şi apoi trebuiau să şi le frece cu şi mai mare osârdie, până când simţeau înţepături, semn că se restabilise circulaţia sângelui.

De nenumărate ori socotiseră că au ajuns în fine în frunte, dar mereu întâlneau alţi şi alţi prospectori care porniseră înaintea lor. Uneori, câte un grup de bărbaţi încercau să ţină pasul cu ei, dar, după o milă sau două, se lăsau întotdeauna păgubaşi şi dispăreau în întuneric, în urmă.

— Noi am bătut pârtiile toată iarna, spuse Shorty. Şi babalâcii ăştia care au zăcut numai pe lângă cabană de s-a muiat carnea pe ei, mai au nasul să creadă că se pot ţine după noi. Dacă ar fi fost căutători de aur din ăia vechi, ar fi fost altceva. Şi un veteran, dacă ştie ceva, atunci ştie să meargă pe jos.

La un moment dat, Smoke aprinse un chibrit şi se uită la ceas. N-a mai repetat figura, pentru că muşcătura gerului pe mâinile goale a fost atât de iute şi afurisită că i-a trebuit jumătate de oră până să simtă că şi le-a încălzit din nou.

— Patru ceasuri, spuse el, trăgându-şi mănuşile şi am lăsat în urmă trei sute.

— Trei sute şi optzeci şi cinci, îl corectă Shorty. Am ţinut socoteala. Hei, străine, ia dă-te din calea mea. Lasă-l să pornească în expediţie pe unul care ştie ce-i aia expediţie.

Cuvintele acestea le adresă unuia care era evident la capătul puterilor şi abia mai era în stare să meargă, împleticindu-se şi acum bloca poteca. Până acum nu-l întâlniseră decât pe acesta şi pe încă unul care erau epuizaţi de tot, pentru că ajunseseră aproape de capul şirului prospectorilor. Abia mai târziu au aflat de ororile acelei nopţi. Oameni sfârşiţi se aşezau să se odihnească la marginea cărării şi nu s-au mai putut ridica din nou. Şapte dintre ei au murit îngheţaţi, iar la spitalul din Dawson se efectuaseră asupra supravieţuitorilor zeci de amputări de degete de la picioare şi mâini şi chiar picioare întregi. Şi

asta pentru că expediţia spre pârâul Squaw avusese loc în cea mai geroasă noapte a anului. Înainte de venirea dimineţii, spirtul din termometrele de la Dawson arătau şaptezeci de grade sub zero. Câteva minute mai târziu, întâlniră alt om sfârşit, aşezat pe o bucată de gheaţă, la marginea pârtiei.

— Hopa sus, soră Mary, îl întâmpină Shorty vesel. Nu sta pe loc, mişcă, altfel dacă mai stai mult o să ajungi sloi şi dumneata.

Omul nu le răspunse şi se opriră să vadă ce se întâmplase.

— Ţeapăn ca un buştean, îşi dădu cu părerea Shorty. Dacă-i dai un brânci se sparge.

— Vezi dacă mai respiră vreun pic, spuse Smoke, în vreme ce cu mâna goală, fără mănuşă, căută pe sub haina de blană şi lânurile omului să vadă dacă-i mai bate inima.

Shorty îşi ridică una din urechile căciulii şi se apleacă spre buzele omului.

— Nici o suflare, îi spuse el.

— Nici inima nu-i mai bate, confirmă Smoke.

Îşi puse mănuşa la loc şi îşi lovi mâna furios aproape un minut înainte de a şi-o scoate din nou să aprindă un chibrit. Era vorba de un bătrân, fără îndoială mort. În scurta licărire a chibritului apucară să vadă o barbă lungă şi căruntă, prinsă de ţurţuri până la nas, cu obrajii albiţi de ger şi ochii închişi, cu pleoapele lipite de gheaţă. Apoi chibritul se stinse.

— Haide, spuse Shorty frecându-şi o ureche. Nu-i mai putem fi de ajutor cu nimic moşneagului. Şi mi-a mai îngheţat şi urechea. O să mi se ducă toată pielea asta afurisită de pe ea şi o săptămână întreagă o să mă doară.

Câteva minute mai târziu, când o undă de lumină împrăştie pe cer o pulsaţie de flăcări, cei doi zăriră la un sfert de milă în faţă, două mogâldeţe înaintând pe gheaţă. Dincolo de ele, pe o milă întreagă, nu se mai zărea nici o mişcare.

— Ăştia-s în fruntea procesiunii, spuse Smoke când se lăsă din nou bezna. Haide, după ei.

După jumătate de oră, când văzură că nu reuşesc să-i ajungă din urmă pe cei doi din faţă, Shorty se puse pe fugă.

— Chiar dacă-i ajungem, n-o să-i întrecem noi niciodată, spuse el gâfâind. Dumnezeule, ăştia ştiu să se întindă la drum. Pariu mie la sută că ăştia nu-s *chekako.* Ăştia-s veterani adevăraţi, poţi să ai încredere în ce zic eu.

Când, în cele din urmă, îi ajunseră, Smoke era în frunte şi fu şi el fericit să mai slăbească puţin ritmul şi să meargă pe urmele lor. Dar imediat i se păru că dinaintea lui trebuia să fie o femeie. Cum de-i veni ideea asta n-ar fi putut spune. Silueta de dinaintea lui, încotoşmănată în blănuri, cu gluga pe cap, arăta la fel ca oricare altă siluetă, dar începu să-l bântuie ideea că avea un aer foarte cunoscut. Aşteptă să se ivească următoarea izbucnire a aurorei boreale şi la lumina ei zări nişte mocasini micuţi. Văzu chiar ceva mai mult – mersul şi-şi dădu imediat seama că era un mers pe care-şi promisese să nu-l uite niciodată.

— Tipa ştie să meargă, fir-ar! mărturisi Shorty răguşit. Pariu că-i indiancă.

— Bună, domnişoară Gastell! i se adresă Smoke.

— Bună! răspunse ea, întorcând capul şi aruncând o privire scurtă. E prea întuneric să văd cu cine am de-a face. Cine sunteţi?

— Smoke.

Fata râse în ciuda gerului, iar Smoke rămase convins că era cel mai plăcut râs pe care-l auzise vreodată.

— Dar nu te-ai însurat şi n-ai crescut toţi copiii aceia de care-mi vorbeai?

Dar înainte de a putea el să-i răspundă, ea continuă:

— Câţi *chekako* sunt în urma noastră?

— Câteva mii după câte cred eu. Noi am lăsat în urmă peste trei sute şi ăştia nu-şi pierdeau vremea de pomană.

— Iarăşi vechea poveste, spuse fata cu părere de rău. Noii veniţi pun mâna pe concesiunile de pe pâraiele bogate, iar veteranii, care au avut curaj, au îndurat atâtea şi au fost primii în ţinutul ăsta nu se aleg cu nimic. Tot veteranii au descoperit aurul de pe Pârâul Squaw – e un mister cum a răsuflat secretul – şi au trimis vorbă tuturor veteranilor la

Leul de Mare. Dar până acolo sunt cu zece mile mai mult decât până la Dawson şi când o să ajungă şi ei încoace o să găsească tot pârâul împărţit în concesiuni până la ceruri de către toţi ageamii din Dawson. Nu e drept, nu-i drept să aibă parte de un ghinion atât de parşiv.

— E păcat mare, spuse Smoke, împărtăşind sentimentele fetei, dar să fiu al naibii dacă ştiu ce-ai putea face dumneata în situaţia asta! Primul venit, primul servit, doar ştii.

— Aş vrea să pot face ceva, îi aruncă ea tăios. Aş vrea să-i văd pe toţi ageamii îngheţaţi la marginea pârtiei, să li se întâmple ceva groaznic, care să-i ţină în loc până vin veteranii de la *Leul de Mare.*

— Ei acum sunt sigur că ai pentru noi nişte intenţii cumplite, îi spuse el râzând.

— Nu-i asta, făcu ea iute. Îi cunosc pe cei de la *Leul de Mare,* om cu om şi să ştii că sunt oameni. În ţinutul ăsta au murit ei de foame pe vremuri şi au muncit ca nişte uriaşi ca să mai ridice ţara asta. Sunt nişte eroi şi ar merita şi ei o răsplată şi când colo vin câteva mii de ageamii neînţărcaţi, care nu şi-au câştigat în nici un fel dreptul de a concesiona terenuri şi le-o iau cu mile şi mile înainte. Şi acum, dacă o să-mi ierţi toată vorbăria asta, am să-mi cruţ suflarea, fiindcă nu se ştie când şi dumneata şi toţi ceilalţi veţi încerca să mă depăşiţi şi pe mine şi pe tata.

Vreun ceas şi ceva Joy şi Smoke nu şi-au mai spus nici o vorbă, deşi el băgase de seamă că fata şi cu taică-su schimbaseră nişte cuvinte în şoaptă.

— Acum ştiu cine-s, îi spuse Shorty lui Smoke. El e Louis Gastell, vână tare. Iar ea trebuie să fie odrasla lui. Omul a venit în ţara asta de atâta vreme că nu-şi mai aduce nimeni aminte de când şi şi-a adus şi fata cu el, pe când era doar o pruncă. El şi Beetles au fost tovarăşi de afaceri şi au adus pe Koyukuk primul vaporaş.

— Acum nu mai cred că e nevoie să-i depăşim şi pe ei, îi spuse Smoke. Am ajuns oricum în fruntea expediţiei şi nu suntem decât noi patru.

Shorty fu de acord şi urmă un alt ceas în cursul căruia

nimeni nu scoase o vorbă, ci ţinură acelaşi pas mai departe. La ora şapte, întunericul fu sfâşiat de o ultimă reprezentaţie a aurorei boreale care dezvălui înspre vest o deschidere largă între munţii încărcaţi de zăpadă.

— Pârâul Squaw! exclamă Joy.

— Dar ştiu că am mers! se bucură Shorty. După mine ar fi trebuit să ajungem abia peste vreo jumătate de ceas, cel puţin. Probabil că am cam întins pasul.

În acest punct drumul de la Dyea, blocat de îngrămădirile de sloiuri, se abătea brusc peste Yukon, către malul de est. Şi aici trebuiau să părăsească pârtia principală, bine bătută, să escaladeze haosul sloiurilor şi să urmeze o potecă nu prea vizibilă, neumblată, care şerpuia pe malul de vest.

Louis Gastell, aflat în frunte, lunecă din cauza beznei pe gheaţa denivelată şi se ridică în capul oaselor ţinându-şi glezna cu amândouă mâinile. Se chinui să se ridice în picioare, porni din nou, dar într-un ritm mai lent, şchiopătând vizibil. După câteva minute se opri deodată.

— N-are rost, îi spuse el fiicei sale. Mi-am scrântit un tendon. Ia-o înainte şi marchează o concesiune pentru mine şi una pentru tine.

— Vă putem ajuta cu ceva? întrebă Smoke binevoitor.

Louis Gastell clătină din cap.

— Ea poate să marcheze cu jaloane două terenuri. Eu am să mă târăsc spre mal, am să fac un foc şi-mi bandajez piciorul. O să fie bine. Haide, Joy! Bate ţăruşii de hotar mai sus de terenul unde s-a făcut descoperirea. Mai sus e mai bogat locul.

— Uite nişte coajă de mesteacăn, îi spuse Smoke, împărţindu-şi provizia în două. De fata dumitale avem noi grijă.

Louis Gastell râse răguşit.

— Mulţumesc oricum, îi spuse el, dar ştie să se descurce şi singură. Ţineţi-vă după ea şi o să vedeţi ce face.

— Te supără dacă rămân eu în faţă? îl întrebă ea pe Smoke, pornind înainte. Eu ştiu ţinutul mai bine decât voi.

— Condu-ne, îi spuse Smoke amabil, deşi sunt de acord cu dumneata că e o ruşine ca noi, nişte *chekako,* să-i

întrecem pe veteranii de la *Leul de Mare.* Nu există nici o cale ca să ne scuturăm de ceilalţi?

Fata clătină din cap.

— N-avem cum ne ascunde urmele şi ceilalţi o să se ţină după noi ca oile.

După vreun sfert de milă, ea o coti scurt către vest. Smoke băgă de seamă că mergeau prin zăpadă neumblată deloc, dar nici el nici Shorty nu observară că poteca abia vizibilă pe care merseseră până atunci continua spre sud. Dacă ar fi putut vedea ce face Louis Gastell, istoria ţinutului Klondike ar fi fost scrisă altfel, fiindcă l-ar fi zărit pe bătrânul veteran mergând fără să mai şchiopăteze, ci alergând şi adulmecând pârtia ca un copoi pe urmele lor. De asemenea, l-ar fi văzut bătătorind şi lărgind noua potecă spre vest pe care apucaseră ei. Iar, în cele din urmă, l-ar fi văzut ţinând în continuare vechea pârtie, abia vizibilă, care ducea spre sud.

Şi pe pârâul acela în sus mergea o potecă, dar era atât de puţin folosită că cei trei o pierdeau mereu în întunericul ce domnea în jur. După vreun sfert de oră, Joy Gastell se arătă dornică să treacă în urmă şi-i lăsă pe cei doi bărbaţi să deschidă pârtie înainte pe rând. Această încetinire a mersului celor din faţă le îngădui căutătorilor de aur din urmă să-i ajungă şi, când se făcu ziuă, la ora nouă, în spate, cât vedeau cu ochii, era un şir compact de oameni. La vederea acestei privelişti, lui Joy îi sticliră ochii întunecaţi.

— De când am luat-o în susul pârâului? întrebă ea.

— De două ceasuri bune, îi răspunse Smoke.

— Şi cu două ore înapoi, asta înseamnă patru ceasuri, râse ea. Coloana celor de la *Leul de Mare* e salvată.

Prin mintea lui Smoke trecu o vagă bănuială, se opri şi se întoarse spre ea.

— Nu pricep, făcu el.

— Nu? Atunci să-ţi spun eu. Acesta-i Pârâul Norvegia, Pârâul Squaw este următorul spre sud.

O clipă Smoke rămase mut.

— Ai făcut-o într-adins? o întrebă Shorty.

— Am făcut-o ca să le dau o şansă veteranilor.

Fata râse batjocoritor. Cei doi bărbaţi se uitară zâmbind unul la celălalt şi, în cele din urmă, izbucniră şi ei în râs.

— Dacă neamul femeilor n-ar fi atât de rar prin ţinutul ăsta, te-aş pune pe genunchi şi ţi-aş trage o mamă de bătaie, o asigură Shorty.

— Tatăl dumitale nu şi-a scrântit nici un fel de tendon, ci a aşteptat până ne-am îndepărtat suficient şi apoi a pornit la drum, nu-i aşa? o întrebă Smoke.

Ea încuviinţă dând din cap.

— Eşti un fel de nadă?

Fata încuviinţă din nou şi de data asta Smoke râse din toată inima. Era râsul spontan al unui om învins definitiv.

— De ce nu sunteţi supăraţi pe mine? întrebă ea bosumflată. Sau măcar să mă cârpiţi?

— Păi eu zic că mai bine am lua-o înapoi, îl îmboldi Shorty. Dacă stau pe loc îmi îngheaţă picioarele.

Smoke clătină din cap.

— Asta ar însemna patru ceasuri bune pierdute. De-acum am urcat vreo opt mile pe pârâul acesta şi, după cum se vede înainte. Norvegia face un cot spre sud. O să ţinem mai departe cursul şi o să traversăm noi pe undeva culmea dintre cele două pâraie şi o să nimerim mai sus de locul descoperirii.

Se uită la Joy.

— Nu vii şi tu cu noi? Doar i-am promis tatălui dumitale că o să-ţi purtăm de grijă.

— Eu... şovăi fata. Da, cred că am să merg dacă nu vă încurcă.

Se uita drept în ochii lui şi de data asta pe chipul ei nu se mai citea nici provocare, nici batjocură.

— Domnule Smoke, mă faci să-mi pară aproape rău pentru isprava mea, zău. Dar cineva trebuia să-i salveze pe veterani.

— Îmi vine să cred că prospecţiunile după aur sunt în cel mai bun caz un prilej de a face sport.

— Şi mie îmi vine să cred că voi doi sunteţi mari amatori de aşa ceva, continuă ea, adăugind apoi cu o umbră de regret. Ce păcat că nu sunteţi şi voi veterani!

Încă două ceasuri urmară cursul pârâului îngheţat, apoi o luară pe un afluent îngust şi prăpăstios care venea dinspre sud. Pe la amiază, începură să urce panta culmii ce separa apele. În urma lor zăriră şirul lung al căutătorilor de aur deschizând pârtie. Ici şi colo, coloane de fum arătau că unii făcuseră popas.

Cei trei însă aveau de bătut drum greu. Se luptau vârâţi până la brâu în zăpadă şi, după câţiva paşi, erau nevoiţi să se oprească să-şi mai tragă sufletul. Shorty fu cel dintâi care ceru să facă un mic popas.

— De mai bine de douăsprezece ceasuri tot ţinem pârtia, spuse el. Smoke, recunosc sincer că sunt obosit mort. Şi tu la fel. Şi nu mi-e ruşine să strig în gura mare că sunt în stare să mă ţin cu dinţii de plimbarea asta, ca un indian lihnit de o ciozvârtă de urs. Dar fata asta, săraca, nu se mai poate ţine pe picioare dacă nu pune şi ea ceva la stomac. Uite, aici facem foc. Ce ziceţi?

Se apucară să încropească locul de popas atât de metodic, eficient şi iute, încât Joy, care-i urmărea cu priviri pline de gelozie, recunoscu că nici veteranii nu s-ar fi descurcat mai bine. Nişte crengi de molid, cu o pătură întinsă deasupra, era locul de odihnă şi pregătire a mâncării. Nu se apropiară de căldura focului până când nu-şi frecară nasul şi obrajii fără milă, Smoke scuipă în sus şi pocnetul scuipatului îngheţat în aer se auzi imediat atât de tare încât clătină din cap.

— Eu mă dau bătut, spuse el. N-am mai apucat un ger ca ăsta.

— Într-o iarnă, pe Koyukuk a coborât la optzeci de grade sub zero, îi spuse Joy. Acum sunt şaptezeci sau şaptezeci şi cinci şi ştiu că mi-au cam degerat obrajii. Îmi ard ca focul.

Pe panta abruptă nu exista gheaţă, aşa că în tigaia de spălat aur a fost adunată zăpadă fină, cristalină ca zahărul, cu toptanul până când s-a topit destulă pentru cafea. Smoke prăji nişte slănină şi dezgheţă biscuiţii. Shorty avea grijă de lemne şi de foc şi Joy aşeză masa aceea simplă cu două farfurii, două căni, două linguri, o cutie cu sare amestecată cu piper şi una de zahăr. Când se apucară de

mâncat, fata şi Smoke împărţiră acelaşi tacâm, mâncară din aceeaşi farfurie şi băură din aceeaşi cană. Când trecură dincolo de culme, se făcuse aproape ora două şi o porniră la vale pe cursul unui afluent al Pârâului Squaw. La începutul iernii, un vânător de elani tăiase pârtie în susul canionului, adică ori de câte ori o luase în sus sau în jos avusese grijă să calce pe vechile urme. În consecinţă, în mijlocul acelei întinderi de zăpadă afânată şi acoperită de următoarele depuneri de zăpadă, exista un şir neregulat de urme bătătorite. Dacă piciorul nu nimerea una dintre urme, se afunda în zăpada moale şi de obicei omul cădea. Iar vânătorul acela de elani avea nişte picioare nemaipomenite de lungi. Joy, care acum dorea din tot sufletul ca cei doi să-şi adjudece şi ei nişte terenuri şi fiindu-i teamă că mergeau mai încet, ţinând cont că se vedea că şi ea era obosită, insistă să treacă în frunte când îi venea rândul. Viteza şi felul în care ţinea drumul acela precar stârniră admiraţia fără rezerve a lui Shorty.

— Uită-te la ea! strigă el. E numai vână şi energie. Uite cum deapănă din mocasinii ăia. Fără tocuri înalte aici la noi. Foloseşte numai picioruşele pe care i le-a lăsat Dumnezeu. Pare femeie potrivită pentru oricare vânător de urşi.

Fata se întoarse şi-i aruncă un zâmbet plin de recunoştinţă, în care-l incluse şi pe Smoke. El surprinse în asta un sentiment de amiciţie, dar, în acelaşi timp, era afurisit de conştient că zâmbetul acela amical în care fusese învăluit era cât se poate de feminin.

Când ajunseră pe malul Pârâului Squaw, se uitară în urmă: şirul prospectorilor se vedea şerpuind neregulat, luptându-se să coboare panta.

Cei trei se lăsară să lunece la vale până ia albia pârâului. Apa îngheţase bocnă până la fund şi pârâul avea o lăţime variind între douăzeci şi treizeci de picioare şi curgea printre malurile de depuneri aluvionare, înalte de şase până la opt picioare. Zăpada care se aşternuse pe gheaţă nu fusese călcată de picior de om în ultima vreme şi ştiau că se află acum mai sus de terenul unde se făcuse descoperirea şi de ultimul teren jalonat de prospectorii de

la *Leul de Mare.*

— Fiţi atenţi la izvoare, îl avertiză Joy pe Smoke în vreme ce acesta deschidea pârtie pe pârâu la vale. La şaptezeci de grade sub zero, rămâi fără picioare dacă se sparge gheaţa sub tine.

Aceste izvoare, întâlnite în mod obişnuit pe cele mai multe din apele din Klondike, nu îngheaţă niciodată, nici la cele mai joase temperaturi. Apa izvorăşte din maluri şi formează băltoace care sunt ferite de geruri chiar de gheaţa de deasupra şi de straturile de zăpadă. Se putea întâmpla să calci pe zăpadă afinată, să se spargă sub tine pojghiţa aceea de gheaţă de jumătate de inci şi să te trezeşti în apă până la genunchi. Pedeapsa era pierderea picioarelor dacă nu reuşeai să-ţi schimbi încălţările ude în cinci minute.

Deşi era numai trei după-amiază, începuse să se lase crepusculul prelungit şi cenuşiu al zonei arctice. Se uitară pe un mal şi pe celălalt să vadă copaci însemnaţi ceea ce le-ar fi indicat mijlocul ultimului teren jalonat. Joy, nerăbdătoare şi impulsivă, reuşi prima să găsească semne. Ţâşni înaintea lui Smoke şi strigă:

— Uite, cineva a fost înainte pe aici. Uite la zăpadă. Caută semnul făcut pe copac! Uite-l! Pe molidul acela!

Fata se afundă deodată până la mijloc în zăpadă.

— Am făcut-o şi pe asta, exclamă ea tânguitor.

Apoi strigă:

— Nu te apropia de mine! Am să ies singură afară.

Înainta pas cu pas, simţind cum se sparge sub ea pojghiţa subţire de gheaţă, ascunsă de zăpada afânată, îşi croi drum până ajunse la teren tare. Dar Smoke nu stătuse cu mâinile în sân în vremea asta. Sări spre mal, unde crengi şi vreascuri uscate, răspândite prin desişul din jurul izvorului, parcă aşteptau doar chibritul. Când fata ieşi la mal lângă el, se înălţau de-acum flăcările unui foc zdravăn.

— Stai jos, îi porunci el.

Ea se aşeză ascultătoare în zăpadă. El îşi aruncă povara din spinare şi întinse o pătură la picioarele ei. Din deal se auziră vocile prospectorilor care se luaseră pe urmele lor.

— Lasă-l pe Shorty să jaloneze terenurile, îl îndemnă ea.

— Du-te Shorty, îi spuse Smoke pe când se apucase să se lupte cu mocasinii fetei. Numără şi tu o mie de paşi şi fă semnul celor două terenuri concesionate. Putem bate jaloanele de margine după aceea.

Smoke tăie cu cuţitul şireturile şi pielea mocasinilor. Se făcuseră atât de ţepeni de ger încât trosniră şi plezniră în încercările lui de a le tăia şi descoase. Şosetele groase, indiene şi ciorapii groşi, de lână, erau căptuşiţi cu gheaţă. Ca şi cum gambele şi labele picioarelor ar fi fost învelite în tablă ondulată.

— Cum simţi picioarele? o întrebă el în vreme ce se chinuia cu ele.

— Cam amorţite. Nu le pot mişca şi nici nu mai simt degetele. Dar o să scap eu. Focul arde minunat. Ai grijă să nu-ţi degere mâinile. După cum le mişti cred că au cam amorţit şi ele.

Smoke îşi puse mănuşile şi preţ de aproape un minut şi le lovi sălbatic de coapse. Când simţi din nou pişcătura sângelui care pornea să circule, îşi smulse mănuşile şi începu din nou să taie, să rupă şi să sfâşie încălţările îngheţate bocnă. Ieşi la iveală pielea albă a unui picior, apoi şi a celuilalt, ca să le muşte gerul de minus şaptezeci de grade

sub zero, ceea ce însemna de fapt o sută două grade sub punctul de îngheţ[11].

Apoi urmă frecatul cu zăpadă, operaţie întreprinsă cu o energie sălbatică, până când fata începu să-şi îndoaie, să-şi mişte degetele de la picioare, plângându-se bucuroasă că acum o doare. Pe jumătate o târî el, pe jumătate se trase ea până ajunseră lângă foc. Îşi întinse picioarele pe pătură, aproape de flăcările care-i salvau picioarele.

— O vreme o să trebuiască să le mai cruţi, îi spuse el.

Putea să-şi scoată şi ea fără teamă mânuşile, să-şi frece şi singură şi să-şi mişte picioarele, cu îndemânarea unei fiinţe pricepute, atentă ca acum căldura flăcărilor să fie absorbită încet, încet de carnea picioarelor. În vreme ce ea se îndeletnicea cu treaba asta, Smoke se ocupă de mâinile lui. Zăpada nu se muia, nu se umezea, cristalele ei erau ca tot atâtea fire de nisip, încet, încet, pişcătura sângelui care începe să circule se reîntoarse în carnea îngheţată. Apoi mai puse pe foc, îi desfăcu fetei din spinare povara uşoară pe care o purtase şi scoase de acolo un rând complet de încălţări.

Shorty se întoarse de-a lungul albiei şi urcă malul spre ei.

— ’Neînţeles c-am marcat o mie bună de picioare, anunţă el. Numărul doujapte şi doujopt şi tocmai băteam jalonul din sus al terenului doujapte când m-am întâlnit cu primul individ din şleahta ce venea din urmă. Individul mi-a declarat aşa pe şleau că nu-mi dă voie să marchez şi lotul doujopt, da’ i-am zis şi eu că…

— Da, da, strigă Joy, ce i-ai zis?

— Ei bine, i-am zis fără ocol că de nu se duce mai sus, cu cinci sute de picioare am să-i dau un pumn în nasul acela degerat al lui, până o să arate ca îngheţata de zmeură. S-a dus mai sus şi am înfipt jaloanele de centru pentru două loturi cinstite de câte cinci sute de picioare din albia pârâului. Individul şi-a jalonat şi el lotul următor şi bănuiesc că de-acum ceata aia a împărţit albia în loturi până la izvor, ba şi de partea cealaltă a cumpenei apelor. Ale noastre

[11] Apa îngheaţă la plus 32°F, la care se aduna celelalte minus 70F, rezultând 102 grade Fahrenheit sub punctul de îngheţ, adică -56,6°C.

sunt asigurate. Acum e prea întuneric ca să mai vedem ceva, dar jaloanele de colţ le putem pune mâine dimineaţă.

Când se treziră, văzură că în cursul nopţii se produseseră schimbări. Se făcuse atât de cald, încât Smoke şi Shorty, fiecare de sub păturile lui, apreciară că temperatura nu era sub douăzeci de grade minus. Valul de ger se dusese. Deasupra păturilor se depusese un strat gros de şase inci de cristale de gheaţă.

— Bună-dimineaţa. Ce-ţi mai fac picioarele? o salută Smoke pe Joy Gastell aflată de cealaltă parte a cenuşii focului şi care îşi mătura cu grijă zăpada la o parte şi se ridicase în capul oaselor în blănurile în care dormise.

Shorty făcu focul, sparse nişte gheaţă din albia râului, în vreme ce Smoke pregăti dejunul. Când terminară de mâncat se lumină şi de ziuă.

— Smoke, du-te şi fixează tu jaloanele de colţ, îi spuse Shorty. Unde am tăiat eu gheaţa pentru cafea, dedesubt e nisip şi am să topesc nişte zăpadă şi am să spăl o tigaie din nisipul acela să vedem peste ce noroc am dat.

Smoke se îndepărtă cu toporul în mână să pună semnele de hotar. Porni de la semnul din centrul lotului douăzeci şi şapte, o luă în unghi drept de-a curmezişul vâlcelei înguste către margine. Lucră metodic, aproape ca un automat, fiindcă în mintea lui erau încă vii amintirile din noaptea precedentă. Simţi într-un fel că-şi câştigase oarecum dreptul de stăpânire asupra liniilor delicate şi muşchilor tari ai acelor picioare şi glezne pe care le frecase cu zăpadă şi de la acest teritoriu dreptul lui părea să se întindă şi spre restul, peste întregul acestei femei din neamul lui. Într-un fel nedesluşit, dar mistuitor, începu să-l bântuie gândul acestei stăpâniri. I se părea că acum nu-i mai rămânea decât să se întoarcă la această Joy Gastell, s-o ia de mână şi să-i spună „Hai!”.

Şi pe când umbla dominat de aceste gânduri descoperi ceva care-l făcu pe dată să uite dreptul lui de stăpânire asupra acelor picioruşe albe de femeie. Când ajunse la marginea văii, nu bătu nici un jalon de hotar. Pentru că nu atinsese marginea vâlcelei ci se trezi la o altă albie de

pârâu. Luă ca repere o salcie ruptă aflată pe aceeaşi linie cu un molid mare, uşor de recunoscut. Se întoarse la albia unde era marcat centrul lotului. Urmă apoi cursul pârâului, ocolind o buclă mare în formă de potcoavă şi descoperi că cele două pâraie erau de fapt unul şi acelaşi pârâu. Apoi, traversă de două ori prin zăpada vâlcelei, de la o margine a ei la cealaltă, trăgând prima linie a hotarului de sus al lotului douăzeci şi şapte, apoi o a doua linie a hotarului de sus al lotului douăzeci şi opt, din amonte. Şi astfel descoperi că hotarul de sus al lotului din urmă se afla mai jos decât cel mai de jos hotar al primului lot. În crepusculul cenuşiu care aducea mai degrabă a beznă, Shorty alesese cele două loturi ale lor pe un cot în formă de potcoavă.

Smoke se luptă croindu-şi drum prin zăpadă, îndreptându-se către mica lor tabără. După ce termină de spălat o tigaie de nisip, Shorty explodă când îl văzu pe Smoke.

— Am pus mâna pe el! strigă Shorty, întinzând tigaia spre el. Uită-te şi tu. Parşivă grămadă de aur. Sunt două sute de dolari aici ca nimic. Terenul e bogat, începând încă de deasupra nisipului aurifer. Am mai bătut eu apa în tigaie şi pe la alte loturi aurifere, dar niciodată n-am dat de unt atât de gros ca cel din tigaia asta.

Smoke aruncă o privire lipsită de interes spre aurul nativ, îşi turnă o cană de cafea lângă foc şi se aşeză. Joy simţi că se întâmplase ceva care nu aducea a bine şi-i aruncă o privire întrebătoare, plină de nerăbdare. Shorty, la rândul lui, se bosumflă văzând indiferenţa tovarăşului său faţă de descoperirea făcută.

— De ce dracu' nu sari şi tu în sus şi nu te bucuri? Îl întrebă el. Aici ne-am îmbogăţit, doar dacă nu-ţi vine să strâmbi din nas când vezi câte două sute de dolari la o tigaie.

Înainte de a-i răspunde, Smoke luă o gură de cafea.

— Shorty, de ce dracu astea două loturi ale noastre arată precum canalul Panama?

— Adică ce vrei să spui?

— Ei bine, intrarea dinspre est a Canalului Panama e mai

la vest de intrarea dinspre vest, asta-i tot.

— Zi-i mai departe, îl îndemnă Shorty. N-am prins încă poanta.

— Pe scurt, Shorty, ai însemnat cele două loturi ale noastre pe un cot mare în formă de potcoavă.

Shorty puse tigaia cu aur jos în zăpadă şi sări în picioare.

— Zi-i mai departe, repetă el.

— Lotul din amonte, douăzeci şi opt, e cu zece picioare mai jos decât lotul douăzeci şi şapte aflat în aval.

— Smoke, vrei să spui că nu ne-am ales cu nimic?

— Mai rău decât atât, ne-am ales cu zece picioare mai puţin decât nimic.

Shorty o pomi în goană pe mal la vale. După cinci minute se întoarse. Drept răspuns la privirea întrebătoare a lui Joy, el dădu afirmativ din cap. Fără să scoată o vorba se duse la o buturugă, se aşeză uitându-se ţintă la zăpada din faţa mocasinilor lui.

— Mai bine ridicăm tabăra şi o pornim înapoi spre Dawson, spuse Smoke începând să strângă păturile.

— Smoke, îmi pare rău, îi spuse Joy. E numai vina mea.

— Nu-i nimic, o asigură el. E în firea lucrurilor, doar.

— Dar e vina mea, numai a mea, insistă ea. Tata mi-a reţinut un lot lângă locul descoperirii. Vă dau lotul meu.

El clătină din cap.

— Shorty, se rugă fata.

Shorty clătină şi el din cap şi deodată izbucni în râs. Un râs imens. Chicotelile şi hohotele înăbuşite explodau în hohote nestăpânite.

— Nu-s istericale, explică el. Da’ uneori mă apucă şi pe mine veselia, uite ca acum.

Din întâmplare, ochii îi căzură pe tigaia de spălat aur. Se apropie de ea şi-i arse nemulţumit un picior şi împrăştie aurul pe jos.

— Nu-i al nostru, mai spuse el. E al individului pe care l-am făcut să se tragă înapoi cu cinci sute de paşi azi noapte. Şi ce mă supără pe mine e că patru sute noujde picioare erau de valoare… de valoare pentru el. Haide, Smoke. Hai s-o pornim la drum spre Dawson. Şi dacă ai poftă să mă

ucizi, n-am să ridic un deget să mă apăr.

SHORTY VISEAZĂ.

— Ce chestie! Nu te-am văzut jucând niciodată! îi spuse Shorty lui Smoke într-o seară pe când se aflau la *Elkhorn.* Nu ai microbul jocului în sânge?!

— Ba da, îi răspunse Smoke, dar am şi statisticile în minte. Şi când dau un ban vreau să ştiu şi eu pentru ce.

De pretutindeni, în încăperea mare a localului, se auzeau plesnete şi zornăit de la o duzină de mese de joc, la care-şi încercau norocul indivizi încotoşmănaţi în blănuri şi încălţaţi în mocasini. Smoke făcu din mână arătându-i pe toţi cei din jur.

— Uită-te la ei, îi spuse el. După o simplă matematică, în seara asta o să piardă mai mult decât o să câştige şi cea mai mare parte din ei chiar acum sunt păgubaşi.

— ’Neînţeles că eşti tare la cifrăraie, mormăi Shorty cuprins de admiraţie. Şi în mare cam ai dreptate. Da’ mai sunt şi alte lucruri pe lumea asta. Şi unu dintre ele e şi şansa la baftă. Se-ntâmplă câteodată ca un amărât să joace şi să tot câştige şi ştiu şi eu treaba asta, că nu numai o dată m-am tras pe lângă mesele alea şi am văzut banca spartă. Singurul chichirez ca să câştigi la jocurile astea e să aştepţi până îţi vine inspiraţia că ţi-a venit vremea să ai şansă şi baftă şi atunci te pui pe jucat şi joci până-n pânzele albe.

— Pare prea simplu, strâmbă Smoke din nas, atât de simplu încât nu pricep cum de ajung oamenii să piardă.

— Necazu-i, recunoscu Shorty, că cei mai mulţi se lasă păcăliţi de inspiraţia asta. Câteodată m-a înşelat şi pe mine. Nu-ţi rămâne decât să încerci şi să vezi.

Smoke clătină din cap.

— Mai există şi statistica, Shorty. Cei mai mulţi oameni se înşeală când se iau după inspiraţie.

— Dar tu n-ai simţit niciodată inspiraţia asta că e de ajuns să pui banii pe-o culoare ca să câştigi?

Smoke izbucni în râs.

— Mă sperie prea tare procentele care-s împotriva mea. Dar ia stai să-ţi spun ceva, Shorty. Am să pun chiar acum un dolar pe miza cea mai mare şi să vedem dacă ne iese de-o duşcă.

Smoke se îndreptă spre masa de faro când Shorty îl prinse de mână.

— Stai aşa! Chiar acum simt o inspiraţie din aia. Joacă un dolar la ruletă.

Se îndreptară spre ruleta de lângă bar.

— Aşteaptă până îţi spun eu, îl sfătui Shorty.

— Pe ce număr? întrebă Smoke.

— Alege-l singur, dar aşteaptă până-ţi spun eu să-i dai drumul.

— Doar nu vrei să spui că am vreo şansă sigură la masa asta?

— Tot atât cât şi oricare dintre mutrele astea.

— Dar nu tot atâta şansă cât banca.

— Aşteaptă şi ai să vezi, îl îndemnă Shorty. Acum, dă-i drumul!

Crupierul tocmai pornise bila de fildeş să se rotească pe marginea netedă a discului cu o mulţime de scobituri. De la celălalt capăt al mesei, Smoke întinse mâna peste umărul unui jucător şi aruncă la întâmplare un dolar. Acesta alunecă pe postavul verde şi neted şi se opri chiar în centrul cifrei 34. Bila se opri şi crupierul anunţă:

— Câştigă treizeci şi patru!

Crupierul strânse banii şi lângă dolarul lui Smoke înghesui alţi treizeci şi cinci de dolari. Smoke trase banii spre el şi Shorty îi arse o palmă pe umăr.

— Uite asta înseamnă inspiraţie adevărată, Smoke. De unde am ştiut eu? Habar n-am! Am ştiut eu aşa că ai să câştigi. Dacă dolarul acela al tău cădea pe oricare alt număr tot ai fi câştigat. Când inspiraţia e inspiraţie adevărată, atunci n-ai cum să nu câştigi.

— Ia gândeşte-te că ieşeau două nule, îl întrebă Smoke în vreme ce se îndreptau spre bar.

— Atunci dolarul acela al tău ar fi ajuns pe două nule, îi

răspunse Shorty. Nu există scăpare. Inspiraţia e inspiraţie. Uite ce-i. Hai înapoi la ruletă. După ce-am mizat pe tine că ai să câştigi, uite acum am simţit inspiraţia că pot şi eu să aleg câteva numere.

— Joci după un sistem? îl întrebă Smoke după zece minute, timp în care tovarăşul lui pierduse o sută de dolari.

Shorty scutură din cap plin de indignare şi-şi puse jetoanele în apropierea lui 3, 11 şi 17, aruncând şi unul pe culoarea verde.

— În iad trebuie să fie înghesuială mare de mutre din astea care joacă după un sistem! exclamă el când crupierul goli masa.

După ce la început privi jocul cu indiferenţă, Smoke deveni tot mai prins, urmărind atent fiecare amănunt, de la zuruitul bilei până la facerea şi plata pariurilor. Nu participa la nici un joc, se mulţumi doar să privească. Dar atât de fascinat era de joc încât atunci când Shorty îl anunţă că se săturase, numai cu mare greutate reuşi să-l smulgă pe Smoke de lângă masă. Crupierul îi înapoie lui Shorty săculeţul cu praf de aur pe care-l lăsase în gaj ca să joace şi lângă el era o foaie de hârtie pe care era mâzgălit: „Mai puţin 350 dolari”. Cu săculeţul şi hârtia în mână, Shorty traversă încăperea şi le înmână celui însărcinat cu cântăritul, care stătea dinapoia unei balanţe mari pentru aur. Omul cântări echivalentul a trei sute cincizeci de dolari, aur pe care-l turnă în visteria localului.

— Inspiraţia ta face şi ea parte din statistica de care-ţi spuneam, îl luă Smoke peste picior.

— Da’ pentru ca să aflu trebuia să joc, nu-i aşa? îi replică Shorty. Recunosc că de câteva ori m-am repezit numai pentru ca să te conving că, ’neînţeles, contează şi inspiraţia.

— Shorty, nu contează, râse Smoke. Uite chiar acum simt şi eu o inspiraţie…

Ochii lui Shorty sticliră când strigă plin de nerăbdare:

— Care? Hai valea şi joacă-l imediat.

— Shorty, nu de o inspiraţie de felul ăsta e vorba. Mie îmi zice inima că într-o zi am să descopăr un sistem de-am să

scot fum din masa aia.

— Sistem! gemu Shorty şi apoi îşi privi prietenul cu o imensă milă. Smoke, ascultă-l pe tovarăşul tău cel bun şi lasă baltă sistemul. Cu sistemul pierzi la sigur. Când e vorba de sistem inspiraţia nu mai are ce căuta.

— Tocmai de asta îmi place mie, îi răspunse Smoke. Un sistem înseamnă statistică. Atunci când ajungi la un sistem corect, nu ai cum să pierzi şi asta-i diferenţa dintre sistem şi inspiraţie. Nu ştii niciodată când o inspiraţie nimereşte prost.

— Dar ştiu şi o groază de sisteme care au ieşit prost şi niciodată unul care să fi câştigat.

Shorty se opri şi oftă.

— Smoke, uite la mine. Dacă te-a lovit damblaua sistemului, atunci n-ai ce căuta aici şi a cam venit vremea s-o pornim pe pârtie din nou.

În următoarele câteva săptămâni, fiecare din cei doi tovarăşi trăgeau în altă parte. Smoke era fascinat şi-şi petrecea timpul urmărind ruleta de la *Elkhorn,* în vreme ce Shorty era la fel de dornic să o ia la drum. În cele din urmă, Smoke puse piciorul în prag când i se propuse o expediţie de prospectare la vreo două sute de mile pe Yukon la vale.

— Ascultă aici, Shorty, îi spuse el. Eu nu merg nicăieri. Plimbarea asta înseamnă zece zile şi în timpul ăsta sper să-mi pun sistemul la punct şi să dea roade. Chiar şi acum aş putea să câştig pe baza lui. Şi atunci de ce vrei să mă târâi pe coclaurii ăia?

— Smoke, trebuie să am grijă de tine, îi răspunse Shorty. Ţi-ai cam pierdut minţile. Şi dacă am să te pot smulge de la masa asta am să te târăsc în prospectare până la Jericho[12] sau Polul Nord.

— În regulă, Shorty. Numai nu uita că am crescut şi sunt om mare, sunt cât unul care haleşte carne de-acum. Şi dacă tot vrei să târăşti ceva, atunci n-ai decât să târăşti acasă aurul pe care am să-l câştig cu sistemul acesta al meu şi, mai mult ca sigur, va trebui să foloseşti şi un atelaj

---

[12] Localitate în apropiere de Ierusalim.

de câini.

În loc de răspuns, Shorty scoase un geamăt.

— Şi nu doresc să te înnădeşti şi tu la vreo masă de joc pe cont propriu, continuă Smoke. O să împărţim câştigul juma-juma, dar pentru început am nevoie de toţi banii pe care-i avem. Sistemul acesta al meu e fraged, neîncercat şi s-ar putea să mă cam poticnesc până îl pun pe picioare ca lumea.

În cele din urmă, după multe ore şi zile în care n-a făcut decât să urmărească ruleta, veni şi seara când Smoke declară că era gata, iar Shorty, mohorât şi pesimist, cu o înfăţişare de parcă urma să asiste la o înmormântare, îşi însoţi tovarăşul la *Elkhorn.* Smoke cumpără o grămadă de jetoane şi se aşeză lângă crupier, în capul mesei. Bila se învârti de nenumărate ori, ceilalţi jucători câştigau sau pierdeau, dar Smoke nu riscă nici un jeton. Shorty deveni nerăbdător.

— Aruncă-te, aruncă-te, îl îmboldea el. Şi să terminăm şi cu înmormântarea asta. Ce-i cu tine? Te bântuie frica?

Smoke clătină din cap şi aşteptă în continuare. Mai urmară vreo zece jocuri şi deodată aşeză zece jetoane de un dolar pe 26. Numărul ieşi câştigător şi crupierul îi plăti lui Smoke trei sute cincizeci de dolari. Se făcură alte zece jocuri, apoi douăzeci, apoi treizeci şi Smoke puse zece dolari pe 32. Din nou ridică trei sute cincizeci de dolari.

— Uite asta-i inspiraţia, îi şopti vehement Shorty la ureche. Nu lăsa, nu lăsa să-ţi scape.

Mai trecu jumătate de oră în care Smoke rămase inactiv, apoi puse zece dolari pe 34 şi câştigă.

— Inspiraţia! şopti Shorty.

— Nici o legătură, îi spuse în şoaptă Smoke la rândul lui. E sistemul. Aşa-i că-i drăguţ, drăguţul de el!

— Să nu-mi spui mie una ca asta, protestă Shorty. Inspiraţia vine în cele mai ciudate chipuri. S-ar putea ca tu să crezi că e vorba de un sistem, da’ nu-i. Sistemul e imposibil. Nu există. Acum joci pe mâna inspiraţiei.

Smoke îşi schimbă tactica. Intra mai des în joc, cu câte un jeton, împrăştia ici şi colo şi mai mult pierdea decât

câştiga.

— Lasă-te păgubaş! îl sfătui Shorty. Ia banii şi gata. Ai nimerit de trei ori potul cel mare şi câştigi încă o mie de dolari. N-o să te ţină norocul de acum.

În clipa aceea bila începu să se rotească şi Smoke puse zece jetoane pe 26. Bila se opri în scobitura lui 26 şi crupierul din nou îi plăti trei sute cincizeci de dolari.

— Dacă eşti trăsnit de-adevăratelea şi ţi-a venit inspiraţia nemuritoare, atunci pariază la limită, îi spuse Shorty. Data viitoare pune douăzeci şi cinci de dolari.

Mai trecu un sfert de oră în cursul căruia Smoke parie ici şi colo, la întâmplare, mize mici. Apoi brusc, cum făcea el la mizele mari, puse douăzeci şi cinci de dolari pe două nule, iar crupierul îi plăti opt sute şaptezeci şi cinci de dolari.

— Smoke, trezeşte-mă, trezeşte-mă, fiindcă visez! gemu Shorty.

Smoke zâmbi, îşi consultă carneţelul şi se lăsă prins de nişte calcule. Scotea mereu carnetul din buzunar şi îşi nota numere.

În jurul mesei se îmbulzi mulţime de privitori, în timp ce alţi jucători încercau să pună şi ei jetoanele pe numerele pe care le alegea el. Exact atunci Smoke îşi schimbă tactica de joc. De zece ori la rând miză câte zece dolari pe 18 şi pierdu. În momentul acela îl părăsiră şi cei mai îndărătnici dintre jucători. Schimbă numărul şi câştigă din nou trei sute cincizeci de dolari. Îndată toţi ceilalţi jucători începură să se ţină de el, renunţând după o serie de jocuri ghinioniste.

— Smoke, renunţă, renunţă, Smoke! îl sfătui Shorty. Cel mai lung şir de inspiraţii e încă prea lung şi al tău s-a terminat. De-acum încolo nu mai nimereşti tu potul cel mare.

— Îl mai ating eu o dată şi după aceea ne retragem, îi răspunse Smoke.

Preţ de câteva minute, jucă cu un noroc schimbător, risipind jetoane pe tablă şi apoi deodată puse douăzeci şi cinci de dolari pe două nule.

— Acum am şters-o, îi spuse el crupierului când câştigă.

— Nu-i nevoie să-mi arăţi cât ai câştigat, spuse Shorty în

vreme ce se îndreptau spre casier. Am ţinut urma. Ai săltat cam vreo treizeci şi şase de sute, cel puţin. Cât de bine am nimerit?

— Trei mii şase sute şaizeci, îi răspunse Smoke. Şi acum ia fă-te că duci aurul acasă. Aşa ne-a fost înţelegerea.

— Nu-ţi slei norocul, încercă să-l convingă Shorty pe Smoke în seara următoare, pe când erau în cabană şi acesta din urmă se pregătea să se întoarcă la *Elkhorn.* Ai jucat şi bafta te-a ţinut o groază, dar acum gata, ai uscat-o. Dacă te întorci înapoi, ’neînţeles că o să pierzi tot ce-ai câştigat.

— Shorty, ascultă ce-ţi spun eu, nu-i vorba de nici un fel de aiureală de inspiraţie. E numai statistică. E sistem. Nu pot să pierd.

— Sistem pe dracu. Nu există sistem. O dată la o masă de zaruri, am ghicit şapteşpe bune. Era sistem? Da’ de unde. Noroc chior, numai că mi s-au cam muiat balamalele şi n-am avut curaj să joc până la capăt. Dacă mi-ar fi mers până la capăt şi nu m-aş fi lăsat păgubaş după a treia mână aş fi săltat treijde mii pe cele două bătrâne puse la bătaie la început.

— Nu contează, Shorty. Al meu e un sistem adevărat.

— Ehei, trebuie să-mi şi dovedeşti.

— Ţi-am dovedit. Vino acum cu mine şi am să-ţi dovedesc din nou.

Când intrară la *Elkhorn,* toate privirile se fixară pe Smoke. Cei din jurul mesei se dădură la o parte din calea lui şi el îşi luă vechiul loc lângă crupier. Dar de data asta jucă cu totul altfel decât cu o seară înainte. În decurs de o oră şi jumătate, nu miză decât de patru ori, dar de fiecare dată câte douăzeci şi cinci de dolari şi de fiecare dată câştigă. Încasă trei mii cinci sute de dolari şi Shorty cără aurul la cabană.

— Acum a venit vremea să te laşi de joc, îl sfătui Shorty, aşezându-se pe marginea priciului şi scoţându-şi mocasinii. Ai săltat de-acum şapte mii da dolari. E nebun ăla care-şi călăreşte norocul mai mult de-atât.

— Shorty, e nebun de legat ăla care nu se ţine de un

sistem câştigător ca al meu şi nu mizează mai departe.

— Smoke, pe cuvânt că eşti băiat isteţ. Ai fost şi la colegiu. Tu într-un minut prinzi mai mult decât mine în patruzeci de mii de ani. Da' şi aşa stând lucrurile, tot greşeşti când zici că bafta ta înseamnă sistem. Am mai umblat şi eu prin lume – încoa şi-ncolo şi am mai văzut şi eu câte ceva şi am să-ţi spun drept şi cinstit cu toată siguranţa – nu există nici un sistem cu care să câştigi la jocurile de noroc.

— Dar ţi-am arătat că este. Simplu ca somn uşor!

— Smoke, nu mi-ai arătat nimic. Şi nu e somn, ci vis. Eu acum dorm, dar acuş, acuş am să mă scol, am să fac focul şi pregătesc masa.

— Hei, necredinciosul meu prieten, dar uite aurul. Cântăreşte-l.

Şi zicând asta, Smoke aruncă un sac doldora de aur în braţele tovarăşului său. Avea treizeci şi cinci de livre şi Shorty simţi din plin izbitura acelei poveri asupra trupului său.

— E adevărul adevărat! îl pisă el mai departe ca să-l convingă.

— Ehei! Am văzut eu o groază de visuri adevărate la viaţa mea. În vis totu-i posibil. Da' în viaţa adevărată sistemul nu-i posibil. Ei, eu n-am fost la colegiu, da' atâta pot să ştiu şi eu că toată aiureala asta cu ruleta e vis, cum te văd şi cum mă vezi.

— Legea zgârceniei a lui Hamilton, spuse Smoke râzând.

— N-am auzit niciodată de tipul ăsta, dar aiureala lui 'neînţeles că-i adevărată. Smoke, eu visez şi tu îţi bagi nasul în visul meu şi mă chinui cu sistemele tale. Dacă mă iubeşti, dacă mă iubeşti cu adevărat, atunci te rog urlă o dată: „Shorty, scoală” şi mă scol şi mă apuc să fac mâncarea.

În cea de-a treia seară de joc, în momentul în care Smoke puse prima miză, crupierul îi împinse cincisprezece dolari înapoi.

— Nu poţi juca decât zece, îi spuse el. Am coborât plafonul.

— Jucăm pe beţe? îl luă Shorty peste picior.

— Cine nu vrea nu e obligat să joace la masa asta, îi replică crupierul. Şi aş vrea să-ţi spun de la obraz, dacă tot ne-am întâlnit, că prietenul tău mai bine să nu mai joace la masa asta.

— Ei, te-ai speriat de sistemul lui? îl provocă Shorty când acesta îi înmână cele trei sute cincizeci de dolari.

— N-am să zic niciodată că eu cred în vreun sistem, pentru că nu cred. N-a existat niciodată un sistem care să bată ruleta sau oricare alt joc de noroc. Dar cu toate astea am văzut eu câte o baftă ciudată de asta şi, cât pot, n-am să las pe nimeni să spargă banca, dacă-mi stă la îndemână.

— Ţi s-au cam îngălbenit maţele.

— Amice, jocul de noroc e o afacere ca oricare alta. Nu suntem filantropi.

Smoke continuă să câştige seară de seară. Tactica sa de joc se schimba mereu. Înghesuiţi ciotcă în jurul mesei, experţi peste experţi mâzgăleau pe hârtie numerele pe care miza el, încercând zadarnic să dibuiască sistemul după care juca. Se plângeau că nu au un pont cu care să pornească la treabă şi jurau că nu e vorba decât de un noroc chior, deşi cel mai colosal şir de noroace pe care-l văzuseră ei vreodată.

Şi ceea ce-i supăra cel mai mult era stilul mereu altul de joc al lui Smoke. Uneori, până când îşi consulta el carnetul, sau se apuca să rezolve lungi şiruri de calcule, trecea şi câte o oră fără să mizeze nici un jeton. Alteori câştiga trei mize mari la limită, rădea de pe masă o mie de dolari şi asta în numai cinci sau zece minute, pentru ca, în alte rânduri, tactica lui să fie aceea de a împânzi masa cu jetoane risipite generos şi ciudat. O ţinea aşa câte zece, treizeci de minute de joc şi, brusc, tocmai când bila făcea ultimele rotaţii, juca până la limita mizei totul pe o coloană, o culoare şi un număr şi câştiga toate cele trei mize. O dată pentru a semăna definitiv confuzia în mintea celor care se chinuiau să-i prindă secretul, lăsă să piardă patruzeci de mize mari la rând. Dar, indiferent cum juca, în fiecare seară Shorty avea de cărat acasă trei mii cinci sute de dolari.

— Nu există nici un sistem, începu să pledeze Shorty în timpul uneia dintre discuţiile lor de dinaintea culcării. Te tot urmăresc şi nu te slăbesc, dar nu iese nici o brânză. Nu joci de două ori la fel. Nu faci decât să alegi câte un număr câştigător ori de câte ori pofteşti, tot aşa cum, atunci când nu vrei să câştigi nu câştigi.

— S-ar putea să fii mai aproape de adevăr decât crezi chiar şi tu. Uneori trebuie să mai mizeze şi pe numerele perdante. Face parte din sistem.

— Sistem pe dracu! Am stat de vorbă cu toţi jucătorii din târg şi toţi ca unul au fost de aceeaşi părere că nu există sistem.

— Şi cu toate astea le fac dovada că există!

— Ascultă, Smoke.

Shorty se opri deasupra lumânării în vreme ce voia s-o stingă.

— Mă cam apucă pandaliile. Poate tu crezi că asta-i o lumânare. Ei bine nu-i. Nu, domnule. Şi nici ăsta nu-s eu. Eu mi-s hăt, pornit pe pârtie, undeva aiurea, înfofolit în păturile mele, culcat frumos pe spate, cu gura căscată şi visez şi visez… toate astea. Şi nici tu, cu vorbăria ta, nu eşti mai adevărat decât lumânarea asta care nu există.

— Atunci e tare ciudat fiindcă şi eu visez o dată cu tine acelaşi vis, insistă Smoke.

— Nu, nici asta nu-i adevărat. Faci şi tu parte din visul meu, asta-i tot. În visurile mele i-am auzit pe o groază vorbind. Smoke, un lucru mai vreau să-ţi spun. Cred că m-am rablagit şi m-am cam ţicnit. Dacă visul ăsta mai ţine mult, am să mă apuc să mă muşc singur şi să urlu.

În cea de-a şasea seară de când jucau la *Elkhorn,* plafonul mizei fu coborât la cinci dolari.

— Nu-i nici o problemă, îl asigură Smoke pe crupier. Şi în seara asta am să salt trei mii cinci sute, ca de obicei şi pentru asta nu faci decât să mă obligi să joc ceva mai mult. Trebuie doar să pariez pe de două ori mai multe numere câştigătoare, asta-i tot.

— De ce nu te mai înghesui şi la masa altuia? îi aruncă crupierul duşmănos.

— Fiindcă mie îmi place masa asta.

Smoke aruncă o privire spre soba care duduia la numai câţiva paşi depărtare.

— Şi în plus aici nu e nici curent, e cald şi plăcut.

În cea de-a doua seară, după ce cără aurul acasă, Shorty făcu o criză.

— Smoke, eu renunţ, începu el. Eu ştiu când mi-e destul. Nu visez. Sunt treaz de-a binelea. Sistemul nu există, da' tu ai reuşit să încropeşti unul. Regula de trei simplă nu mai face două parale. Calendarul e de aruncat la gunoi şi lumea întreagă e o aiureală. Nu mai e nimic ca lumea şi regulat. Tabla înmulţirii s-a ţicnit, doi fac opt, nouă fac unsprezece şi doi ori doi fac opt sute patruzeci şi şase şi… şi… jumătate. Orice poate fi orice şi nimic e totul şi de două ori tot e… cremă de faţă, laptele bătut, cal pătat. Bine, ai dibuit un sistem. Cifrăraie bate cifrăraia. Ce n-a fost niciodată e acum şi ce nu este încă o să fie. Soarele răsare la apus, luna-i filon aurifer, stelele-s cutii de carne de vită, scorbutul e binecuvântarea Domnului, cel ce-şi dă duhul după aia învie, pietrele plutesc pe apă, apa-i aer, eu nu-s eu, tu eşti cu totul altcineva şi poate că suntem gemeni de nu suntem cumva cartofi prăjiţi în verde crom. Hei, să mă trezească cineva. Oh, treziţi-mă!

A doua zi dimineaţă, la cabană se înfiinţa un musafir. Smoke îl cunoştea – Harvey Moran, patronul tuturor meselor de joc de la *Tivoli.* Când trecu la discutarea afacerii, glasul lui adânc, răguşit, împrumută o notă rugătoare.

— Smoke, uite care-i treaba, începu el. Ne-ai lăsat pe toţi mască. Eu reprezint interesele a încă nouă patroni de jocuri de noroc şi pe ale mele, adică toate localurile din târg. Nu pricepem. Ştim cu toţi foarte bine că niciodată n-a existat un sistem care să bată ruleta. Toţi matematicienii ăia deştepţi de prin colegii ne-au încredinţat pe noi ăştia cu jocurile de acelaşi lucru. Spun că numai ruleta e un sistem, unicul şi singurul sistem şi deci nici un alt sistem nu-i poate veni de hac, fiindcă asta ar însemna că s-a dus dracului toată aritmetica.

Shorty dădu viguros din cap încuviinţând.

— Dacă un sistem bate un alt sistem, atunci înseamnă că nu există sistem, continuă patronul jocurilor. În situaţia asta totul e posibil… un lucru poate exista în două locuri diferite în acelaşi timp, sau două lucruri pot ocupa acelaşi loc care nu e suficient decât pentru unul singur la un moment dat…

— Ei bine, doar ai văzut cum am jucat, îi răspunse Smoke provocator. Şi dacă socoţi că nu e vorba decât de un şir de noroace cu care am fost blagoslovit, atunci nu văd de ce eşti îngrijorat.

— Păi tocmai ăsta-i necazul. Nu ne putem opri să nu fim îngrijoraţi. Ai scornit un sistem şi totuşi, ştim că nu poate exista aşa ceva. Până acum te-am urmărit vreme de cinci seri şi singurul lucru pe care l-am priceput e că îţi plac anumite numere şi continui să câştigi. Ei bine, noi, cei zece patroni de mese de joc, ne-am strâns şi vrem să-ţi facem o propunere prietenească. Instalăm o ruletă în salonul din fund de la *Elkhorn,* punem cu toţii bani grămadă, formând o bancă şi jucăm împotriva dumitale şi n-ai decât să ne lichidezi. Totul o să fie cât se poate de liniştit şi discret. Numai dumneata, Shorty şi noi. Ce zici de asta?

— Eu zic mai bine facem invers, îi răspunse el. N-ai decât să vii dumneata la mine. Eu o să joc şi în seara asta la *Elkhorn.* Vino să vezi ce fac.

În seara aceea, când Smoke îşi luă ca de obicei locul la masă, crupierul întrerupse jocul.

— Jocul s-a închis, le spuse el. Ordinul patronului.

Dar patronii de mese de joc care se adunaseră acolo nu puteau fi daţi deoparte. În câteva minute se organiză o bancă, fiecare punând câte o mie şi preluară masa.

— Ei, acum vino şi fă faţă, îl provocă Harvey Moran, în clipa în care crupierul expedie bila ce porni în prima tură.

— Îmi daţi dreptul la plafonul de douăzeci şi cinci de dolari? le sugeră Smoke.

— Bineînţeles, dă-i drumul.

Smoke plasă deîndată douăzeci şi cinci de jetoane pe două nule şi câştigă.

Moran îşi şterse sudoarea de pe frunte.

— Dă-i mai departe, îl îndemnă el. Avem la dispoziţie zece mii de dolari în banca asta.

După o oră şi jumătate, cei zece mii de dolari erau ai lui Smoke.

— Banca-i spartă! anunţă crupierul.

— Vă ajunge? îi întrebă Smoke.

Proprietarii meselor de joc se uitară unul la altul. Erau îngroziţi. Ei, favoriţii legilor norocului, erau la pământ. Se puseseră cu unul care avea mult mai multă trecere în faţa acestor legi, sau care beneficia de nişte legi mai înalte, de neconceput.

— Ne dăm bătuţi, spuse Moran. Burke, eşti de acord?

Big Burke, patronul meselor de joc de la localul *M. Şi G.* Dădu afirmativ din cap.

— Imposibilul s-a petrecut, spuse el. Smoke ăsta a găsit un sistem. Dacă-l lăsăm să continue ne face pe toţi faliţi. Dacă vrem să mai ţinem mese de joc, nu văd altă soluţie decât să reducem miza la un dolar, la zece cenţi sau chiar la un cent. Pe miza asta n-are să câştige mare lucru într-o seară.

Toţi se uitară la Smoke. Acesta ridică din umeri.

— Domnilor, în situaţia asta, nu-mi rămâne decât să angajez o echipă de oameni care să joace la toate mesele voastre. Le pot plăti câte zece dolari pentru patru ore de joc şi tot fac banii.

— Atunci o să desfiinţăm mesele de joc, îi răspunse Big Burke. Numai dacă...

Ezită şi-şi privi tovarăşii ca să vadă dacă erau de acord cu el.

— Numai dacă nu cumva eşti de acord să facem o afacere. Cât ceri pentru sistemul ăla al dumitale.

— Treizeci de mii de dolari, le răspunse Smoke. Asta înseamnă câte trei mii de fiecare.

Patronii dezbătură o vreme şi apoi încuviinţară.

— Şi ne spui care-i sistemul?

— Bineînţeles.

— Şi promiţi să nu mai joci ruletă în Dawson niciodată?

— Da, domnilor, le răspunse Smoke. Promit să nu mai joc

niciodată sistemul acesta.

— Dumnezeule, izbucni Moran. Doar nu ai mai scornit şi alte sisteme, nu-i aşa?

— Stai aşa! strigă Shorty. Vreau să vorbesc şi eu cu tovarăşul meu. Smoke, vino încoa', de partea astalaltă.

Smoke îl urmă într-un colţ ferit al încăperii, în vreme ce sute de ochi îi fixau pe cei doi.

— Smoke, începu Shorty să-i spună răguşit pe şoptite. Poa' că nu-i vis. Da' în cazul ăsta te vinzi prea ieftin. Ţi-a pus Dumnezeu mâna în cap. Şi din afacerea asta se fac milioane. Stoarce, stoarce cât poţi mai mult.

— Şi dacă totuşi e numai un vis? îi şopti Smoke uşor.

— Atunci de dragul visului şi al duhului sfânt, încolţeşte-i pe jucătorii ăia să le meargă fulgii. Ce haz are să visezi dacă nu poţi să visezi până la capăt, fir-ar să fie mama lui de vis?

— Din fericire, Shorty, nu-i vis.

— Atunci dacă vinzi totul doar pentru treij de mii n-am să te iert niciodată.

— Când am să vând totul pe treizeci de mii o să cazi la pieptul meu şi o să te trezeşti că n-a fost deloc un vis. Shorty, ăsta nu-i vis. În două minute o să vezi şi singur că ai fost treaz, treaz tot timpul. Dar lasă-mă să-ţi spun că dacă vând secretul e pentru că sunt nevoit s-o fac.

Când se întoarse la masă, Smoke îi informă pe proprietarii jocurilor de noroc că oferta lui rămânea valabilă. Fiecare îi înmână chitanţa pentru suma de trei mii de dolari.

— Să ţii morţiş să-ţi plătească în praf de aur.

— Tocmai voiam să vă aduc la cunoştinţă că aş prefera să mi se cântărească suma cuvenită.

Patronul de la *Elkhorn* luă chitanţele şi Shorty puse stăpânire pe praful de aur.

— Ei acum n-aş vrea să mă trezesc cumva, spuse el şi începu să râdă în hohote în timp ce cântarea diferiţi saci în mână. Şi, una peste alta, ăsta-i un vis de şaptj'de mii. Ar fi afurisită pierdere să deschid ochii acum, să mă descâlcesc din pături şi să mă apuc de pregătit micul dejun.

— Ei, bine, care-i sistemul dumitale, îl somă Big Burke pe Smoke. Am plătit, acum vrem să ni-l spui!

Smoke îl conduse la masă.

— Ei bine, domnilor, vă rog să aveţi răbdare câteva clipe. Nu e un sistem obişnuit. Nici n-ar putea fi numit un sistem propriu zis, dar singura lui calitate e aceea că dă roade. Am şi eu îndoielile mele, dar nu mai spun nimic. Uitaţi-vă. Domnule crupier, fii pregătit să dai drumul la bilă. Aşteaptă. Am să aleg numărul 26. Socotiţi că pe el am mizat. Fii gata, domnule crupier, acum!

Bila porni să se învârtă.

— Să observaţi că 9 este exact în partea opusă.

Bila se opri pe 26. Big Burke înjură din adâncul inimii, toţi rămaseră în aşteptare.

— Pentru ca două nule să fie câştigător trebuie ca 11 să se afle exact în partea opusă. Încercaţi şi singuri şi vedeţi.

— Dar sistemul, îi ceru Morand pierzându-şi răbdarea. Ştim că eşti în stare să nimereşti numerele câştigătoare, ştim şi care-s numerele astea, dar cum faci?

— Observând cu atenţie perechile de numere. Din întâmplare am urmărit bila de două ori când în partea opusă era 9. De fiecare dată 26 a câştigat. Şi apoi am văzut că se întâmpla mereu. Apoi am urmărit pentru a găsi şi alte perechi şi le-am găsit. Cu două numere în partea opusă iese 32 câştigător, iar 11 aduce două nule. Nu se întâmplă întotdeauna numai aşa, ci de obicei. Vă rog să observaţi că am spus de obicei. Aşa cum spuneam mai înainte, am şi eu îndoielile mele, dar mă opresc aici şi nu mai spun nimic.

Mânat de o bruscă inspiraţie, Big Burke întinse mâna, opri ruleta şi o examina cu atenţie. Celelalte nouă capete ale proprietarilor de jocuri de noroc se aplecară şi ele şi începură să cerceteze roata ruletei. Big Burke se ridică şi aruncă o privire spre soba aflată în apropiere.

— Fir-ar să fie, exclamă el. Nu e vorba de nici un sistem. Masa a stat prea aproape de foc şi roata ruletei s-a scâlciat de căldură. Şi ne-a jucat omul cum a vrut el. Nu-i de mirare că ţinea la masa asta. La nici o altă masă nu i-ar fi mers.

Harvey Moran scoase un oftat de uşurare şi-şi şterse

fruntea.

— În orice caz, începu el, merită preţul ca să aflăm că nu era vorba de nici un sistem.

Muşchii feţei începură să-i joace, apoi izbucni în râs şi-l plezni pe Smoke pe spate.

— Smoke, ne-ai cam dus o bucată de vreme. Şi noi care ne felicitam că deocamdată lăsai în pace celelalte mese ale noastre. Ei, am nişte băutură straşnică şi-i dau cep dacă veniţi la *Tivoli* cu mine.

Mai târziu, după ce se întoarseră la cabană, Shorty cântarea în mână când un sac dolofan, doldora de aur, când altul. În cele din urmă, le clădi grămadă pe masă, se aşeză pe marginea priciului său şi începu să-şi scoată mocasinii.

— Şapjde mii, calculă el. Atârnă vreo trei su’ cinjde livre. Şi totul din cauza unei roţi dogite şi a unui ochi ager. Smoke, i-ai belit, i-ai belit de vii, pe nebănuite. Pe mine m-ai înnebunit. Dar şi aşa ştiu că tot vis e. Numai în vis se împlinesc lucrurile frumoase. Sper să nu mă trezesc niciodată.

— Sus inima, îi spuse Smoke. N-ai să te trezeşti. Sunt o groază de deştepţi de filosofi care zic că oamenii sunt nişte somnambuli. Aşa că eşti într-o bună tovărăşie.

Shorty se ridică, se duse până la masă, alese cel mai greu dintre săculeţi şi-l legănă în braţe ca pe un prunc.

— Oi fi eu somnambul, zise el, da’, aşa cum spuneai sunt într-o tovărăşie minunată.

OMUL DE PE MALUL CELĂLALT

Înainte de farsa lui Smoke Bellew cu falsul teren pentru oraş de la Tra-La-Li, înainte de dosirea tuturor ouălelor din târg, povestea ajunsă istorică – de era să sară în aer contul lui Wild Wather Charley la bancă, înainte de câştigarea cursei cu atelajele de câini pe Yukon pentru miza de un milion de dolari, într-o bună zi Smoke şi Shorty s-au despărţit pe Klondike-ul superior. Shorty avea misiunea de a se întoarce pe Klondike la vale, până la Dawson, să înregistreze nişte terenuri aurifere pe care le descoperiseră.

Smoke, cu atelajul de câini o luă spre sud. Pornise în căutarea Lacului Surprise şi a miticului loc numit la Două Cabane. În drumul său urma să taie pe la izvoarele lui Indian River, să traverseze un ţinut muntos şi necunoscut până la Stewart River. După cum spuneau zvonurile, pe acolo pe undeva se afla Lacul Surprise, înconjurat de ţancuri de munţi abrupţi şi gheţari, al cărui fond era pavat cu aur brut. Se spunea că veterani, al căror nume s-a pierdut în gerul primilor ani de pionierat, se scufundaseră în apa de gheaţă a Lacului Surprise şi scoseseră la suprafaţă bulgări de aur, cu amândouă mâinile. În răstimpuri, echipe de veterani reuşiseră să pătrundă în cetatea interzisă şi să ia mostre de pe fundul de aur al lacului. Dar apa rămânea prea rece. Unii au sfeclit-o în apă şi au fost traşi afară morţi. Alţii au murit mai târziu de tuberculoză, iar unul dintre cei ce s-a scufundat n-a mai ieşit afară niciodată. Toţi supravieţuitorii îşi puseseră în gând să revină şi să scurgă apa lacului, dar nici unul nu s-a mai întors. Totdeauna i-a pândit nenorocirea. Unul a căzut într-o gură de aerisire, mai jos de mina Patruj de Mile, altul a fost ucis şi mâncat de proprii lui câini, al treilea zdrobit de un copac care s-a prăbuşit. Şi povestea continua tot aşa mai departe. Lacul Surprise era blestemat, nimeni, nu-şi mai amintea unde se află, iar aurul încă îi pava fundul nedrenat.

Cele Două Cabane, nu mai puţin mitice şi ele, erau ceva mai bine localizate. La cinci „somnuri” de la Steward, în sus pe Mequestion River se aflau două cabane. Stăteau de atât de multă vreme acolo, încât probabil că fuseseră durate încă înainte de a fi intrat în bazinul Yukonului primul căutător de aur de care se ştie. Vânători nomazi de elani, pe care Smoke îi întâlnise în drum şi stătuse de vorbă cu ei, pretindeau să fi văzut cele două cabane încă de pe vremuri, de mult, dar toţi căutaseră în zadar mina pe care o deschiseseră acei aventurieri de la începuturi.

La despărţire, Shorty i-a spus cu regret:

— Mai bine mergeai cu mine. Dacă ţi-a intrat aiureala asta indiană în cap nu văd ce rost are să-ţi bagi nasul căutând necazurile cu lumânarea. Nu mai ai scăpare, în ţinutul acela spre care vrei să te îndrepţi îţi pierzi minţile. E blestemat, ’neînţeles, până-n măduva oaselor, judecând după câte am auzit şi eu şi tu.

— Shorty, nu se întâmplă nimic, îi răspunse Smoke. Mă duc, mă întorc şi în şase săptămâni sunt la Dawson. Pârtia pe Yukon e bătută şi ar trebui să fie bătută şi pârtia pe Stewart, pe primele o sută de mile. Veterani de la Henderson mi-au spus că astă-toamnă, înainte de îngheţ, câteva echipaje au urcat drumul. Deîndată ce ajung pe pârtia lor o să fac probabil câte patruzeci, cincizeci de mile pe zi. Şi cum trec în partea cealaltă a munţilor, probabil să ajung înapoi în mai puţin de-o lună.

— Mda! Cum treci de partea cealaltă. Dar pe mine tocmai trecerea asta a munţilor mă cam sperie. Ei, la revedere Smoke. Cască bine ochii şi fereşte-te de blestemul acela. Asta-i tot. Şi să nu-ţi fie ruşine să te întorci dacă nu împuşti nici un fel de vânat.

O săptămână mai târziu, Smoke era în munţii abrupţi de dincolo de Indian River. Când ajunse la cumpăna apelor Klondike-ului, renunţă la sanie şi puse poverile în spinarea câinilor. Fiecare din cei şase câini arctici, zdraveni, căra câte cincizeci de livre, iar el ducea în spate o încărcătură egală. Deschidea pârtie prin zăpada moale, bătând-o sub rachete, iar în urma lui, pe un singur şir, trudeau câinii.

Îi plăcea viaţa, iarna din adâncul nordului, pustietatea tăcută, întinderea nesfârşită de zăpadă, necălcată de picior de om. În jurul lui se ridicau, strivindu-l, piscurile înalte ale munţilor fără nume, netrecute pe nici o hartă. Nu se vedea nici un fir de fum ridicându-se în aerul nemişcat al văilor care să trădeze prezenţa taberei vreunui vânător. Numai el singur traversa liniştea pânditoare a întinderilor nebătute de om. Singurătatea nu-l apăsa în nici un fel. Îi plăcea totul, truda unei zile întregi, încăierările câinilor lup, ridicatul taberei în amurgul care se lăsa încet, răsăritul stelelor deasupra capului şi pâlpâirile tremurătoare ale aurorei boreale.

Dar cel mai mult îi plăcea tabăra de la capătul unei zile şi i se năzărea un tablou pe care dorise întotdeauna să-l picteze şi pe care n-avea să-l uite niciodată – un loc bătătorit în zăpadă, unde ardea focul taberei lui, patul făcut din câteva învelitori de piei de iepure aşternute peste ramuri de molid proaspăt tăiate, adăpostul lui – o foaie de cort întinsă care prindea şi reflecta căldura focului, ibricul înnegrit de cafea şi găleata odihnind pe o bucată de trunchi de copac, mocasinii înfipţi în nişte vergi ca să se usuce, rachetele băgate în zăpadă cu vârfurile în sus şi, de partea cealaltă a focului – câinii lup făcându-şi loc cât mai aproape de flăcări ca să se încălzească, nerăbdători, numai blană tivită de ger cu promoroacă, cu nişte cozi înfoiate, încovrigate peste picioare, ca să le ferească de muşcătura frigului, iar de jur împrejur, împins doar o fărâmă înapoi, peretele de întuneric.

În astfel de momente, San Francisco, Talazul şi O’Hara erau hăt, departe, pierduţi în trecut, umbre ale unui vis care n-a existat niciodată. I se părea greu de conceput că el cunoscuse şi alt fel de viaţă decât acesta al ţinutului sălbatic şi încă şi mai greu îi era să se împace cu ideea că odinioară, cândva, se bălăcise şi-şi pierduse vremea cu lumea boemă a oraşului. Stând singur, fără un suflet cu care să schimbe o vorbă, gândea mai mult, mai adânc şi mai simplu. Era îngrozit când se gândea la anii pierduţi la oraş, la filosofia ieftină, după câte i se părea acum, a şcolii

şi cărţilor, a cinismului şmecher de la studio şi din redacţia revistei, la milogeala ipocrită a oamenilor de afaceri adunaţi la clubul lor. Habar nu aveau de mâncare, de somn, de sănătate. Şi n-aveau cum să cunoască nici muşcătura adevăratei pofte de mâncare, chinul binecuvântat al oboselii şi nici năvala nebună a sângelui, care curgea ca un vin prin tot trupul trudit de muncă.

Şi în tot acel timp, acest spartan tărâm al nordului dăinuise tot aici, la fel de minunat şi înţelept, dar el nu ştiuse nimic. Ceea ce îl mira cel mai tare era faptul că, deşi se arătase atât de bine adaptat la viaţa asta, nu auzise înainte în el nici cea mai slabă chemare şi nici nu pornise singur să cerceteze aceste tărâmuri. Dar şi asta avea să se rezolve cu vremea.

— Ascultă, Mutră Galbenă, acum îmi e limpede totul.

Câinele care-şi auzi numele ridică mai întâi o labă din faţă şi apoi şi pe cealaltă, cu o mişcare iute, lină, îşi încovrigă coada stufoasă în jurul trupului şi îşi arătă colţii de dincolo de lucirea focului.

— Herbert Spencer avea aproape patruzeci de ani înainte de a avea viziunea celei mai mari meniri şi dorinţe a vieţii lui. Eu sunt mai precoce. N-a trebuit să aştept să ajung la treizeci pentru a înţelege ce am de făcut. Uite aici e menirea şi dorinţa vieţii mele. Şi, măi Mutră Galbenă, aproape că-mi vine să-mi doresc să mă fi născut un pui de lup şi să fiu frate cu tine şi cu ai tăi până la sfârşitul zilelor mele.

Zile şi zile în şir rătăci prin haosul canioanelor şi lanţurilor de munţi care nu voiau să se supună nici unui plan topografic raţional. Părea să fi fost toate azvârlite acolo alandala, de un glumeţ cosmic. În zadar căută vreun pârâu sau afluent care s-o ia cu adevărat spre sud, spre Mequestion şi Stewart. Apoi îl prinse şi o furtună ca în munţi, ce deveni viscol, suflând peste haosul de creste, care înalte, care mai scunde. Două zile încheiate se luptă orbeşte să coboare mai jos, fără pic de foc, dincolo de limita vegetaţiei. În cea de-a doua zi, ajunse în faţa unor enorme stânci de bazalt. Perdeaua viscolului era atât de

groasă încât nu reuşi să vadă până la piciorul peretelui şi nici nu îndrăzni să înceapă să coboare. Se înfăşură în blănurile sale, înghesui câinii în jurul lui în scobitura unui troian, dar nu-şi îngădui să doarmă.

Dimineaţă, viscolul se potolise, se târî afară să cerceteze locul. Fără nici o umbră de îndoială, la un sfert de milă mai jos de el se afla un lac îngheţat, acoperit de zăpadă. De jur împrejurul lui se ridicau stânci ascuţite. Părea să corespundă descrierii. Dăduse peste Lacul Surprise orbeşte.

— I se potriveşte numele, îşi spuse el într-un ceas mai târziu, când ajunse la marginea lui.

Singura vegetaţie era formată dintr-un pâlc de molizi bătrâni. În drum spre pâlcul acela dădu de trei morminte, îngropate în zăpadă, dar marcate cu stâlpi ciopliţi de mâna omului, pe care era o mâzgăleală de nedescifrat. La marginea pâlcului se ridica o cabană căzută în ruină. Trase de legătura uşii şi intră. Într-un colţ, unde cândva fusese un pat din ramuri de molid, se afla un schelet învelit încă şi acum în nişte blănuri jumulite, putrezite şi ferfeniţite. Smoke ajunse la concluzia că acesta fusese ultimul musafir la Lacul Surprise şi ridică de jos o bucată de aur nativ cât amândoi pumnii la un loc. Lângă bucata aceea era şi o cutie de piper plină cu pepite de mărimea unor nuci, nu prea şlefuite la exterior, semn că nu proveneau din albie de râu. Cele din jur relatau atât de bine totul încât Smoke fu de acord, fără să mai pună şi alte întrebări, că aurul provenea de pe fundul lacului. Zăcea sub un strat de gheaţă de mai multe picioare, inaccesibil, nu părea să fie nimic de făcut, aşa că la amiază, de pe buza peretelui de bazalt, se uită înapoi, în jos, la descoperirea sa şi îşi luă rămas bun.

— Ei bine, domnule Lac, îi spuse el, n-ai decât să rămâi mai departe aici. Dacă blestemul acela nu pune gajba pe mine, am să mă întorc şi am să te drenez. Habar nu am cum am ajuns aici, dar am să aflu după drumul pe care am să-l fac la întoarcere.

Patru zile mai târziu, într-o vâlcea mică, la malul unui pârâu îngheţat şi la adăpostul binecuvântat al unor molizi, Smoke îşi aprinse focul. Undeva, în haosul alb pe care-l

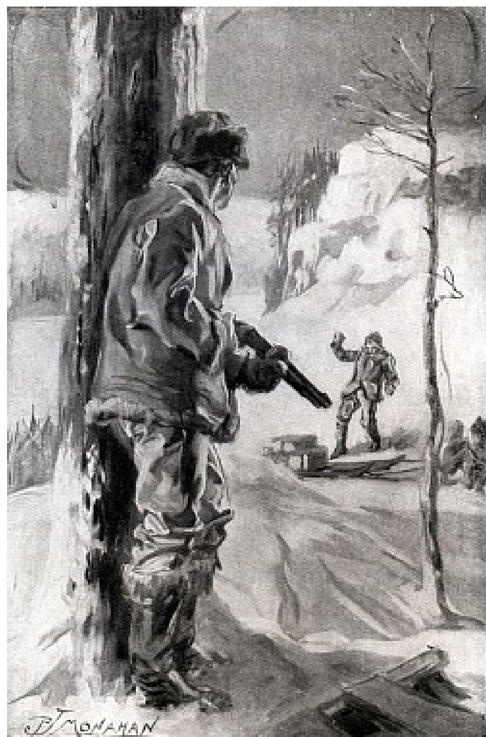
lăsase în urmă, se afla Lacul Surprise – undeva, nu ştia exact unde, fiindcă, după o sută de ceasuri de orbecăială prin viscolul orbitor, îşi pierduse socoteala drumului şi nici măcar în care direcţie se afla nu mai ştia. Era ca şi cum s-ar fi trezit dintr-un coşmar. Nu ştia nici măcar dacă de la plecare trecuseră numai patru zile sau o săptămână încheiată. Dormise cu câinii laolaltă, se chinuise să traverseze un număr nedefinit de creste mai mici, urmase meandrele unor canioane ciudate care se opreau într-un fel de căldări şi numai de două ori reuşise să aprindă un foc şi să mai dezmorţească nişte carne de elan. Şi acum ajunsese aici şi era sătul şi avea o tabără bună. Viscolul trecuse şi se făcuse senin şi frig, înfăţişarea peisajului căpătase din nou o noimă, pârâul la marginea căruia se afla părea să arate firesc şi curgea, aşa cum se cuvenea, spre sud-vest. Dar Lacul Surprise era la fel de pierdut pentru el ca pentru toţi ceilalţi, care-l căutaseră în trecut.

După jumătate de zi de mers pe pârâu în jos, ajunse în valea unui râu mai mare şi bănui că ar fi Mequestion. Aici reuşi să împuşte un elan şi din nou fiecare câine ducea în spinare o povară întreaga de cincizeci de livre de carne. Când o porni pe Mequestion la vale, dădu peste o pârtie de sanie. Zăpada proaspătă se aşezase peste urme, dar sub ea pârtia era destul de bătută. Ajunse la concluzia că pe cursul lui Mequestion se stabiliseră două tabere şi aceasta era pârtia de legătură dintre ele. Era evident că fuseseră descoperite şi cele Două Cabane, acolo unde fusese făcută tabăra din aval, aşa că o porni şi el la vale.

În seara aceea, când se opri pentru popas, erau patruzeci de grade sub zero şi pe când îl fura somnul se întrebă cine or fi fost cei care descoperiseră locul de la două Cabane şi dacă avea să ajungă acolo a doua zi. La primele semne ale dimineţii era la drum, urmând cu uşurinţă pârtia pe jumătate acoperită şi bătea zăpada proaspătă cu rachetele ca să nu se afunde câinii prea tare în ea.

Şi neprevăzutul dădu buzna peste el la un cot al râului. I se păru că simţi şi auzi totul în acelaşi timp. Din dreapta se auzi un trosnet de armă, iar izbitura glontelui, care trecu

prin umărul hainei de doc şi al celei de lână, îl făcu să se răsucească pe jumătate. Se poticni în rachetele de zăpadă, chinuindu-se să-şi recapete echilibrul şi auzi o a doua împuşcătură. De data asta nu l-a nimerit nici pe departe. Nu mai aşteptă şi alte împuşcături, ci se aruncă în zăpadă, la adăpostul trunchiurilor copacilor de pe mal, care se aflau la o sută de metri mai departe. Arma mai bubui de câteva ori şi simţi cu neplăcere că pe spinare i se scurgea un firişor cald.

Urcă malul, câinii se luptau cu zăpada în urma lui şi se furişă printre tufişuri şi copaci. Scoţându-şi rachetele din picioare, se târî înainte cât era de lung şi privi cu fereala dincolo. Nu se vedea nimic. Cel care trăsese asupra lui cine-o fi fost, stătea culcat printre copacii de pe malul celălalt.

— Dacă nu intervine ceva destul de curând, mormăi el după o jumătate de ceas, o să fiu nevoit să mă furişez înapoi şi să-mi fac un foc, altfel îmi degeră picioarele. Hei, Mutră Galbenă, ce-ai face tu dacă ar trebui să zaci aşa în ger, simţind cum circulaţia se face tot mai slabă, în vreme ce un individ încearcă să-ţi găurească pielea?

Se târî înapoi câţiva paşi, bătători zăpada, începu să ţopăie un dans, care-i readuse sângele în picioare, făcându-l să îndure frigul încă o jumătate de ceas. Apoi, din josul pârâului, auzi clinchetul de neconfundat al unor clopoţei de sanie. Uitându-se cu fereală, văzu o sanie care dădea cotul, în sanie nu era decât un singur om, chinuindu-se să împingă sania cu o prăjină şi îndemnând câinii. Prima

impresie pe care o încercă Smoke fu aceea de şoc, pentru că, de când se despărţise de Shorty, cu trei săptămâni înainte, nu mai văzuse chip omenesc. Al doilea gând fu la criminalul care se ascunsese pe malul celălalt.

Fără să se expună riscului, Smoke fluieră în semn de avertisment. Omul nu-l auzi şi se apropie şi mai repede. Smoke şuieră din nou de câteva ori. Omul strigă la câini, se opri şi se întoarse cu faţa spre Smoke când arma bubui. În clipa următoare, Smoke trase înspre pădure, în direcţia de unde venise împuşcătura. Omul de pe râu fusese lovit de primul foc. Izbitura glontelui de mare viteză îl făcu să se poticnească. Se lăsă greoi peste sanie, pe jumătate prăbuşindu-se şi scoase de sub bagaje o armă. Pe când se chinuia să o ducă la umăr, se frânse de la mijloc şi se prăbuşi, rămânând în capul oaselor pe sanie. Apoi, când arma bubui deodată fără ţintă omul se răsturnă pe spate, pe un colţ al saniei, aşa încât Smoke nu-i vedea decât picioarele şi burta.

Din vale se auzi alt clinchet de clopoţei. Omul din sanie nu mişcă. De după cot apărură trei sănii, însoţite de vreo jumătate de duzină de bărbaţi. Smoke strigă spre ei, prevenindu-i, dar ei văzuseră situaţia în care era prima sanie şi se repeziră spre ea. Dinspre celălalt mal nu se mai auzi nici o împuşcătură şi Smoke, după ce-şi chemă câinii să-l urmeze, ieşi la vedere. Bărbaţii scoaseră nişte strigăte, doi dintre ei îşi smuciră mănuşile de pe mâna dreaptă şi îndreptară armele spre el.

— Haide, criminalule, eşti prins asupra faptului, îi strigă unul cu barbă neagră. Şi aruncă arma aia în zăpadă.

Smoke şovăi, apoi aruncă arma şi se îndreptă spre ei.

— Louis, scotoceşte-l şi ia-i armele, ordonă cel cu barbă neagră.

Louis era un voiajor[13] canadian, îşi făcu socoteala Smoke, aşa cum erau şi ceilalţi patru. După ce-l cercetă, omul scoase la iveală numai cuţitul de vânătoare, care-i fu luat.

---

[13] În Canada şi Alaska termenul voyageur, provenit din franceză desemnează pe cărăuşii angajaţi de companiile care se ocupau de comerţul cu blănuri.

— Şi acum, străine, ce ai de spus înainte să te împuşc cum meriţi? îi întrebă cel cu barbă neagră.

— Că faci mare greşeală dacă-ţi închipui că eu l-am ucis, îi răspunse Smoke.

Unul dintre cărăuşii canadieni scoase un strigăt. Cercetase drumul lui Smoke şi găsise pârtia de unde acesta se strecurase căutând scăpare la adăpostul malului. Omul explică cele descoperite.

— De ce l-ai ucis pe Joe Kinade? îl întrebă tăios cel cu barba neagră.

— Doar ţi-am spus că n-am făcut-o eu, începu Smoke.

— Ei, ce rost are să ne mai răcim gura de pomană. Te-am prins în flagrant delict. Chiar aici unde te-ai abătut de la drum când l-ai auzit venind. Ai pândit de după copaci şi l-ai luat prin surprindere. De la mică distanţă. Nici n-aveai cum să nu-l nimereşti. Pierre, du-te şi adu arma pe care a aruncat-o.

— Mai bine m-ai lăsa să-ţi spun ce s-a întâmplat, interveni Smoke.

— Tu să-ţi ţii gura, urlă la el bărbosul. Îţi cercetez arma şi-ţi spun eu ce s-a întâmplat.

Toţi studiară arma lui Smoke, scoaseră încărcătorul şi numărară cartuşele, se uitară la ţeava şi la un capăt şi la celălalt.

— Un singur glonte, trase concluzia bărbosul.

Pierre, cu nişte nări care tremurau şi se dilatau ca la căprioare, adulmecă ţeava.

— Împuşcătura proaspătă.

— Glontele i-a intrat prin spate, le spuse Smoke. Se uita la mine când a fost împuşcat. Vedeţi, s-a tras dinspre malul celălalt.

Bărbosul cumpăni cele auzite o secundă apoi scutură din cap.

— Nu, nu ţine. Se întorsese şi se uită la celălalt mal. Şi aşa l-ai împuşcat, mişeleşte, pe la spate. Unul dintre voi să dea o fugă în sus şi să vadă de se zăreşte vreo urmă spre celălalt mal.

Se întoarseră şi spuseră că spre partea cealaltă zăpada

era neatinsă. Bărbosul se aplecă asupra mortului, apoi se ridică ţinând în mână un ghemotoc de blană. Desfăcându-l, găsi în mijloc glontele care străpunsese corpul. Vârful îi era teşit cât o jumătate de dolar, dar capătul celălalt, îmbrăcat în oţel era nevătămat. Compară glontele acesta cu cele din cartuşiera de la brâul lui Smoke.

— Străine, sunt suficiente dovezi ca să-l convingă şi pe un orb. E un glonte cu vârful moale şi îmbrăcat în oţel, iar ale tale sunt tot cu vârful moale şi îmbrăcate în oţel. E de calibru treizeci şi trei, ale tale tot de treizeci şi trei, făcute de compania J & T Arms, ale tale sunt făcute de compania J & T Arms. Acum hai pe mal şi să vedem cum ai făcut crima asta.

— Şi asupra mea s-a tras mişeleşte, îi spuse Smoke. Uite la gaura din haina mea.

În vreme ce bărbosul o cerceta, unul dintre voiajori trase încărcătorul de la arma mortului. Era limpede pentru toţi că un glonte fusese tras şi cu asta. Tubul gol era încă în magazia puştii.

— Mare păcat că Joe nu te-a nimerit, mormăi bărbosul plin de regret. Dar şi aşa cu o gaură ca asta în el s-a descurcat destul de bine. Haide!

— Mai bine ai cerceta ca lumea celălalt mal mai întâi, îl îndemnă Smoke.

— Ţineţi gura şi haide să lăsăm faptele să-şi spună cuvântul.

Părăsiră poteca bătută acolo unde o părăsise şi el, urcară pe pârtie de-a lungul malului şi apoi printre copaci.

— Colo el dansat încălzeşte picioare, arătă Louis. Colo el târâie burtă. Acolo el pune cot când trage armă.

— Şi colo uite şi cartuşul tras de care s-a folosit pentru a comite crima! descoperi bărbosul. Băieţi, nu ne rămâne decât un lucru de făcut.

— Mai bine m-ai întreba de ce am tras focul acela! îl întrerupse Smoke.

— Mai bine ţi-aş arde una să-ţi cauţi dinţii în cerul gurii, dacă te mai amesteci în vorbă. La întrebări ai să răspunzi mai târziu. Ei, băieţi, noi suntem oameni cinstiţi, cu frica

legilor şi cazul acesta trebuie rezolvat aşa cum trebuie. Pierre, cât de departe am ajuns?

— Douj de mile, crede eu, sigur.

— Punem calabalâcul la adăpost şi-l ducem şi pe ăsta şi pe bietul Joe înapoi la Două Cabane. Cred că am văzut destul şi putem depune mărturie pentru a-l vedea atârnând cu funia de gât.

Întunericul se lăsase de trei ceasuri când mortul, Smoke şi cei care-l prinseseră au ajuns la Două Cabane. La lumina stelelor, Smoke putu să zărească vreo duzină de cabane nou construite, strânse în jurul unei cabane mai mari şi mai vechi, pe un podiş lângă malul râului. După ce i se făcu vânt în cabana mai veche, descoperi că era locuită de un tânăr uriaş, nevasta lui şi un bătrân orb. Femeia, căreia bărbatul îi spunea Lucy, era şi ea o fiinţă zdravănă, din neamul pionierilor. Bătrânul, după cum află Smoke mai apoi, fusese vânător cu capcane pe Stewart ani în şir, dar, în cele din urmă, cu o iarnă înainte, orbise. Tabăra de la Două Cabane fusese ridicată, cum află mai apoi, în toamna de dinainte de către o duzină de oameni care sosiseră în tot atâtea bărci împinse cu ghionderul şi încărcate cu provizii. Îl găsiseră pe bătrânul orb aici, la Două Cabane şi în jurul cabanei lui şi le construiseră pe ale lor. Ceilalţi nou veniţi, pe gheaţă, cu săniile trase de câini, ajunseră să tripleze populaţia. În tabără era carne berechet şi descoperiseră nişte zone cu nisip aurifer destul de sărac, dar se apucaseră de lucru.

În cinci minute toţi bărbaţii de la Două Cabane erau înghesuiţi în încăpere. Cu mâinile şi picioarele cetluite cu curele din piele de elan, neascultat de nimeni, dar înjurat de toţi, Smoke stătea în colţul în care fusese îmbrâncit şi-i privea. Numără treizeci şi opt de bărbaţi, o adunătură de oameni zdraveni şi barbari, toţi pionieri ai frontierei, veniţi din Statele Unite, sau voiajori din Canada de Sus. Cei care-l prinseseră repetară de mai multe ori povestea, fiecare în mijlocul câte unui grup de oameni tulburaţi şi mânioşi. Câte un glas se auzea cerând: „Să-l linşăm deîndată! Ce mai aşteptăm?” Şi, la un moment dat, un irlandez înalt numai

prin forţă fu oprit să nu dea buzna peste neajutoratul prizonier ca să-l rupă în bătaie.

Şi tocmai când îi număra pe cei din încăpere, Smoke surprinse o figură cunoscută. Era Breck, omul a cărui barcă fusese trecută de Smoke prin praguri. Se miră de ce celălalt nu venise la el să stea de vorbă, dar nici el nu dădu vreun semn că l-ar fi recunoscut. Mai apoi, după ce, ferindu-şi faţa, Breck îi făcu un semn cu ochiul, Smoke înţelese.

Bărbosul, pe care Smoke auzise că-l cheamă Eli Harding, încheie iute discuţia dacă prizonierul trebuia linşat pe dată sau nu.

— Staţi! urlă el. Nu vă daţi în petec. Omul îmi aparţine. Eu l-am prins şi eu l-am adus aici. Credeţi că l-am târât după mine tot drumul ăsta numai pentru ca să-l linşaţi voi? Nici nu vă gândiţi. Aş fi putut face treaba şi singur când am pus mâna pe el. L-am adus aici pentru a avea parte de o judecată dreaptă şi imparţială şi, pe Dumnezeul meu, va avea parte de o judecată dreaptă şi imparţială. E legat burduf şi stă bine. Aruncaţi-l într-un pat de scânduri până dimineaţă şi o să ţinem procesul chiar aici.

Smoke se trezi. O şuviţă de curent, tăioasă ca un ţurţure de gheaţă, îl împungea între umeri cum stătea cu spatele la perete. Când fusese legat de pat nu simţise nici urmă de curent, dar acum aerul de afară era împins în atmosfera caldă dinăuntru cu presiunea celor cincizeci de grade sub zero din exterior şi pentru Smoke era semn că cineva scosese muşchiul din crăpăturile dintre bârne. Se trase cât îi îngăduiau legăturile şi-şi întinse gâtul până când ajunse cu gura la crăpătură.

— Cine-i? murmură el.

— Breck, sosi şoapta abia auzită. Stai liniştit şi nu fă nici un zgomot. Am de gând să încerc să-ţi împing un cuţit.

— N-are rost, îi răspunse Smoke. N-aş putea să mă folosesc de el. Am mâinile legate la spate şi prinse de piciorul patului. Şi apoi prin crăpătura aia n-ai să reuşeşti niciodată să strecori un cuţit. Dar ceva trebuie făcut. Indivizii ard de nerăbdare să mă spânzure şi ştii bine că nu eu l-am omorât pe ăla.

— Smoke, nici nu trebuia să-mi spui. Şi dacă ai fi făcut-o însemnă că ai avut un motiv temeinic. Şi nu asta-i problema. Vreau să te scot din încurcătura asta. Cei de aici sunt o şleahtă de indivizi afurisiţi. I-ai văzut doar. Sunt aruncaţi departe de lume, îşi fac singuri legile şi le aplică, strângându-se la un loc şi hotărând, ca minerii, ştii cum e. Până acum au tăvălit doi oameni. Amândoi prinşi că fură alimente. Pe unul l-au alungat din tabără fără o fărâmă de mâncare, fără un chibrit la el. A făcut vreo patruzeci de mile şi a rezistat câteva zile înainte de a îngheţa bocnă. Acum două săptămâni l-au alungat pe al doilea. I-au dat să aleagă: ori pleacă fără mâncare deloc, ori îndură câte zece lovituri pentru raţia pe o zi. Omul a rezistat la patruzeci de lovituri de bici înainte de a leşina. Şi acum au pus mâna pe tine şi toţi ca unul sunt convinşi că tu l-ai ucis pe Kinade.

— Individul care l-a doborât pe Kinade a tras şi în mine. Glontele mi-a scrijelit pielea umărului. Fă-i să amâne judecata până când se duce cineva şi cercetează celălalt mal unde se ascunde criminalul.

— N-are rost. Au acceptat dovezile lui Harding şi ale celor cinci franţuji care-s cu el. În plus, până acum n-au avut bucuria de a spânzura pe nimeni şi tare mai jinduiesc. Ştii, cam multă monotonie pe aici. N-au făcut nici o descoperire mai de seamă şi s-au săturat să tot bântuie după Lacul Surprise. La începutul iernii au tot făcut expediţii de prospectare, dar le-a trecut. Printre ei a începui să apară şi scorbutul şi acum sunt copţi pentru spectacol.

— Mi se pare că eu am să fiu cel care le oferă spectacolul, îi răspunse Smoke. Breck, ia spune-mi cum de ai ajuns să te încurci cu o şleahtă din asta fără nici un Dumnezeu?

— După ce am început exploatarea de la Pârâul Squaw şi am lăsat câţiva oameni să lucreze, am venit încoace pe Stewart în sus, căutând locul la Două Cabane. Mi-au luat-o înainte, aşa că am mers mai departe, tot în sus pe Stewart. M-am întors abia ieri fiindcă am rămas fără provizii.

— Ai găsit ceva?

— Nu mare lucru. Dar cred că am găsit nişte straturi de

calcare care vor face multe parale, când ţinutul va începe să fie exploatat. Fac cât o dragă în nisipuri aurifere.

— Stai puţin, îl întrerupse Smoke. Aşteaptă un minut. Lasă-mă să mă gândesc.

Auzea foarte bine sforăiturile celor din cabană în vreme ce urmărea ideea care-i trecuse prin minte.

— Ascultă, Breck, au deschis desagii cu carne pe care-i purtau câinii mei? îl întrebă el.

— Vreo câţiva. M-am uitat, i-au pus în adăpostul lui Harding.

— Au găsit ceva?

— Numai carne.

— În regulă. Trebuie să cauţi în sacul de doc maroniu, peticit cu blană de elan. O să găseşti nişte bucăţi de aur de câteva livre. N-ai văzut tu aur ca acela în ţinut şi nici nimeni altcineva. Uite ce trebuie să faci. Ascultă.

Un sfert de oră mai târziu, complet instruit şi plângându-se că i-au îngheţat degetele de la picioare, Breck plecă. Smoke se alese cu nasul şi obrajii prinşi de ger prin crăpătură şi se apucă să-i frece de pături vreo jumătate de oră până când simţi pişcătura şi furnicătura sângelui care-şi relua circulaţia, convingându-se că scăpase cu pielea întreagă.

— M-am luminat de pe acum! Nu există nici o îndoială că l-a ucis pe Kinade. Aseară am auzit toată povestea. Ce rost mai are s-o luăm de la capăt. Eu votez că omu-i vinovat.

Procesul lui Smoke începu în acest chip. Cel care vorbise, un individ neastâmpărat, miner zdravăn din Colorado, îşi arătă toată furia şi sila când Harding nu-i luă în seamă propunerea şi ceru ca procesul să se desfăşoare firesc şi-l numi pe unul Shunk Wilson în calitate de judecător şi preşedinte al adunării. Populaţia de la Două Cabane constituia juriul, deşi, după oarecari discuţii, singurei femei, Lucy, nu i se dădu dreptul de vot în cazul vinovăţiei sau nevinovăţiei lui Smoke.

În vreme ce se desfăşurau toate astea, Smoke, înghesuit într-un colţ, surprinse conversaţia purtată în şoaptă între

Breck şi un miner.

— N-ai cumva cincizeci de livre de făină de vânzare? îl întrebă Breck.

— N-ai tu atâta praf de aur ca să plăteşti preţul pe care ţi-l cer eu, veni răspunsul.

— Îţi dau două sute.

Omul clătină din cap.

— Trei sute, trei sute cincizeci.

La patru sute, omul fu de acord şi spuse:

— Hai la mine la cabană să cântărim aurul.

Cei doi se strecurară printre ceilalţi spre uşă şi ieşiră afară. După câteva minute, Breck se întoarse singur. Tocmai depunea mărturie Harding când Smoke văzu uşa deschizându-se uşor şi apărând mutra celui care-i vânduse mai înainte făina. Făcea nişte mutre caraghioase şi semne elocvente către altul dinăuntru care se ridică de lângă sobă şi începu să-şi croiască drum spre uşă.

— Încotro, Sam? îl întrebă Shunk Wilson.

— Mă întorc într-o clipită, îi explică Sam. Trebuie să ies puţin.

Lui Smoke i se îngădui să pună şi el întrebări martorilor şi tocmai îl hărţuia acum pe Harding când afară se auzi deodată hămăitul unor câini puşi în hamuri şi zgomotul celor care alergau după sanie. Careva scoase capul afară pe uşă.

— E Sam şi tovarăşul lui cu un atelaj de câini, porniţi ca din puşcă pe pârtia spre Stewart, îi informă individul.

Jumătate de minut nimeni nu scoase o vorbă, dar oamenii se uitară cu înţeles unii la alţii şi în încăpere se împrăştie o stare de generală nelinişte. Cu coada ochiului, Smoke îl văzu pe Breck, Lucy şi soţul ei vorbind în şoaptă.

— Haide, îi spuse supărat Shunk Wilson lui Smoke. Mai termină cu întrebatul. Ştim noi ce vrei să dovedeşti, că celălalt mal nu a fost cercetat ca lumea. Martorul recunoaşte. Şi noi. Dar nu mai era necesar. Nu era nici o urmă până la mal de cealaltă parte. Zăpada era neatinsă.

— Şi, cu toate astea, pe malul celălalt era un individ, insistă Smoke.

— Tinere, nu prea ai unde să întorci. La Mequestion nu suntem prea mulţi şi ştim ce-a făcut fiecare.

— Dar cine era cel pe care l-aţi alungat din tabără acum două săptămâni? întrebă Smoke.

— Alonzo Miramar. Un mexican. Ce are a face hoţul acela cu problema noastră?

— Nimic, numai că nu prea ştiţi ce-a făcut el, domnule judecător.

— A luat-o în josul râului, nu în sus.

— De unde ştiţi încotro a luat-o?

— L-am văzut plecând.

— Şi altceva nu mai ştiţi de soarta lui?

— Ba da, tinere. Ştiu şi eu, ştim toţi, că nu avea mâncare decât pentru patru zile şi nici un fel de armă ca să-şi procure vânat de mâncare. Dacă n-a ajuns la vreo aşezare de pe Yukon, atunci înseamnă că şi-a dat duhul de mult.

— Bănuiesc că ţineţi şi socoteala tuturor armelor din partea asta a ţinutului, sublinie Smoke cu subînţeles.

Shunk Wilson se înfurie.

— După cum mă hărţuieşti cu întrebările, s-ar crede că eu sunt inculpatul. Haide, de-acum gata, să vină următorul martor. Unde-i Louis franţuzul?

În timp ce Louis franţuzul îşi croia drum în faţă, Lucy deschise uşa.

— Unde te mai duci şi tu, strigă Shunk Wilson.

— Mi se pare că nu-i nevoie să mai zăbovesc şi eu pe aici, răspunse ea provocator. Eu tot n-am dreptul să votez şi, în plus, e atâta îmbulzeală în cabana asta a mea că nu mai pot respira.

În câteva minute se duse şi bărbată-su după ea şi judecătorul nu prinse de veste decât atunci când se închise uşa.

— Ăsta cine mai era? îl întrerupse el pe Pierre.

— Bill Peabody, răspunse careva. Spunea că vrea s-o întrebe ceva pe nevastă-sa şi se întoarce îndată.

În locul lui Bill se întoarse numai Lucy, îşi scoase blănurile şi-şi reluă locul lângă sobă.

— Cred că nu-i nevoie să-i mai ascultăm şi pe ceilalţi

martori, hotărî Shunk Wilson când Pierre îşi termină relatarea. Ştim că nu pot spune nimic în plus pe lângă cele pe care le-am auzit. Ei, Sorensen, du-te şi adu-l pe Bill Peabody înăuntru. Curând trecem la vot. Ei bine, străine, scoală în picioare şi spune-ne ce ai de spus în legătură cu cele întâmplate. Între timp, o să cruţăm timpul dacă trecem din om în om cele două arme şi muniţia şi glontele care a provocat moartea.

Pe la jumătatea relatării sale privind felul în care a ajuns în regiunea asta şi tocmai când povestea cum fusese chiar el victima unui atac prin surprindere şi cum se aruncase în zăpadă pe malul râului, Smoke fu întrerupt de vocea indignată a lui Shunk Wilson.

— Tinere, ce rost mai are să-ţi faci depoziţia în felul acesta? Ne faci să pierdem un timp preţios. Bineînţeles că ai şi tu dreptul să minţi pentru a scăpa de ştreang, dar noi n-o să înghiţim aiurelile tale. Toate şi arma şi muniţia şi glontele care l-a ucis pe Joe Kinade vorbesc împotriva ta. Ce-i asta? Ia să deschidă careva uşa.

Gerul dădu buzna înăuntru, luând chip şi înfăţişare în aerul încins al încăperii în vreme ce pe uşa deschisă pătrunse hămăitul câinilor care se pierdu iute în depărtare.

— E Sorensen şi Peabody, strigă unul şi au băgat cu biciul spaima în câini şi au tulit-o pe râu la vale.

— Ei, dar ce dra…? începu Shunk Wilson şi rămase cu gura căscată, aruncând o privire furioasă spre Lucy. Bănuiesc că eşti în stare să ne explici şi nouă despre ce e vorba, doamnă Peabody.

Ea scutură din cap şi-şi strânse buzele, iar privirea furioasă şi bănuitoare a lui Shunk Wilson se opri asupra lui Breck.

— Da’ bănuiesc că noul venit cu care ai sporovăit ar putea să ne explice.

Foarte stânjenit, Breck deveni ţinta tuturor privirilor.

— Şi cu Sam tot el a stat la taclale înainte de a o şterge ca din puşcă, spuse careva.

— Domnule Breck, ascultă aici, începu Shunk Wilson. Ai întrerupt desfăşurarea acestui proces şi trebuie să explici

care-i motivul. Ce se pune la cale?

Breck îşi drese glasul timid şi răspunse.

— Am încercat doar să cumpăr nişte provizii.

— Cu ce?

— Cu praf de aur, bineînţeles!

— De unde ai făcut rost de el?

Breck nu răspunse.

— A tot dat târcoale prin susul râului Stewart, se oferi unul să-i lămurească. Am nimerit peste tabăra lui, acum o săptămână, când pornisem la vânătoare. Şi trebuie să vă spun că se arăta foarte secretos în ce-l priveşte.

— Praful de aur nu e de acolo, interveni Breck. Acolo nu-i decât un teren calcaros sărac.

— Ia fă-ţi mutra încoace şi arată-ne şi nouă praful de aur, îi porunci Wilson.

— Doar v-am spus că nu provine de acolo.

— Nu-i nimic, să vedem şi noi.

Breck se prefăcu a refuza, dar toţi cei din jurul lui aveau nişte mutre ameninţătoare. Fără prea mare tragere de inimă, bâjbâi prin buzunarele hainei. Pe când se chinuia să scoată la iveală o cutie de piper, aceasta se lovi de un obiect tare.

— Scoate tot afară! tună Shunk Wilson.

Şi ieşi la lumină bucata de aur masiv, cât pumnul, galben cum nu mai văzuseră în viaţa lor nici unul dintre privitori. Lui Shunk Wilson i se tăie răsuflarea. Jumătate de duzină din cei de faţă abia îşi aruncară ochii spre aur şi se repeziră la uşă. Ajunseră toţi în acelaşi timp, se buluciră, se răsuciră ieşind afară. Judecătorul răsturnă conţinutul cutiei de piper pe masă şi, la vederea pepitelor de aur curat, altă jumătate de duzină se repezi spre uşă.

— Încotro? întrebă Eli Harding când Shunk o porni şi el pe urmele celorlalţi.

— Să-mi înham câinii, bineînţeles.

— Da’ nu stai să-l spânzurăm pe ăsta mai întâi?

— Acum ne-ar lua prea mult timp. O să ne aştepte el până ne întoarcem, aşa că bănuiesc că procesul se amână. Acum nu-i momentul de pierdut vremea.

Harding şovăi, îi aruncă o privire sălbatică lui Smoke, îl văzu pe Pierre făcându-i din uşă semn cu degetul lui Louis, mai aruncă o ultimă privire la aurul nativ de pe masă şi se hotărî.

— N-are rost să încerci s-o ştergi, îi aruncă el peste umăr din mers. În plus am de gând să-ţi împrumut şi câinii.

— Da’ ce s-a întâmplat? Iar una dintre aiuritele alea de expediţii de prospectare? întrebă bătrânul vânător orb cu o voce tremurată şi piţigăiată, când linştea încăperii fu alungată de strigătele oamenilor, hămăitul câinilor şi scrâşnetul săniilor.

— Aşa-i! îi răspunse Lucy. Şi n-am văzut în viaţa mea aur ca ăsta. Bătrâne, ia şi pipăie şi dumneata.

Îi puse bulgărele de aur în mână. Nu se arătă prea interesat.

— Şi era un ţinut atât de bun al blănurilor! începu el să se plângă. Până când au apărut minerii ăştia afurisiţi şi au făcut vânatul să fugă şi mai departe. Uşa se deschise şi intră Breck.

— Ei bine, în toată tabăra n-am rămas decât noi patru. Pe scurtătura pe care am făcut-o eu sunt patruzeci de mile până la Stewart şi nici cei mai iuţi dintre ei nu pot face drumul ăsta dus întors în mai puţin de cinci, şase zile. Smoke, e totuşi cazul s-o ştergi.

Breck îşi scoase cuţitul de vânătoare şi tăie legăturile celuilalt. Se uită la femeie.

— Bănuiesc că nu ai nimic împotrivă? îi spuse el cu o politeţe plină de semnificaţii.

— Vezi-ţi mai departe de treburi şi nu mă întreba pe mine, îi răspunse Lucy. Dacă tot nu-s destul de bună ca să hotărăsc spânzurarea unui bărbat, atunci nu-s destul de bună nici să-l opresc să plece.

Smoke se ridică în picioare, îşi frecă încheieturile unde nodurile îi stânjeniseră circulaţia.

— Ţi-am pregătit bocceaua, îi spuse Breck. Mâncare pentru zece zile, pături, chibrite, tutun, un topor şi o puşcă.

— Ia-le, îl îndemnă Lucy. Străine, ia-o spre aşezările din jos. Şi goneşte cât de repede te ţin picioarele.

— Da' înainte de a porni am să trag şi eu o mâncare pe cinste, spuse Smoke. Şi când am s-o pornesc am s-o iau pe Mequestion în sus, nu la vale. Am să cercetez eu malul celălalt şi am să-l găsesc pe adevăratul criminal.

— Dacă vrei să mă asculţi, atunci ai să te îndrepţi pe Steward la vale şi pe Yukon, obiectă Breck. Când şleahta asta se întoarce o să-i apuce pe toţi turbarea.

Smoke râse şi scutură din cap.

— Breck, nu pot s-o şterg din ţinutul ăsta. Am terenuri concesionate aici. Am descoperit Lacul Surprise. De acolo e aurul. În plus mi-au luat şi câinii şi trebuie să aştept să se întoarcă şi să mi-i aducă. Pe deasupra, ştiu eu ce am de făcut. Pe malul celălalt era ascuns un individ. Aproape că şi-a golit încărcătorul asupra mea.

Jumătate de oră mai târziu, pe când stătea cu o farfurie mare cu friptură de elan dinainte şi ducea la gură o cană imensă de cafea, Smoke aproape sări de pe scaun. Mai întâi auzi numai zgomotul. Lucy deschise larg uşa.

— Salutare Spike, salut Methody, îi întâmpină ea pe cei doi bărbaţi cu chiciură pe ei care se aplecaseră spre o povară întinsă pe sanie.

— Tocmai coboram de la tabăra de sus, începu unul, în vreme ce amândoi intrară împleticindu-se sub greutatea unui obiect învelit în blănuri pe care-l purtau cu deosebită grijă. Şi uite ce-am găsit noi în drum. Bănuiesc că e dus ca toţi morţii.

— Aşezaţi-l acolo, pe patul din spate, le spuse Lucy. Se aplecă şi trase învelitoarea de blană, scoţând la iveală un chip pe care se distingeau mai întâi nişte ochi mari, negri, cu privirea fixă şi pielea întunecată, muşcată de ger în numeroase locuri, prin care se vedeau oasele.

— Da' e Alonzo! strigă ea. Nenorocitul, mort de foame.

— Asta-i omul de pe celălalt mal, îi spuse încet Smoke lui Breck.

— L-am găsit pe când dădea iama într-un adăpost de alimente făcut de Harding, explică unul dintre cei doi. Mânca făină crudă, slănină îngheţată şi când l-am prins guiţa şi grohăia ca un porc. Uită-te la el. E rupt de foame şi

îngheţat tot. O să-şi dea duhul cât de curând.

Jumătate de oră mai apoi, după ce învelitoarea a fost trasă din nou peste faţa omului, Smoke se întoarse spre Lucy.

— Doamnă Peabody, daca nu te superi, eu mai vreau o ciozvârtă din friptura aia. Să fie cât mai groasă şi nu prea prăjită. Eu sunt mâncător de carne, aşa-s eu.

CURSA PENTRU LOTUL TREI.

— Ehei! Te-ai băgat în ţoale alese! Shorty îşi urmărea tovarăşul cu o prefăcută silă, iar Smoke, chinuindu-se zadarnic să netezească creţurile unei perechi de pantaloni pe care tocmai îi pusese pe el, se arătă nervos.

— Pentru o ţoală luată la mâna a doua parcă e cam strâmtă, continuă Shorty. Cu cât te-a taxat?

— Costumul, o sută cincizeci, îi răspunse Smoke. Individul era cam de mărimea mea. Am socotit că era destul de ieftin. Şi tu ce tot mă sâcâi!

— Cine? Eu? Da de unde. Mă gândeam şi eu că arăţi cu totul altfel decât halitorul ăla de carne care a ajuns la Dawson taman când s-au blocat şi gheţurile, fără mâncare, un singur rând de izmene pe el, o pereche de mocasini ca vai de lume şi veşminte care arătau de parcă atunci s-ar fi salvat de pe epava navei *Hesperus.* Ei, amice, faţada arată destul de vesel. Hm, dar…

— Şi acum ce mai vrei? îl întrebă Smoke morocănos.

— Pe tipă cum o cheamă?

— Nu e nici o tipa, amice. Sunt invitat la dineu, la colonelul Bowie, dacă vrei să afli neapărat. Eu ştiu ce te deranjează pe tine, Shorty. Eşti invidios că eu mă învârt prin societatea înaltă, unde tu nu eşti invitat.

— N-ai cam întârziat? îl întrebă Shorty.

— Ce vrei să zici?

— Pentru dineu. Când ajungi tu acolo, ăia or să fie la cină de-acum.

Smoke era înclinat să se apuce să-i explice cu o răutate nemiloasă şi pe îndelete despre ce-i vorba, când surprinse o luminiţă în ochii celuilalt. Continuă să se îmbrace, degetele îşi pierduseră abilitatea, dar îşi legă cumva o cravată Windsor, făcând un nod dublu, la cămaşa din bumbac moale.

— Îmi pare rău că mi-am trimis la spălat toate cămăşile

scrobite, mârâi Shorty plin de milă. Poate ţi-ar fi venit vreuna din ele.

Dar, la vremea asta, Smoke se chinuia cu o pereche de pantofi. Şosetele de lână erau prea groase şi nu intra piciorul. Se uită la Shorty rugător, dar acesta clătină din cap.

— Nţţ! Chiar de-aş avea alţii mai subţiri tot nu ţi i-aş da. Treci înapoi în mocasini, amice. O să-ţi degere călcâiele, cum mă vezi şi cum te văd, în nişte flenduri aiurite din alea.

— Am dat şi pe ele, tot de ocazie, cincisprezece dolari, se plânse Smoke.

— După câte mă duce pe mine mintea, n-o să fie acolo nici un bărbat care să nu-şi fi pus mocasinii.

— Dar o să fie şi femei acolo, Shorty. Am să mă aşez la masă alături de femei adevărate… doamna Bowie şi alte câteva, aşa cel puţin mi-a spus colonelul.

— Da', după mine, mocasinii tăi n-o să le taie lor pofta de mâncare, fu de părere Shorty. Mă întreb numai ce-o fi vrând colonelul cu tine?

— Nici eu nu ştiu, numai dacă n-o fi auzit şi el că am dat peste Lacul Surprise. Pentru drenarea lui va fi nevoie de o avere întreagă, iar cei de la Guggenheim vor să facă investiţii.

— Bănuiesc că asta-i. Ai dreptate, du-te cu mocasini. Hei! Haina e boţită rău de tot şi-ţi vine puţin cam prea strâns. Vezi să nu te prea îndopi, ciuguleşte şi tu. Dacă bagi în tine o să pocnească cu totul. Şi dacă tipele alea îşi lasă batista să cadă, fă-te că nu vezi şi lasă-le pe jos. Să nu te apleci cumva, indiferent ce-o fi, să nu te apleci deloc.

De când ajunsese expert, cu salariu foarte mare şi reprezentant al firmei Guggenheim, colonelul Bowie îşi luase una dintre cele mai grozave cabane din Dawson. Şi acolo întâlni Smoke elita Dawsonului, nu milionari din aceia cu târnăcopul în mână, ci crema cea mai selectă a oraşului minier, a cărui populaţie provenea din toate colţurile lumii, oameni ca Warburton Jones, explorator şi scriitor, căpitanul Consadine, de la poliţia călare, Haskell, împuternicitul

pentru minele de aur al teritoriului de nord-vest, baronul von Shroeder, favorit al împăratului, cu o faimă internaţională de duelgiu. Şi tot aici, strălucind în rochia de seară, o întâlni şi pe Joy Gastell, pe care o văzuse până atunci numai de-a lungul pârtiilor, înfofolită în blănuri şi încălţată cu mocasini. La dineu se trezi lângă ea la masă.

— Mă simt ca un peşte pe uscat, mărturisi el. Voi toţi ceilalţi sunteţi atât de eleganţi. În plus nici n-am visat că în Klondike există luxul ăsta oriental. Uită-te la von Schroeder. Şi-a pus frac adevărat pentru dineu, iar Consadine are cămaşă scrobită. Dar am observat că până şi el e încălţat cu mocasini. Dar ce zici, cum găseşti costumul meu?

Începu să-şi mişte umerii ca şi cum s-ar fi umflat în pene ca să-l admire Joy.

— Arăţi ca şi cum ai mai crescut de când ai venit prin trecătoare, râse ea.

— Ai ratat. Mai încearcă o dată să ghiceşti.

— E costumul altuia.

— Ai câştigat. Costumul l-am cumpărat cu bani gheaţă de la un funcţionar de la compania A.C.

— Mare păcat că funcţionarii ăştia sunt atât de înguşti în umeri, îşi arătă ea mila. Dar nu mi-ai spus ce crezi de găteala mea.

— Nu pot, îi răspunse el. Mi-ai luat piuitul. Am bătut prea îndelungă vreme pârtiile. Şi ştii, chestiile astea mă cam năucesc. Aproape că am uita că femeile mai au şi umeri şi braţe. Păţesc ca prietenul meu Shorty şi mâine dimineaţă când mă trezesc am să zic că n-a fost decât un vis. Ei, ultima dată când te-am văzut la Squaw Creek…

— Acolo eram şi eu o *squaw*[14]*!* îl întrerupse ea.

— Nu voiam să zic asta. Îmi aminteam că la Squaw Creek am descoperit că ai picioare.

— Şi n-am să uit niciodată că tu mi le-ai salvat, îi replică ea. Şi de atunci tot vreau să te întâlnesc şi să-ţi mulţumesc.

Smoke ridică din umeri.

— Şi de asta te afli în seara asta aici.

---

[14] Squaw – indiancă.

— Tu l-ai rugat pe colonel să mă invite?

— Nu. Doamna Bowie. Eu am rugat-o pe ea să facă aşa fel ca să stau la masă cu tine. Acum profit şi eu de prilej. Toată lumea vorbeşte. Ascultă. Ai auzit de Mono Creek?

— Da.

— S-a dovedit că e foarte bogat. Loturile de acolo au fost evaluate la un milion şi chiar mai mult fiecare. Abia a fost împărţit în loturi.

— Îmi aduc aminte de expediţia aceea nebună.

— Ei bine, tot pârâul a fost împărţit în loturi până la ceruri, la fel ca şi toţi afluenţii. Şi taman acum s-a aflat că lotul numărul trei, aflat mai jos de locul primei descoperiri n-a fost înregistrat oficial. Pârâul e atât de departe de Dawson încât împuternicitul a îngăduit un termen de şaizeci de zile de la descoperire până la înregistrare. Toate loturile celelalte au fost înregistrate în afară de cel cu numărul trei. Jaloanele au fost puse de Cyrus Johnson. Asta-i tot. Cyrus Johnson a dispărut şi în şase zile termenul pentru înregistrare expiră. Atunci cel care pune primul jaloanele acolo şi se întoarce primul la Dawson şi-l înregistrează e stăpân pe el.

— Un milion de dolari! murmură Smoke.

— Gilchrist, care are lotul următor, a făcut, la o singură tigaie de sol spălat, şase sute de dolari. A dat lovitura. Iar lotul celălalt e şi mai bogat. Eu ştiu.

— Dar cum de nu a aflat lumea? întrebă Smoke sceptic.

— O să vină vremea să afle şi ceilalţi. S-a păstrat secretul timp îndelungat şi abia acum a fost dat totul în vileag. În următoarele douăzeci şi patru de ore, un atelaj bun de câini va fi la mare preţ. Acum trebuie să te retragi cât mai decent posibil, deîndată ce se termină masa. Am aranjat eu totul. O să vină un indian cu un mesaj pentru tine. Citeşte-l, prefă-te că îţi pare foarte rău, cere-ţi scuze şi şterge-o.

— Eu… ăăă… nu prea pricep…

— Fraierule, exclamă ea în şoaptă. În seara asta trebuie să te duci să pui mâna pe câini. Ştiu două atelaje. Cel al lui Hanson, cu şapte câini de Hudson, cere câte patru sute de dolari de fiecare. În seara asta e mult, dar mâine nu va mai

fi la fel. Şi Sitka Charley are şi el opt câini arctici pe care cere trei mii cinci sute. Mâine o să-ţi râdă în nas dacă-i oferi cinci mii. Şi mai ai şi proprii tăi câini. Şi mai trebuie să cumperi câteva atelaje. Ştii ce ai de făcut în noaptea asta, ia-i pe cei mai buni. Şi câinii şi oamenii vor hotărî soarta cursei. Sunt o sută zece mile şi va trebui să-i schimbi cât mai des.

— Mda, vrei să mă bag în treaba asta, mormăi Smoke.

— Dacă tu nu ai bani pentru câini, eu…

Fata şovăi, dar înainte de a continua, Smoke interveni.

— Pot să cumpăr câini. Dar nu ţi-e teamă că pare mai degrabă un joc de noroc?

— După isprăvile tale la ruleta de la *Elkhorn,* îi replică ea, nu mi-e teamă că te temi. E o întrecere sportivă, dacă asta vrei să spui. O cursă pentru un milion de dolari, la concurenţă cu câţiva dintre cei mai afurisiţi conducători de câini şi prospectori din ţinut. Încă n-au intrat în cursă, dar mâine pe vremea asta vor fi, iar câinii vor costa încât abia cei mai bogaţi vor fi în stare să-i plătească. Big Olaf e în oraş. A venit luna trecută de la Circle City. E unul dintre cei mai grozavi conducători de câini din ţinut şi dacă participă şi el o să fie unul dintre cei mai primejdioşi concurenţi. Altul e Arizona Bill. De ani de zile transportă mărfuri şi poştă. Dacă participă şi el, toţi ochii vor fi pe el şi Big Olaf.

— Şi tu vrei să mă bag şi eu în întrecerea asta ca un fel de cal de curse fără şanse şi să-i bat?

— Exact. Şi asta are şi avantaje. Nimeni n-o să creadă că

vei rezista la o treabă ca asta. Şi, la urma urmei, doar ştii, eşti socotit încă un fel de *chekako.* Încă n-ai stat aici să înduri toate cele patru anotimpuri. Nimeni n-o să te bage în seamă decât atunci când ai să ieşi în frunte pe ultimul parcurs.

— Şi abia pe ultimul parcurs trebuie să arate tot ce poate calul de curse fără şanse?

Ea dădu afirmativ din cap şi continuă cu convingere.

— Nu uita, n-o să-mi iert niciodată păcăleala pe care ţi-am tras-o pe Squaw Creek, decât dacă câştigi cursa asta pentru lotul de pe Mono. Şi dacă există cineva care poate câştiga cursa asta sub nasul veteranilor, atunci tu eşti acela.

Mai mult felul cum i-o spusese conta. Simţi cum i se încălzeşte inima, totul în el. Îi aruncă fără să vrea o privire iute, scrutătoare, gânditoare şi o clipă îi întâlni privirea neşovăielnică şi i se păru că citeşte în ochii ei ceva mult mai de valoare decât lotul pe care Cyrus Johnson n-a reuşit să-l înregistreze.

— Bine, o fac, spuse el, am să câştig.

Sclipirea de bucurie din ochii ei părea să promită o răsplată mult mai mare decât tot aurul lotului de pe Mono. Îi văzu mâna cum i se frământă în poală. La adăpostul feţei de masă, întinse mâna şi simţi strângerea puternică a degetelor ei de femeie care stârni un alt val de căldură în tot trupul lui. „Dar ce-o să zică Shorty”, îi trecu lui în chip ciudat prin minte, când îşi retrase mâna. Se uită aproape cu gelozie la chipurile lui von Schroeder şi Jones şi se întrebă dacă nu intuiseră şi ei ce femeie remarcabilă şi minunată era cea care stătea acum lângă el. Fu adus la realitate de vocea ei şi abia acum înţelese că fata vorbea de o bucată de vreme fără s-o audă.

— Ştii, Arizona Bill e un indian alb, spunea ea. Iar Big Olaf e unul din cei care înfruntă ursul, un rege al zăpezilor, un sălbatic nemaipomenit. Ţine la drum mai bine ca un indian, rezistă mai bine ca ei şi n-a cunoscut niciodată altă viaţă decât lumea gerului şi a pustietăţilor.

— Despre cine vorbeşti? interveni căpitanul Consadine,

aflat de cealaltă parte a mesei.

— Despre Big Olaf, răspunse ea. Tocmai îi spuneam domnului Bellew ce minunat călător al pârtiilor e Olaf.

— Ai dreptate, tună vocea căpitanului. Big Olaf e cel mai straşnic călător pe Yukon. Când e vorba de gonit prin zăpadă şi de mers pe gheţuri, pariez pe Olaf şi contra diavolului. El a adus poşta guvernamentală în 1895, după ce alţi doi curieri degeraseră pe Chillkoot şi al treilea se înecase în inundaţiile de la Treij de Mile.

Smoke merse în pas de plimbare până la Mono Creek, ferindu-se să obosească câinii înainte de marea cursă. Se familiariză cu fiecare milă a drumului şi stabili unde se aflau locurile de schimbare a echipajelor. Atât de mulţi se înscriseseră la cursa asta încât cele o sută şi zece mile păreau a fi un continuu sat. De-a lungul drumului, erau peste tot locuri de schimbare a atelajelor. Von Schroeder intrase şi el în cursă doar de dragul sportului şi avea nu mai puţin de unsprezece atelaje de câini, câte un grup de câini la fiecare zece mile. Arizona Bill fusese nevoit să se mulţumească doar cu opt, Big Olaf avea numai şapte, pe măsura celor ale lui Smoke. Mai erau în competiţie încă vreo câteva zeci de oameni. Nu chiar în fiecare zi, nici măcar în nordul de aur, exista câte o cursă de câini, pentru un milion de dolari. Ţinutul fusese stors de câini şi preţul lor se dublase, se cvadruplase în, decursul acestei nebune aventuri.

Lotul cu numărul trei de pe Mono Creek era la zece mile mai sus de vărsare. Pe celelalte o sută de mile, concurenţii urmau să alerge pe pieptul Yukonului îngheţat. Pe lotul cu numărul trei propriu zis se ridicaseră vreo cincizeci de corturi şi se îmbulzeau vreo trei sute de câini. Vechile jaloane înfipte cu şaizeci de zile mai înainte de Cyrus Johnson erau încă în picioare şi tot omul bântuise dincolo de hotarele lotului, fiindcă cursa cu câini avea să fie precedată de o cursă pe jos şi una cu obstacole. Fiecare trebuia să jaloneze lotul din nou şi asta însemna să plaseze doi piloni centrali şi patru la colţuri şi să traverseze de două ori

pârâul, înainte de a o porni înapoi spre Dawson cu câinii.

În plus, aveau să se ia măsuri ca să nu fie unii mai „vrednici”. Lotul era liber pentru jalonat abia când ceasul avea să bată miezul nopţii, vineri noapte şi nimeni nu putea înfige jaloanele înainte de momentul acela. Fusese hotărârea împuternicitului terenurilor aurifere de la Dawson şi căpitanul Consadine trimisese o trupă de poliţie călare pentru a asigura respectarea acestei hotărâri. Se iscaseră discuţii cu privire la diferenţa dintre ora solară şi ora poliţiei, dar Consadine hotărâse că valabilă era ora poliţiei, ba mai mult, că valabil era numai ceasul locotenentului Polock.

Drumul pe Mono mergea de-a lungul albiei pârâului, era mai îngust de două picioare, semănând cu un şanţ, de-o parte şi de alta ridicându-se pereţi de zăpadă, cum ninsese luni de zile. Şi toată lumea se întreba cum va fi rezolvată problema a patruzeci şi ceva de sănii şi a trei sute de câini care urmau s-o pornească pe o pârtie atât de îngustă.

— Hmm! Făcu Shorty. O să fie cea mai afurisită harababură care s-a văzut vreodată. Nu văd cum s-ar putea rezolva, Smoke, decât să-ţi croieşti cale prin forţă şi sudoare. Dacă pârâul ar fi fost gheaţă curată-curată, tot n-ar fi fost loc decât pentru o duzină de sănii una lângă alta. Uite acum îmi trece prin cap că o să cam fie păruială mare până când o să se înşire săniile una după alta. Şi dacă ne iese careva în cale, lasă-mă pe mine să mă joc de-a pumnii.

Smoke îşi îndreptă umerii şi râse ca şi cum n-ar fi pus preţ pe sfaturile lui.

— Nu, să nu te bagi! strigă tovarăşul său alarmat. Indiferent ce se întâmplă, să nu te bagi. Cu o încheietură zdrobită n-ai cum să stăpâneşti câinii pe o sută de mile şi asta o să se întâmple dacă-ţi propteşti pumnul în falca vreunuia.

Smoke încuviinţă dând din cap.

— Shorty, ai dreptate. N-am voie să risc din cauza asta.

— Şi să nu uiţi, continuă Shorty, pe primele zece mile mă laşi pe mine să mă opintesc şi tu te cruţi frumos cât poţi mai mult. Te scot eu până la Yukon. După asta, treaba ta şi

a câinilor. Ei, cam care crezi tu e planul lui Schroeder? Prima sanie îl aşteaptă la un sfert de milă în josul pârâului şi o să-l recunoască după o lanternă verde. Dar îl belim. Eu am să am o torţă cu flacăra roşie.

Ziua fusese senină şi rece, dar, spre seară, o pătură de nori se formă şi acoperi faţa cerului, iar la venirea nopţii se lăsă beznă şi se mai încălzi, promiţând ninsoare. Termometrul arăta cincisprezece grade sub zero şi iarna în Klondike, minus cincisprezece grade sub zero e o temperatură foarte ridicată.

Cu câteva minute înainte de miezul nopţii, după ce-l lăsă pe Shorty cu câinii la cinci sute de iarzi mai în josul pârâului, Smoke se alătură concurenţilor de la lotul numărul trei. Erau patruzeci şi cinci de bărbaţi care aşteptau declanşarea cursei pentru cele o mie de mii pe care Cyrus Johnson le lăsase să zacă în nisipul îngheţat. Fiecare avea în mână şase jaloane, un mai imens de lemn şi erau îmbrăcaţi într-o parka, semănând a bluză din ţesătură groasă de bumbac.

Locotenentul Polock, înfofolit într-o haină din blană de urs, îşi privea ceasul la lumina unui foc. Mai era un minut până la miezul nopţii.

— Fiţi gata, spuse el, ridicând un revolver în mâna dreaptă, în vreme ce urmărea braţul secundului.

Patruzeci şi cinci de glugi erau date pe spate, patruzeci şi cinci de perechi de mâini aşteptau fără mănuşi, patruzeci şi cinci de perechi de mocasini stăteau încordate, înfipte în zăpada bătută. De asemenea, în zăpadă erau înfipte patruzeci şi cinci de jaloane şi tot atâtea maiuri stăteau gata ridicate în aer.

Împuşcătura răsună, maiurile izbiră. Drepturile lui Cyrus Johnson asupra acestui milion de dolari expiraseră.

Smoke înfipse jalonul şi porni în goană împreună cu alţi doisprezece în fruntea plutonului. La colţurile de hotar fuseseră aprinse focuri şi lângă fiecare stătea câte un poliţist, cu o listă în mână, verificând numele concurenţilor. Fiecare era obligat să-şi strige numele şi să-şi arate faţa. Nu

se permitea înfigerea jaloanelor de către împuterniciţi, în vreme ce adevăratul concurent o pornise de-acum şi gonea pe pârtie la vale.

La primul dintre colţuri, lângă jalonul lui Smoke şi-l înfipse şi Schroeder. În vreme ce-l băteau cu maiurile, din spate veniră alţii, îmbulzindu-se atât de râu încât se încurcau unul pe altul. Făcându-şi loc cu greu prin înghesuială, Smoke îşi strigă numele şi-l zări pe baron izbindu-se de un alt concurent venit în goană, alunecând şi fiind azvârlit în zăpadă. Dar Smoke nu mai aşteptă să vadă urmarea. Alţii o porniseră înaintea lui. La lumina focului care era pe stinse, fu sigur că vede silueta uriaşă a lui Big Olaf şi la colţul de sud el şi Smoke îşi înfipseră jaloanele unul lângă celălalt.

Nu era treabă uşoară cursa preliminară cu obstacole. Perimetrul lotului totaliza aproape o milă, în cea mai mare parte pe teren accidentat, acoperit de zăpadă, un podiş numai dâmburi. În jurul lui Smoke nu vedeai decât oameni care se împiedicau şi cădeau şi de mai multe ori şi el se trezi aruncat înainte în patru labe. La un moment dat, Big Olaf căzu chiar în faţa lui pe neaşteptate, încât mai-mai să se prăvălească şi Smoke peste el. Jalonul de mijloc, pe latura de sus, era înfipt în malul pârâului, după care concurenţii îşi dădeau drumul la vale, traversând albia, pentru ca să se caţere apoi pe celălalt, mal. Aici, în vreme ce escalada malul, o mână îl apucă de gleznă şi-l trase înapoi. Era imposibil de distins, la lumina chioară a unui foc depărtat, cine fusese cel care-i jucase renghiul. Dar Arizona Bill, care păţise la fel, se ridică în picioare şi trânti un pumn în mutra nelegiuitului. În vreme ce se chinuia să se ridice în picioare Smoke văzu şi auzi ce se petrece, dar, înainte de a apuca să se opintească să urce din nou malul, se trezi şi el cu un pumn care-l lăsă pe jumătate năuc în zăpadă. Se ridică clătinându-se, dibui omul şi îşi făcu vânt să-i ardă una în bărbie, când îşi aminti de sfatul lui Shorty şi se stăpâni. În clipa următoare, izbit sub genunchi de un trup venind la vale se prăbuşi din nou.

Era un mic aperitiv pentru ceea ce avea să urmeze când

indivizii vor ajunge la sănii. De pe malul celălalt, oamenii veneau buluc şi se repezeau în grămadă. Dădeau buzna să urce malul în grupuri şi tot în grupuri erau târâţi la vale de tovarăşii lor la fel de nerăbdători. Se împărţeau pumni, din piepturile care abia mai gâfâiau ţâşneau blesteme, iar Smoke, amintindu-şi în mod ciudat chipul lui Joy Gastell, îşi mărturisi nădejdea că indivizii nu aveau de gând să se folosească şi de maiuri. Îmbrâncit, călcat în picioare, căutând nebuneşte în zăpadă jaloanele pierdute, în cele din urmă se strecură din vălmăşag şi atacă malul mai departe. Şi alţii făceau acelaşi lucru şi aşa i-a fost norocul să i-o ia mulţi înainte în cursa pentru colţul de nord-vest.

Când ajunse la cel de-al patrulea colţ, se trezi zburând cu capul înainte şi în cădere îşi pierdu jalonul care-i mai rămăsese de bătut. Cinci minute întregi bâjbâi prin întuneric înainte de a reuşi să-l găsească şi, în vremea asta, o mulţime de concurenţi, abia răsuflând, trecură înainte. De la acest ultim colţ până la pârâu începu să-i întreacă pe cei pentru care goana asta de o milă întreagă fusese prea mult. În albia râului izbucnise iadul de pe lume. Vreo duzină de sănii erau claie peste grămadă, răsturnate şi în încăierarea asta erau antrenaţi vreo sută de câini. Printre ei se zbăteau oamenii, trăgând de animalele care se încurcaseră în hamuri lovindu-le cu ciomege.

Coborând în salturi malul, dincolo de trecătoarea blocată, Smoke ajunse la pârtia bătătorită bine şi începu să înainteze iute. Aici, în refugii cu zăpada bătută, lângă pârtie, aşteptau săniile şi oamenii să apară concurenţii din urmă. Din spate, se auzi hămăitul câinilor porniţi în goană şi Smoke abia avu vreme să se arunce în zăpada adâncă. O sanie fulgeră pe lângă el şi reuşi să-l recunoască pe cel care stătea în genunchi şi urla nebuneşte. Abia trecuse de el când sania se opri cu un trosnet şi se auzi hărmălaie de încăierare. Câinii unei sănii care aştepta într-un adăpost pe margine, când văzură cealaltă sanie că trece pe lângă ei, se smuciră din mâinile celui care-i supraveghea şi se repeziră la ceilalţi.

Smoke se aruncă înainte şi trecu pe lângă încăierare.

Zărea înainte lanterna verde a lui von Schroeder şi, chiar mai jos de ea, torţa roşie care indica propriul său atelaj. Doi oameni cu nişte ciomege scurte stăteau între sanie şi pârtie şi păzeau câinii lui von Schroeder.

— Haide Smoke, haide, Smoke! îl auzea el pe Shorty strigând îngrijorat.

— Vin! îngăimă el gâfâind.

În jurul acelei făclii roşii văzu că zăpada fusese răscolită şi bătătorită şi, după cum sufla tovarăşul lui, Smoke îşi dădu seama că avusese loc o bătălie şi acolo. Se îndreptă clătinându-se spre sanie şi în clipa în care se prăbuşi pe ea, Shorty pocni din bici şi urlă:

— La drum, diavolilor, la drum!

Câinii se opintiră în pieptare şi sania ţâşni înainte cu o smucitură. Erau nişte animale mari, atelajul cu dulăi de Hudson, câini de prima mână, aparţinând lui Hanson şi pe aceştia îi alesese Smoke pentru prima etapă, care însemna parcursul de zece mile de pe Mono, drumul greu pe scurtătura de la întinsură gurii de vărsare şi primele zece mile de pe pârtia Yukonului.

— Câţi sunt înainte? întrebă el.

— Ţine-ţi gura şi cruţă-ţi plămânii îi răspunse Shorty. Hei! Bestiilor. Trageţi, trageţi cu suflet!

Shorty alergă în urma saniei, ţinându-se de o funie scurtă. Smoke nu-l vedea, cum nu vedea nici sania pe care zăcea întins cât era de lung. Focurile rămăseseră în urmă şi goneau cât de tare erau în stare să fugă câinii printr-un zid de beznă. Bezna părea aproape lipicioasă, într-atât de mult căpătase consistenţa unei materii.

Smoke simţi cum sania merge numai într-o singură tălpică, luând o curbă invizibilă şi din faţă se auzi hămăitul câinilor şi înjurăturile oamenilor. Mai apoi momentul acesta a primit numele de coliziunea Barnes-Sloucum. Echipajele celor doi se ciocniseră, mai întâi şi apoi, peste ei, în plină viteză, dădură buzna şi cei şapte dulăi mari ai lui Smoke. În atmosfera încordată din acea noapte, de pe pârâul Mono, fiecare din aceşti câini, de fapt nişte lupi nici pe jumătate domesticiţi, se încăierară nebuneşte. Cum în Klondike câinii nu sunt conduşi din frâie, nu pot fi opriţi decât prin voce, aşa încât nu era chip să se pună capăt balamucului acestei încăierări care se desfăşura între malurile înguste ale pârâului. Din spate, sanie după sanie se arunca în învălmăşag. Unii, care reuşiseră aproape să-şi descâlcească atelajul din acel talmeş-balmeş, erau copleşiţi de noua avalanşă de câini – toţi bine hrăniţi, odihniţi şi numai buni

să se ia la harţă.

— Nu-i scăpare decât dacă dobori tot ce-ţi iese în cale, tragi de sanie afară şi-ţi croieşti drum cu forţa! urlă Shorty în urechea tovarăşului său. Dar ai grijă de încheieturi! Scoate tu câinii şi lasă-mă pe mine să mă descurc cu pumnii.

Smoke nu şi-a adus bine aminte niciodată ce s-a întâmplat în următoarea jumătate de oră. În cele din urmă, ieşi frânt, luptându-se să-şi tragă sufletul, cu falca umflată de un pumn, umărul îl cam durea de la o lovitură de ciomag, pe un picior, unde-şi băgase colţii o javră sângele curgea şiroaie iar amândouă mânecile hainei erau zdrenţe. Ca în vis, în vreme ce hărmălaia luptei se auzea în urmă, îl ajută pe Shorty să înhame câinii. Unuia, care era pe moarte, îi tăiară chinga şi-l scoaseră afară şi pe întunericul acela se chinuiră să cârpească hamul rupt.

— Acum întinde-te, încearcă să-ţi tragi sufletul şi să-ţi revii, îi porunci Shorty.

Şi din nou câinii se puseră pe goană, prin mijlocul beznei, pe Mono la vale, fără să dea o clipă semne de oboseală, apoi peste întinsură de la vărsare şi intrară pe pârtia Yukonului. La întretăierea cu pârtia principală de pe râu, cineva aprinsese un foc şi aici îşi luă la revedere şi Shorty. Şi pe când sania ţâşnea în urma câinilor care zburau, la lumina acelui foc, avu Smoke o altă viziune de neuitat a nordului: Shorty, cu un ochi vânăt umflat şi închis, monturile pumnilor zdrelite şi zdrobite, cu un braţ sfâşiat de colţi de câine de pe care curgea un şuvoi neostoit de sânge, clătinându-se şi cufundându-se în zăpada afânată, urla, transmiţându-i tovarăşului său încurajările de despărţire.

— Câţi sunt înainte? întrebă Smoke în momentul în care-şi abandonă sania cu dulăii din Hudson şi se arunca pe cea care-l aştepta, la prima staţie de schimb.

— Am numărat unsprezece, îi strigă omul din urmă, pentru că el o şi pornise, după câinii care se aruncaseră înainte, la drum.

Trebuiau să-l poarte cincisprezece mile, până la

următorul popas, când avea să ajungă la gura de vărsare a râului White. Acum avea nouă câini la sanie, dar era cel mai nevolnic atelaj. Etapa de douăzeci şi cinci de mile de la râul White la Şaij' de Mile o împărţise în două, din cauza talmeş-balmeşului de gheţuri şi acolo, fuseseră postate două dintre cele mai zdravene, mai bune echipaje.

Stătea întins pe sanie, cu faţa în jos, ţinându-se cu amândouă mâinile. Ori de câte ori câinii dădeau semne că vor să slăbească din vigoarea goanei, se ridica în genunchi şi, urlând şi îndemnându-i, abia ţinându-se cu o mână, îi lovea la întâmplare cu biciul. Aşa nevolnic cum era atelajul lui, reuşi să depăşească alte două până la râul White. Aici, în momentul îngheţului, buluceala gheţurilor formaseră un fel de zăgaz, îngăduind apei libere din spatele digului să îngheţe formând, o întinsură netedă de vreo jumătate de milă. Această porţiune bună îngăduia concurenţilor să-şi schimbe din fugă săniile şi, pe tot parcursul traseului, ei îşi fixaseră popasurile de schimb înaintea unor astfel de îngrămădiri de gheţuri.

După ce trecu stăvilarul de gheaţă Smoke ieşi în goană la întinsoare şi începu să strige tare:

— Billy! Billy!

Billy îl auzi şi-i răspunse şi la lumina numeroaselor focuri aprinse pe gheaţă, Smoke văzu o sanie ţâşnind dintr-o coastă a pârtiei şi venind lângă el. Avea câini odihniţi şi începea să-l depăşească. Când săniile se apropiară, Smoke sări în cealaltă şi, prompt, Billy se rostogoli jos.

— Unde-i Big Olaf? urlă Smoke.

— În frunte, îi răspunse vocea lui Billy.

Focurile rămaseră în urmă şi Smoke gonea din nou prin marea aceea de beznă. Peste zăgazurile de gheaţă ale acestei etape, unde drumul trecea printr-un haos de sloiuri ieşite în afară, Smoke coborî de pe buza din faţă a saniei şi începu să trudească din greu, ţinându-se de o frânghie, în urma atelajului de câini şi reuşi astfel să mai depăşească încă trei sănii. Mereu se întâmplă câte un accident şi auzea oameni care se chinuiau să scoată câinii din curele şi să repare hamurile.

Printre barierele de gheaţă ale următoarei etape, mai scurte, până la Şaij’ de Mile mai trecu pe lângă două echipaje. Şi, ca să ştie şi el într-adevăr ce păţiseră ceilalţi, unul din câinii lui îşi scrânti o labă, nu mai era în stare să ţină pasul cu ceilalţi şi se târa în hamuri. Furioşi, cei de alături săriră cu colţii la el şi Smoke fu nevoit să se repeadă la ei cu coada grea a biciuştii. În vreme ce tăia legăturile animalului rănit ca să-l dea de-o parte, auzi din urmă hămăiala unor câini şi o voce cunoscută. Era von Schroeder. Smoke urlă, prevenindu-l pentru a-l împiedica să se izbească de el, iar baronul, îndemnându-şi animalele s-o ia la stânga şi mânuind prăjina de sanie, trecu pe alături la vreo douăsprezece paşi. Cu toate astea, bezna era atât de chioară încât Smoke îl auzi trecând, dar de văzut nu-l văzu.

Pe întinsura netedă de gheaţă din apropiere de factoria de la Şaij’ de Mile, Smoke mai ajunse din urmă două sănii. Tocmai schimbaseră echipajele şi vreme de cinci minute, toţi trei goniră umăr la umăr, fiecare dintre conducători în genunchi repezind cu generozitate biciul şi urletele asupra câinilor înnebuniţi. Smoke studiase sectorul acesta de drum şi acum, la lumina a numeroase focuri, zări silueta abia conturată a unui pin înalt de pe mal. Dincolo de acest pin venea nu numai din nou bezna, ci se întrerupea brusc şi întinsură. Ştia că acolo pârtia se îngusta, îngăduind doar trecerea unei singure sănii. Aplecându-se mult înainte, prinse de capătul hamurilor şi se trase cu sania care sălta până ajunse la câinele rotaş. Apucă animalul de picioarele de dinapoi şi-l răsturnă. Câinele, cu un mârâit plin de furie, încercă să-l sfâşie cu colţii, dar fu tras înainte de ceilalţi câini din atelaj. Corpul celui doborât se dovedi a fi o frână bună şi celelalte doua echipaje, care fuseseră până atunci alături, ţâşniră înainte în beznă, îndreptându-se spre gâtuitură.

Smoke auzi trosnetul şi urletele coliziunii, dădu drumul rotaşului, sări şi apucă prăjina de sanie şi-şi îndemnă câinii spre dreapta, prin zăpada afânată, unde animalele se opinteau îngropate în zăpadă până la gât. A fost o muncă disperată, dar reuşi să treacă de cele două sănii încurcate

şi ieşi din nou la pârtia bătătorită.

La popasul de la Şaij' de Mile, Smoke postase al doilea atelaj de câini mai nevolnici şi, deşi drumul era bun, el reduse parcursul la numai cincisprezece mile. Urmau alte două atelaje care să-l ducă până la Dawson şi apoi până la biroul de înregistrare a terenurilor aurifere şi pentru aceste porţiuni Smoke îşi alese două echipaje cu cei mai buni câini. Însuşi Sitka Charley îl aştepta cu cei opt câini polari care să-l poarte pe Smoke în zbor de-a lungul celor opt mile, iar apoi pentru finiş, o etapă de cincisprezece mile, îl aştepta propriul său atelaj, câinii cu care fusese toată iarna şi cu care făcuse expediţia în căutarea Lacului Surprise.

Cei doi pe care-i lăsase încurcaţi la Şaij' de Mile nu reuşiră să-l mai ajungă, dar, pe de altă parte, nici el nu reuşi să întreacă cele trei sănii care erau înaintea lui. Animalele lui trăgeau din toată inima, deşi le cam lipsea vâna şi iuţeala şi nu era nevoie să-i îndemne prea mult pentru a se opinti din răsputeri. Lui Smoke nu-i mai rămăsese nimic de făcut decât să stea întins cu faţa în jos şi să se ţină bine. Din când în când ieşea din beznă, în lumina aruncată de vreun foc înteţit, surprindea dintr-o sclipire câţiva oameni înfofoliţi în blănuri, stând lângă atelajele cu câini înhămaţi şi aşteptând, pentru a se arunca din nou în beznă. Gonea milă după milă, în urechi doar cu scrâşnetul tălpilor saniei. Aproape instinctiv îşi alegea locul nimerit când sania zvâcnea înainte, sau se sălta pe jumătate în sus, sau derapa din cauza smuciturilor, a lunecării laterale sau la câte un cot.

Când ajunse să-şi schimbe animalele ostenite cu cei opt câini polari odihniţi, tocmai începea să se crape de ziuă. Deşi mai uşori decât dulăii de Hudson, câinii polari erau mai iuţi şi goneau cu uşurinţa şi rezistenţa lupilor adevăraţi. Sitka Charley îi strigă din urmă ordinea concurenţilor aflaţi în faţă. Big Olaf era primul, Arizona Bill al doilea şi von Schroeder al treilea. Erau cei trei oameni socotiţi a fi cei mai buni din tot ţinutul. De fapt înainte de a părăsi Dawsonul, pariurile cu cea mai mare popularitate îi aşezaseră exact în această ordine. În vreme ce ei concurau

pentru un milion, cel puţin altă jumătate de milion fusese pusă la bătaie de cei care mizaseră pe rezultatul acestei competiţii. Nimeni nu pariase pe Smoke, care, în ciuda celor câteva isprăvi cunoscute, era încă socotit un *chekako* şi mai avea multe de învăţat.

Cum se făcuse mai multă lumină, Smoke desluşi o sanie înainte şi în jumătate de oră, câinele lui înaintaş era în coada ei. Abia când omul din cealaltă sanie întoarse capul şi se salutară, Smoke îl recunoscu pe Arizona Bill. Se vedea că von Schroeder îl întrecuse. Pârtia era o panglică bine bătătorită, dar îngustă, între malurile de zăpadă afânată şi încă jumătate de oră Smoke fu nevoit să meargă în urmă. Apoi depăşiră o barieră de gheaţă şi ajunseră la o întinsura netedă unde erau nişte sănii de schimb şi zăpada fusese bătătorită pe o suprafaţă mare. Ridicându-se în genunchi, învârtind biciul deasupra capului şi urlând, Smoke îşi îndemnă câinii şi ajunse să gonească piept la piept cu Arizona Bill, apoi i-o luă înainte.

Bill începu să piardă teren foarte încet, iar când se zări ultimul popas de schimbare a săniilor, acesta rămăsese cu o jumătate bună de milă în urmă. În faţă, aproape unul de altul, goneau Big Olaf şi von Schroeder. Din nou Smoke se ridică în genunchi şi-şi îmboldi câinii osteniţi făcându-i să se arunce într-o goană cum numai un om care ştie să conducă din instinct câinii o poate scoate de la ei. Se apropie mult de sania lui von Schroeder şi în acesta ordine dădură năvală cele trei sănii pe întinsură netedă de după un zăgaz de sloiuri unde aşteptau o mulţime de oameni şi câini. Dawsonul se afla la numai cincisprezece mile mai departe.

Von Schroeder, care schimbase echipajele tot la zece mile, făcuse schimbul cu cinci mile înainte şi avea să-l facă pe următorul cinci mile mai departe. Aşa că el continuă să gonească, menţinându-şi fugarii în plină viteză. Big Olaf şi Smoke făcură schimbul din fugă şi câinii odihniţi îndată recâştigară ceea ce pierduseră în favoarea baronului. Big Olaf trecu pe lângă el şi Smoke îl urmă pe pârtia îngustă.

„Bine, dar încă nu destul de bine”, îl parafrază el pe Spencer pentru uzul propriu.

De von Schroeder, aflat acum în urmă, nu se mai temea, înainte îl avea pe cel mai straşnic conducător de câini din tot ţinutul. Părea imposibil să-l depăşească şi pe acesta. De nenumărate ori Smoke îşi îndemnă înaintaşul să se apropie de sania celuilalt, dar de fiecare dată Big Olaf mai găsea un dram de putere şi se ţinu la distanţă, în cele din urmă, Smoke se mulţumi să păstreze acelaşi ritm şi să se ţină scai de el. Cursa nu era terminată decât atunci când unul din ei avea s-o câştige şi pe următoarele cincisprezece mile multe se puteau întâmpla.

Şi cu trei mile înainte de Dawson se întâmplă ceva. Spre surprinderea lui Smoke, Big Olaf se ridică în genunchi şi cu blesteme şi cu şfichiul biciului începu să stoarcă ultimele drame de putere din bietele animale. Era un sprint care ar fi trebuit păstrat pentru ultima sută de iarzi şi nu cu trei mile înainte de finiş. Deşi însemna să-ţi omori câinii, Smoke procedă şi el la fel. Ceata lui de câini era superbă. Nu erau pe Yukon câini care să muncească mai mult şi să se menţină într-o formă mai bună, în plus, Smoke trudise cu ei, mâncase şi dormise laolaltă cu ei, cunoştea fiecare animal în parte ştia cum să ajungă mai uşor la mintea lui şi să scoată de acolo ultima picătură de voinţă.

Urcară un zăgaz mic de sloiuri şi ajunseră pe întinsura netedă. Big Olaf era la numai cincizeci de picioare înainte. Dintr-o parte a pârtiei ţâşni o sanie şi veni în goană spre el şi Smoke înţelese acum sprintul acela cumplit al lui Big Olaf. Încercase să câştige avantaj pentru schimbarea atelajelor. Echipajul acesta de animale odihnite, care să-l repeadă pe ultima etapă, fusese o mică surpriză de-a lui. Nici cei mai înfocaţi sprijinitori ai lui nu ştiau de asta.

În timpul schimbării saniei, Smoke se strădui cu disperare să-l întreacă. Îndemnându-şi din răsputeri câinii, aceştia înghiţiră cele cincizeci de picioare care-i despărţeau. Urlând şi punându-se cu biciul pe animale, se apropie de sania celuilalt până când fruntaşul lui ajunse lângă rotaşul lui Big Olaf. De cealaltă parte, era sania de schimb, gonind alături. La viteza aceea, Big Olaf nu îndrăznea să sară în cealaltă. Dacă nimerea alături şi cădea, Smoke avea să fie în frunte şi el pierdea cursa.

Big Olaf încercă să ţâşnească înainte şi-şi îndemnă câinii făcându-i să se opintească straşnic în hamuri, dar înaintaşul lui Smoke gonea tot alături de rotaşul lui Olaf. Jumătate de milă, cele trei sănii au gonit val-vârtej, alături una de alta. Dar întinsura aceea netedă se cam termina şi Big Olaf riscă. Când cele două sănii lunecară una spre alta, sări şi deîndată ce nimeri pe cealaltă, el şi era în genunchi, îndemnând cu strigăte şi cu biciul atelajul proaspăt. Întinsura se îngustă spre pârtie şi Big Olaf ţâşni cu câinii lui înainte, prinse pârtia cu numai un iard înaintea lui Smoke.

„Omul nu e cu adevărat învins decât la urmă”, îşi spuse Smoke şi indiferent cât de bine îşi conducea câinii, Big Olaf nu reuşi să se scuture de el. Nici unul dintre cetele lui de câini din noaptea aceea n-ar fi rezistat la goana aceea ucigătoare, ţinând piept unui atelaj de animale odihnite, nici unul în afară de acela pe care-l avea acum. Cu toate astea, goana era ucigătoare şi când începură să facă cotul spre Klondike City, simţi cum vigoarea animalelor lui începe să se topească. Aproape pe nesimţite, rămâneau în urmă şi pas cu pas Big Olaf se îndepărta până când ajunse să fie cu vreo zece iarzi înainte.

Din pieptul mulţimii din Klondike City, care se îmbulzea pe gheaţă, ţâşniră urale. Aici râul Klondike se vărsa în Yukon şi jumătate de milă mai departe, râul Klondike, pe malul de nord, se ridica oraşul Dawson. O explozie şi mai nebunească de urale izbucni deodată şi Smoke surprinse cu coada ochiului o sanie care ţâşni dintr-o parte a pârtiei spre el. Recunoscu îndată minunatele animale înhămate la atelaj. Erau ale lui Joy Gastell. Şi-i mâna chiar Joy Gastell în persoană. Gluga de la parka ei din blăniţă de veveriţă zăcea aruncată pe spate, dezvăluindu-i ovalul de camee al feţei, subliniat şi de părul bogat, îşi aruncase şi mănuşile şi, într-una din mâinile goale strângea biciul, iar cu cealaltă se ţinea de sanie.

— Sări! îi strigă ea când înaintaşul ei începu să mârâie la cel al lui Smoke.

Smoke se prăvăli pe sanie, în spatele ei. Sania se clătină periculos din cauza şocului corpului său, dar fata se şi ridicase în genunchi şi învârtea biciul.

— Mână! Hai! Valea, valea! ţipa ea, iar câinii începură să hămăie şi să latre din cauza efortului şi dorinţei de a-l ajunge pe Big Olaf.

Şi atunci, când înaintaşul lui atinse coada saniei de dinainte şi pas cu pas ajungea pe aceeaşi linie, imensa mulţime de pe malul de la Dawson înnebuni cu totul. Şi se adunase popor de oameni, fiindcă toţi îşi părăsiseră uneltele pe toate concesiunile de pe pâraie şi veniseră să vadă rezultatul cursei şi apropiatul sfârşit al goanei pe o sută şi zece mile îngăduia orice nebunie.

— Când ajungem în frunte, eu mă arunc jos! îi strigă Joy peste umăr.

Smoke încercă să protesteze.

— Şi fii atent la curba aceea foarte strânsă la jumătatea pantei malului, îl preveni ea.

Cele două sănii goneau una lângă alta, câine lângă câine, la şase paşi distanţă. Big Olaf, folosindu-şi din plin glasul şi biciul, reuşi să se mai menţină în acelaşi ritm un minut, apoi, încet, încet, inci cu inci, înaintaşul saniei lui Joy începu să-l depăşească pe celălalt.

— Fii gata! îi strigă ea lui Smoke. Într-un minut te las. Ia biciul.

Şi chiar în clipa în care întindea mâna să apuce biciul, auziră urletul de avertizare al lui Olaf, dar prea târziu. Înaintaşul lui Olaf, turbat că era depăşit, se răsucise să se arunce la celălalt. Colţii lui se înfipseră în coasta înaintaşului lui Joy. Cele două cete de câini se repeziră una la beregata celeilalte. Săniile veniră peste bestiile încăierate şi se răsturnară. Smoke se chinui să se ridice în picioare şi încercă s-o salte şi pe Joy. Dar ea îi dădu un brânci şi-i strigă:

— Du-te! Du-te!

Big Olaf gonea pe jos, cu vreo cincizeci de paşi înainte, hotărât să încheie cursa, Smoke se supuse şi când ajunseră la poalele malului pe care se afla oraşul Dawson, era pe urmele celuilalt, dar la deal, pe panta malului. Big Olaf se opinti urieşeşte, întrecându-l cu vreo duzină de paşi.

La cinci cvartale în josul străzii principale se afla biroul de înregistrare a concesiunilor aurifere. Strada gemea de lume, care parcă aştepta să vadă desfăşurarea unei parăzi. De data asta, Smoke îl ajunse pe uriaşul său rival numai cu multă greutate şi chiar şi atunci nu izbuti să-l întreacă nici cu un pas. Goneau cot la cot, prin culoarul îngust dintre zidul neîntrerupt al mulţimii care izbucnise în urale. Când unul, când celălalt, numai cu un enorm efort, izbutea să câştige câţiva inci, doar pentru a-i pierde imediat.

Dacă pentru câini goana aceea fusese dărâmătoare, cea de acum nu era mai puţin ucigătoare. Dar cursa era pentru un milion de dolari şi pentru a câştiga cea mai mare cinste în ţinutul Yukonului. Singurul gând în afară de cel al cursei care-i trecu prin minte lui Smoke pe această ultimă etapă nebunească era legat de uimirea de a vedea că existau atâţia oameni pe Klondike. Până atunci nu-i întâlnise niciodată pe toţi strânşi laolaltă.

Simţi cum, fără să poată face ceva, rămânea în urmă şi Big Olaf, ţâşni cu paşi mari în frunte. Lui Smoke i se păru că inima are să-i plesnească, iar picioarele parcă nici nu mai erau ale lui. Ştia doar că, sărmanele, goneau sub el, dar nu-

şi dădea seama cum de reuşea să le facă să se mişte atât de nebuneşte şi nici cum izbutise să le mai transmită voinţă şi să le silească să-l poarte până când ajunse din nou cot la cot cu concurentul său.

Dinaintea lor se ivi uşa deschisă a biroului de înregistrare. Amândoi ţâşniră într-un zadarnic sprint final. Nici unul nu reuşi să-l depăşească pe celălalt, atinseră uşa cot la cot, se izbiră violent unul de altul şi se prăbuşiră cu capul înainte pe podeaua biroului.

Se săltară în capul oaselor, dar erau prea sfârşiţi ca să se mai ridice în picioare. Big Olaf, cu sudoarea curgându-i şiroaie pe el, gâfâia chinuitor, bătu aerul cu braţele şi încercă zadarnic să scoată o vorbă. Atunci întinse brusc mâna adversarului său, gest cât se poate de elocvent. Smoke întinse şi el mâna şi-o strânseră.

— Amândoi odată! îl auzi Smoke pe împuternicit spunând; dar numai ca prin vis şi vocea se auzea foarte slab şi de foarte departe. Tot ce pot să spun e că aţi câştigat amândoi. Trebuie să va împărţiţi concesiunea. Sunteţi asociaţi.

Îşi strânseră mâinile, pompând cu ele în sus şi-n jos în semn de ratificare a acestei hotărâri. Big Olaf dădea din cap cu violenţă şi se chinuia să zică ceva. În cele din urmă reuşi să îngaime:

— Afurisit *chekako!* exclamă el cu admiraţie. Nu ştiu cum ai izbutit, dar ai izbutit!

Afară, mulţimea se îmbulzea zgomotoasă, în vreme ce biroul gemea de lume. Smoke şi Big Olaf încercară să se salte şi se ajutară unul pe celălalt. Smoke simţi că nu-l prea ţineau picioarele şi făcu câţiva paşi ca un om beat. Big Olaf se îndreptă şovăind spre el.

— Îmi pare rău că dulăii mei s-au repezit la ai dumitale.

— Nu era nimic de făcut, îi răspunse Smoke gâfâind. Te-am auzit când ai strigat, prevenindu-mă.

— Dar, ia ascultă, continuă Big Olaf cu o lucire în ochi. Fata aia – afurisit de minunată fată, aşa-i!

— Afurisit de minunată! fu de acord şi Smoke.

MĂRUNŢELUL.

— Tare aş fi vrut să nu te văd atât de îndărătnic când îţi pui ceva în cap, mormăi Shorty. Mie de gheţarul acela mi-e a’ dracului de teamă. Nimeni n-ar trebui să se avânte într-acolo de unul singur.

Smoke râse înveselit şi-şi plimbă privirea în sus, pe faţa strălucitoare a gheţarului destul de mic ce închidea gura văii.

— De-acum suntem în august şi de două luni zilele sunt tot mai scurte, rezumă el situaţia. Tu te pricepi la cuarţ, eu nu. Eu pot căra însă mâncarea, în vreme ce tu te ţii de filonul principal. Salutare. Mâine seară sunt înapoi.

Se întoarse şi porni la drum.

— Da’ am eu aşa o presimţire că o să se întâmple ceva, îi strigă Shorty din urmă încercând să-l convingă.

Dar, în loc de răspuns, Smoke râse batjocoritor. Ţinu drumul pe firul acelei mici văi, în jos, din când în când îşi ştergea fruntea de sudoare, în vreme ce sub tălpi strivea vreji de zmeură de munte şi ferigi delicate, ce creşteau alături de petice de gheaţă rămasă în locurile mai ferite de soare.

La începutul primăverii, el şi Shorty urcaseră pe râul Stewart şi trecuseră prin uluitorul haos din regiunea în care se afla Lacul Surprise. Şi pierduseră zadarnic, rătăcind de colo-colo, toată primăvară şi jumătate de vară şi tocmai când erau pe cale să se

întoarcă dădură cu ochii de înşelătoarea întindere de apă, al cărei fund era pavat cu aur şi ademenise şi păcălise o generaţie întreagă de mineri. După ce-şi făcură tabăra în vechea cabană pe care o descoperise Smoke cu prilejul celeilalte vizite, aflară trei lucruri: mai întâi că pepitele mari căptuşeau din gros fundul lacului, apoi că pentru a recupera aurul se puteau face scufundări doar în zonele cu apă mică, numai că temperatura apei era ucigătoare şi în al treilea rând că lucrările de drenare a lacului erau copleşitoare, peste puterile a doi oameni, în scurta jumătate a atât de scurtei veri care rămăsese. Totuşi, nedezarmând, ghicind după suprafaţa neşlefuită a pepitelor că acestea nu fuseseră minate de apa prea departe de locul de origine, se apucară amândoi să caute filonul principal. Traversaseră gheţarul cel mare care domina ameninţător de pe buza de sud a munţilor şi se afundară amândoi în încâlcitura labirinturilor de pe viroagele şi canioanele aflate de cealaltă parte care, pe vremuri, în acele mai ciudate chipuri, nefireşti pentru un munte, se vărsau în lac.

Valea pe care cobora Smoke se lărgea treptat, cum e normal pentru oricare vale, dar la capătul de jos se strângea deodată între pereţi înalţi prăpăstioşi de stâncă şi era barată brusc de un alt perete transversal. La baza acestuia într-un haos de pietre sfărâmate, pârâul dispărea cu totul, croindu-şi fără îndoială drum pe sub pământ. După ce se caţără pe peretele transversal, de sus, de pe creastă, Smoke văzu lacul apărând sub el. Spre deosebire de toate celelalte lacuri de munte pe care le văzuse, acesta nu era albastru. Verdele smarald intens trăda faptul că lacul nu era prea adânc. Şi tocmai această mică adâncime făcea posibilă drenarea lui. De jur împrejur se ridica o învălmăşeală de munţi cu crestele rănite adânc de gheţari, având înfăţişări groteşti şi grupaţi în chip ciudat. Totul era un talmeş-balmeş aiurit – un fel de coşmar de Dore. Priveliştea era atât de fantastică, nefirească, încât lui Smoke i se păru a fi mai degrabă peisajul cosmic creat în glumă, decât o întindere cu cap şi coadă de pe suprafaţa pământului. În canioane dăinuiau o mulţime de gheţari,

mulţi dintre ei destul de mărunţi şi tocmai când privea, unul dintre gheţarii mai mari de pe malul de nord se surpă, prăbuşindu-se în mijlocul unei explozii de trosnete şi jeturi de apă aruncate în sus. De cealaltă parte a lacului, ce părea la mai puţin de jumătate de milă – dar, după cum ştia ei bine, la cinci mile distanţă – se vedeau pâlcul de molizi şi cabana. Se mai uită o dată ca să se convingă şi văzu că pe coşul ei fără putinţă de îndoială, se ridica un fir de fum. Cineva îi surprinsese taman când descoperiseră Lacul Surprise, îşi spuse el în concluzie şi se întoarse să urce peretele dinspre sud.

De pe creasta acestuia, coborî într-o văioagă, acoperită cu flori şi parcă adormită de bâzâitul albinelor. Valea arăta aşa cum trebuia să arate orice vale cu bun simţ, care avea tot dreptul să dea spre lac. Dar ceva nu era în regulă şi anume lungimea ei: dacă avea o sută de iarzi; în capătul de sus se termina într-un perete vertical de o mie de picioare înălţime, peste buza căruia se prăvălea, transformându-se în voaluri de ceaţă, un pârâiaş.

Urcând alene în bătaia soarelui Smoke simţi şi mai mult fum de după o ieşitură stâncoasă. Când dădu colţul, auzi un fluierat vesel şi un bocănit uşor care bătea ritmul. Apoi îl zări şi pe individ, cu un bocanc întors cu talpa în sus, pe genunchi, bătând ţinte în pingele.

— Salutare, îl întâmpină străinul şi Smoke îl simpatiza de cum îl văzu. Tocmai la timp pentru o gustare. În ibric e nişte cafea, câteva turle reci şi carne prăjită.

— Merg pe mâna ta, chiar de pierd, acceptă Smoke invitaţia şi se aşeză jos. Am mâncat cam pe sponci în ultima vreme, dar în cabană e mâncare din belşug.

— Ai traversat lacul? Taman asta voiam să fac şi eu.

— Se pare că Lacul Surprise începe să se populeze, se plânse Smoke în vreme ce golea cana de cafea.

— Haide, haide, glumeşti, nu-i aşa? exclamă omul cu uimirea zugrăvită pe chip.

Smoke râse.

— Uite aşa îi ia pe toţi pe nepregătite. Vezi ţancurile acelea înalte dinspre nord vest? De acolo am privit pentru

prima oară lacul. Pe neaşteptate. Deodată de acolo mi s-a dezvăluit dinaintea ochilor întregul lac. Şi tocmai renunţasem să-l mai caut.

— Aşa am păţit şi eu, încuviinţă celălalt. Pornisem înapoi şi mă pregăteam să ajung la Stewart aseară, când, deodată, am dat cu ochii de lac. Dacă ăsta-i Lacul Surprise, atunci unde-i râul Stewart? Şi pe unde am tot rătăcit toată vremea? Dar dumneata cum de-ai ajuns aici? Şi cum te cheamă?

— Bellew. Kit Bellew.

— Ei, păi am auzit de dumneata.

Ochii şi chipul omului se luminară de un zâmbet şi-i întinse iute mâna lui Smoke.

— Am auzit o mulţime, ştiu tot.

— Se vede că citeşti informaţiile de la poliţie şi tribunale, pară Smoke cu modestie.

— Nţţ! râse omul şi clătină din cap. Nu mai departe povestea cursei de pe Klondike. Te-aş fi recunoscut şi dacă ai fi fost bărbierit. Te-am urmărit zăpăcind toată mulţimea aceea de jucători când dădeai iama în ruleta de la Elkhorn. Mă numesc Carson, Andy Carson şi nici nu pot să-ţi spun cât de bucuros sunt că te-am întâlnit.

Era un om zvelt, pleznind de sănătate, cu nişte ochi negri, vioi şi un fel de magnetism al prieteniei.

— Şi ăsta-i Lacul Surprise? murmură el nevenindu-i să creadă.

— Fără îndoială.

— Şi fundu-i pavat cu aur?

— Bineînţeles. Uite şi vreo câteva pietricele.

— Smoke băgă mâna în buzunarul de la haină şi scoase la iveală vreo jumătate de duzină de pepite.

— Asta-i marfa. Nu-ţi rămâne decât să ajungi până la fund, orbeşte dacă vrei şi să iei şi dumneata o mână. După aia alergi jumătate de milă să-ţi pui sângele în mişcare.

— Doamne Dumnezeule, ce baftă chioară, dacă nu mi-ai fi luat-o înainte, blestemă el în chip ciudat şi pe faţa lui se zugrăvi dezamăgirea. Şi eu care credeam că am să iau tot caimacul. Ei, oricum, a fost o distracţie că am ajuns până

aici.

— Distracţie! exclamă Smoke. Dacă ajungem vreodată să punem mâna pe tot ce-i pe fund acolo, Rockefeller o să pară că nu face nici treizeci de cenţi.

— Dar e al dumitale aurul! protestă Garson.

— Nici pomeneală, amice. Trebuie să pricepi că în toată istoria mineritului nu s-a descoperit niciodată un depozit de aur ca ăsta. O să trebuiască să punem umărul şi eu şi dumneata şi toţi prietenii de care avem parte ca să-l scoatem la lumină. Toată Bonanza şi Eldorado, puse grămadă, nu sunt mai bogate decât o jumătate de acru de aici. Singura problemă e cum drenăm lacul. Va fi nevoie de milioane pentru treaba asta. Şi nu mi-e teamă decât de un singur lucru: e atâta aur aici, încât dacă nu reuşim să controlăm exploatarea lui, va aduce după sine devalorizarea aurului.

— Şi-mi zici mie…! explodă Carson, dar îşi pierdu glasul de uimire.

— Voi fi bucuros să te am alături. Va fi nevoie de un an sau doi şi de toţi banii de care putem face rost pentru a seca lacul. Se poate face. Am cercetat terenul. Dar va fi nevoie să adunăm toţi oamenii din ţinut dispuşi să se angajeze şi să muncească pe bani. O să avem nevoie de o armată întreagă şi chiar acum ne trebuie oameni de nădejde pentru pus bazele afacerii. Te prinzi?

— Dacă mă prind? Dar nu se vede? Senzaţia că sunt milionar e atât de puternică în mine încât nici nu mai îndrăznesc să traversez acum gheţarul acela mare. Nu-mi mai pot îngădui să-mi frâng gâtul. Păcat că nu am mai multe ţinte de gheaţă. Când ai apărut tocmai o bătusem pe ultima. Cum e talpa dumitale? Ia să văd.

Smoke ridică un picior.

— Tocită şi lustruită ca un gheţuş! strigă Carson. Dar ştiu că ai umblat! Stai puţin că-mi mai scot vreo câteva şi ţi le bat dumitale.

Dar Smoke refuză să-l mai asculte.

— Mai ales că, acolo unde începe gheaţa, am dosit o funie de vreo patruzeci de picioare. Am folosit-o eu şi

tovarăşul meu când am venit încoace. Va fi un fleac.

Era de urcat, drum greu. Soarele făcea suprafaţa gheţii să lucească orbitor şi de efort sudoarea le curgea prin toţi porii. Întâlneau locuri pline de nenumărate fisuri şi crevase, unde, după un ceas de trudă periculoasă, abia dacă înaintau cu o sută de iarzi. Pe la ora două după-amiază, lângă o băltoacă iscată în gheaţă, Smoke propuse o oprire.

— Să ne răzbunăm puţin pe ciozvârtele alea, spuse el. În ultima vreme nu prea am avut parte de ele şi mă cam lasă genunchii. Şi, în plus, cred că am traversat partea cea mai afurisită. Încă trei sute de iarzi şi ajungem la stâncă tare, iar după aia e drum uşor, doar vreo câteva crevase mai parşive ne stau în cale şi doar una e cu adevărat nenorocită, care duce de vale, pe mal. Acolo-i un pod de gheaţă cam şubred, dar eu şi Shorty am reuşit să-l trecem.

În timp ce înfulecau carnea prăjită, cei doi oameni au început să se confeseze şi Andy Carson dădu cep istoriei vieţii sale.

— Ştiam sigur că am să dau peste Lacul Surprise, mormăi el cu gura plină. Trebuia. Am pierdut cursa pentru concesiunile de la French Hill Benches, Big Skookum şi Monte Cristo şi nu-mi mai rămânea decât ori Lacul Surprise, ori falimentul. Şi iată-mă-s! Nevastă-mea a presimţit că voi nimeri de data asta. Aveam şi eu încredere, dar încrederea ei a dovedit-o pe a mea cu totul. Nevastă-mea-i de stâncă, mănâncă foc, vână până-n vârful unghiilor, nu se dă bătută niciodată, agresivă de cum saltă pălăria. Femeia vieţii mele, limpede ca lacrima. Uită-te şi dumneata.

Deschise capacul ceasului şi pe partea de dinăuntru, Smoke văzu lipită o fotografie mică a unei femei blonde, încadrată de o parte şi de alta de chipul a câte unui copil zâmbitor.

— Băieţi? întrebă el.

— Un băiat şi o fată, răspunse celălalt mândru. Băiatul are un an jumătate.

Oftă.

— Or mai fi crescut, între timp, dar trebuie să mai aşteptăm. Vezi, nevastă-mea a fost bolnavă. Cu plămânii.

Dar ştiu că s-a luptat. Ce habar aveam noi de treaba asta? Eram funcţionar, la căile ferate, în Chicago, când ne-am căsătorit. Cei din familia ei erau cam tuberculoşi. Spuneau că treaba asta-i ereditară. Toţi ai ei erau atinşi. Au luat-o unul de la altul, dar nu ştiau bieţii de ei. Credeau că au boala din naştere. Soarta. În primii ani am locuit cu ei. Mie nu-mi era teamă. În familia mea n-a avut nimeni tuberculoză. Şi totuşi m-am căpătuit şi eu cu ea. Chestia m-a pus pe gânduri. Era contagioasă. Am luat-o respirând acelaşi aer cu ei. Eu şi nevastă-mea am dezbătut problema până-n pânzele albe. Am renunţat la doctorul familiei şi am consultat altul, mai la curent cu noutăţile. Mi-a spus ceea ce bănuisem şi eu şi ne-a convins că Arizona ne-ar prii cel mai bine. Am ridicat ancora şi am pornit. Bani nu, nimic. Am găsit o slujbă – cioban la oi, iar pe ea am lăsat-o să stea în oraş, un oraş de tuberculoşi. Gemea de tebecişti. Cum eu îmi duceam viaţa şi dormeam numai în aer liber, am început să mă pun pe picioare. Uneori treceau luni de zile până să mă întorc acasă. De câte ori veneam, ea arăta mai rău. Nu reuşea să se îndrepte. Dar învăţasem ceva. Am smuls-o din oraşul acela şi s-a apucat de păscut oile cu mine. Patru ani de zile încheiaţi am umblat, iarnă, vară, fie frig, fie zăpuşeală, ploaie sau ninsoare, ger şi toate celelalte, n-am avut acoperiş deasupra capului, schimbam tabăra mereu. Şi să fi văzut cum ne-am schimbat – tuciurii ca murele, vioi ca nişte indieni, tăbăciţi ca pieile. Când am socotit că ne-am vindecat, am şters-o la San Francisco. Dar o pornisem prea devreme. În cea de-a doua lună am început amândoi să scuipăm câte puţin sânge. Fuga înapoi spre Arizona şi la oi încă doi ani. Cu asta ne-am înzdrăvenit. Perfect vindecaţi. Toţi ceilalţi din familia ei muriseră. N-au vrut să ne asculte. Şi de atunci ne-am ferit de oraşe. Am bătut drumurile pe coasta Pacificului şi ni s-a părut numai nimerit pentru noi Oregonul de sud. Ne-am stabilit la Rogue River Valley… ştii, mere. Viitor mare, numai că n-are încă nimeni habar. Mi-am luat şi eu nişte pământ, încet, încet, bineînţeles, patruzeci acrul, în zece ani o să ajungă la cinci sutare bune. Da’ ştiu că am făcut totul într-o groază

nebună. Şi asta cere bani şi, pentru început, n-aveam un cent, ştii cum e, trebuia să ridicăm o casă, un grajd, să facem rost de cai şi pluguri şi toate alea. Vreme de doi ani, ea a predat la o şcoală. Apoi a venit băiatul pe lume. În fine aveam copil. Şi să fi văzut pomii pe care i-am plantat, o sută de acri de pomi, acum sunt aproape pe rod. Dar ne-am cam întrecut cu cheltuielile şi ipoteca creştea şi ea ca din apă. Uite de asta am ajuns aici. Ar fi venit şi ea cu mine, dar au împiedicat-o copiii şi copacii, milionar nenorocit… plecat în prospectare.

Privi fericit spre gheaţa strălucind de-ţi lua ochii, spre apa verde a lacului, care se zărea pe lângă malul mai apropiat, se mai uită o dată la fotografie şi murmură:

— Femeie cum nu e alta. S-a ţinut tare. Nu s-a lăsat şi n-a vrut să moară, deşi era aproape, aproape de marginea gropii când a pornit cu mine cu oile. E cam slabă acum. N-o să pună pe ea grăsime niciodată. Dar e cea mai frumoasă sfrijită pe care am văzut-o vreodată şi când mă întorc şi pomii o să înceapă să dea rod şi copiii or să se ducă la şcoală, eu şi ea o să ne cărăm să vedem Parisul. Nu cred eu că-i mare scofală de târgul ăla, dar ea râvneşte de-o viaţă să-l vadă.

— Uite şi aurul care-o să vă ducă până la Paris, îl încredinţa Smoke. Nu ne rămâne decât să punem mâna pe el.

Carson încuviinţă dând din cap.

— Ehei… ferma aia a noastră e cea mai minunată livadă de pe toată coasta Pacificului. Climat bun, plămânii noştri n-or să mai fie atinşi niciodată. Ştii, foştii bolnavi de plămâni trebuie să fie tare grijulii cu treaba asta. Şi dacă îţi trece prin minte să te stabileşti undeva, aruncă-ţi şi dumneata un ochi prin valea aia înainte de a te hotărî. Şi ce pescuit! Ei, spune, ai prins vreodată un somon de treizeci şi cinci de livre cu un băţ de numai cinci uncii? Ehei, copii, ce luptă, ce luptă!

— Sunt mai uşor cu vreo patruzeci de livre decât dumneata, spuse Carson. Lasă-mă pe mine primul.

Ajunseseră pe marginea crevasei. Era foarte veche şi largă, o sută de picioare bune până în partea cealaltă, cu marginile în pantă, mâncate de vreme şi nu ca altele cu muchii ascuţite. În locul acela, o masă imensă de zăpadă, întărită de propria-i greutate, pe jumătate gheaţă şi ea. Nu reuşeau să vadă nici unde sfârşea în adânc acea masă de zăpadă şi cu atât mai puţin fundul crevasei. Tot topindu-se, ici colo şi hâindu-se podul de gheaţă era pe cale de a se prăbuşi. Se vedeau urmele de unde se desprinseseră recent unele porţiuni şi chiar în vreme ce studiau locul, jumătate de tonă de zăpadă se dislocă şi se prăvăli.

— Arată destul de rău, recunoscu Carson, clătinând din cap într-un fel care nu prevestea nimic bun. Şi arată mult mai rău acum că mi-s milionar.

— Dar trebuie să reuşim, spuse Smoke. Aproape că am ajuns în partea cealaltă a gheţarului. Înapoi nu ne putem întoarce şi nici nu putem poposi toată noaptea aici, pe gheaţă. Altă cale nu există. Eu şi Shorty am cercetat drumul pe o milă întreagă mai sus. Când am trecut noi prima dată e drept că arăta mai bine.

— Atunci trebuie să trecem câte unul şi eu mai întâi.

Carson luă colacul de frânghie din mâna lui Smoke.

— Trebuie să te dai la o parte. Eu iau funia şi cazmaua. Dă-mi mâna ca să mă las uşor la vale.

Încet, cu grijă înainta vreo câţiva paşi spre pod, apoi se opri şi făcu pregătiri înainte de a începe periculoasa traversare. În spate avea bocceaua, îşi puse pe după gât colacul funiei, un capăt şi-l legă de brâu.

— Aş renunţa acum la o bună parte din milionul meu numai să am o echipă care să ridice un pod, spuse el, dar zâmbetul vesel, ciudat îi contrazicea cuvintele. E în regulă, mai spuse el, sunt pisică!

Carson se folosi de cazma şi de un băţ mai lung ce-i slujea drept alpenstock ca să se echilibreze, ţinându-le orizontal, aşa cum fac cei ce merg pe sârmă. Punea un picior înainte, încerca locul, îl trăgea înapoi şi-şi făcea curaj cu un vădit efort.

— Mai bine eram falit de tot, spuse el tot zâmbind. Dacă

scap şi de data asta şi sunt milionar şi de partea cealaltă, am de gând să renunţ la milion, fiindcă e prea incomod.

— Nu te teme, îl încurajă Smoke. Eu am trecut peste podul ăsta o dată, aşa că mai bine lasă-mă pe mine să încerc.

— Şi cu cele patruzeci de livre ale tale în plus e şi mai rău, îi aruncă mărunţelul. Într-un minut se rezolvă totul. Acum e bine.

Şi de data asta îşi făcu brusc curaj.

— Ehei, am pornit pentru Rogue River şi pentru livada de meri, strigă ei, lăsându-şi greutatea cu grijă, uşor pe un picior, în vreme ce cu celălalt făcea un pas înainte. Foarte încet, cu multă băgare de seamă, îşi continuă drumul, până când parcurse doua treimi din distanţă. Apoi se opri pentru a cerceta o adâncitură pe fundul căreia apăruse o crăpătură proaspătă şi exact pe acolo trebuia să păşească. Smoke, care nu-l scăpa din ochi, îl văzu cum se uita peste buza podului, în adâncul crevasei şi începe să se clatine uşor.

— Uită-te înainte! îi ordonă el tăios. Acum, porneşte!

Mărunţelul îl ascultă şi restul drumului îl făcu fără să se mai clatine. Celălalt mal al crevasei, din cauza soarelui, se mâncase şi părea lunecos, deşi nu prea abrupt şi Carson urcă până la o lespede îngustă, făcu stânga-mprejur şi se aşeză.

— Rândul dumitale, acum! îl strigă el de dincolo. Dar vino sfoară şi nu te uita în jos. Aşa am izbutit eu. Vino sfoară, asta-i. Şi iute. E al dracului de putred!

Cumpănindu-şi orizontal propriul băţ, Smoke începu traversarea. Era evident că podul îşi trăia ultimele clipe.

Simţi un fel de scrâşnet sub picioare, o vibraţie uşoară a acelei mase, apoi un scrâşnet mai puternic. Se auzi o singură trosnitură. Înţelese că ceva se întâmplase în urma lui. Chiar dacă nu după alte semne, îi ajungea expresia încordată de pe chipul lui Carson. Din adâncuri venea, abia auzit, murmurul unui fir de apă şi fără să vrea, aruncă o ochire spre prăpastia ameţitoare. Cu un efort îşi îndreptă ochii spre drumul de dinaintea lui. Făcuse două treimi din el. Muchia ascuţită a acelei crăpături, abia topite puţin de

soare, dovedea cât de recent apăruse. Ridică piciorul ca să facă un pas înainte când crăpătura începu să se lărgească încet, în acelaşi timp scoţând o mulţime de trosnituri scurte. Făcu iute un pas mare înainte, dar ţintele tocite de la încălţări patinară pe panta din cealaltă parte a depresiunii. Căzu cu faţa în jos şi lunecă fără oprire spre crăpătură, rămânând cu picioarele atârnate în gol şi cu pieptul sprijinit de băţul pe care reuşise să-l pună de-a curmezişul în timp ce cădea.

Prima senzaţie fu de greaţă, provocată de pulsul care se acceleră brusc, făcându-l să se simtă rău, iar primul gând ţâşni din uimirea de a vedea că nu se prăbuşeşte mai departe. În spatele lui se auzeau numai trosnete, scrâşnete, se simţi o mişcare ce făcea băţul să tremure. De dedesubt, din pântecele gheţarului, veni bubuitul îndepărtat şi cavernos al masei dislocate ce se izbea de fund. Cu toate astea podul, deşi prăbuşit în celălalt capăt şi surpat la mijloc, mai rezista încă, în ciuda faptului că porţiunea pe care o parcursese acum se înclinase la vreo douăzeci de grade. Îl vedea pe Carson cocoţat pe lespedea lui, cu picioarele proptite de suprafaţa moale a gheţii smulgându-şi colacul de frânghie de pe umeri şi desfăcându-l în mână.

— Aşteaptă! Urlă Carson. Nu te mişca, altfel toată parascovenia se duce dracului!

Aprecie iute din ochi distanţa, îşi smulse basmaua de la gât şi o înnădi la frânghie, apoi o mai lungi cu încă o basma scoasă din buzunar. Funia, confecţionată din chingi de sanie şi de şuviţe scurte de piele crudă împletite, era uşoară şi tare. Din prima aruncătură, cu îndemânare şi noroc, nimeri unde trebuia şi Smoke îşi încleştă degetele de ea. Avea de gând să se tragă de funia aceea când cu o mână când cu cealaltă, însă Carson care şi-o legase de mijloc îl opri.

— Leag-o bine în jurul tău! îi porunci el.

— Dacă lunec, te trag după mine! obiectă Smoke.

Mărunţelul deveni foarte imperativ.

— Taci din gură! îi porunci el. Numai vocea şi e destul ca să provoace prăbuşirea.

— Dacă încep să alunec… făcu Smoke.

— Taci odată! N-ai cum să aluneci. Fă ce ţi-am spus. Aşa… pe după umeri, leag-o! Acum! Porneşte! Dar încet, uşurel. Când funia slăbeşte eu o întind din nou. Tu doar înaintează. Aşa bine, uşurel, uşurel!

Smoke mai avea vreo doisprezece paşi până dincolo când începu prăbuşirea finală a podului. Fără un sunet, vibrând cât era de lung, podul făcu un unghi şi mai mare.

— Iute! urlă Carson, adunând când cu o mână când cu cealaltă, funia ce slăbise când Smoke se repezise înainte.

Când podul de zăpadă se prăbuşi cu totul, Smoke se agăţă cu degetele de marginea tare a peretelui crevasei, în vreme ce restul trupului luneca o dată cu restul podului. Cu picioarele larg desfăcute, proptite în gheaţă, Carson se opinti în funie. Smucitura îl trase pe Smoke spre perete, dar Carson se văzu scos din nişa lui. Ca o pisică se răsuci deodată, aruncându-se pe burtă, se agăţă cu disperare, căută un punct de sprijin pe faţa gheţii, dar lunecă mai departe la vale. Mai jos de el, spânzurând de funia întinsă coardă, Smoke se agăţa şi el cu aceeaşi disperare şi când bubuitul din adâncuri le vesti că podul ajunsese în fundul crevasei, amândoi se opriră să-şi tragă sufletul. Carson îşi reveni cel dintâi şi forţa cu care se opinti în funie reuşi să oprească lunecarea lui Smoke.

Fiecare găsise câte o mică ieşitură, dar cea a lui Smoke era atât de superficială încât, în ciuda tuturor eforturilor sale de a se lipi de suprafaţa ei, ar fi lunecat mai departe dacă n-ar fi fost şi funia care-l mai ţinea cât de cât. Era pe marginea unei ieşituri şi nu putea vedea ce-i sub el. Trecură mai multe minute, timp în care amândoi încercară să-şi de seama care-i situaţia şi învăţară iute arta de a se lipi de suprafaţa udă şi lunecoasă a gheţii. Primul care deschise gura fu mărunţelul.

— Eh! făcu el după un minut sau două. Dacă reuşeşti să-ţi sapi nişte puncte de sprijin şi să mai slăbeşti puţin funia, mă pot şi eu răsuci. Încearcă.

Smoke încercă, chinuindu-se apoi se propti din nou în funie.

— Se poate, rosti el. Spune-mi când eşti gata. Dar iute.

— Trei paşi mai jos am în ce-mi propti picioarele, îi răspunse Carson. Nu-mi ia decât o clipă. Gata?

— Dă-i drumul.

Era treabă grea să se lase să lunece un iard mai la vale, să se întoarcă şi să se ridice, dar pentru Smoke era şi mai dificil să stea lipit de gheaţă şi să-şi menţină poziţia care de la un moment la altul îi cerea tot mai mult efort muscular. Simţea cum încet, încet, începea să lunece, când funia se întinse deodată şi putu să se uite la tovarăşul său. Smoke băgă de seamă paloarea feţei bronzate a celuilalt de pe care dispăruse orice urmă de sânge şi se întrebă cam cum arăta el atunci. Iar când îl mai văzu pe Carson bâjbâind cu mâinile tremurând după cuţitul de la brâu, socoti că îi venise ceasul. Omul era speriat de moarte şi avea să taie funia.

— Nu, nu te-te mai uita la-la mine! bâlbâi celălalt, clănţănind din dinţi. Nu mi-e teamă. M-au cam-cam lăsat nervii, fir-ar să fie. În… într-o clipă se-se rezol… vă.

Şi Smoke îl văzu cum se face ghem, cu umerii băgaţi între genunchi, tremurând tot, opintindu-se uşor în funie cu o mână, în vreme ce cu cealaltă încerca să-şi sape în gheaţă nişte gropi ca să se proptească cu călcâiele.

— Carson, articula Smoke abia suflând, eşti un urs, urs adevărat.

Acesta îi răspunse zâmbind pierdut, patetic.

— Niciodată n-am suportat înălţimea, mărturisi Carson. Totdeauna mi-a făcut rău. Nu te superi dacă stau un minut să-mi revin? Apoi mai adâncesc găurile astea pentru călcâie ca să te pot trage afară.

Smoke simţi cum i se încălzeşte inima la auzul acestor cuvinte.

— Ascultă, Carson. N-ai ce face, trebuie să tai funia. N-o să reuşeşti niciodată să mă scoţi de aici şi n-are nici un rost să murim amândoi. Ai cuţitul în mână.

— Taci! îi replică celălalt jignit. Cine hotărăşte?

Şi Smoke văzu că supărarea se dovedi un bun remediu pentru nervii celuilalt. Iar el încercă la rândul lui cea mai

chinuitoare stare de încordare, fiind obligat să stea lipit de gheaţă, nu-i rămânea nimic altceva de făcut decât să se chinuie să se ţină.

Un geamăt şi un strigăt alarmat de „Ţine-te bine” îl preveniră. Apăsându-şi faţa de gheaţă, făcu un efort disperat să se agaţe bine când simţi că funia slăbeşte şi înţelese că acum şi Carson luneca spre el. Nu îndrăzni să ridice ochii până când nu simţi că funia se întinde din nou şi-şi dădu seama că celălalt reuşise să se oprească.

— Of! îşi regăsi Carson glasul. Dar ştiu că aproape-aproape era s-o sfeclim. Am lunecat mai bine de un iard. Acum stau frumos aşa. Trebuie să-mi scobesc alte găuri în care să mă proptesc. Dacă zăpada asta afurisită n-ar fi atât de topită, totul era floare la ureche.

Încordând cu stânga funia, întinsă atât cât să-l ajute pe Smoke să se ţină mai departe, mărunţelul ciopli şi scobi în gheaţă cu dreapta. Vreo zece minute se îndeletnici cu treaba asta.

— Ei, acum să-ţi spun ce-am făcut, îi strigă Carson. Am scobit proptele pentru picioare şi mâini şi pentru tine, taman lângă mine. Acum am să trag funia încet, uşurel, iar tu te împingi încoace, lipit de gheaţă, tot aşa încetişor. Dar mai întâi altceva ai de făcut. Eu am să te trag pe funie, dar descotoroseşte-te de povara din spinare. M-ai înţeles?

Smoke încuviinţă din cap şi cu mare grijă îşi desfăcu chingile. Cu o mişcare de umeri îşi scutură bocceaua din spate şi Carson o văzu cum lunecă peste ieşitura aceea şi dispare.

— Ei, acum dau drumul şi poverii mele, îi strigă Carson. Stai cuminte şi aşteaptă.

După cinci minute, începu chinul ascensiunii. După ce-şi uscă de bine de rău mâinile trăgându-şi-le înăuntrul mânecilor, Smoke se agăţă, începu urcuşul, se târî pe burtă, se lipi de gheaţă, se trase în sus şi nu se dădu dezlipit, ajutat şi de funia întinsă. Singur n-ar fi putut înainta nici un pic. În ciuda musculaturii sale, din cauză că era cu patruzeci de livre mai greu decât celălalt nu se putea căţăra la fel de uşor. După ce parcurse o treime din

drum, până unde panta era mai mare şi gheaţa mai puţin măcinată, simţi deodată că funia slăbeşte. Înainta tot mai încet, tot mai încet. Nu acolo era locul potrivit să se oprească. Dar nici cele mai disperate eforturi nu reuşiră să-l facă să mai înainteze, ba simţi că începe să lunece înapoi.

— Mă duc la vale! strigă el.

— Şi eu! Veni răspunsul şuierat al lui Carson, printre dinţii care-i clănţăneau.

— Atunci desfă funia.

Smoke simţi că funia se întinde din nou într-un efort zadarnic, apoi lunecă tot mai repede, trecând dincolo de vechea lui poziţie şi, înainte de a depăşi ieşitura aceea îl surprinse cu o ultimă privire pe Carson, răsucit pe burtă, zbătându-se bezmetic cu mâinile şi picioarele să oprească lunecarea. După ce trecu de ieşitură spre uimirea lui, Smoke nu se prăbuşi în prăpastie. Funia îi frână lunecarea pe panta aceea mai abruptă, care apoi se mai îndulci şi reuşi să se oprească într-o altă scobitură, pe marginea altei ieşituri. Nu-l mai vedea pe Carson care acum se refugiase în locul ocupat mai înainte de Smoke.

— Of! Of! îl auzi el pe Carson gemând. Of!

Urmă o perioadă de linişte, după care Smoke simţi cum funia se agită.

— Ce faci acolo? îi strigă el.

— Locaşuri unde să-mi sprijin mâinile şi picioarele, răspunse celălalt dârdâind. Aşteaptă. Te salt încoace într-o clipă. Nu te uita cum vorbesc. Sunt puţin tulburat. Dar nu-i nimic. Aşteaptă şi ai să vezi.

— Mă ţii tu pe mine, dar şi tu abia te mai ţii, începu Smoke să-i explice. Mai curând sau mai târziu, odată cu topirea gheţii, o să luneci şi tu la vale după mine. Nu-ţi rămâne decât să tai funia, asta ai de făcut. Mă auzi? N-are nici un rost să ne prăbuşim amândoi. Ai priceput? Eşti cel mai uriaş mărunţel de la începutul lumilor, dar ai făcut tot ce-ai putut şi tu. Taie funia.

— Mai taci din gură! De data asta fac nişte scobituri atât de adânci de să salt şi o pereche de cai.

— M-ai ţinut în coardă destul până acum. Dă-mi drumul,

îl îndemnă Smoke.

— De câte ori am oprit lunecarea? îl întrebă Carson agresiv.

— De destule ori, de prea multe ori! Şi de fiecare dată te-am tras şi pe tine mai la vale.

— Dar de fiecare dată am învăţat şmecheria. Am să te ţin de funie până ieşim amândoi de aici. Ai priceput? Când Dumnezeu m-a făcut atât de mărunţel, bănuiesc că ştia el de ce. Acum taci din gură. Am treabă.

Câteva minute domni tăcere. Smoke auzea zângănitul metalic al cuţitului şi din când în când bucăţi de gheaţă veneau de sus, peste ieşitură şi lunecau spre el. Îi era sete şi, ţinându-se bine cu mâinile şi picioarele, prinse câteva din bucăţile de gheaţă în gură, le lăsă să se topească şi apoi înghiţi.

Auzi un gâfâit, care deveni geamăt de disperare şi simţi cum funia slăbeşte obligându-l să se ţină cu ghearele şi cu dinţii. Dar îndată funia se întinse din nou. Chinuindu-se să se uite în sus, de-a lungul pantei, Smoke zări cuţitul, lunecând cu vârful în jos, peste buza ieşiturii şi îndreptându-se spre el. Se lăsă cu obrazul peste el, se crispă simţind tăişul în carne, apăsă mai tare şi simţi cum cuţitul se opreşte.

— Sunt un neajutorat! răsună geamătul lui Carson până în adâncul prăpastiei.

— Sus inima! E la mine, îi răspunse Smoke.

— Hei, ascultă! Am în buzunar o groază de sfoară. Îţi las un capăt şi-mi trimiţi cuţitul înapoi.

Smoke nu răspunse. Gândurile se înverşunau unele contra altora în mintea lui.

— Hei, fii atent. Îţi trimit sfoara. Spune-mi când a ajuns la tine.

Pe gheaţă veni lunecând un briceag mic, legat drept greutate la capătul unei sfori. Smoke îl apucă, deschise lama cea mai mare, opintindu-se scurt cu dinţii şi cu o mână, îşi încercă tăişul să vadă dacă e ascuţit. Apoi legă cuţitul la capătul sforii.

— Trage! îi strigă el.

Chinuindu-se, reuşi să urmărească drumul cuţitului. Ba chiar mai mult, zări şi mutra unui mărunţel, speriat de moarte, dar neîncovoiat, al cărui cap se învârtea ameţit de adânc, dar care reuşea să-şi stăpânească spaima şi disperarea şi să joace rolul unui erou. Niciodată nu reuşise să îndrăgească atât de repede un om în afară de momentul în care-l întâlnise pe Shorty. Şi ăsta era alt mâncător adevărat de carne, care se apropia repede de om, generos până la a-şi primejdui viaţa, cu un curaj pe care nici măcar spaima care-l făcea să tremure nu reuşea să-l clatine. Apoi încercă să cântărească situaţia cu sânge rece. Nu exista nici o şansă să scape amândoi. Încet dar sigur, amândoi lunecau tot mai mult spre gura prăpastiei şi numai greutatea lui îl trăgea şi pe mărunţel la vale. Mărunţelul reuşea să se lipească de faţa gheţii ca o muscă. Lăsat singur, putea să se salveze.

— Bravo nouă! răsună de sus vocea care răzbi până dincolo de ieşindul gheţii. Acum, în doi timpi şi trei mişcări, am ieşit de aici.

Strădania cumplită de a-şi păstra voioşia, care se simţea în glasul lui Carson, îl făcu pe Smoke să se hotărască.

— Ascultă-mă, Carson! îi spuse el fără şovăire, silindu-se zadarnic să-şi scoată din minte chipul lui Joy Gastell. Ţi-am trimis cuţitul ca să poţi ieşi de aici măcar tu. Ai priceput? Am să tai cu briceagul funia. Dacă nu scăpăm amândoi, măcar unul să scape. Ai priceput?

— Ori amândoi, ori nici unul! glăsui neclintit şi tulburat Carson. Dacă te mai ţii bine un minut…

— M-am ţinut şi aşa prea mult. Eu nu-s însurat. Pe mine nu mă aşteaptă o femeie minunat de zveltă şi nici copii şi nici livada de meri. Ai priceput? Ei, bine, acum a venit vremea să ieşi din gaura asta şi să te salvezi!

— Aşteaptă. Pentru numele lui Dumnezeu! Mai aşteaptă. Mai lasă-mă o dată să încerc să te scot şi pe tine. Fii calm, bătrâne! reuşim noi. O să vezi. Am să sap nişte locaşuri de sprijin de-am să pot trage o coşmelie întreagă, ba şi un hambar pe deasupra.

Smoke nu-i răspunse. Încet, cu grijă, hipnotizat el însuşi

de ceea ce făcea, tăie cu briceagul până când una dintre cele trei şuviţe împletite ale funiei plesni.

— Ce faci? strigă disperat Carson. Dacă tai funia n-am să ţi-o iert niciodată… niciodată. Doar ţi-am spus, ori scăpăm amândoi ori nici unul. O să ieşim noi de aici, ai să vezi. Aşteaptă! Pentru numele lui Dumnezeu!

Uitându-se la şuviţa retezată, la numai o palmă de ochii lui, Smoke cunoscu spaima în toată umilinţa ei. Nu voia să moară, se încrâncena carnea pe el în faţa abisului de dedesubt şi mintea, bântuită de panică, mai găsi o fărâmă absurdă de încredere pentru a-l face să amâne sfârşitul. Teama îl împinse să accepte compromisul.

— Bine, în regulă! îi strigă el. Mai aştept. Fă tot ce poţi. Dar ascultă la mine, Carson, dacă iar începem să lunecăm amândoi, am să retez funia.

— Hei! Las-o baltă. Când o să pornim, o s-o pornim la deal. Eu mă lipesc ca un timbru. M-aş putea ţine chiar dacă panta ar fi de două ori mai abruptă. Deja am făcut o gaură cât toate zilele pentru un călcâi. Acum mai taci din gură şi lasă-mă să-mi văd de treabă.

Minutele se scurgeau greu. Smoke îşi concentra atenţia asupra durerii surde pe care o simţea la una din unghii unde i se desfăcuse o pieliţă. Ar fi trebuit să şi-o taie încă de dimineaţă – încă de atunci îl durea, se încredinţa el şi îşi puse în minte să facă treaba asta de îndată ce iese din crevasă. Apoi, încordându-şi ochii pentru a putea privi la distanţa aceea atât de mică, îşi privi pieliţa şi unghia, încercând cu totul alte sentimente. Într-un minut sau în câteva cel mult şi pieliţa şi degetul acela, atât de minunat îmbinat şi folositor, vor face parte dintr-un cadavru zdrobit pe fundul prăpastiei. Dându-şi seama cât de tare îl prinsese spaima începu să se deteste. Ehei, cei care mâncau carne de urs erau clădiţi dintr-un aluat mai tare. Prins de furia revoltei faţă de sine, aproape că reteză funia de tot cu briceagul. Dar aceeaşi teamă îl făcu să-şi retragă mâna şi să se prindă bine din nou de suprafaţa lunecoasă a pantei, tremurând şi asudând din greu. Încercă să se convingă că tremura doar din cauză că se udase leoarcă de la contactul

îndelung cu gheaţa ce se topea, dar în adâncul inimii lui ştia că nu acesta era adevărul adevărat.

Un suspin, un geamăt şi brusca slăbire a funiei îl puseră în gardă. Începu din nou să lunece la vale. Foarte încet. Funia se întinse iar cu nădejde, dar continuă să alunece mai departe. Carson nu-i putea opri căderea, luneca o dată cu el. Călcâiul piciorului întins în care se sprijinise până atunci întâlni golul şi Smoke înţelese că urma prăbuşirea fără oprire. Şi mai înţelese că în clipa următoare corpul său în cădere îl va trage după el şi pe Carson.

Strangulându-şi deodată tot instinctul de conservare şi setea de viaţă, într-o fulgerătoare şi cutremurătoare iluminare care-i arătă binele şi răul, Smoke se repezi orbeşte, disperat, cu briceagul asupra funiei, văzu ultimele şuviţe pleznind, simţi cum lunecă tot mai repede, apoi se prăbuşi.

Nu-şi mai dădu seama ce se întâmplă. Nu era inconştient, dar totul se petrecu prea iute şi pe neaşteptate. În loc să se prăvălească şi să-şi afle moartea, se trezi brusc cu picioarele în apă, se afundă violent cu tot corpul în ea şi stropi începură să-i curgă reci pe faţă. Prin minte i-a trecut mai întâi gândul că prăpastia era mai puţin adâncă decât îşi închipuise şi că ajunsese teafăr şi nevătămat pe fundul ei. Dar deîndată alungă gândul. Peretele opus era la vreo douăzeci de paşi depărtare. Zăcea într-un fel de bazin format într-o ieşitură a peretelui de gheaţă de către apa ce şiroia peste buza proeminenţei de deasupra şi cădea de la vreo douăsprezece picioare. Picăturile scobiseră cupa bazinului. Apa avea vreo două picioare adâncime şi umpluse ochi bazinul. Îşi aruncă ochii peste margine şi privi în hăul acela îngust, adânc de sute de picioare, pe fundul căruia spumega un torent.

— De ce naiba ai făcut una ca asta! auzi el un urlet de deasupra.

— Ascultă, îi strigă el lui Carson. Unde sunt, sunt în siguranţă şi stau într-o băltoacă până la gât. Tot aici au ajuns şi boccelele noastre. Am să mă aşez pe ele. E loc berechet pentru încă şase ca noi. Dacă luneci, ţine aproape

de perete şi ajungi taman aici. Dar mai bine târâie-te şi ieşi afară. Du-te la cabană. Acolo trebuie să fie cineva, că am văzut ieşind fum. Ia o funie, sau orice se poate folosi drept funie, vino înapoi şi pescuieşte-mă de aici.

— Pe cuvântul tău! se auzi vocea lui Carson căruia nu-i venea să creadă.

— Pe crucea mea, pe ce vrei! Hai, fă-ţi vânt mai repede că am să mor până la urmă de răceală.

Smoke se mai încălzi chinuindu-se să spargă cu călcâiul un şanţ în buza bazinului. Când tocmai reuşise să facă să se scurgă şi ultimele picături de apă, se auzi de departe glasul slab al lui Carson semn că ieşise pe creastă. Apoi Smoke se apucă să-şi usuce hainele. Soarele acelei după-amiezi târzii îl încălzea plăcut, îşi stoarse veşmintele şi le întinse în jur. Avea o cutie de chibrituri rezistentă la apă, răsfiră tutun şi-l uscă la fel şi nişte hârtie de orez, suficient pentru câteva ţigări bune. Două ceasuri mai târziu, pe când stătea gol puşcă, cocoţat pe boccele şi fuma, auzi slab, venind de sus, o voce pe care o recunoscu deîndată.

— Smoke! Ah, Smoke!

— Salut! Joy Gastell! îi răspunse el. De unde ai mai picat şi tu?

— Te-ai rănit?

— N-am nici măcar o julitură.

— Uite, tata lasă funia în jos. O vezi?

— Da, am prins-o! îi răspunse. Te rog mai aşteaptă câteva minute.

— Dar ce s-a întâmplat? Întrebă ea îngrijorată, după o vreme. Ah, ştiu, eşti lovit!

— Ba nu, deloc. Tocmai mă îmbrăcam şi eu.

— Te îmbrăcai?

— Exact. Am înotat oleacă. Acum! Sunteţi gata? Trageţi!

Expedie mai întâi cele două

poveri şi, bineînţeles că Joy Gastell îl făcu cu ou şi cu oţet, iar cu al doilea transport apăru şi el.

Lui Joy Gastell îi scăpărau ochii, tatăl ei era ocupat cu strânsul funiei.

— Cum de-ai reuşit să tai atât de minunat funia? strigă ea la el. Ai fost… ai fost minunat, asta-i!

Smoke se apără de compliment făcând un gest neglijent cu mâna.

— Ştiu tot! continuă ea. Mi-a spus Carson. Te-ai sacrificat tu ca să-l salvezi pe el.

— Da' de unde! minţi Smoke. Văzusem bazinul acela de înot şi tot timpul am ştiut că e sub mine.

EXECUŢIA LUI CULTUS GEORGE.

Drumul urca abrupt prin zăpada afinată, adâncă, neîntinată de tălpici de sanie sau mocasini. Smoke în frunte, bătătorea fragilele cristale sub rachetele grele, scurte de zăpadă. Îndeletnicirea asta cerea şi plămâni şi muşchi şi se opintea cu toată puterea. În urma lui, pe pârtia deschisă de el, trudea un şir de şase câini şi fuioarele de aburi ce le ieşeau pe nări erau dovada efortului şi a temperaturii scăzute. Între câinele rotaş şi sanie se chinuia Shorty, care-şi împărţea truda între prăjina de sanie şi sanie, pentru că trăgea împreună cu câinii. La fiecare jumătate de ceas el şi Smoke schimbau rolurile, fiindcă deschiderea pârtiei era treabă chiar mai grea decât mânuitul prăjinii.

Întregul echipaj era zdravăn şi odihnit. Numai că trebuiau să trudească cu toţii din greu, să taie pârtie în mijlocul iernii peste o creastă. Pe porţiunea aceea chinuitoare, socotiră că zece mile pe zi înseamnă un drum serios. Erau în formă, dar în fiecare seară se târau rupţi de oboseală sub blănuri să doarmă. Se făcuseră şase zile de când părăsiseră tabăra confortabilă de la Mucluc, pe Yukon. În două zile, cu sania încărcată, făcuseră cincizeci de mile pe pârtia bătută de la Pârâul Moose. Apoi urmă chinul cu zăpada neatinsă, de patru picioare grosime, care de fapt nici nu era zăpadă, ci cristale de gheaţă, atât de afânate încât atunci când le atingeai zburau cu un fâşâit uşor ca zahărul pudră. În trei zile făcuseră treizeci de mile pe Pârâul Minnow în sus şi peste o serie de creste mai joase ce despărţeau diferite pâraie ce se vărsau, spre sud, în Râul Siwash. Şi acum luau în piept creasta înaltă, spre Colinele Bald, de unde drumul avea să coboare spre Pârâul Porcupine şi apoi pe acesta la vale până la mijlocul Râului Milk. Circulau zvonuri destul de insistente că pe Râul Milk în sus erau zăcăminte de cupru. Şi aceasta era ţinta lor: un deal de aramă curată, aflat la o

milă mai sus, pe primul pârâu la dreapta, imediat ce Râul Milk ieşea dintre un canion adânc pentru a curge printr-o regiune de păduri dese. Aveau să-l găsească deîndată ce ajungeau acolo, fiindcă McCarthy Chiorul le descrisese locul cât se poate de limpede. Era imposibil să nu-l găsească, doar dacă McCarthy minţise.

Smoke era în frunte. Molizii piperniciţi, răzleţiţi ici şi colo, deveneau tot mai rari şi tot mai piperniciţi, când deodată zări un molid uscat iască, tocmai în drumul lor. Nici n-a fost nevoie să rostească vreun cuvânt şi privirea pe care i-o aruncă lui Shorty fu urmată de un „Staiii!”, urlat cu o voce de stentor. Câinii rămaseră pe loc în hamuri până când văzură că Shorty începe să desfacă hamurile şi Smoke se repede cu toporul asupra molidului uscat, după care animalele se trântiră în zăpadă şi se făcură covrig, cu coada adusă în jur, ca să acopere patru labe bătătorite şi un bot acoperit de promoroacă.

Bărbaţii lucrau iute, vădind o experienţă îndelungată. În tigaia de spălat aur, ibricul de cafea şi găleată curând începu să se topească cristale de gheaţă transformându-se în apă. Smoke scoase din sanie o legătură cu fasole. Fasolea fusese gătită dinainte, dimpreună cu generoase bucăţi de slănină şi grăsime de porc, apoi fuseseră lăsate să îngheţe tocmai pentru a putea fi folosite la drum fără pierdere de vreme. Cu o bardă, de parcă ar fi fost vorba de lemne de foc, ciopli câteva bucăţi din masa îngheţată şi le puse în tigaia de spălat aur să se topească. Turtele tari, îngheţate bocnă, fură şi ele puse la muiat. În treizeci de minute din clipa în care se opriseră, mâncarea era gata.

— Cam vreo cincizeci de grade sub zero, mormăi Shorty mestecând o gură plină de fasole. Ei, sper că nu se face mai frig… da nici nu se-ncălzeşte. Aşa cum e… e numai bine ca să deschidem pârtie.

Smoke nu-i răspunse. Avea gura plină de fasole şi el, fălcile lucrau când, din întâmplare, se uită la câinele fruntaş, care stătea la vreo şase paşi de el. Lupul acela cenuşiu, acoperit de promoroacă se uita în ochii lui cu infinită lăcomie şi jindul care se aprind şi împăinjenesc de

atâtea ori ochii câinilor nordului. Smoke cunoştea privirea aceea, dar niciodată nu-l îmboldise ca acum ci-i trezise doar o infinită uimire. Îşi puse farfuria jos şi cana de cafea, de parcă ar fi vrut să se scuture de hipnoza acelor ochi, se duse la sanie şi se apucă să desfacă sacul cu peşte uscat.

— Hei! sări Shorty în sus. Ce naiba te-apuci să faci?

— Să încalc toate legile, obiceiurile şi tradiţia pârtiei, îi răspunse Smoke. Am de gând să dau de mâncare câinilor ziua în amiaza mare, uite, da’ numai de data asta. Au muncit din greu şi mai au încă înainte şi hopul ăsta până trecem de creastă. În plus, Bright mi-a spun o mulţime de lucruri nerostite, numai cu ochii aceia ai lui.

Shorty râse sceptic.

— Haide, începe şi-i răsfaţă. Acuş te văd că te apuci să le faci şi manichiura. Îţi recomand să nu uiţi de cremă şi masaj electric, numai bun pentru nişte câini de sanie ca ei. Câte o baie turcească din când în când le prinde bine.

— N-am mai făcut niciodată una ca asta, se apără Smoke. Şi n-am s-o mai fac. Dar de data asta da. E un fel de presimţire, o bănuială.

— Ei dacă-i o presimţire, atunci n-ai decât, răspunse Shorty şi vocea lui arăta cât de repede se muiase. Omul trebuie să asculte dacă îl încearcă un fel de ghici.

— Nu e nici un ghici, Shorty. Bright s-a băgat nu ştiu cum în sufletul meu şi mi-a stârnit nişte gânduri. Cu ochii ăia ai lui, mi-a spus într-un minut mai multe decât aş putea citi eu prin cărţi într-o mie de ani. Are ochii plini de toate secretele lumii. Se zbat şi se îmbulzesc acolo înăuntru. Aproape că le-am înţeles, dar în clipa următoare le-am pierdut. Nu ştiu mai multe decât înainte, dar mă simt mai aproape de înţelesul lor.

Se opri o clipă şi apoi continuă:

— Nu ştiu cum să-ţi spun, în ochii câinelui parcă se lămuriseră toate şi ce-i viaţa şi evoluţia şi praful stelar şi vlaga cosmică, în fine toate.

— Turnate în americană simplă ar fi un fel de ghici, insistă Shorty.

Smoke termină de aruncat somonii uscaţi câinilor, câte

unul la fiecare şi clătină din cap.

— Ba eu îţi zic că aşa-i, explică Shorty. Smoke, e ghici cum te văd şi cum mă vezi. Nu se isprăveşte ziua asta şi are să se întâmple ceva. Ai să vezi. Şi somonii uscaţi au să prindă bine.

— Mai trebuie să-mi şi dovedeşti, îi răspunse Smoke.

— N-am să-ţi dovedesc eu. Are ziua asta grijă să-ţi dovedească. Ascultă ce-ţi spun. Presimţirea ta mi-a stârnit acum mie nişte presimţiri. Pariu pe unsprezece uncii de aur contra a trei scobitori de fandoseală că am dreptate. Când am eu presimţirile mele, nu mi-e frică să mă încred în ele.

— Atunci pune tu scobitorile la bătaie că eu pun praful de aur, i-o întoarse Smoke.

— Nţţ! Ar însemna jaf curat. Eu câştig. Ştiu eu ce înseamnă presimţirea. Înainte de a se încheia ziua de azi are să se întâmple ceva şi peştele acela are chichirezul lui.

— La dracu'! făcu Smoke, abandonând cu dispreţ discuţia.

— Şi o să fie a dracului, nu se lăsă Shorty. Şi mai pariez încă pe trei scobitori, ca mai înainte, că o să fie chiar a dracului de tot.

— S-a făcut! zise Smoke.

— Câştig la sigur! se înveseli Shorty. Mie-mi plac scobitorile din pană de găină.

După un ceas trecuseră de creastă, o luară la vale, pe lângă Colinele Bald, trecură printr-un canion îngust de tot şi apoi apucară pe panta abruptă şi deschisă care ducea spre Pârâul Porcupine. Shorty, care se afla în frunte, se opri scurt, iar Smoke strigă la câini să stea. Mai jos se vedea o procesiune de fiinţe omeneşti urcând spre ei, abia târându-se, răzleţite pe un sfert de milă.

— Merg de parcă-i înmormântare, băgă de seamă Shorty.

— N-au câini, adăugă Smoke.

— Mda! Câţiva bărbaţi trag o sanie.

— Ai văzut că ăla s-a prăbuşit? Shorty, ceva nu-i în regulă şi să tot fie vreo două sute de oameni.

— Şi se clatină de parcă ar fi toţi matoli. Uite altul care cade.

— Un trib întreg. Şi sunt şi copii.

— Smoke, am câştigat, exclamă Shorty. Presimţirea-i presimţire şi n-ai ce-i face. Uite-o cum se arată. Iese la iveală ca o adunătură de cadavre.

Când îi văzură pe cei doi bărbaţi, indienii scoaseră un strigăt ciudat şi grăbiră pasul.

— Îs ameţiţi rău de tot, comentă Shorty. Uite-i cum se prăvălesc ciorchine.

— Ia priveşte mutra celui din frunte! Îi atrase atenţia Smoke. Foametea, asta i-a doborât. Şi-au mâncat până şi câinii.

— Ce facem? O luăm la sănătoasă?

— Şi lăsăm sania şi câinii? îl întrebă Smoke plin de reproş.

— Dacă nu-i halim noi, ne halesc ei pe noi. Cât sunt de flămânzi ar fi în stare s-o facă. Hei, bătrâne fantome. Ce-aţi păţit? Nu te uita aşa la câine. Nu cu el la oală, preciput?

Cei din fruntea convoiului ajunseră şi-i înconjurară, gemând şi milogindu-se într-un jargon cu totul necunoscut. Priveliştea i se păru cumplită şi grotescă lui Smoke. Erau fără îndoială ravagiile foametei. Cu feţele scofâlcite, pielea întinsă pe oase, aduceau cu nişte capete de mort. Tot mai mulţi se strângeau în jurul lor până când Smoke şi Shorty se treziră înghesuiţi de mulţimea aceea dezlănţuită. Veşmintele lor zdrenţuite din piele şi blană fuseseră tăiate, sfâşiate şi Smoke înţelese motivul când văzu în braţele unei indience un ţânc uscat cu totul care mesteca o bucată de blană

jegoasă. Băgă de seamă că un alt copil molfăia o şuviţă de piele.

— Staţi pe loc! Înapoi! urlă la ei Shorty, întorcându-se la engleză după zadarnice încercări cu puţinele cuvinte pe care le ştia în indiană.

Bărbaţi, femei şi copii se apropiau clătinându-se şi poticnindu-se pe picioarele lor tremurătoare, cu ochii înnebuniţi, bântuiţi de slăbiciune şi o neostoită lăcomie. O femeie începu să geamă şi, poticnindu-se, trecu pe lângă Shorty şi se prăbuşi cu braţele întinse, agăţându-se de sanie. O bătrână porni gâfâind pe urmele ei şi cu mâini nesigure se chinuia să desfacă legăturile saniei şi să scoată o legătură de mâncare. Un tânăr se repezi cu cuţitul în mână, dar Smoke îi făcu vânt înapoi. Toată masa aceea de oameni se îngrămădi peste ei şi încăierarea se porni.

La început Smoke şi Shorty apucau pe câte unul şi-l aruncau la o parte, apoi începură să se folosească de coada biciului şi de pumni împotriva mulţimii înnebunite de foame. Şi toată scena se desfăşura pe fundalul urletelor şi văicărelilor femeilor şi copiilor. Ici colo, într-o duzină de locuri, legăturile fuseseră tăiate, bărbaţi se târau pe burtă în ciuda loviturilor de picior şi a pumnilor şi încercau să tragă de sacii cu alimente. Aceştia trebuiau luaţi în braţe şi azvârliţi înapoi. Şi atât erau de sfârşiţi, încât se prăbuşeau la cel mai mic brânci. Dar nu încercară nici o clipă să-i lovească pe cei doi bărbaţi care-şi apărau sania.

Şi tocmai extrema slăbiciune a indienilor lihniţi le veni în ajutor lui Smoke şi Shorty care, altfel, ar fi fost copleşiţi de ei. În cinci minute, zidul acela de indieni în picioare care înainta mereu se transformă în grămezi de oameni doborâţi care gemeau şi spuneau ceva de neînţeles, trântiţi în zăpadă şi strigau şi se milogeau, în vreme ce nu-şi puteau desprinde ochii lăcrămoşi de mâncarea ce însemna viaţă pentru ei şi le lăsa gura apă după ea. Şi deasupra tuturor se ridica jelania femeilor şi copiilor.

— Gura! Gura! urlă Shorty băgându-şi degetele în urechi şi abia suflând după înfruntare. Da, vrei şi tu nu-i aşa! strigă el repezindu-se înainte şi făcând să zboare, cu o lovitură de

picior, cuţitul din mâna unuia care, târându-se prin zăpadă, încerca să-l împlânte în gâtul câinelui din frunte.

— Cumplit! murmură Smoke.

— M-apucă pandaliile! îi răspunse Shorty, întorcându-se după ce-l salvase pe Bright. Curge apa pe mine. Şi ce dracu ne facem acum cu nenorociţii ăştia buni doar de ambulanţă?

Smoke clătină din cap şi deodată i se limpeziră toate. Un indian se târî înainte, ţintind cu singurul ochi care i se mai vedea nu sania, ci pe Smoke şi acesta citi în privirea lui lupta omului de a-şi păstra minţile. Shorty îşi aminti că-l atinsese peste celălalt ochi care i se umflase de se închisese cu totul. Indianul se săltă într-un cot şi glăsui.

— Eu Carluk. Eu siwash bună. Eu ştie bună pe om de la Boston. Eu foame mult. Tot oameni foame mult. Nu tot oameni ştie om de la Boston. Eu ştie. Acum eu mănânci. Tot oameni mănânci. Cumpăr la mâncare. Este aur multa. Nu este mâncare. La vara, somon nu urca la râul Milk. La iarna, elan nu vine. Nu mâncare. Eu vorbit la tot oameni. Eu vorbit la ei de om de la Boston venit mult la Yukon. Om de la Boston mult mâncare. Om la Boston place aur. Noi aduce aur, merge la Yukon, om de la Boston dai mâncare. Aur multa. Eu ştie om de la Boston place la el aur.

Începu să bâjbâie cu degetele amorţite baierele pungii pe care o scosese de la brâu.

— Multa face gălăgie! interveni plictisit Shorty. Spune la muieri, la prunci să-şi mai ţină gură!

Carluk se întoarse şi strigă femeilor care se văicăreau. Auzindu-l, alţi bărbaţi ridicară vocea cu autoritate şi încet, încet femeile se potoliră şi potoliră şi copiii de lângă ele. Carluk renunţă să mai bâjbâie punga şi ridică de mai multe ori degetele în sus.

— Asta oameni la ei murit! le spuse el.

Şi urmărind numărătoarea înţeleseră că până atunci se sfârşiseră de foame şaptezeci şi cinci de oameni.

— Eu cumpăra la mâncare! continuă Carluk, când deschise punga din care scoase o bucată grea de metal.

Alţii îi urmară exemplul şi pretutindeni apărură bucăţi

asemănătoare. Shorty se uită uluit.

— Doamne Dumnezeule! strigă el. Aramă. Aramă curată, aramă roşie. Şi ei îşi închipuie că-i aur!

— El aur! îi încredinţa cu convingere Carluk, prinzând iute sensul exclamaţiei lui Shorty.

— Şi nenorociţii au mizat totul pe asta, murmură Smoke. Uită-te! Bucata aia are patruzeci de livre. Au cărat cu ei sute de livre şi nu s-au îndurat să le arunce nici când nu mai aveau putere să se târâie pe ei. Shorty, ascultă, trebuie să le dăm de mâncare.

— Ha! Uşor de spus. Dar ce zice statistica? Avem haleala noastră pe o lună, adică de şase ori treizeci, adică o sută optzeci de porţii. Şi colea-s două sute de indieni care au o poftă nebună, de oameni mari. Cum naiba să le dăm măcar o singură porţie ca lumea?

— Dar mai e şi mâncarea câinilor, îi replică Smoke. Câteva sute de livre de somon uscat s-ar putea să prindă bine. Trebuie să facem şi asta. Ştii că şi-au pus toate speranţele în omul alb!

— ’Neînţeles! Nu-i putem lăsa de izbelişte, fu de acord şi Shorty. Şi nouă ne cad în cârcă două treburi tare nenorocite, una mai afurisită decât cealaltă. Unul dintre noi trebuie să dea fuga la Mucluc după ajutoare, iar celălalt să stea aici şi să se ocupe de balamuc şi probabil să fie şi halit pe deasupra. Şi n-are rost să dai drumul la porumbel să-mi spui că până aici am făcut şase zile. Cu sania goală şi tras tare, în trei zile drumul se poate face.

Vreme de un minut, Smoke cântări toate milele drumului pe care le făcuseră, cumpănind timpul după capacitatea lui de a goni până la epuizare.

— Aş putea să fiu acolo mâine noapte, îl anunţă el pe Shorty.

— În regulă, se pronunţă vesel Shorty. Iar eu rămân aici să mă halească.

— Dar pentru fiecare câine iau şi eu câte un peşte, îi explică Smoke, iar pentru mine cât să-mi ajungă pentru o singură masă.

— O să ai mare nevoie de haleala asta ca să ajungi la

Mucluc mâine noapte.

Prin intermediul lui Carluk, Smoke aduse la cunoştinţă oamenilor ce avea să urmeze.

— Şi foc, mare foc, mult foc, le spuse el în încheiere. Mult oameni de la Boston stai la Mucluc. Om de la Boston bun. Aduce mâncare mult. Cinci somnuri aduc mâncare mult. Omul ăsta – Shorty, prieten bun la mine. El stai aici. El mare şef. Priceput?

Carluk dădu din cap că da şi explică celorlalţi.

— Toată mâncare rămâne aici. Shorty, el împarte mâncare. El şef, priceput?

Carluk traduse şi ceilalţi îşi exprimară consimţământul dând din cap şi scoţând strigăte guturale. Smoke mai rămase o vreme şi conduse totul până când se puse pe roate toată acţiunea. Cei care mai erau în stare s-o facă au pornit târâş-grăpiş să adune lemne de foc. S-au aprins focuri mari, după obiceiul indienilor şi în jurul lor s-au adunat cu toţii. Shorty, cu vreo douăsprezece ajutoare, cu nişte scurte ciomege la îndemână pentru cei prea înfometaţi, se apucară de gătit. Mai întâi la toată lumea s-a distribuit câte o bucăţică de slănină, apoi câte o lingură de zahăr, să le mai ameţească foamea care-i măcina. În scurtă vreme, la focurile din jurul lui Shorty fierbeau o mulţime de oale cu fasole, iar el în persoană, încruntându-se la cei cărora le spunea renegaţi, se îndeletnicea cu coptul şi împărţitul celor mai subţiri turte făcute vreodată.

— Eu am rămas marele bucătar, îi spuse el în loc de la revedere lui Smoke. Iar tu dă-i bătaie cât poţi. Ţine-o numai într-o fugă până acolo şi vino în goană. O să mergi şi azi şi mâine ca să ajungi şi n-ai să izbuteşti să fii înapoi în mai puţin de trei zile. Mâine le dau să înfulece ultimele rămăşiţe din somonii câinilor şi după aia nici o fărâmă vreme de trei zile. Smoke, trage tare. Trage tare, Smoke.

Deşi sania era acum uşoară, încărcată doar cu şase somoni uscaţi, vreo câteva livre de fasole îngheţată şi slănină şi învelitoarea de noapte, Smoke nu reuşea să meargă prea iute. În loc să se salte în sanie şi să mâne câinii, era nevoit să răzbească prin zăpadă mânuind prăjina

de sanie. În plus munciseră pentru o zi întreagă şi nici el nici câinii nu erau odihniţi şi nu mai aveau vigoarea intactă. Când trecu de creastă depăşind Colinele Bald începuse să se lase lungul amurg arctic.

La vale merse mai iute şi adesea putea să se arunce, pentru scurte distanţe în sanie, scoţând sufletul din bietele animale pe cele şase mile. Întunericul îl prinse într-o vale largă, pe unde curgea un pârâu fără nume şi aici se rătăci. Pârâul făcea nişte meandre largi, în formă de potcoavă şi pentru ca să câştige timp, încercă să taie întinsura aceea în loc să ţină albia pârului. Iar când se lăsă beznă de tot, era din nou pe albia pârâului bâjbâind să caute pârtia. După un ceas de zadarnice căutări, destul de înţelept ca să nu pornească mai departe şi să se rătăcească şi mai mult, făcu un foc, dădu fiecărui câine câte jumătate de peşte şi-şi împărţi şi propria-i raţie în două. Se înfăşură în învelitoarea de blană şi înainte de a-l apuca somnul acela grăbit, rezolvase problema. Ultima întinsură pe unde încercase să taie drumul era cea de la gurile pârâului. Se abătuse cu o milă de la pârtie. Acum se afla pe braţul principal, ceva mai jos de locul unde pârtia făcută de el şi Shorty traversa valea şi apoi urca pe un afluent neînsemnat până la o creastă nu prea înaltă.

La primele semne ale dimineţii, era la drum, fără să mai înghită nimic, se chinui încă o milă în susul albiei, ca să ajungă la pârtie. După care, tot fără o înghiţitură, nici pentru om nici pentru câini, vreme de opt ceasuri ţinură drumul înapoi, tăind transversal o serie de pârâiaşe şi coline mărunte până ajunseră la Pârâul Minnow. Pe la ora patru după-amiază, în vreme ce întunericul începuse să se lase, ieşi la pârtia bine bătătorită de la Pârâul Moose.

Mai avea încă cincizeci de mile şi expediţia era încheiată. Făcu popas, aprinse focul, aruncă fiecărui câine jumătatea lui de somon şi pentru el îşi dezmorţi livra de fasole. Apoi se aruncă pe sanie şi începu să urle:

— Hai, hai la drum! Şi câinii se opintiră cu putere în chingile de la piept. Daţi-i bătaie, dulăilor! urlă la ei. Haide, haide! Vine şi haleala. La Mucluc e haleală berechet.

Opintiţi-vă, lupilor, opintiţi-vă!

La *Annie Mine,* miezul nopţii trecuse de un sfert de oră. În salonul principal era destul de multă lume, iar sobele, care vuiau şi lipsa de ventilaţie făceau ca în încăperea aceea mare să fie o căldură cu totul nesănătoasă. Pocnetul bilelor şi zarva deja jocurile de zaruri formau un fundal sonor destul de monoton peste care se suprapunea gălăgia, la fel de monotonă, a bărbaţilor ce sporovăiau care în picioare, care aşezat, în grupuri mai mari sau numai câte doi, trei laolaltă. Casierii, însărcinaţi cu cântărirea aurului, aveau treabă tot timpul cu balanţele lor pentru că praful aurifer era moneda de circulaţie şi chiar şi cel care bea la bar whisky de numai un dolar şi acela trebuia să treacă tot pe la cântar.

Pereţii erau duraţi din buşteni cu scoarţa încă pe ei, iar între buşteni crăpăturile, se vedea bine, fuseseră astupate cu muşchi arctic. Pe uşa deschisă a sălii de dans răzbătea ritmul vesel al unui cântec din Virginia, interpretat de un pian şi o vioară. Tocmai avusese loc tragerea la o loterie chinezească, iar fericitul câştigător, după ce-şi încasase cele cuvenite tot de la balanţă, acum îşi bea norocul împreună cu vreo duzină de acoliţi. La mesele de faro şi ruletă, toata lumea era preocupată şi tăcută. La mesele de pocher şi cărţi înconjurate de privitori, era de asemenea linişte. La o altă masă era în curs o serioasă şi concentrată partidă de Black Jack. Numai de la masa jucătorilor de zaruri se isca zarvă în vreme ce individul care era la rând dădu drumul zarurilor, cu tot avântul, pe faţa amfiteatrului verde al mesei, urmărindu-şi norocul care-l ocolise atât de multă vreme. Şi nu tăcea nici o clipă: „Haide, fetele! Haide! Să vină patru! Haide fetele, micuţele! Aduceţi şi voi acasă slăninuţă! Fetele! Ah, fetele!”

Cultus George, un indian zdravăn şi înalt din Circle City, stătea distant şi încruntat, sprijinit de buştenii peretelui. Era un indian civilizat, dacă a trăi ca un alb înseamnă să fii civilizat. Era jignit de moarte, jignire care dura de multă vreme. De ani de zile muncea ca oricare alt alb, muncise alături de albi şi adesea mai bine decât ei. Purta nădragi la

fel cu ai lor, aceleaşi cămăşi solide din lână, se lăuda cu un ceas la fel de bun, îşi pieptăna părul scurt, pe-o parte şi înghiţea aceeaşi mâncare: slănină, fasole şi făină. Şi cu toate acestea îi era interzisă cea mai mare distracţie şi răsplată, adică whisky-ul. Cultus George era om care câştiga bani buni. Concesionase terenuri, vânduse şi cumpărase concesiuni. Comandase-echipamente pentru prospecţiuni şi furnizase el însuşi echipamente. Acum era conducător de câini şi cărăuş, cerând câte douăzeci şi cinci de cenţi livra de transportat pe timp de iarnă, de la Saij’ de Mile de Mucluc, iar pentru slănină câte treizeci şi cinci de cenţi, după cum era obiceiul. Buzunarele-i erau doldora de praf de aur, avea de unde să-şi plătească destule rânduri de băutură şi, cu toate astea, nici un barman nu-l servea şi pe el. Whisky-ul, cea mai fierbinte, mai iute şi mai completă răsplată a civilizaţiei nu era de nasul lui. Numai prin mijloace ascunse, laşe şi costisitoare putea să-şi permită să facă rost de băutură. Şi omul era supărat din cauza acestei jignitoare segregaţii şi supărarea lui ţinea de ani de zile. Mai ales în noaptea aceea simţea cum îl taie setea şi supărarea, iar pe albii pe care se străduise atât de amarnic să-i întreacă îi ura acum parcă mai rău. Albii îi îngăduiau cu generozitate să-şi piardă aurul la mesele lor de joc, dar nici din dragoste, nici pe bani nu-i era permis să fie servit la bar. Drept urmare era cât se poate de treaz, deci plin de logică, cât se poate de logic supărat.

Melodia aceea din Virginia ce se auzea din sala de dans se încheie într-un tărăboi general care nu-i deranja deloc pe trei beţivi ce sforăiau sub pian.

— Perechile sunt invitate la bar, răsună chemarea conducătorului dansului după ultimele acorduri.

Şi perechile începură să iasă pe uşa largă în salonul principal. – Bărbaţi înfofoliţi în blănuri şi cu mocasini în picioare, femeile în veşminte vaporoase, ciorapi de mătase papuci de dans, când deodată uşa dublă de la intrare se dădu în lături şi Smoke Bellew intră, împleticindu-se înăuntru.

Toate privirile se opriră asupra lui şi se lăsă tăcere.

Încercă să îngaime ceva, îşi smulse mănuşile, care căzură, rămânând spânzurate de baierele lor, apucă promoroacă îngheţată a respiraţiei care se formase după o goană de cincizeci de mile. Se opri nehotărât, apoi se apropie de bar şi se sprijini într-un cot la capătul lui. Numai individul de la zaruri, fără să întoarcă măcar capul, continua să le zuruie în mână şi să le descânte: „Haide, fetele! Haide, Haide, fetele! Haide!”

Privirea stăruitoare a patronului mesei de joc, aţintită asupra lui Smoke, atrase atenţia jucătorului şi se opri şi el cu zarurile în mână şi apoi se întoarse să se uite.

— Ce s-a-ntâmplat, Smoke, întrebă Matson, patronul localului *Annie Mine.*

Făcând un ultim efort, Smoke reuşi să-şi descleşteze gura.

— Am nişte câini afară… morţi de oboseală, spuse el răguşit. Să se ducă careva să le poarte de grijă şi eu… vă spun ce s-a întâmplat.

În câteva propoziţii scurte, el le prezentă situaţia. Jucătorul de zaruri, lăsându-şi banii pe masă şi ţinând încă în mână lunecoasele zaruri care nu voiau să-i aducă noroc, se apropie de Smoke şi fu cel dintâi care spuse:

— Da’ trebuie să facem ceva! Asta-i! Dar ce? Tu ai avut vreme să te gândeşti la ceva. Ce plan ţi-ai făcut? Hai, toarnă-ne şi nouă.

— Bineînţeles, făcu Smoke. Uite ce m-am gândit eu. Trebuie să dăm fuga cu nişte sănii uşoare. Să zicem cu câte o sută de livre de provizii fiecare. Calabalâcul conducătorului de sanie şi haleala câinilor încă cincizeci de livre. Aşa cel puţin merg repede. Să zicem că expediem cinci sănii acum urgent, cu cele mai bune echipaje, cei mai buni conducători. Pe porţiunea cu zăpadă afânată, fiecare sanie trece pe rând în frunte. Trebuie s-o pornească la drum acum, pe loc. În cel mai bun caz, la vremea când o să ajungă ei acolo, indienii nu vor fi băgat în gură îmbucătură de trei zile. Şi apoi deîndată ce-am trimis la drum săniile uşoare, va trebui să pornim pe urmele lor cu sănii încărcate din greu. Gândiţi-vă singuri. Două livre de mâncare pe zi e

cea mai mică raţie cu care îi putem ţine pe indieni în picioare ca să pornească la drum. Asta înseamnă câte patru sute de livre pe zi şi cum au şi bătrâni şi copii cu ei, în cel mai bun caz ne trebuie cinci zile ca să-i aducem la Mucluc. Ei, bine, ce ziceţi că-i de făcut?

— Să facem o colectă să cumpărăm mâncare, spuse jucătorul de zaruri.

— Eu le dau mâncarea! începu Smoke nerăbdător.

— Nţţ! îl întrerupse altul. Doar nu faci tu cinste acum. Toţi suntem băgaţi în afacerea asta. Să aducă careva un lighean. Nu ne ia decât un minut. Şi pentru saftea uite!

Scoase din buzunar un săculeţ greu de aur, desfăcu băierile şi turnă un pârâiaş de praf aurifer şi pepite în lighean. Unul de lângă el îl apucă grăbit de mână, slobozind o înjurătură şi săltă gura pungii ca oprească şuvoiul de aur. La o primă ochire se putea aprecia că în lighean erau şase sau opt uncii.

— Nu fi porc! strigă al doilea. Nu ai numai tu săculeţ. Lasă-mă şi pe mine.

— Hmm! mârâi jucătorul de zaruri. Poate socotiţi că asta-i o expediţie de prospectare, de aia v-aţi aprins aşa iute.

Oamenii se înghesuiau şi se îmbrânceau pentru a avea ocazia să-şi aducă şi ei contribuţia şi, după ce s-au declarat mulţumiţi, Smoke cântări ridicând cu amândouă mâinile ligheanul greu şi zâmbi.

— Cu ce-i aici, tot tribul are ce mânca toată iarna, le spuse el. Acum să rezolvăm cu câinii. Cinci atelaje iuţi care au vână în ei.

Fură oferite vreo douăsprezece echipaje, iar cei din tabără, constituiţi ca un comitet, se ciorovăiră, se confruntară, fură de acord, respinseră.

— Hei! Ai tăi sunt gloabe de povară! i se spuse lui Long Bill Haskell.

— Dar ştiu să tragă! se zburli el, rănit în mândria lui.

— Bineînţeles că-s în stare, îl asigurară ceilalţi. Dar nu-s în stare să gonească nici dacă te rogi de ei. Ăştia-s făcuţi numai pentru poveri nu glumă.

Deîndată ce un echipaj era ales, proprietarul lui, ajutat

de vreo şase oameni, pornea să-i înhame şi să-i pregătească de drum. Unul dintre atelaje fu respins pentru că abia sosise în după-amiaza aceea şi câinii erau obosiţi. Altul îşi oferi animalele, dar se scuză că nu poate porni şi el şi arătă un genunchi bandajat care-l împiedica să-i conducă. Atelajul ăsta fu preluat de Smoke, trecând peste toate obiecţiile mulţimii care-i reproşa că şi aşa era sfârşit de oboseală.

Long Bill Haskell arătă că, în vreme ce câinii lui Fat Olsen erau de mâna-ntâi, Fat Olsen era un elefant. Cele două sute patruzeci de livre de entuziasm ale lui Fat Olsen se umplură de indignare. Ochii i se umplură de lacrimi de mânie şi explozia lui scandinavă n-a putut fi stăvilită până nu i s-a oferit un loc în echipa grecilor, în vreme ce jucătorul de zaruri profită şi preluă atelajul uşor al lui Olsen. Cinci echipaje au fost acceptate şi puse la ham, săniile încărcate, dar numai patru conducători au satisfăcut exigenţele comitetului.

— Dar mai e şi Cultus George, strigă cineva. Ăsta înghite pârtia şi mai e şi odihnit.

Toate privirile se întoarseră spre indian, dar pe faţa acestuia nu se putea citi nimic şi nici nu spuse un cuvânt.

— Ai să iei şi tu un echipaj, îi spuse Smoke.

Indianul cel zdravăn nu răspunse nici de data asta. Prin mintea tuturor trecu un fior, ca un curent electric, presimţind că avea să se întâmple o nenorocire. Toată masa începu să se agite şi formă un cerc în mijlocul căruia Smoke şi Cultus George se aflau faţă în faţă. Smoke înţelese că, printr-un consens comun, fusese numit reprezentant al tuturor, în cursul celor care se întâmplau şi aveau să se întâmple mai departe. În plus era şi înfuriat. Depăşea puterea lui de înţelegere faptul că o fiinţă umană, care fusese martoră la navala voluntarilor, poate sta deoparte. Pe de altă-parte, în toate cele care au urmat, Smoke n-a priceput punctul de vedere al lui Cultus George şi nici nu visa că acesta se abţinea din alte pricini şi nu din egoism, sau dintr-un motiv mercantil.

— Neîndoios că ai să iei şi tu un atelaj, îi spuse Smoke.

— Cât dam? întrebă Cultus George.

Spontan şi general, în gâtlejul minerilor se iscă un mârâit care la desfigura şi gura. În acelaşi timp, se făcură spre nelegiuit cu pumnii strânşi sau degetele desfăcute ca nişte gheare gata să înşface.

— Ei, băieţi, staţi o clipă! le strigă Smoke. Poate că omul n-a înţeles. Lăsaţi-mă să explic eu. Ascultă, George. Nu vezi, nimeni nu cere nimic pentru treaba asta. Ba au oferit totul pentru a salva două sute de indieni care mor de foame.

Se opri, dându-i celuilalt timp să înţeleagă.

— Cât dam? întrebă iar Cultus George.

— Ei, staţi, băieţi! Ascultă-mă bine George. Nu vrem să cazi în greşeală. Oamenii ăştia care mor de foame sunt din neamul tău. Sunt din alt trib, dar tot indieni sunt şi ei. Ai văzut ce fac oamenii albi şi-au zvârlit aurul, au dat câini şi sănii, s-au îmbulzit care mai de care să pornească la drum. Cu primele sănii nu pleacă decât cei mai de nădejde. Uită-te la Fat Olsen. Era mai, mai să se ia la bătaie pentru că nu l-au lăsat să plece şi el. Ar trebui să fii mândru nevoie mare că toţi au socotit că eşti un conducător de câini de prima mână. Acum nu se pune problema „cât dam”, ci cât de iute ajungem.

— Cât dam? făcu din nou Cultus George.

În zarva nebună care se stârni se auziră câteva glasuri: „Omorâţi-l”, „Să-i spargem căpăţână”, „Catran şi fulgi”, spiritul filantropic şi camaraderia transformându-se într-o clipă în sălbatică brutalitate. Şi în mijlocul furtunii, Cultus George rămase imperturbabil, în vreme ce Smoke le făcu vânt înapoi celor mai fioroşi strigând:

— Aşteptaţi! Cine conduce toată tărăşenia?

Zarva se potoli.

— Aduceţi o funie! Adăugă el iute.

Cultus George ridică din umeri, mutra strâmbându-i-se încordată de un zâmbet mohorât şi neîncrezător. Ştia el neamul ăsta de albi. Trudise pe pârtie alături de ei, mâncase aceeaşi făină, aceeaşi slănină şi fasole cu ei prea îndelungă vreme pentru ca să nu-i cunoască. Era un neam

de oameni cu frica legii. Ştia asta cât se poate de bine. Pedepseau întotdeauna pe cel care încălca legea. Dar el nu încălcase nici o lege. Ştia şi el legea. O respectase toată viaţa. Nici nu ucisese, nici nu furase, nici nu minţise. În legea omului alb nu se spunea că e interzis să ceri un preţ, să închei o afacere. Toţi cereau preţul lor şi încheiau afaceri. Şi nici el nu făcea nimic altceva şi asta tocmai ei îl învăţaseră. În plus, dacă nu era destul de bun ca să poată bea şi el laolaltă cu ei, atunci nu era destul de bun nici să se arate generos cu ei şi nici să li se alăture în vreuna din distracţiile lor aiurite.

Nici Smoke, nici unul dintre cei de faţă nu întrezări măcar ce zăcea în mintea lui Cultus George şi-l făcea să aibă atitudinea asta. Nu-şi dădeau seama, dar oamenii îl înţelegeau tot atât de puţin, pe cât îi înţelegea şi el pe ei. Pentru ei, indianul era o brută egoistă, iar pentru el ei erau nişte brute egoiste.

Când fu adusă funia, Long Bill Haskell, Fat Olsen şi jucătorul de zaruri, cu multă stângăcie şi o grabă furioasă, puseră ştreangul la gâtul indianului şi trecură capătul funiei pe după o grindă. Vreo doisprezece oameni se înşirară la capătul funiei care spânzura, gata să tragă de ea.

Cultus George nu opuse nici o rezistenţă. Ştia el ce însemnau toate astea – o cacialma. Albii erau mari meşteri la cacialmale. Nu era pocherul jocul lor cel mai îndrăgit? Nu foloseau cacialmaua ori de câte ori se apucau de cumpărat sau de vândut câte ceva? Ba da. Văzuse el un alb care făcea o mutră de parcă i-ar fi ieşit careu de aşi, deşi în mână nu avea decât o chintă spartă.

— Staţi! Porunci Smoke. Legaţi-i mâinile la spate. N-am chef să-l văd căţărându-se pe funie.

Altă cacialma, se gândi Cultus George şi le îngădui, fără să se opună, să-i lege mâinile la spate.

— George, e ultima ta şansă, îi spuse Smoke. Ai de gând să porneşti cu unul din echipaje?

— Cât dam? făcu Cultus George.

Uluit cu totul de el însuşi că era în stare să facă una ca asta, dar şi înfuriat de groaznicul egoism al indianului,

Smoke dădu semnalul. Nici Cultus George nu fu mai puţin uluit când simţi cum ştreangul se strânge în jurul gâtului cu o smucitură şi e săltat de la podea. Indiferenţa îi dispăru într-o clipită. Într-o succesiune rapidă, pe faţa lui se zugrăviră mirarea, groaza şi suferinţa.

Smoke se uita la el tulburat. Cum nu avusese prilejul sa fie spânzurat niciodată, Smoke se simţea ageamiu în meseria asta. Trupul indianului începu să se zvârcolească, mâinile se chinuiră să rupă legăturile şi din gât izbucnea horcăiala neplăcută a omului care se sufocă. Brusc, Smoke ridică mâna.

— Slăbiţi funia! porunci el.

Mormăind supăraţi că pedeapsa fusese atât de scurtă, cei de la funie îl lăsară pe Cultus George pe podea. Ochii i se bulbucaseră, se clătina pe picioare, legănându-se dintr-o parte în alta şi luptându-se încă să-şi desfacă legăturile de la mâini. Smoke ghici deîndată care era pricina, îşi repezi furios degetele între ştreang şi gâtul omului şi slăbi funia cu o smucitură. Cu mare efort, Cultus George trase din nou aer în piept.

— Ai de gând să porneşti cu atelajul? îl întrebă Smoke.

Cultus George nu răspunse. Avea altă treabă: să respire.

— Bine, bine, noi oameni albi suntem nişte porci! începu Smoke, ca să risipească tăcerea şi fiindu-i silă de rolul pe care era obligat să-l joace. Ne vindem sufletul pentru aur şi aşa mai departe. Dar, din când în când, renunţăm la astea şi ne aruncăm cu capul înainte pentru câte o treabă fără să ne gândim cât ne iese din afacere. Şi când ne dezlănţuim în chipul ăsta, trebuie să fii cu mare băgare de seamă, Cultus George! Şi acum nu vrem să ştim decât un singur lucru: ai de gând să porneşti cu atelajul?

Cultus George mai delibera în sinea lui. Nu era un laş. Probabil că numai până aici aveau de gând să meargă cu cacialmaua şi dacă acum se dădea bătut se făcea de baftă. Şi în vreme ce delibera, Smoke se chinuia îngrijorat ca nu cumva băştinaşul ăsta îndărătnic să se încăpăţâneze mai departe şi să fie spânzurat.

— Cât dam? făcu Cultus George.

Smoke dădu să ridice mâna ca să dea semnalul.

— Eu merge! rosti Cultus George foarte iute, înainte de a apuca funia să se întindă.

— Şi când expediţia aceea de salvare m-a găsit, povestea Shorty la *Annie Mine,* podoaba aia de Cultus George era în frunte, ajungând cu trei ore înaintea lui Smoke şi nu uitaţi – Smoke era al doilea. Şi a ajuns taman la timp, pentru că până să aud eu răcnetele lui Cultus George care-şi îndemna câinii, peste creastă, afurisiţii ăia de indieni siwash îmi haliseră mocasinii, mănuşile, curelele, teaca cuţitului şi vreo câţiva se uitau cu o foame în ochi la mine… eu fiind cel mai bine hrănit, ştiţi. Despre Smoke ce să vă mai spun. Era aproape mort. S-a mai învârtit puţin de colo-colo, ajutând să pregătim de mâncare pentru cei două sute de indieni nenorociţi şi a adormit deodată, aşa cum stătea pe vine, de credeai că adună zăpadă ca s-o topească în găleată. L-am băgat în culcuşul meu şi al naibii să fiu dacă n-a trebuit să-l ajut să se vâre în culcuş, atât era de frânt. O, ’neînţeles c-am câştigat scobitorile pe care-am pus pariu. Aşa-i c-au avut, ’neînţeles, nevoie câinii ăia de cei şase somoni daţi de Smoke taman în crucea zilei?

O EROARE A NATURII.

— Hău! urlă Smoke la câini, lăsându-se cu toată greutatea pe prăjină ca să oprească sania.

— Acum ce ţi s-a mai năzărit! se plânse Shorty. Doar nu e apă dedesubt!

— Nu, dar uită-te şi tu la pârtia aia care o taie la dreapta! îi răspunse Smoke. Nu credeam că mai e vreun suflet de om pe care să-l fi apucat iarna prin părţile astea.

În clipa în care s-au oprit, câinii s-au şi lăsat în zăpadă şi au început să-şi smulgă cu colţii gheaţa dintre degete. Cu cinci minute înainte gheaţa aceea fusese doar apă. Animalele se treziseră că se rupe sub ele pojghiţa acoperită cu o pulbere de zăpadă ce mascase izvorul care-şi croia drum din mal şi formase o băltoacă peste gheaţa de trei picioare grosime pe care o pusese iarna pe Râul Nordbeska.

— Mai întâi şi mai întâi n-am auzit să fi urcat cineva pe Nordbeska, îi răspunse Shorty, uitându-se ţintă la pârtia aproape acoperită de cele două picioare de zăpadă depusă pe ea şi care tăia în unghi drept albia râului şi urca apoi pe un afluent ce curgea din stânga. Poa' să fie vorba de nişte vânători care şi-au dus pe aici poverile hăt de mult.

Dând la o parte cu mâinile înmănuşate zăpada afânată, Smoke rămase o vreme cumpănind, apoi iar dădu zăpada şi iar se opri.

— Nu, spuse el convins. S-a mers în ambele sensuri, dar ultima oară indivizii au urcat pe pârâu în sus. Oricine or fi fost, acum sunt acolo. De săptămâni întregi n-a mai trecut nimeni la vale. Şi ia spune-mi tu mie ce-au găsit acolo de nu s-au mai dat duşi? Uite asta vreau eu să aflu!

— Dar ce vreau eu să aflu e unde facem tabără în noaptea asta, îi replică Shorty, zgâindu-se nemângâiat spre linia orizontului din sud unde lumina chioară a după-amiezii începea să se transforme în crepuscul.

— Hai s-o luăm pe pârtia pârâului în sus, propuse Smoke.

Sunt o mulţime de cioturi uscate. Putem să ne aşezăm tabăra când poftim.

— Ne aşezăm noi tabăra când poftim, ’neînţeles, da’ dacă nu avem poftă să murim de foame ar trebui s-o ţinem întins la drum şi încă în direcţia care trebuie.

— Găsim noi ceva pe pârâul ăsta, continuă Smoke.

— Da’ uită-te şi tu câtă haleală mai avem! Uită-te la câini! strigă Shorty. Uită-te la… ei la dracu! Bine! Fie aşa cum vrei tu.

— Din cauza asta nu se lungeşte el drumul nici cu o zi! îl îndemnă Smoke. Probabil că nu e decât o milă în plus.

— Au murit oameni şi pentru un fleac de milă ca asta! îi ripostă Shorty, clătinând din cap cu mohorâtă resemnare. Hai la drum, că dăm de belea. Sus, sus, biete animale dogite, sus! Hău, hău! Hai Bright, sus! Hău!

Câinele fruntaş se supuse şi toată ceata de câini se opinti sfârşită în zăpada moale.

— Hău! Hău! Că-i pârtie bătută!

Smoke îşi scoase rachetele de sub legăturile saniei şi le legă peste mocasini şi porni înainte, să bată zăpada afinată, să le fie mai uşor câinilor. Era treabă grea. Şi câinii şi oamenii mâncau de zile întregi pe sponci şi rezervele de putere pe care se puteau baza erau puţine şi drămuite. Deşi mergeau pe firul albiei, panta acesteia era atât de mare că trudeau din greu, pieptiş, fără contenire. Curând pereţii înalţi de stâncă se apropiară într-atât încât acum urcau printr-un canion îngust. Împiedicându-se de munţii înalţi, lumina amurgului care se lăsa încet deveni aici doar un fel de semiobscuritate.

— E o capcană, spuse Shorty. Aici totul pare parşiv. Ca o gaură în pământ. Aici e tărâmul buclucului.

Smoke nu răspunse şi, preţ de jumătate de oră, se chinuiră în tăcere, tăcere care fu din nou ruptă de Shorty.

— Nu mă-nşeală pe mine presimţirea! mormăi el. ’Neînţeles că nu mă-nşeală. Ascultă ce-ţi spun eu, dacă ai de gând să asculţi!

— Dă-i drumul! îi replică Smoke.

— Îmi spune mie presimţirea, limpede ca lumina zilei, că

nu ieşim noi din borta asta, ehei, zile în şir. O să dăm de belea şi o să stăm ţintuiţi aici zile-n şir şi încă alte şi alte zile.

— Dar despre haleală nu-ţi spune nimic? îl sâcâi Smoke fără milă. Fiindcă nu avem haleală pentru zile în şir şi pentru încă alte zile.

— Nţţ! Nici o vorbă despre haleală. Mă bate gândul că ne-om descurca noi cumva. Dar, Smoke, am să-ţi spun şi eu aşa fără ocol. Am să halesc oricare dintre câini, dar pe Bright nu. De Bright nu mă ating. Uite, nu pot să-mi bat joc de el.

— Sus inima, îl luă peste picior Smoke. Şi presimţirea mea lucrează. Îmi spune că nici vorbă n-o să fie să ne mâncăm câinii şi o să ne îmbuibăm, nu ştiu cu ce, cu elani, cu caribu sau cu păsări prăjite şi o să ne îngrăşăm.

Shorty pufni cu o silă de nedescris şi astfel fu câştigat al sfert de ceas de linişte.

— Uite că de aici începe şi balamucul, spuse Smoke, oprindu-se şi uitându-se ţintă la ceva care zăcea la marginea pârtiei vechi.

Shorty lăsă prăjina de sanie deoparte, se apropie de el şi continuară să se uite amândoi fix la trupul unui om abandonat la marginea drumului.

— Bine hrănit! spuse Smoke.

— Da’ ia uită-te la buzele lui, îi atrase atenţia Shorty.

— Ţeapăn ca un lemn, adăugă Smoke, ridicându-i omului o mână care făcu tot corpul să se salte.

— Ridică-l în sus şi dă-i drumul şi ai să vezi că se sparge în bucăţele, mormăi Shorty.

Omul zăcea pe-o parte, îngheţat bocnă. Cum nu se pusese nici o urmă de zăpadă pe el, era limpede că nu zăcea acolo de prea multă vreme.

— Acum trei zile a fost o ninsoare, peste tot, spuse Shorty.

Smoke încuviinţă dând din cap, se aplecă asupra cadavrului, îl răsuci pe jumătate ca să vină cu faţa în sus şi arătă cu degetul o gaură de glonte la tâmplă. Se uită în jur şi arătă cu capul un revolver care rămăsese pe zăpadă. La

o sută de metri mai sus, dădură de un al doilea cadavru zăcând cu faţa în jos pe pârtie.

— Două lucruri sunt limpezi ca lumina zilei. Amândoi sunt bine hrăniţi. Asta înseamnă că nu de foame au murit. Şi apoi n-au dat de vreun teren doldora de aur, că atunci nu s-ar mai fi sinucis.

— Dacă s-au sinucis! obiectă Shorty.

— Ba cu siguranţă că s-au sinucis. În afară de urmele lor, altele nu se mai văd şi lângă rană se văd urme de arsură de la pulbere.

Smoke trase cadavrul la o parte şi cu călcâiul mocasinului scoase la iveală un revolver înfundat în zăpadă de greutatea corpului.

— Cu ăsta şi-a făcut seama. Doar ţi-am spus că o să descoperim noi ceva pe aici.

— După cum arată lucrurile încă n-am ajuns să descoperim nimic. Ei, acum să-mi spui tu mie, de ce la doi tipi bine hrăniţi le-a venit pofta să se împuşte?

— Când o să aflăm şi asta înseamnă că am dezlegat şi restul enigmei care te chinuie, îi răspunse Smoke. Haide, începe să se cam lase bezna.

Şi se făcuse destul de întuneric când rachetele de zăpadă ale lui Smoke se poticniră de un alt cadavru. Era prăbuşit peste o sanie în care zăcea alt mort. Şi, după ce dădură zăpada la o parte de pe ceafa acestuia şi aprinseră un chibrit, zăriră şi un al treilea cadavru înfăşurat în pături, zăcând lângă o groapă abia începută. Iar înainte ca chibritul să se stingă, văzură încă alte şase morminte.

— Brrr! se scutură Shorty ca de frig. Tabăra Sinucigaşilor. Toţi bine hrăniţi. Şi socot că-s morţi cu toţii.

— Ba nu. Ia uite ce-i acolo!

Smoke privea înainte spre un sâmbure palid de lumină.

— Şi mai uite o lumină... ba şi o a treia. Haide, dă-i bătaie.

Nu se mai împiedicară de nici un cadavru şi în câteva minute, mergând pe o pârtie bine bătută, ajunseră într-o tabără.

— Da’ e un oraş! murmură Shorty. Să tot fie vreo

douăzeci de cabane. Şi nici un câine. Curioasă treabă!

— Şi asta ne dă şi răspunsul, îi spuse Smoke tulburat în şoaptă. E ceata Laurei Sibley. Îţi aduci aminte? A venit pe Yukon astă toamnă, cu nava *Port Townsend Numărul Şase.* A trecut pe lângă Dawson fără să se oprească. Probabil că vaporul i-a lăsat la gura pârâului.

— ’Neînţeles, acum îmi aduc aminte. Sunt mormoni.

— Nu, vegetarieni, zise Smoke şi zâmbi în întuneric. Nu mănâncă fărâmă de carne şi nu pun câinii la treabă.

— E totuna. Ştiam eu că e ceva în neregulă cu ei. Atotînţeleapta trebuia să-i călăuzească taman pe grămada de aur. Laura Sibley aia urma să-i ducă fix pe locul care să-i facă milionari.

— Mda! Ea era profeta lor, avea tot felul de viziuni şi altele. Am crezut că au urcat pe Nordensjold.

— Ei, ia ascultă!

Pe întuneric, Shorty îi puse mâna în piept lui Smoke ca să-l facă atent şi amândoi rămaseră aşa, ascultând un urlet prelung, din adâncul sufletului, care se auzea dinspre o cabană. Înainte de a se stinge, fu preluat de alt urlet, de la altă cabană, apoi de altul – un imens oftat al suferinţei omeneşti! Producea un efect groaznic, de coşmar.

— Brrr! se cutremură Shorty. Îmi vine să o rup la fugă. Hai să dăm buzna şi să vedem ce-au păţit.

Smoke bătu la uşa unei cabane luminate şi fu urmat înăuntru de Shorty, după ce glasul care gemuse înainte rostise „Intră!”. Era o cabană de bârne, cu pereţii căptuşiţi cu muşchi şi podeaua de pământ, acoperită cu rumeguş şi talaş. Lumina venea de la o lampă cu gaz şi reuşită să desluşească patru paturi de scânduri, trei ocupate de nişte bărbaţi care renunţaseră să mai urle pentru a putea să se zgâiască la ei.

— Ce naiba se petrece aici? îi întrebă Smoke pe unul dintre ei căruia nici pătura cu care era învelit nu putea să-i ascundă umerii laţi şi trupul foarte musculos, dar care avea ochii împăienjeniţi de suferinţă şi obrajii scofâlciţi.

— Vărsat de vânt? Ce v-a lovit?

În loc de răspuns, omul arătă cu degetul spre gură,

încercând cu un efort să-şi desfacă buzele înnegrite şi umflate. Smoke se trase înapoi în faţa acestei privelişti.

— Scorbut! murmură el spre Shorty, iar bărbatul confirmă diagnosticul dând din cap.

— Haleală aveţi? îl întrebă Shorty.

— Îhî! răspunse unul de pe alt pat. Luaţi cât vreţi. E grămadă. Cabana de alături e goală. Adăpostul de provizii e lângă ea. Scăldaţi-vă în mâncare.

În toate cabanele pe care le vizitară în seara aceea găsiră aceeaşi situaţie. Scorbutul doborâse toată tabăra. În grupul acela erau şi vreo douăsprezece femei, deşi cei doi nu le zăriră pe toate. La început fuseseră nouăzeci şi trei de bărbaţi şi femei. Dar zece muriseră, iar alţi doi dispăruseră de curând. Smoke le spuse că-i descoperiseră şi pe cei doi şi se miră că nici unul din ceilalţi nu găsise cu cale, să facă cei câţiva paşi pe pârtie pentru a-i afla. Dar pe Smoke şi Shorty îi impresiona cel mai mult halul de neajutorare în care se aflau. Cabanele erau murdare, pline de gunoaie, vesela stătea nespălată pe mesele din lemn negeluit. Şi nu se ajutau între ei. Suferinţa ce domnea într-o cabană nu interesa pe nimeni altcineva decât pe cei de acolo şi renunţaseră chiar să-şi mai îngroape morţii.

— E de groază! îi mărturisi Smoke lui Shorty. Am mai văzut eu puturoşi şi nevolnici, dar niciodată atât de mulţi laolaltă. Ai auzit ce spun. N-au făcut baie niciodată. Nici pe faţă nu s-au spălat măcar. Nu e de mirare că i-a lovit scorbutul.

— Dar ar trebui ca vegetarienii să nu facă niciodată scorbut, protestă Shorty. Se presupune că numai cei care mănâncă numai carne sărată fac scorbut. Iar ei nu mănâncă deloc carne, nici sărată, nici proaspătă, nici crudă, nici gătită, de nici un fel.

Smoke clătină din cap.

— Ştiu şi numai cu un regim vegetarian scapi de scorbut. Altfel nu ajută nici un medicament. Numai vegetale, mai ales cartofi, singurul remediu. Dar nu uita un lucru, Shorty. Acum nu ne batem cu o teorie, ci suntem în faţa unei situaţii. Mâncătorii ăştia de buruieni au făcut cu toţii

scorbut.

— Trebuie să fie contagios.

— Nu. Atâta lucru ştiu şi doctorii. Scorbutul nu se ia prin microbi. Nu se transmite de la om la om. Îl face fiecare. Din câte am priceput eu scorbutul se datorează unui sânge subţiat. Şi faci scorbut nu pentru că ai ceva, ci pentru că-ţi lipseşte ceva. Omul face scorbut fiindcă-i lipsesc nişte substanţe chimice în sânge şi substanţele alea nu se găsesc nici în prafuri, nici în borcănele, ci numai în vegetale.

— Da' indivizii nu halesc nimic altceva decât buruieni, gemu Shorty. Au halit şi s-au umflat. Asta înseamnă că nu ai dreptate, Smoke. Ai întins frumuseţe de teorie, da' situaţia de-aici îţi face teoria varză. Scorbutul se ia şi de asta sunt toţi bolnavi de scorbut şi au ajuns să putrezească în halul acesta. O să ne potcovim şi eu şi tu cu el dacă ne mai vânturăm mult pe aici. Brrr! Simt cum dihăniile alea intră şi în mine taman acum!

Smoke râse neîncrezător şi bătu la uşa unei cabane.

— Bănuiesc că tot peste ce-am dat până acum tot peste aia o să dăm şi aici! spuse el. Haide. Trebuie să vedem cum se prezintă situaţia în întregime.

— Ce vrei! Se auzi o voce tăioasă de femeie.

— Să stăm de vorbă cu dumneata, îi răspunse Smoke.

— Care eşti?

— Doi doctori din Dawson! se băgă în vorbă Shorty cu atâta nonşalanţă încât se alese cu un cot în coaste din partea lui Smoke.

— N-avem nevoie de nici un medic! le răspunse femeia cu o voce stridentă, înecată de suferinţă şi enervare. Plecaţi. Noapte bună. Noi nu credem în doctori.

Smoke trase de legătoarea de la uşă, împinse şi intră, după care ridică fitilul lămpii de gaz ca să vadă mai bine. Patru femei, ce zăceau în patru paturi de scânduri, încetară să mai geamă şi să suspine şi se uitară la nepoftiţi. Două dintre ele erau tinere, cu nişte trăsături fine, a treia era o femeie bătrână şi zdravănă, iar a patra, pe care Smoke o recunoscu după voce, era cea mai slabă, mai firavă dintre

toate fiinţele umane din neamul ei. După cum află foarte repede, era chiar Laura Sibley, profeta şi ghicitoare profesionista, cea care organizase expediţia la Los Angeles şi-i târâse după ea pe toţi până la tabăra asta a morţii de pe Nordbeska. Urmă o discuţie violentă. Laura Sibley nu credea în doctori. În plus, pentru ca chinul să fie şi mai mare, renunţase să mai creadă chiar şi în sine.

— De ce n-aţi trimis pe cineva să ceară ajutor? o întrebă Smoke când femeia se opri sfârşită şi fără glas după tirada de la început. Pe Stewart River e o tabără şi după un drum de optsprezece zile ajungeaţi la Dawson.

— De ce n-a plecat Amos Wentworth? întrebă ea, cu o ură care friza isteria.

— N-am avut onoarea să-l cunosc pe acest domn, îi replică Smoke. Ce face?

— Nimic. Numai că e singurul care n-a făcut scorbut. Şi de ce mă rog n-a făcut scorbut? Am să-ţi spun. Nu, mai bine nu-ţi spun nimic.

Îşi strânse buzele subţiri atât de tare încât lui Smoke i se păru că prin transparenţa lor nemachiată putea să-i vadă şi dinţii şi rădăcinile dinţilor.

— Şi ce rost ar fi avut? Parcă, eu nu ştiu? Doar nu-s nebună. În adăposturile noastre se află toate neamurile de sucuri de fructe şi zarzavaturi conservate. Suntem mai bine înarmaţi decât oricare altă tabără din Alaska împotriva scorbutului. Nu există soi de zarzavaturi conservate şi fructe şi nuci pe care să nu le avem din belşug.

— Vezi că ţi-a zis-o, se bucură Shorty. Asta-i situaţia, nu contează teoria. Ziceai că zarzavaturile vindecă. Uite zarzavaturi, dar unde-i vindecarea?

— Deocamdată nu văd nici o explicaţie, fu de acord Smoke şi, cu toate astea, nu există tabără ca asta în toată Alaska. Am mai văzut eu scorbut, câte un caz izolat ici şi colo. Dar n-am pomenit niciodată ca o tabără întreagă să fie doborâtă de scorbut şi nici cazuri atât de disperate ca aici. Nu dau de nici un capăt, Shorty. Trebuie să facem tot ce putem pentru oamenii ăştia, dar mai întâi să ne ridicăm şi noi tabăra şi să ne îngrijim de câini. Doamnă Sibley… o

să mai venim mâine dimineaţă.

— Domnişoara Sibley, se îmbăţoşă ea. Şi acum, tinere, dacă te mai fâţâi prin cabană cu doctoriile tale să ştii că te umplu de alice.

— Scumpă proorociţa asta divină, chicoti Smoke în vreme ce el şi Shorty bâjbâiau drumul prin întuneric, întorcându-se la cabana părăsită de lângă prima cabană unde intraseră.

Se vedea limpede că, până nu demult, în cabana aceea locuiseră doi bărbaţi şi Smoke şi Shorty se întrebau dacă nu cumva erau chiar cei doi sinucigaşi întâlniţi pe pârtie. Amândoi dădură iama prin adăpostul de provizii şi văzură că era doldora de nevisate conserve, de alimente uscate, deshidratate, condensate, transformate în pulbere.

— Pentru numele lui Dumnezeu, care-i motivul că au ajuns să se căpătuiască cu scorbutul ăsta? întrebă Shorty, fluturând spre lumină nişte pachete cu ouă pudră şi ciuperci. Uite şi asta şi asta!

Aruncă afară cutii cu roşii şi cereale şi sticle cu măsline presate.

— Ba încă şi divina porcăriţă s-a ales cu scorbut. Ei, ce pricepi din toate astea?

— Proorociţa! îl corectă Smoke.

— Porcăriţă! repetă Smoke. Nu i-a băgat ea în cocinile astea?

A doua zi dimineaţă, după ce se lumină de ziuă, Smoke întâlni un bărbat care trăgea după el o sanie grea, încărcată cu lemne de foc. Un omuleţ curăţel, sprinten, care mergea iute, în ciuda poverii pe care o căra. De cum îl văzu, Smoke simţi că nu-i place omul.

— Dumneata ce ai? îl întrebă el.

— Nimic, îi răspunse mărunţelul.

— Ştiu, îi replică Smoke. Tocmai de asta te-am întrebat. Eşti Amos Wentworth. De ce, pentru numele lui Dumnezeu, dumneata nu ai scorbut ca toţi ceilalţi?

— Pentru că eu fac mişcare, răspunse celălalt iute. Nici unul dintre ei n-ar fi trebuit să aibă scorbut dacă ar fi scos nasul afară şi ar fi făcut vreo treabă. Şi ce-au făcut? Au mârâit, au bombănit, s-au plâns de frig, că nopţile-s lungi,

că e prea greu, că-i doare, că-i supără şi tot aşa. Au zăcut în paturile lor până s-au umflat şi n-au mai putut să se dea jos. Asta-i. Ia uită-te la mine. Eu am trudit mereu. Vino în cabana mea.

Smoke îl urmă.

— Ia aruncă-ţi ochii. Curat lună, aşa-i? Poţi pune pariu. Totul în desăvârşită ordine. Nici rumeguşul şi talajul nu l-aş fi suferit aici, dar ţin de cald şi e rumeguş şi talaj curat. Ar trebui să vezi cam cum arată podeaua în câteva din cabanele astea. Ca nişte cocini. Da’ la mine, mie nu mi s-a întâmplat să îmbuc ceva şi să nu spăl blidul. Nu, domnule. Da’ asta înseamnă muncă şi am muncit şi am scăpat de scorbut. Ia sfatul meu, pune-l în pipă că poţi să-l şi fumezi.

— Ai lovit cuiul unde trebuie! recunoscu Smoke. Dar văd că la dumneata e numai un singur pat. De ce eşti atât de puţin sociabil?

— Fiindcă aşa-mi place mie. E mai uşor să faci curat după unul singur decât după doi, asta-i. Puturoşii ăia care nici nu ies din pături? Crezi că aş fi putut suferi vreunul în jurul meu? Nu-i de mirare că i-a pocnit scorbutul.

Era foarte convingător ce zicea mărunţelul şi totuşi Smoke nu se putea dezbăra de un sentiment de silă faţă de el.

— Dar Laura Sibley ce are cu dumneata? îl întrebă el pe neaşteptate.

Amos Wentworth îi aruncă o privire grăbită.

— E apucată, veni răspunsul. Dar toţi suntem apucaţi, dacă-i vorba. Dar să mă ferească Dumnezeu de apucatul oare nu-şi spală blidul din care mănâncă şi aşa-s toţi apucaţii ăştia de aici.

Câteva minute mai târziu, Smoke stătea de vorbă cu Laura Sibley. Sprijinindu-se în câte un băţ, în fiecare mână, femeia se opri şi nu mai şontâcăi prin cabană.

— Dar ce ai cu Wentworth? o întrebă el fără nici o legătură cu discuţia pe care o purtau, aşa deodată, surprinzând-o nepregătită.

Ochii ei verzi sticliră de mânie, preţ de o secundă trăsăturile feţei scofâlcite îi tremurară de furie şi buzele

spuzite se schimonosiră gata, gata să dea drumul unor vorbe nesocotite. Dar nu scoase decât un fel de oftat plin de năduf, nişte sunete neinteligibile şi apoi, cu un efort cumplit, reuşi să se stăpânească.

— Pentru că-i sănătos! gâfâi ea. Pentru că n-are scorbut. Fiindcă e din cale afară de egoist. Fiindcă n-ar ridica o mână să ajute pe altul. Fiindcă ne-ar lăsa să putrezim şi să ne dăm sufletul aşa cum ne şi lasă să putrezim şi să ne dăm sufletul, fără să ridice un deget, să ne aducă o găleată de apă, sau o sarcină de lemne. Uite atât de bestie e omul. Dar ferească-l Dumnezeu! Ferească-l Dumnezeu!

Gâfâind şi înecându-se, porni şontâc-şontâc şi-şi văzu mai departe de drum, iar cinci minute mai târziu, când Smoke ieşi din cabană să hrănească câinii, o zări intrând în cabana lui Amos Wentworth.

— Shorty, e ceva putred în treaba asta, ceva putred de tot, îi spuse el, clătinând din cap în semn că nu-i a bună, în vreme ce tovarăşul său veni la uşă să arunce o oală cu zoaie.

— ’Neînţeles, răspunse celălalt vesel. Şi o să ne potcovim şi noi cu mizeria asta, ai să vezi.

— Nu mă refeream la scorbut.

— A, ’neînţeles, tot aia e dacă te refereai la divina porcăriţă. E în stare să fure şi hainele de pe mort. E cea mai lacomă femeie pe care am văzut-o vreodată.

— Mişcarea m-a ţinut şi pe mine şi pe tine în picioare. Şi pe Wentworth. Ai văzut ce-au păţit ceilalţi din cauza lipsei de mişcare. Ei, acum numai de noi depinde ca să le administrăm mişcarea acestor epave de spital. Şi sarcina ta va fi să-i faci să se mişte. Te numesc soră şefă.

— Cum? Eu? strigă Shorty. Nu! Îmi dau demisia.

— Nu, n-ai să ţi-o dai. Eu am să fiu soră, infirmier calificat, fiindcă treaba n-o să fie uşoară. Trebuie să-i facem să mişte. Mai întâi şi mai întâi, trebuie să-şi îngroape morţii. Cei mai zdraveni în echipa de gropari, apoi cei încă zdraveni, dar mai puţin ca cei de dinainte, să formeze echipa de adus lemne de foc (ca să cruţe lemnele au zăcut sub pături) şi tot aşa mai departe. Şi ceai de molid. Să nu

uităm de ceai. Pentru toţi pionerii tăbăciţi ceaiul de molid e sfânt. Indivizii ăştia nici n-au auzit de aşa ceva.

— 'Neînţeles că ne-am făcut-o cu mâna noastră, zâmbi Shorty. Şi o să ne alegem mai întâi şi mai întâi cu nişte plumbi în piele.

— Da! Asta-i prima noastră treabă, recunoscu Smoke.

În ceasul care urmă, fură percheziţionate toate cele douăzeci de cabine. Toată muniţia şi puştile, carabinele şi revolverele au fost confiscate.

— Ei, invalizilor, începea Shorty cu metoda lui. Ia scoateţi voi la vedere armele. Avem nevoie de ele.

— Cine-a zis? întrebă unul în prima cabană.

— Doi doctori din Dawson, îi răspunse Shorty.

— Şi la ce vă trebuie, mă rog?

— Să ţinem piept unui detaşament de cutii de carne de vită care, cică o să vină pe canion la vale. Şi vă anunţ cu toată seriozitatea că urmează o invazie a ceaiului de molid. Haideţi odată!

Şi asta a însemnat numai începutul zilei. Oamenii erau scoşi din paturi cu blândeţe şi şiretlicuri; cu ameninţări, sau erau pur şi simplu traşi afară şi siliţi să se îmbrace. Smoke alese pe cei care erau cel mai puţin loviţi de boală pentru echipa de gropari. O altă echipă a fost trimisă să aducă lemne care au fost puse la gropi şi aprinse pentru ca să se moaie pământul îngheţat. Iar altă echipă trebuia să taie lemne şi să aprovizioneze toate cabanele, fără alegere. Cei prea nevolnici pentru a îndeplini treburi pe afară au fost puşi să facă curăţenie, să deretice prin cabane, sau să spele rufe. O altă echipă a adus mai multe sarcini de crengi de molid şi pe toate sobele au pornit să fiarbă oale cu ceai de molid.

Dar în ciuda strădaniilor lui Smoke şi Shorty de a schimba înfăţişarea lucrurilor, situaţia era gravă, macabră. Cel puţin în treizeci de cazuri groaznice, disperate, bolnavii n-au putut fi daţi jos din pat, după cum s-au convins şi Smoke şi Shorty, cuprinşi de greaţă şi îngroziţi. În acelaşi timp, în cabana Laurei Sibley, una dintre femei îşi dădu sufletul. Şi totuşi era nevoie de măsuri drastice.

— Nu-mi prea place să ating un bolnav, le explică Shorty, arătându-le ameninţător pumnul Da’, dacă e nevoie ca să-l pun pe unul pe picioare, atunci, ’neînţeles, îl ating. Iar voi, puturoşi împuţiţi ce sunteţi, meritaţi o chelfăneală. Haide! Afară din cârpe, puneţi-vă bulendrele pe voi, treişpe, paişpe, că altfel vă aranjez mutra.

— Toţi, din toate echipele, murmurau, oftau, plângeau, lacrimile le curgeau şi îngheţau pe obraji în vreme ce trudeau. Şi era limpede că suferinţa lor era adevărată. Situaţia părea disperată, iar legea lui Smoke eroică.

La amiază, când echipele s-au întors de la lucru, au găsit mâncarea aşteptându-i pe masa gătită ca lumea de tovarăşii mai nevolnici din cabana lor, sub îndrumarea şi conducerea lui Smoke şi Shorty.

— Acum ajunge, spuse Smoke pe la ora trei după-amiază. Sunteţi liberi, ştergeţi-o în paturile voastre. Acum vă simţiţi mizerabil, dar mâine dimineaţă o să fie mult mai bine. ’Neînţeles, o să vă cam doară până vă puneţi pe picioare, dar am de gând sa vă pun pe picioare.

— Prea târziu, mârâi uşor Amos Wentworth, văzând eforturile lui Smoke. Ar fi trebuit să muncească aşa încă de toamna trecută.

— Haide, vino cu mine, îi spuse în loc de răspuns Smoke. Ia şi căldările alea două. Nu eşti bolnav.

Cei trei bărbaţi începură să colinde din cabană în cabană, administrând fiecărui bărbat sau femeie vreo jumătate de litru de ceai de molid. Şi nici treaba asta nu era uşoară.

— E bine să înţelegi de la început că nu ne jucăm! îi explică Smoke primului încăpăţânat, care zăcea întins pe spate şi gemea cu dinţii încleştaţi. Shorty, ia ajută-mă.

Smoke îl apucă pe pacient de nas şi-i administră una la plexul solar încât acesta căscă larg gura.

— Shorty, acum toarnă-i pe gât!

Şi se duse pe gât tot ceaiul, bineînţeles, nu fără ca pacientul să se înece şi să scuipe.

— Data viitoare ai să bei mult mai uşor, asigură Smoke victima şi întinse mâna spre nasul celui din patul alăturat.

— Mai bine iau ulei de castor, îi mărturisi Shorty lui

Smoke în particular înainte de a da pe gât propria-i porţie. Oh, mare eşti, zbuciumatule Matusalem! exclamă el public la o clipă după ce înghiţi porţia aceea amară. E doar o juma de litru, dar e tare ca o căpăţână de porc.

— Tratamentul ăsta cu ceai de molid trebuie să-l aplicăm de patru ori pe zi, aici sunteţi opt cărora trebuie să-l administrăm de fiecare dată, o informă Smoke pe Laura Sibley. Aşa că n-avem vreme de joacă. Iei de bunăvoie sau trebuie să te apuc de nas?

Îşi mişcă în chip elocvent arătătorul şi degetul mare deasupra capului ei.

— E tot verdeaţă, aşa că nu-i nevoie să faci nici o criză.

— Criză, pufni Shorty. ’Neînţeles că nu, fără-ndoială. E o doctorie delicioasă.

Laura Sibley şovăi, îşi înghiţi teama.

— Ei bine? o somă Smoke hotărât.

— Am… am să iau, bâlbâi ea. Haideţi, iute.

În noaptea aia, dărâmaţi mai rău decât după o zi de trudă pe pârtie, Smoke şi Shorty se târâră sub pături.

— M-am săturat până peste cap de toată treaba asta, îi mărturisi Smoke lui Shorty. E cumplită suferinţa nenorociţilor ăstora. Dar mişcarea e singurul remediu care-mi vine în minte şi trebuie încercat serios. Tare aş vrea să am la îndemână un sac de cartofi cruzi.

— Sparkins nu mai e în stare să spele nici farfuriile, îi spuse Shorty. Suferă atât de mult că asudă de durere, l-am văzut eu cum asudă. L-am vârât din nou în pat, fiindcă el nu mai era în stare nici de asta.

— Şi dacă tânărul ăla Jones, din cabana lui Brovimlow, nu-şi dă duhul până mâine dimineaţă înseamnă că nu-s bun la ghicit.

— Pentru numele lui Dumnezeu, fii şi tu mai vesel! îl repezi Smoke.

— Dar trebuie să-i înmormântăm, nu-i aşa? pufni celălalt supărat. Ascultă ce-ţi spun, puştiul arată groaznic.

— Mai ţineţi fleanca! se răsti Smoke.

După ce mai pufni de câteva ori indignat, dinspre patul lui Shorty se auzi sforăitul unui somn greu.

Dimineaţa nu numai că tânărul Jones fu găsit mort, în plus se mai spânzurase şi unul dintre cei mai zdraveni, care lucrase în echipa ce strânsese lemne de foc. Şi urmă un şir de zile de coşmar. Vreme de o săptămână încheiată, încrâncenat în menirea lui, Smoke se arătă neîndurător, forţând oamenii să facă mişcare şi să bea ceai de molid. Dar fu nevoit să-i scutească de muncă când pe câte unul, când pe doi, sau trei dintre ei. După cum aflase, mişcarea era ultimul răcnet în materie de tratamente pentru bolnavii de scorbut. Echipa tot mai restrânsă de gropari muncea fără răgaz şi mereu erau pregătite şi arse dinainte vreo şase gropi.

— N-ai fi putut afla un loc mai prost pentru întemeierea unei tabere, îi spuse Smoke Laurei Sibley. Uită-te şi dumneata… taman în fundul unui canion îngust, care duce de la est la vest. La amiază soarele nu are cum răzbi dincoace de pereţii ăştia. Şi n-o să vedeţi aici soarele preţ de câteva luni pe an.

— Da’ eu de un’ să ştiu?

Smoke ridică din umeri.

— Nu văd de ce să nu fi ştiut, dacă eşti în stare să duci o sută de nebuni să caute o mină de aur.

Femeia îl fulgeră urât cu privirea şi începu să meargă şontâc, şontâc mai departe. Câteva minute mai târziu, când se întoarse de la o echipă de pacienţi care gemeau şi culegeau ramuri de molid, Smoke o văzu pe profetă intrând în cabana lui Amos Wentworth şi se luă după ea. Din uşă auzi vocea femeii rugându-se şi explicând.

— Numai mie! se milogea ea exact în clipa când intră şi Smoke. N-am să spun nimănui.

Amândoi se uitară vinovaţi la intrus şi Smoke fu sigur că a dibuit ceva, nu ştia ce anume şi se blestemă în gând că nu avusese destulă minte să tragă cu urechea.

— Ia scoate la iveală! porunci el aspru. Despre ce e vorba?

— Despre ce să fie vorba? întrebă Amos Wentworth mohorât.

Şi Smoke nu fu în stare să spună exact pe ce se târguiau

cei doi. Situaţia deveni din ce în ce mai disperată, în vizuina aceea întunecată de canion, unde soarele nu ajungea niciodată, cumplita listă a morţilor creştea mereu. Cuprinşi de teamă, în fiecare zi, Smoke şi Shorty îşi cercetau unul altuia gura să surprindă momentul când avea să înceapă să li se albească gingiile şi mucoasele, totdeauna primele simptome ale scorbutului.

— Eu mă las păgubaş, anunţă Shorty într-o seară. M-am gândit şi m-am răzgândit şi mă las păgubaş. Aş putea încerca să mă fac şi vătaf de sclavi, dar vătaf de ologi e prea mult pentru stomacul meu. Şi o ţin din rău în mai rău. N-au rămas nici douăzeci de oameni pe care să-i pot scoate la treabă. Azi după-amiază i-am spus lui Jackson că poate să se duca să se culce în pat. Era gata-gata să-şi facă felul şi el. Miroase a sinucigaş de departe. Mişcarea nu foloseşte la nimic.

— Şi eu m-am gândit la fel, îi spuse Smoke. Vreo doisprezece mai punem la treabă, pe ceilalţi îi iertăm. Trebuie să ne ajute cineva. Îi scoatem cu rândul. Dar la ceaiul de molid nu renunţ.

— Nici ăla nu-i de nici o scofală.

— Sunt gata să fiu de acord şi cu asta, dar în orice caz rău nu face nimănui.

— Încă un sinucigaş, îi dădu de veste Shorty a doua zi dimineaţă. Phillips acum. De zile întregi mă aşteptam la una ca asta.

— Am dat de greu, gemu Smoke. Shorty, tu ce propui?

— Cine? Eu? N-am nici o propunere. Lucrurile trebuie să-şi urmeze cursul.

— Dar asta înseamnă că o să moară cu toţii! protestă Smoke.

— Toţi în afară de Wentworth, mârâi Shorty, fiindcă reuşise foarte iute să împărtăşească dezgustul tovarăşului său pentru individul acela.

Miracolul continuu al imunităţii lui Wentworth îl uluia pe Smoke. De ce numai el nu făcuse scorbut? De ce îl ura Laura Sibley aşa şi în acelaşi timp se milogea şi se

smiorcăia pe lângă el? Ce-i tot cerea şi el nu se îndura să-i dea şi ei?

De câteva ori îşi făcu drum ca să nimerească în cabana lui Wentworth exact la ora mesei. Băgase de seamă un lucru şi anume suspiciunea, suspiciunea lui Wentworth faţă de el. Apoi încercă s-o descoase pe Laura Sibley.

— Cu cartofi cruzi i-am vindeca pe toţi, îi spuse el într-o doară profetesei. Ştiu foarte bine. Am văzut şi în alte cazuri dând roade.

Străfulgerarea din ochii ei, care arăta că-i împărtăşeşte convingerea, precum şi expresia de amărăciune şi ură care urmă, îi dovediră că nimerise bine.

— De ce n-aţi adus şi o provizie de cartofi cruzi când aţi venit cu vaporul? o întrebă el.

— Ba am adus. Dar pe când urcam pe fluviu i-am vândut pe toţi la Fort Yukon. Aveam o mulţime de cartofi deshidrataţi şi ştiam că se păstrează mai bine. Nici măcar nu îngheaţă.

Smoke scoase un geamăt.

— Şi i-aţi vândut chiar pe toţi? o întrebă el.

— Mda. De unde era să ştim ce avea să se întâmple?

— Ei, dar nu s-ar putea să mai fi rămas, cumva, nişte saci rătăciţi? Din întâmplare, ştii, încurcaţi pe vapor?

Ea clătină din cap, dar, după cum i se păru lui, cu oarecare ezitare, apoi adăugă:

— N-am găsit nici de leac.

— Dar nu s-ar putea totuşi să mai fie? insistă el.

— De unde să ştiu? îi replică ea furioasă. Nu eu m-am ocupat cu aprovizionarea.

— Dar Amos Wentworth s-a ocupat! îi veni lui imediat în minte. Foarte bine. Ei şi acum spune-mi care-i părerea dumitale personală, aşa ca între noi? Crezi că Wentworth mai are cartofi cruzi, depozitaţi undeva?

— Nu, nici vorbă. De ce-ar fi făcut-o?

— De ce n-ar fi făcut-o?

Femeia ridică din umeri. Oricât se chinui cu ea, nu reuşi s-o facă să recunoască şi ea că ar fi posibil.

— Wentworth e un porc, spuse Shorty drept concluzie

când Smoke îi împărtăşi bănuiala.

— Şi de aceeaşi teapă e şi Laura Sibley, adăugă Smoke. Socoteşte că el mai are nişte cartofi, dar nu vrea să spună nimănui nimic şi încearcă să-l convingă să împartă şi cu ea.

— Şi gagiu’ nu vrea să iasă cu cartofii, aşa-i?

Dezlănţuindu-se într-unul dintre cele mai reuşite accese de furie, Shorty înjură firea slabă a omului, după care îşi trase sufletul.

— Amândoi sunt în aceeaşi troacă. Drept răsplată să dea Domnul să putrezească amândoi de scorbut, uite asta vreau eu să-ţi spun. Şi în plus am de gând să mă duc chiar acum la Wentworth şi-l bat măr.

Dar Smoke se opuse, preferind diplomaţia. În noaptea aceea, pe când ceilalţi din tabără dormeau şi gemeau, sau ori dormeau ori gemeau, sau nu puteau dormi deloc, Smoke se duse la cabana lui Wentworth unde lumina se stinsese.

— Wentworth, ascultă la mine, îi spuse el. Uite în sacul ăsta am praf de aur care valorează o mie de dolari. În ţinut sunt om bogat şi-mi pot permite. Cred că m-a ajuns şi pe mine scorbutul. Uite, pune-mi un cartof crud în palmă şi aurul e al tău. Uite, cântăreşte-l şi singur.

Şi Smoke fu cuprins de emoţia bucuriei când Amos Wentworth întinse mâna în beznă şi cântări aurul. Smoke îl auzi cotrobăind printre pături şi apoi simţi cum în mână i se pune nu săculeţul greu de aur, ci un cartof adevărat, cam de mărimea unui ou de găină, cald încă cum fusese ţinut aproape de trupul celuilalt.

Smoke nu mai întârzie până dimineaţă. Se aşteptau în orice clipă să piară doi dintre cei mai bolnavi şi la cabana lor se duseră glonţ cei doi tovarăşi. După ce-l tăiară şi-l zdrobiră într-o cană, cu coajă cu tot, ba şi cu câteva fărâme de pământ – doar era un cartof de o mie de dolari – din lichidul acela gros pe care-l obţinură turnară câteva picături prin groaznicele deschideri care cândva se numiseră gură. Toată noaptea aceea lungă Smoke şi Shorty făcură cu rândul la administrarea sucului de cartof, pe care-l frecau de nenorocitele de gingii umflate, în care dinţii se clătinau

şi clănţăneau ori de câte ori pacientul înghiţea din preţiosul elixir.

În seara zilei următoare, starea celor doi pacienţi se schimbă într-un mod miraculos, aproape de necrezut. Nu mai erau ei cele mai grave cazuri. În patruzeci şi opt de ore, până s-a terminat tot sucul de cartof, au fost pe moment în afară de pericol, deşi departe de a se fi vindecat de tot.

— Uite ce o să facem, îi spuse Smoke lui Wentworth. În ţinutul ăsta am concesiuni destule şi semnătura mea e valabilă oriunde. Îţi dau câte cinci sute de dolari de fiecare cartof şi cumpăr de cincizeci de mii de dolari. Asta înseamnă o sută de cartofi.

— Numai praful ăsta de aur l-ai avut? îl iscodi Wentworth.

— Eu şi Shorty ne-am întors buzunarele pe dos şi altceva nu mai avem. Dar cinstit, eu şi el facem mai multe milioane.

— Nu mai am nici un cartof, spuse Wentworth, încheind discuţia. Aş fi vrut eu să mai am. Cartoful pe care ţi l-am dat a fost singurul. L-am păstrat toată iarna de teamă să nu mă ajungă şi pe mine scorbutul. L-am vândut numai ca să pot să-mi plătesc drumul, să plec din ţinutul ăsta atunci când se dezgheaţă apele.

În ciuda faptului că nu mai aveau suc de cartofi, cei doi pacienţi trataţi cu el continuară să se înzdrăvenească şi în a treia zi. Cei netrataţi mergeau din ce în ce mai rău. În cea de-a patra dimineaţă, au fost îngropate trei cadavre groaznice. Shorty trecu prin tot chinul înmormântării lor, apoi se întoarse spre Smoke.

— Tu ai încercat în felul tău. Acum e rândul meu.

O luă drept spre cabana lui Wentworth. Shorty n-a pomenit niciodată ce s-a petrecut acolo. Când ieşi, avea pumnii zdreliţi şi nu numai că pe faţa lui Wentworth se puteau citi semnele unei crunte bătăi, dar multă vreme îşi ţinu capul strâmb şi rămase cu gâtul ţeapăn. Fenomenul acesta era explicat de un şir de patru urme vineţii de degete într-o parte a gâtlejului şi numai o singură urmă de cealaltă parte.

Apoi, Smoke şi Shorty dădură buzna în cabana lui

Wentworth, îl aruncară pe proprietar afară, în zăpadă şi ei întoarseră totul înăuntru, răscolind. Laura Sibley intră şi ea şontâcăind şi se apucă de căutat.

— Fetiţo, chiar dacă găsim o tonă, nu te alegi nici cu un cartof! o asigură Shorty.

Dar nici ea nu fu mai puţin dezamăgită decât ei. Deşi se apucaseră şi săpaseră şi podeaua, nu dădură de nimic.

— Eu sunt de părere să-l prăjim frumuşel la foc domol până spune tot, propuse Shorty cu hotărâre.

Smoke clătină din cap în semn de împotrivire.

— Asta înseamnă crimă, îşi susţinu Shorty părerea, îi ucide pe toţi nenorociţii ăştia, ca şi cum le-ar crăpa capul cu barda, numai că aşa cum face el e mult mai rău.

Mai trecu o zi în care nu-l slăbiră pe Wentworth din ochi. De mai multe ori când individul ieşi cu o căldare în mână, îndreptându-se spre pârâu, cei doi se apropiară, ca din întâmplare, de cabană şi de fiecare dată individul se grăbise să se întoarcă, fără să mai ia apă.

— Sunt ascunşi în cabana asta, fir-ar să fie! făcu Shorty. Sunt convins, aşa cum sunt convins că mă cheamă Shorty. Dar unde? Ştiu c-am răscolit peste tot.

Se ridică în picioare şi-şi scoase mănuşile.

— Mă duc şi le găsesc eu, chiar de-ar fi să dărâm toată şandramaua aia afurisită, bucată cu bucată.

Îi aruncă o privire lui Smoke, dar acesta, cu o expresie concentrată, absent la ce spusese, nu-l auzi.

— Hei, unde umbli? îl întrebă Shorty furios. Să nu-mi zici că te-ai apucat să te potcoveşti şi tu cu scorbut.

— Nu, Shorty, încercam să-mi amintesc ceva.

— Ce?

— Nu ştiu. Uite asta-i chestia. Dar ştiu că are legătură cu tot ce se întâmplă. Numai de mi-aş putea aminti.

— Smoke, ascultă la mine. Sper că n-ai început s-o iei razna! îl imploră Shorty. Mai bine gândeşte-te la mine. Lasă dracului gândurile alea aiurite. Haide, ajută-mă să dărâm şandramaua. Îi dau foc, chiar dacă n-am să reuşesc decât să coc barabulele alea.

— Asta-i! explodă Smoke, sărind în picioare. Uite asta

încercam să-mi aduc aminte. Unde-i bidonul de gaz? Sunt alături de tine, Shorty. Cartofii-s ai noştri.

— Care-i şpilul?

— Uită-te şi vezi ce fac eu, îl zăpăci şi mai tare Smoke. Întotdeauna ţi-am spus, Shorty, că dacă nu cunoşti literatura ca lumea, e un neajuns, chiar şi aici, în Klondike. Iar ce o sa facem noi acum e scos taman dintr-o carte. Am citit-o pe când eram un ţânc şi ai să vezi că merge. Haide.

Câteva minute mai târziu, la lumina palid-verzuie a aurorei boreale, cei doi se strecurau spre cabana lui Wentworth. Cu grijă, fără să facă nici un zgomot, turnară gaz pe bârne, udând bine tocul uşii şi al ferestrei, apoi aruncară un chibrit şi urmăriră cum flacăra gazului aprins începe să se întindă. Se traseră înapoi, la adăpost de lumina tot mai puternică şi se puseră pe aşteptat.

Îl zăriră deodată pe Wentworth dând buzna afară, uitându-se cu ochii măriţi sălbatic, după care se repezi în cabană. Nu trecu un minut şi ieşi din nou, de data asta încet, cocoşat, purtând pe umeri un sac greu, de neconfundat. Smoke şi Shorty se repeziră la el ca o pereche de lupi înfometaţi. Îl izbiră şi din dreapta şi din stânga în acelaşi timp. Omul se prăbuşi sub greutatea sacului, pe care Smoke îi şi pipăi cu mâinile, ca să se convingă. Apoi simţi că Wentworth îl apucă de genunchi cu amândouă mâinile, ridicând în sus un chip fantomatic.

— Dă-mi şi mie o duzină, numai o duzină... jumătate de

duzină… restul puteţi să-i luaţi! se milogi el.

Îşi arătă, cuprins de o turbare nebună, dinţii şi lăsă capul ca să-l muşte pe Smoke de picior, apoi se răzgândi şi începu să se roage.

— Numai jumătate de duzină, se văicări el. Numai jumătate de duzină. Aveam de gând să vi-i dau pe toţi… mâine. Da, mâine. Aşa mă gândisem eu. Înseamnă viaţă. Viaţă! Numai jumătate de duzină!

— Dar celălalt sac unde-i? îl repezi Smoke.

— Pe ăia din celălalt sac i-am terminat, răspunse el cu toată sinceritate. Nu mi-a mai rămas decât sacul ăsta. Daţi-mi şi mie câţiva. Restul îi puteţi lua.

— I-ai mâncat pe toţi! strigă Shorty. Un sac întreg! Şi nenorociţii ăilalţi care mureau că n-aveau măcar unul! Uite pentru tine! Uite! Şi mai uite! Porcule!

Prima lovitură de picior îl făcu pe Wentworth să dea drumul genunchilor lui Smoke. A doua lovitură îl dădu de-a rostogolul în zăpadă. Dar Shorty continuă să-l lovească.

— Ai grijă să nu-ţi scrânteşti vârful piciorului! fu singura intervenţie a lui Smoke.

— ’Neînţeles, dau numai cu călcâiul. Îi rup coastele. Îi sfărâm fălcile. Încaseaz-o şi pe asta şi pe asta! Ah, de-aş avea nişte cizme să te ating şi nu mocasinii ăştia. Porcule!

În noaptea aceea, nimeni n-a mai dormit în tabără. Smoke şi Shorty, ceasuri în şir, au împărţit sucul de cartofi, dătător de viaţă, câte o doză de un sfert de lingură, turnându-l în gurile nenorocite ale sărmanilor. Iar în ziua următoare, în vreme ce unul dormea, celălalt continua tratamentul. N-a mai murit nimeni. Cele mai cumplite cazuri începură să meargă spre bine cu o rapiditate uluitoare. În cea de-a treia zi, cei care zăceau în paturi de săptămâni întregi, acum se dădură jos şi începură să şontâcăie încoace şi-ncolo, sprijiniţi în cârje. Şi în ziua aceea, soarele, care pornise de două luni pe drumul declinaţiei nordice, se arătă vesel peste creasta canionului pentru prima oară.

— Nici un cartof, îi spuse Shorty lui Wentworth care se milogea şi cerşea. Nici măcar nu te-a atins scorbutul. Ai

înfulecat un sac întreg şi eşti asigurat împotriva scorbutului pe douăzeci de ani. De când te-am cunoscut pe tine am început să-l înţeleg şi pe Dumnezeu. Totdeauna m-am mirat de ce l-o mai fi lăsat şi pe Satan pe lumea asta. Acum ştiu. L-a lăsat în viaţă aşa cum te-am lăsat şi eu pe tine. Da' cu toate astea e o ruşine strigătoare la cer.

— Ascultă sfatul meu, îi spuse Smoke lui Wentworth. Oamenii se înzdrăvenesc repede. Eu şi Shorty într-o săptămână am plecat şi n-o să mai fie nimeni care să te apere când o să se ia ăştia după tine. Uite pârtia. Dawsonul se află la optsprezece zile de drum.

— Ia-ţi tălpăşiţa, Amos, adăugă şi Shorty, fiindcă ce ţi-am făcut eu ţie e floare la ureche faţă de ce-o să-ţi facă convalescenţii ăştia.

— Domnilor, vă rog să mă ascultaţi şi pe mine, miorlăi Wentworth. Eu nu-s de prin părţile astea. Nu-i ştiu obiceiurile. Nu cunosc pârtia. Lăsaţi-mă să merg cu dumneavoastră. Vă dau o mie de dolari dacă mă lăsaţi să merg cu voi.

— 'Neînţeles, zâmbi Smoke răutăcios. Dacă e de acord şi Shorty.

— Cine? Eu?

Shorty se îmbăţoşă într-un efort suprem.

— Eu sunt neică nimeni! Sunt mai modest decât uscăturile pădurii. Sunt un vierme, o omidă, fratele mormolocului de broască, neam de muscă. Nu mi-e nici ruşine nici frică de nimic care se târăşte, sau pute. Dar să merg la drum cu eroarea asta a naturii! Du-te, cu Dumnezeu, omule! Nu sunt foarte mândru de mine, dar când te văd mi se întorc maţele pe dos.

Şi Amos Wentworth o porni la drum, singur, târând după el o sanie încărcată cu destule provizii ca să-i ajungă până la Dawson. Când făcuse abia o milă pe pârtie, Shorty îl ajunse din urmă.

— Ia vino frumuşel încoace! îl somă Shorty. Pofteşte! Fă-te încoace. Scuipă-l!

— Nu înţeleg! începu Wentworth să tremure din toate balamalele, înfiorându-se numai la amintirea celor două

bătăi şi cu mâinile şi cu picioarele, încasate de la Shorty.

— Cei o mie de dolari! Pricepi acum? Cei o mie de dolari în aur cu care Smoke a cumpărat nenorocitul acela de cartof. Haide, fă-te-ncoa cu ei!

Şi Amos Wentworth îi întinse săculeţul cu aur.

— Şi sper să te muşte vreun sconcs şi să începi să urli turbat, lovit de hidrofobie! îi spuse Shorty în loc de drum bun.

LOVITURA.

Şi tocmai în magazinul cel mare al Companiei A.C. Din Dawson, într-o dimineaţă cu un pui de ger straşnic şi-a găsit Luciile Arral să-i facă semn cu degetul lui Smoke Bellew ca să se întâlnească în faţa raionului de galanterie. Vânzătorul se dusese în magazie, într-o precipitată expediţie, în ciuda sobei de tablă imensă, încinsă la roşu. Luciile îşi trase mănuşile din nou.

Smoke se supuse cu râvnă chemării. Nu exista bărbat în Dawson care să nu fie flatat că e băgat în seamă de Luciile Arral, cântăreaţa unei restrânse societăţi pe acţiuni care prezenta în fiecare seară spectacole la Palace Opera House.

— Afacerile-s moarte, se plânse ea cu o nostimă iritare. De o săptămână n-a mai fost nici o expediţie de prospectări. Chiar şi balul mascat pe care voia să-l dea Skiff Mitchell a fost amânat. Praf de aur nu se mai pune în circulaţie. La Opera House sunt locuri în picioare câte vrei. Şi, din afară, n-a mai ajuns poşta de două săptămâni întregi. Pe scurt, târgul a intrat în găoacea lui şi doarme. Trebuie să întreprindem ceva. Trebuie să-i trezim… şi noi doi putem face treaba asta. Dacă e cineva care poate să-i mai înviorează atunci noi suntem aceia. Ştii, am rupt-o cu Wild Water.

În aceeaşi clipă prin mintea lui Smoke trecură două imagini: una cu chipul lui Joy Gastell, în cealaltă se vedea pe sine în mijlocul unei întinderi mohorâte de zăpadă, sub lumina unei luni reci, arctice, ţinta gloanţelor precise ale înainte amintitului Wild Water. Şi lipsa de chef a lui Smoke de a înviora atmosfera cu ajutorul lui Luciile Arral era prea evidentă ca să-i scape acesteia.

— Nu mă gândesc la ce te gândeşti tu acum, mulţumesc, îl dojeni ea, râzând şi apoi îmbufnându-se. Ca să ajung eu să mă arunc de gâtul tău, ar trebui să ai şi tu ochi pentru mine şi mai frumoşi decât cei cu care mă priveşti acum.

— Au fost oameni care au murit de atac de inimă în urma unei veşti bune, îngăimă el, cu uşurare şi prefăcută bucurie.

— Mincinosule! îi replică ea cu drăgălăşenie. Erai mai degrabă mort de frică. Şi ascultă ce-ţi spun eu, domnule Smoke Bellew. N-am de gând să-ţi fac curte şi dacă îndrăzneşti dumneata să-mi faci curte, atunci poţi fi sigur că Wild Water o să se ocupe atent de cazul dumitale. Doar îl ştii bine! Şi în plus, n-am rupt-o chiar de tot cu el.

— Hai, continuă cu şaradele, zâmbi el. Poate că după o vreme am să reuşesc şi eu să ghicesc ce vrei să spui.

— Nu e nici o ghicitoare, Smoke. Ţi-o spun deschis. Wilde Water crede că am rupt-o definitiv cu el, nu pricepi?

— Ei bine, ai rupt-o sau n-ai rupt-o?

— Ei, nu chiar. Dar rămâne numai între noi, secret. El crede că da. Am făcut tapaj de parcă aş fi rupt-o şi merita, crede-mă.

— Şi unde începe rolul meu de paravan, de om de paie?

— Nici una, nici alta. O să câştigi o căciulă de bani, îl facem pe Wild Water de râs, mai înveselim Dawsonul şi, cel mai important lucru, scopul întregii tărăşenii, îl facem băiat cuminte. Şi merită. E… ei bine, cum să zicem mai nimerit… e cam zvăpăiat. Pentru că e mare om al zăpezilor, pentru că are mai multe concesiuni bogate decât poate ţine el minte…

— Şi pentru că e logodit cu cea mai drăguţă femeie din Alaska, interveni Smoke.

— Da şi din cauza asta, mersi. Cu toate astea nu are nici

un motiv să facă atâta gălăgie. Aseară am rupt din nou logodna. A împrăştiat pe jos, pe podele, la M. & M. Numai praf de aur. De vreo mie de dolari. Şi-a desfăcut săculeţul la gură şi l-a împrăştiat sub picioarele celor care dansau. Ai auzit de isprava asta, bineînţeles.

— Da, azi dimineaţă. Mi-ar place să fiu eu cel care mătură în bomba aia. Dar încă tot nu înţeleg ce vrei. Unde începe misiunea mea?

— Ascultă. A făcut prea mult scandal. Eu am rupt logodna şi acum umblă handra şi se plânge că i-am frânt inima. Şi ajungem la ce voiam. Mie îmi plac ouăle.

— Nu se mai găsesc, exclamă Smoke disperat. De unde? De unde?

— Aşteaptă.

— Dar ce legătură au ouăle şi pofta dumitale cu toată tărăşenia?

— Au, cum să nu. Dar stai şi ascultă.

— Ascultă! Ascultă! cântă el.

— Pentru numele lui Dumnezeu, ascultă! Îmi plac ouăle. În Dawson nu se găsesc decât câteva, numărate.

— Bineînţeles, ştiu şi asta. Cele mai multe la restaurantul lui Slavovitch. Slănină cu un ou – trei dolari. Slănină şi două ouă – cinci dolari. Asta înseamnă doi dolari oul. Şi numai cei mai mari granguri şi domnişoarele Arral şi domnii Wild Water îşi pot permite să guste aşa ceva.

— Şi lui îi plac ouăle, continuă ea, dar nu despre asta e vorba. În fiecare dimineaţă îmi iau micul dejun la ora unsprezece la Slavovitch. Fără excepţie mănânc două ouă.

Făcu o pauză foarte elocventă.

— Închipuie-ţi, închipuie-ţi doar că cineva pune mâna pe toate ouăle.

Se opri aşteptând şi Smoke o privi cu ochi plini de admiraţie, în vreme ce în sufletul lui îi dădea dreptate lui Wild Water că pusese ochii pe aşa fată.

— Nu eşti atent la ce-ţi spun, îl certă ea.

— Continuă, îi replică el. Mă dau bătut. Care-i urmarea?

— O prostie! Doar îl ştii pe Wild Water. Când o vedea el că plâng după ouă, eu citesc în el ca în carte şi ştiu eu cum

să mă plâng, ce-o să facă dumnealui?

— Răspunde tu mai departe.

— Ei, o să pornească val vârtej după omul care a pus mâna pe toate ouăle. O să le cumpere pe toate, indiferent cât costă. Şi acum scenă: intru la Slavovitch la ora unsprezece, Wild Water va fi la masa de alături. Are el grijă să fie acolo. „Două ouă prăjite”, îi spun eu chelnerului. „Ne pare rău, domnişoară Arral”, o să spună chelnerul. „Nu mai avem ouă”. Atunci glăsuieşte şi Wild Water cu vocea lui groasă de urs: „Chelner, şase ouă fierte, moi”. Şi chelnerul îi răspunde: „Da, domnule” şi se aduc ouăle. Scenă: „Wild, Water se uită la mine cu coada ochiului iar eu arăt ca un ţurţure de gheaţă cât se poate de indignat şi-l chem pe chelner. „Ne pare rău, domnişoară Arral”, spune el, „dar toate ouăle sunt ale domnului Wild Water. Proprietatea domniei sale”. Scenă: Wild Water, triumfător, încercând să arate indiferent, în vreme ce înfulecă cele şase ouă. Altă scenă: Slavovitch în persoană aducându-mi ouăle şi spunându-mi: „Cu complimente din partea domnului Wild Water, domnişoară!”. Ce-mi rămâne de făcut? Ce-mi rămâne cu adevărat de făcut decât să-i zâmbesc lui Wild Water şi după aia să ne împăcăm, bineînţeles şi o să i se para că l-a costat puţin dacă va fi nevoit să plătească fiecare ou cu zece dolari celui care le-a stocat să le speculeze.

— Continuă, continuă, o îndemnă Smoke. La care staţie mă urc şi eu în tronul ăsta, sau la care pompă de apă urmează să fiu zvârlit jos?

— Prostule. Nu te aruncă nimeni. Doar tu conduci trenul ăsta plin de ouă drept în Depoul Uniunii. Tu trebuie să stochezi toate ouăle. Trebuie să începi imediat, azi! Poţi să cumperi la trei dolari toate ouăle din Dawson şi să i le vinzi lui Wild Water aproape la orice preţ. Şi după aia, o să lăsăm să răsufle povestea. Toată lumea va râde de Wild Water. Şi scandalagiul din el va fi cuminţit. Şi eu şi cu tine o să împărţim gloria acestei isprăvi. Tu strângi o căciulă de bani. Şi Dawsonul se va trezi şi el din somn cu un ha-ha-ha imens. Bineînţeles... dacă socoţi că... speculaţia asta cu

ouă e prea riscantă, pun eu aurul pentru achiziţionarea ouălelor.

Ultimele cuvinte l-au dat gata pe Smoke. Fiind doar un biet muritor de pe coasta de vest, cu nişte idei ciudate despre bani şi femei, refuză cu dispreţ oferta ei de a-şi pune aurul la dispoziţie.

— Hei, Shorty, îşi strigă Smoke tovarăşul care înainta cu greu de cealaltă parte a străzii, cu mersul lui caracteristic, cam în lehamite şi cu o sticlă neînvelită în care era un lichid îngheţat, băgată sub braţ.

Smoke traversă drumul.

— Unde mi-ai umblat toată dimineaţa? Te-am căutat peste tot.

— Până la doctor, îi răspunse Shorty arătându-i sticla. Sally nu e bine. Aseară, când le-am dat de mâncare câinilor, am văzut că îi cade părul lui Sally de pe coadă şi de pe coaste. Doctorul spune…

— Lasă asta, îl întrerupse Smoke nerăbdător. Eu vreau să…

— Ce-i cu tine? îl repezi Shorty cu o indignată uimire. Sally e pe cale să chelească toată şi taman pe vremea asta afurisită. Ascultă ce-ţi spun, câinele e bolnav. Doctorul spune…

— Las-o pe Sally să mai aştepte. Ascultă la mine…

— Îţi spun eu că nu poate aştepta. Înseamnă să fii crud cu animalele. O să degere. Şi ce zor te-a apucat taman acum. Prospecţiunile de pe Monte Cristo s-au dovedit bogate?

— Shorty, sincer, nu ştiu. Dar vreau să-mi faci un serviciu.

— ’Neînţeles, răspunse Shorty brav, potolit dintr-o dată şi înţelegător. Ce anume? Las-o pe Sally să se dezbrace. Cu totul al tău.

— Vreau să te duci să-mi cumperi nişte ouă…

— ’Neînţeles şi apă de Florida şi pudră de talc, numai să-mi spui. Şi în vremea asta Sally n-are decât să rămână scandalos de goală. Ascultă Smoke, dacă vrei să te pui pe trai bun, du-te şi-ţi cumpără ouăle singur. Fasole şi slănină

mie îmi ajung.

— Am să cumpăr şi eu, dar vreau să mă ajuţi şi tu să cumpăr. Shorty, acum mai taci şi tu din gură. Eu am cuvântul. Te duci drept la Slavovitch. Dai câte trei dolari de bucată, dar cumperi până la ultimul ou.

— Trei dolari?! gemu Shorty. Abia ieri am auzit că nu mai are decât şapte sute de ouă în magazie. Două mii o sută de dolari pentru nişte fructe de găină! Ei, Smoke, ştii ce? Dă o fugă să te vadă doctorul şi pe tine. O să se ocupe de tine şi o să te coste numai o uncie prima reţetă. Salutare. Trebuie s-o şterg cu marfa.

Dădu să pornească, dar Smoke îl apucă de umeri, oprindu-l şi răsucindu-l în loc.

— Smoke, fac ce vrei pentru tine, protestă Shorty din tot sufletul. Dacă răceşti cumva la cap şi zaci cu amândouă mâinile rupte, nu mă dezlipesc de tine zi şi noapte şi-ţi şterg şi nasul. Dar să fiu afurisit până-n veci dacă am să părăduiesc două mii o sută de dolari buni, pe nişte fructe de găină ca să-ţi fac ţie cheful, sau oricărui alt muritor cu două picioare.

— Nu-s dolarii tăi, ci ai mei, Shorty. E vorba de o afacere în curs. Am de gând să pun mâna pe toate ouăle afurisite din Dawson şi Klondike şi Yukon. Şi trebuie să mă ajuţi. Nu am vreme să-ţi spun care-s dedesubturile afacerii. Mai târziu şi dacă ai chef vino şi tu cu jumătate de parte la afacerea asta. Dar acum singura treabă e să punem mâna pe ouă. Şi acum dă-i drumul la Slavovitch şi, cumpără tot stocul.

— Şi lui ce-i spun? O să ştie, ’neînţeles, că n-am de gând să le mănânc pe toate!

— Nu-i spui nimic. Banii vorbesc! Gătite le vinde cu doi dolari bucata. Oferă-i trei dolari pentru ele negătite. Daca se arată curios, spune-i că ai de gând să faci o crescătorie de găini. Eu vreau ouăle. Şi apoi mergi mai departe, dibuie până la ultimul ou din Dawson şi cumpără-l. Ai înţeles? Cumpără tot. Şi în şandramaua de vizavi de Slavovitch mai sunt câteva. Cumpără-le şi pe alea. Eu dau o fugă la Klondike City. E acolo un moş şchiop, care-i falit şi are vreo

şase duzini. Le-a ţinut toată iarna, aşteptând să salte preţurile, în nădejdea că o să ia destui bani pe ele ca să-şi plătească drumul înapoi până la Seattle. Am să am grijă să aibă cu ce-şi plăti drumul. Iar eu mă aleg cu ouăle. Acum dă-i bătaie. Şi se zice că şi bătrâna aia de din jos de gater, care face mocasini, are şi ea câteva duzini.

— Dacă tu zici aşa, Smoke, e în regulă. La Slavovitch pare să fie cele mai multe. Am să mă târgui la sânge, ori laie ori bălaie şi mai întâi mă duc să le adun pe celelalte risipite ici şi colo.

— În regulă, dar ia-o din loc. Şi diseară îţi spun şi dedesubtul afacerii.

Dar Shorty îi vântură sticla.

— Mal întâi şi mai întâi mă duc s-o doftoricesc pe Sally. Pot să aştepte şi ouăle alea măcar atât. Dacă nu le-au halit ăia pe toate până acum, n-or să le facă seama câtă vreme îngrijesc şi eu un biet câine bolnav care ne-a salvat viaţa şi mie şi ţie de atâtea ori.

Niciodată n-au dispărut nişte mărfuri de pe piaţă mai repede. În numai trei zile, toate ouăle din Dawson, cu excepţia câtorva duzini, erau în mâna lui Smoke şi Shorty. Smoke fusese mai generos când cumpărase. Fără să roşească măcar, se recunoscu vinovat că-i dăduse bătrânului din Klondike City câte cinci dolari de bucată pe cele şaptezeci şi două de ouă. Shorty cumpărase cele mai multe ouă şi se târguise la sânge. Femeii care făcea mocasini nu-i dădu decât doi dolari de bucată şi se mândrea că se descurcase destul de bine cu Slavovitch de la care cumpărase şapte sute cinci zeci de ouă în medie cu doi dolari jumătate. Pe de altă parte, bombănea că cei de la crâşma cea mică de peste drum de Slavovitch îl sfeterisiseră cu câte doi dolari şi şaptezeci şi cinci de cenţi pentru o sută treizeci şi patru de ouă nenorocite. Cele câteva duzini pe care nu reuşiseră încă să le cumpere erau în mâna a două persoane. Una dintre ele, cu care se tocmea Shorty era o indiancă ce locuia într-o cabană de pe culmea din spatele spitalului.

— Astăzi termin eu şi eu ea, anunţă Shorty a doua zi

dimineaţă. Smoke, spală tu blidele. Sunt înapoi cât ai zice peşte, numai dacă nu mi-oi scrânti ceva cărând aurul în spinare până la individă. Când e vorba de afaceri, dă-mi un bărbat şi mă descurc. Dar muierile astea… e crimă cum sunt în stare să se ţină de capul unui cumpărător. Ai zice că ouăle ei sunt pepite de aur nu altceva.

După-amiază, când se întoarse la cabană, Smoke îl găsi pe Shorty ghemuit pe podea, ungând cu vaselină coada bietei Sally, cu o mutră atât de lipsită de expresie încât părea dubioasă.

— Ce baftă ai avut? îl întrebă Shorty fără a fi prea interesat, după câteva minute de tăcere.

— Nimic! îi răspunse Smoke. Dar tu ce-ai făcut cu indianca ta?

Shorty îşi săltă capul triumfător arătând spre o găleată de tablă, de pe masă. Dar după vreun minut în care unse mai departe animalul, în tăcere, mărturisi:

— Totuşi, şapte dolari parascovenia.

— Eu i-am oferit individului zece dolari până la urmă, spuse Smoke, iar individul mi-a mărturisit că le vânduse deja. Shorty, nu-mi place treaba asta. A mai ieşit cineva pe piaţă după ouă. Cele douăzeci şi opt de ouă s-ar putea să ne dea de furcă. Pricepi, succesul unei speculaţii de felul ăsta stă în iscusinţa de a pune mâna pe toate ouăle, până la ultimul…

Se întrerupse şi se uită fascinat la tovarăşul său. Pe chipul lui Shorty se petrecea o transformare. Un fel de tulburare ţinută în frâu de o mare stăpânire de sine. Închise cutia cu unguent, îşi şterse mâinile încet şi tacticos de blana lui Sally, se ridică în picioare şi se duse în colţul cabanei să se uite la termometru, după care se întoarse. Şi când vorbi, domol, avea o voce extrem de politicoasă, egală.

— Te superi dacă te rog să-mi spui exact, din nou, câte ouă spunea individul că nu-ţi vinde? îl întrebă el.

— Douăzeci şi opt.

— Hmm! făcu Shorty, meditând în sinea lui şi dând din cap într-un fel care aducea cu o indiferentă confirmare.

Apoi cu o furie domoală, se uită la sobă.

— Smoke, trebuie să facem rost de altă sobă. Sărăcia asta are cuptorul ars de tot şi afumă biscuiţii.

— Lasă soba în pace, se răsti Smoke la el şi spune-mi odată care-i povestea.

— Povestea? Vrei tu să ştii care-i povestea? Ei bine, atunci fii atât de bun şi aruncă-ţi ochii tăi frumoşi la găleata de pe masă. O vezi?

Smoke dădu afirmativ din cap.

— Ei bine, vreau să-ţi aduc la cunoştinţă un lucru, un singur lucru. Acolo, în găleata aia, sunt exact, nici mai mult nici mai puţin, de douăzeci şi opt de ouă şi mă costă fiecare afurisit de ou exact câte şapte dolari buni, bătuţi pe muchie! Şi dacă mai ai nevoie, mare nevoie, de orice fel de informaţie, ard de nerăbdare şi abia aştept să ţi-o comunic.

— Haide, zi mai departe, insistă Smoke.

— Gagiul ăla cu care te tot târguiai tu e un indian zdravăn. Am dreptate?

Smoke încuviinţă şi continuă să dea din cap la fiecare întrebare.

— Are un obraz pe jumătate sfâşiat, unde l-a atins un grizzly. Am dreptate? E negustor de câini, nu-i aşa? Îl cheamă Jim Jupuitul. Şi asta-i adevărat, da? Pricepi acum încotro bat?

— Vrei să spui că am licitat…

— Unul contra altuia. Sunt precis. Indianca aia e nevasta lui şi locuiesc amândoi pe colina din spatele spitalului. Aş fi putut pune mâna pe ouă cu câte doi dolari bucata, dacă nu-ţi băgai şi tu nasul.

— Şi aş fi reuşit şi eu! izbucni Smoke în râs, dacă nu te amestecai tu, fir-ai să fii. Dar acum nu mai contează. Ştim că am pus mâna pe toate ouăle. Asta-i lucrul cel mai important.

Shorty se chinui în următoarea jumătate de oră cu un capăt de creion pe marginea unui ziar vechi de trei ani şi cu cât cifrele mâzgălite de el aduceau mal mult a ieroglife, cu atât se înveselea şi el mai mult.

— Uite asta-i socoteala, spuse el în cele din urmă.

Drăguţă? Cred că da. Lasă-mă să-ţi spun şi totalul. Eu şi cu tine avem acum în stăpânire exact nouă sute şaptej' trei de ouă. Ne-au costat exact două mii şapte su' şaij de dolari, socotind uncia la şaişpe dolari şi fără să ţinem seama de timpul pierdut. Şi acum ascultă. Dacă-l înghesuim pe Wild Water şi-l facem să plătească câte zece dolari de ou, atunci câştigăm, curat curăţel, exact şase mii nouă su' şaptej' de dolari. Asta-i loterie curată aşa să spui dacă vine cineva cu vreo sanie să te întrebe. Şi vin şi eu cu juma' la afacerea asta. Pune-o acolo, Smoke. Sunt atât de mulţumit încât, 'neînţeles, bâigui vorbe de recunoştinţă. Loterie! Ei, de-acum mai bine călăresc găini decât bidivii.

În noaptea aceea, pe la ora unsprezece, Smoke fu smuls din somnul lui adânc de Shorty a cărui parkă mirosea a ger straşnic, iar mâinile lui pe faţa lui Smoke păreau nespus de reci.

— Ce naiba s-a mai întâmplat? bombăni Smoke. I-a căzut lui Sally şi restul de păr?

— Nţţ! Dar trebuie să-ţi spun şi ţie veştile bune. L-am văzut pe Slavovitch. Sau mai bine zis Slavovitch pe mine, bănui, fiindcă el a început discuţia. Vine şi-mi zice: „Shorty, vreau să stau de vorbă cu tine despre ouăle alea. N-am răsuflat nimic. Nimeni nu ştie că vouă vi le-am vândut. Dar dacă vreţi să faceţi speculă cu ele, atunci să vă vând un pont". Şi mi l-a vândut, Smoke. Ei, care zici tu că e vestea cea bună?

— Haide, dă-i cep!

— Ei, s-ar putea să pară de necrezut, dar vestea asta bună se numeşte Wild Water Charley. Vrea să cumpere ouă. A dat buzna la Slavovitch şi i-a oferit cinci dolari de ou şi, înainte de a pleca, chiar a urcat până la opt. Da' Slavovitch nu are nici coajă! La urmă, Wild Water i-a spus lui Slavovitch că-l cafteşte de-l înnebuneşte dacă află că are ouă ascunse pe undeva. Slavovitch a trebuit să-i spună că le-a vândut pe toate şi că, vezi, cumpărătorul e secret. Slavovitch cere să-i dăm voie să-i spună lui Wild Water la cine-s ouăle. „Shorty, îmi zice el, Wild Water o să vină fuga fuguţa şi poţi să-l taxezi cu opt dolari bucata." „Opt dolari,

pe mă-sa” i-am zis eu. „O să scuipe el şi zece, înainte de a-l juca eu cum vreau”. Oricum, i-am spus lui Slavovitch că mai chibzuiesc şi dimineaţă îi spun şi lui. O să-i dăm voie, ’neînţeles, să-i şoptească lui Wild Water. Am dreptate?

— Bineînţeles că ai, Shorty. Şi primul lucru, mâine dimineaţă, spune-i lui Slavovitch să-i spună lui Wild Water că suntem amândoi părtaşi la afacere.

După cinci minute, Smoke fu din nou trezit de Shorty.

— Smoke, ascultă Smoke!

— Mda?

— Nici un cent mai puţin de zece bucata! Ai priceput?

— S-a făcut… în regulă, îi răspunse Smoke somnoros.

Dimineaţă, Smoke o întâlni din întâmplare pe Luciile Arral din nou la raionul de galanterie de la magazinul A.C.

— Merge treaba, îi spuse el radios. Merge. Wild Water l-a încolţit pe Slavovitch ca să-i vândă ouă, apoi a încercat să-l sperie ca să scoată ouă de la el. La ora asta, Slavovitch i-a spus că eu şi Shorty suntem tovarăşi în specula cu ouă.

Ochii femeii sticliră de satisfacţie.

— Atunci chiar acum mă duc să-mi iau micul dejun, strigă ea. Şi am să-i cer chelnerului ouă şi am să fac o mutră atât de jalnică atunci când o să-mi spună că nu are încât să topesc şi o inimă de piatră. Şi doar Wild Water i-a dat târcoale lui Slavovitch încercând să spargă monopolul ouălelor, chiar dacă pentru asta e nevoit să renunţe la una dintre minele lui. Îl ştiu eu bine. Să ţineţi tare la preţ. N-o să am nici o bucurie dacă lăsaţi cu un cent sub zece dolari şi dacă vinzi cu mai puţin, Smoke, să ştii că n-am să te iert niciodată.

În ziua aceea la prânz, în cabană, Shorty puse pe masă o oală cu fasole, ibricul cu cafea şi o tigaie cu biscuiţi tari, o cutie cu unt şi una cu lapte condensat, o farfurie aburindă cu carne de elan şi slănină, un blid cu piersici uscate şi strigă:

— Haleala-i gata! Dar întâi aruncă şi o privire la Sally.

Smoke puse deoparte hamurile la care cosea, deschise uşa şi-i văzu pe Sally şi pe Bright alungând o ceată de câini de sanie de la cabana alăturată, porniţi după pradă. Dar

mai văzu ceva care îl făcu să închidă uşa în grabă şi să se repeadă la sobă. Puse pe primul ochi tigaia încă încinsă de la friptura de elan, în tigaie aruncă o bucată mare de unt, întinse mâna şi luă un ou pe care-l sparse şi-l aruncă în tigaie împrăştiind în toate părţile. Când întinse mâna să ia al doilea ou, Shorty, care venise lângă el, îl prinse înfuriat de mână.

— Ei, ce naiba faci? îl întrebă el.

— Ouă prăjite! îl informă Smoke spărgându-l şi pe al doilea şi dându-i lui Shorty mâna la o parte. Ce, nu mai vezi bine? Crezi că mă pieptăn?

— Nu ţi-e bine? îl cercetă Shorty îngrijorat, când Smoke sparse şi al treilea ou, punându-i mâna în piept lui Shorty şi făcându-i cu abilitate vânt într-o parte. Sau ai luat-o şi tu razna? Uite de-acum ai spart ouă de treij de dolari.

— Şi am de gând să ajung la şaizeci de dolari, îi răspunse celălalt, în vreme ce spărgea şi al patrulea ou. Dă-te din calea mea, Shorty. Wild Water tocmai urcă dealul şi în cinci minute e aici.

Shorty oftă din adâncul rărunchilor, cu o expresie de înţelegere şi uşurare în acelaşi timp şi se aşeză la masă. În clipa în care se auzi în uşă bătaia aşteptată, Smoke era în faţa lui Shorty, iar dinaintea lor aburea câte o farfurie cu câte trei ouă prăjite.

— Intră! strigă Smoke.

Wild Water Charley, un tânăr uriaş, doar cu o fracţiune de inci sub şase picioare înălţime şi cântărind, curat, o sută nouăzeci de livre, intră şi strânse mâna gazdelor.

— Stai jos şi ia o gură, Wild Water, îl invită Shorty. Smoke, prăjeşte-i şi lui nişte ouă. Pariu că n-a mai halit el ouă ca astea de pe vremea când era ratonul tânăr.

Smoke mai sparse trei ouă în tigaia fierbinte şi în câteva minute le puse dinaintea oaspetelui, care se uita la ei cu o expresie atât de ciudată şi încordată încât, după aceea, Shorty mărturisi că îi fusese teamă că avea să le bage în buzunar şi să plece cu ele.

— Ei, grangurii ăia din Statele Unite nu-s cu nimic mai grozavi decât noi când e vorba de haleală, spuse Shorty

înfulecând farfuria din priviri. Uite eu, dumneata şi cu Smoke ne batem joc de ouă de nouăzeci de dolari şi nici nu clipim din ochi.

Wild Water se uită la ouăle care dispărură într-o clipă şi păru împietrit.

— Aruncă-te la ele şi dă-le gata, îl încuraja Smoke.

— Astea… hmmm, nu fac ele zece dolari, le spuse Wild Water rar.

Shorty primi provocarea.

— Orice lucru face exact atât cât poţi obţine pe el, nu-i aşa?

— Da, bine, dar…

— Dar nimic. Nu ţi-am spus decât cât putem noi lua pe un ou. Zece de fiecare, uite aşa. Noi suntem trustul ouălelor, Smoke şi cu mine, nu uita. Când spunem noi zece dolari bucata, atunci zece dolari face.

Îşi şterse farfuria cu o bucată de biscuit.

— Eu parcă aş mai mânca vreo câteva, oftă el, după care îşi puse nişte fasole în farfurie.

— Nu se poate să înfuleci ouă în halul ăsta, protestă Wild Water. Nu e… drept.

— Noi suntem nebuni după ouă, eu şi cu Smoke, se acuză Shorty.

Wild Water termină de mâncat ce avea în farfurie, dar numai cu jumătate de gură şi se uită cu neîncredere la cei doi tovarăşi.

— Ei, prieteni, voi îmi puteţi face un mare serviciu, începu el să tatoneze terenul. Vindeţi-mi sau împrumutaţi-mi vreo duzină din ouăle alea.

— Sigur, făcu Smoke drept răspuns. Ştiu şi eu ce înseamnă să jinduiască omul după nişte ouă. Dar n-am ajuns atât de sărmani încât să cerem bani pentru ospitalitate. Nu te costă nimic…

În clipa aceea o lovitură de picior pe sub masă îi atrase atenţia că Shorty devenise nervos.

— O duzină ai spus tu, Wild Water?

Wild Water încuviinţă din cap.

— Shorty, dă-i drumul, îi spuse Smoke. Prăjeşte-i-le. Sunt

un om care înţelege. Ehei, am trăit şi eu vremea când eram în atare să înfulec o duzină cât ai clipi.

Dar Wild Water întinse mâna şi-l potoli pe nerăbdătorul Shorty şi le explică:

— Dar nu le vreau prăjite, le vreau aşa cu coaja lor.

— Ca să le poţi lua cu tine?

— Asta voiam să zic.

— Dar astă nu mai e ospitalitate, obiectă Shorty. Asta-i… ăăă, asta-i negustorie.

Smoke încuviinţă dând din cap.

— Wild Water, atunci se schimbă socoteala. Credeam că vrei pur şi simplu să mănânci şi tu nişte ouă. Ştii, ne-am apucat de treaba asta ca să putem specula ouăle.

Albastrul primejdios din ochii lui Wild Water deveni şi mai primejdios.

— Doar vi le plătesc, le răspunse el tăios. Cât?

— Ei dar noi nu vindem cu duzina, îi replică Smoke. Nu ne putem permite să vindem o duzină. Nu suntem negustori cu amănuntul. Noi facem speculă. Doar n-o să ne apucăm să ne stricăm singuri piaţa. Noi am încolţit toate ouăle şi când vindem le vindem pe toate o dată.

— Şi câte aveţi şi cât cereţi pe ele?

— Cam câte să avem noi, Shorty? se interesă Smoke.

Shorty îşi drese glasul şi începu cu voce tare să facă aritmetică.

— Păi să vedem. Nouă su’ şaptej’ trei fără nouă, asta înseamnă că mai rămân nouă su’ şaij’ doi! Şi toată tărăşenia la zece bucata, fac în total taman vreo nouă mii şase su’ douj’ de dolari bătuţi pe muchie. ’Neînţeles, Wild Water, jucăm cinstit şi pentru ouăle stricate îţi dăm banii înapoi deşi nu găseşti ou stricat. Uite asta n-am văzut niciodată în Klondike ouă stricate. Nu e nimeni nebun să care ouă stricate până aici.

— Mi se pare corect, întări şi Smoke. Wild Water, pentru cele stricate, banii înapoi. Asta-i oferta noastră – noua mii şase sute douăzeci de dolari şi ai toate ouăle din Klondike.

— Şi dacă vrei poţi să faci şi tu speculă şi să le vinzi cu douj’ de dolari bucata şi să-ţi dublezi câştigul, îi sugeră

Shorty.

Wild Water clătină din cap trist şi luă o gură de fasole.

— Shorty, ar fi prea scump. Nu am nevoie decât de câteva ouă. Vă dau zece dolari pentru câteva duzini. Vă dau douăzeci, dar pe toate nu le pot cumpăra.

— Toate sau nici unul, fu ultimatumul lui Smoke.

— Ascultaţi amândoi la mine, făcu Wild Water într-o explozie de sinceritate. Am să fiu foarte cinstit cu voi, dar nu mai spuneţi la nimeni. Ştiţi… eu şi domnişoara Arral am fost logodiţi. Dar dânsa a rupt logodna cu totul. Ştiţi, toată lumea ştie. Pentru ea am nevoie de ouă.

— Ehei! zâmbi Shorty. E limpede ca bună ziua de ce vrei ouăle cu coajă cu tot. Dar nu m-aş fi gândit niciodată că tu eşti în stare de una ca asta.

— Nu te-ai fi gândit la ce?

— E destul de jegoasă treaba, uite asta-i părerea mea, se repezi Shorty, cu indignarea virtuţii. Şi nu m-aş mira ca pentru una ca asta să se găsească unul care să te umple cu plumb şi ai merita-o!

Wild Water fu cuprins de o furie care-l împinse până la marginea uneia dintre cunoscutele sale dezlănţuiri. Mâinile i se încleştară până când furculiţa ieftină pe care o ţinea în una din ele începu să se îndoaie şi ochii albaştri începură să-i scapere ameninţător.

— Shorty, ascultă aici! Ia ieşi şi spune adică ce vrei să zici? Dacă vrei să umbli cu dedesubturi…

— Vreau să spun ceea ce spun! îi replică Shorty îndărătnic. Şi poţi să pui pariu pe dulcea ta viaţă că nu vreau să zic nimic cu nici un fel de dedesubt. Ci numai la vedere se poate face una ca asta. Fiindcă nu le poţi arunca nicicum pe dedesubt.

— Ce să arunc?

— Ouă, prune, mingi de baseball, orice. Dar faci o greşeală, Wild Water. N-ai să întâlneşti tu niciodată nişte indivizi în sala operei care să înghită una ca asta. Numai pentru faptul că fata-i artistă nu ţi-e îngăduit să arunci în ea cu fructe de găină din astea.

O clipă se păru că Wild Water are să explodeze sau să

facă apoplexie. Dădu pe gât o gură de cafea fierbinte, opărită şi încet-încet îşi recapătă stăpânirea.

— Shorty, ai greşit, îi spuse el rece şi cântărindu-şi cuvintele. N-am de gând să arunc cu ouă în ea. Ei, omule, exclamă el tot mai tulburat, vreau să-i ofer ouăle, pe farfurie, prăjite... aşa îi plac.

— Ştiam eu că n-am dreptate, strigă Shorty generos. Ştiam eu că tu nu eşti în stare de o figură atât de jegoasă.

— Shorty, nu-i nimic, îl iertă Wild Water. Dar să ne întoarcem la afacerile noastre. Acum ştiţi pentru ce am nevoie de ouă. Şi am mare nevoie de ele.

— Vrei ouă de nouă mii şase su' douj' de dolari? se interesă Shorty.

— Ăsta-i jaf curat, declară Wild Water supărat.

— E afacere curată! îi replică Smoke. Doar nu-ţi închipui că noi cumpărăm ouă doar din motive de sănătate, nu-i aşa?

— Ei, fiţi oameni cu scaun la cap! se rugă Wild Water. Nu vreau decât vreo câteva duzini. Vă dau câte douăzeci de dolari bucata. Ce să fac eu cu tot restul de ouă? Am trăit eu douăzeci de ani în ţara asta fără ouă şi cred că am să reuşesc eu cumva să rezist şi mai departe fără ele.

— Nu te mai enerva şi tu acum pentru treaba asta, îl sfătui Shorty. Dacă nu ai nevoie de ouă e în regulă. Doar n-o să ţi le băgăm pe gât cu forţa.

— Ba da, am nevoie de ele, se rugă Wild Water.

— Ei, atunci doar ştii cât te costă, nouă mii şase su' douj' de dolari şi dacă am greşit cumva la socoteli, dregem noi lucrurile.

— Dar poate că nici nu mai au nici un rost ouăle, obiectă Wild Water. Poa' că domnişoara Arral nici nu mai are chef de ouă la ora asta.

— Aş zice că domnişoara Arral face cel puţin atât cât te costă pe tine ouăle, îi sugeră Smoke liniştit.

— Dacă face atât!

Wild Water sări în picioare cuprins de înflăcărarea elocinţei.

— Face-un milion de dolari. Face cât tot ce-am agonisit

eu. Face tot aurul din Klondike.

Se aşeză şi continuă pe un ton mult mai calm.

— Dar asta nu e nici un motiv ca să pun la bătaie zece mii de dolari numai pentru micul ei dejun. Uite eu am o propunere. Împrumutaţi-mi câteva duzini de ouă. O să i le dau lui Slavovitch. O să i le ofere la masă cu complimente din partea mea. De o sută de ani nu mi-a mai adresat măcar un zâmbet. Dacă cu ouăle astea îi smulg un zâmbet atunci cumpăr toate ouăle voastre.

— Vrei să semnezi şi un contract în sensul ăsta? îl întrebă iute Smoke fiindcă el ştia bine că Luciile Arral fusese de acord să zâmbească.

Wild Water respiră cu greutate.

— Voi, ăştia de pe colină, sunteţi ai naibii de iuţi la afaceri, spuse el cu o umbră de mârâit în voce.

— Nu facem decât să acceptăm propria ta propunere, îi replică Smoke.

— Bine, bine, aduceţi hârtia şi încheiaţi-l cât mai al dracului! strigă Wild Water cu furia resemnării.

Smoke puse iute pe hârtie documentul, prin care Wild Water era de acord să cumpere toate ouăle care i se vor prezenta la preţul de zece dolari bucata, cu condiţia ca cele două duzini oferite în avans să-i aducă împăcarea cu Luciile Arral. Wild Water se opri cu condeiul în aer taman când era gata să semneze.

— Staţi puţin, spuse el. Când cumpăr ouă, nu cumpăr decât ouă bune.

— Nu există ouă stricate în Klondike, pufni Shorty.

— Chiar şi aşa, dacă găsesc un ou stricat trebuie să ieşiţi cu cei zece dolari pe care i-am dat pe el.

— În regulă, împăca Smoke lucrurile. E corect.

— Şi eu înghit fiecare ou stricat pe care-l aduci, declară Shorty.

Smoke introduse în contract cuvântul bune şi Wild Water semnă mohorât, primind de încercare două duzini într-o căldare de tablă, îşi puse mănuşile şi deschise uşa.

— La revedere, bandiţilor, mârâi la ei şi trânti uşa după el.

A doua zi dimineaţă, Smoke fu martor la scena care se jucă la Slavovitch. Se aşeză, invitat de Wild Water, la masa de lângă Luciile Arral şi piesa se desfăşură aproape scenă cu scenă aşa cum prezisese ea.

— Încă n-ai reuşit să faci rost de nici un ou? îl imploră ea pe chelner.

— Nu, domnişoară, răspunse acesta. Se zice că cineva din Dawson a pus mâna pe toate ouăle ca să facă speculă. Domnul Slavovitch încearcă să cumpere câteva, special pentru dumneavoastră. Dar individul cu ouăle nu se lasă.

Şi taman în momentul acela, Wild Water îi făcu semn proprietarului să vină până la el şi, cu o mână pe umărul lui, îşi aplecă spre el capul.

— Ascultă aici, Slavovitch, îi şopti Wild Water răguşit, ţi-am trimis aseară două duzini de ouă. Unde-s?

— În seif, în afară de cele şase pe care le-am dezgheţat ca să fie gata în orice moment daţi poruncă.

— Nu pentru mine le vreau! răsuflă uşurat Wild Water şi mai încet. Prăjeşte-le şi oferă-i-le domnişoarei Arral.

— Am s-o servesc personal, îl asigură Slavovitch.

— Şi nu uita… complimente din partea mea, îi spuse Wild Water în încheiere, slăbind strânsoarea de pe umărul bietului proprietar.

Frumoasa Luciile Arral se uita mohorâtă la felia de slănină şi la pireul de cartofi de conservă din farfuria ei, când, deodată, apăru Slavovitch care-i puse dinainte două ouă prăjite.

— Cu complimente din partea domnului Wild Water, îl auziră cei de la masa de alături pe proprietar că-i spune.

Smoke îşi mărturisi că era o interpretare reuşită felul în care chipul fetei se lumină de bucurie, mişcarea impulsivă a capului, umbra spontană de zâmbet ce fu reţinut numai de o splendidă stăpânire de sine care-o făcu să nu-şi trădeze emoţia şi să-i spună ceva proprietarului. Smoke, simţi o lovitură de mocasin pe sub masă.

— O să le mănânce? Asta-i întrebarea… o să le mănânce? îi apuse în şoaptă chinuit Wild Water.

Şi cu coada ochiului o văzură pe Luciile Arral şovăind,

aproape că împinse farfuria din faţă, apoi nu rezistă momelii.

— Iau ouăle! îi spus Wild Water lui Smoke. Contractul e valabil. Ai văzut-o? Ai văzut-o! Aproape că mi-a zâmbit. O ştiu eu bine. S-a făcut! Încă două ouă mâine şi o să mă ierte şi ne împăcăm. Dacă n-ar fi aici, Smoke, ţi-aş strânge mâna. Îţi sunt recunoscător. Nu eşti bandit, eşti un filantrop.

Smoke se întoarse la cabana de pe colină vesel nevoie mare şi-l găsi pe Shorty făcând pasienţe într-o stare de neagră disperare. Smoke învăţase de multă vreme că, ori de câte ori partenerul lui scotea cărţile şi se apuca de pasienţe, era un fel de semnal de avertisment că se înecaseră toate corăbiile.

— Haide, du-te, lasă-mă în pace! fu primul brânci cu care fu întâmpinat Smoke.

Dar curând morocăneala lui Shorty se mai muie şi îl apucă cheful de vorbă.

— S-a terminat treaba cu matahala aia de suedez, gemu el. Monopolul nostru a sărit în aer. Mâine în orice crâşma o să se vândă cu un dolar paharul de cocteil de ouă. Şi n-o să mai fie orfan flămând în Dawson care să nu-şi umfle burtica cu ouă. Peste cine crezi că am dat? Peste un nenorocit cu trei mii de ouă. Pricepi? Trei mii de ouă, abia aduse de la Patruj’ de mile!

— Basme! îşi exprimă Smoke îndoiala.

— Basme la dracu’! Am văzut ouăle cu ochii mei. Gautereaux îl cheamă, o namilă de franţuz canadian, crescut la pol. Prima dată a întrebat de tine, apoi m-a luat pe mine deoparte şi m-a înjunghiat drept în inimă. Vestea că noi am pus mâna pe toate ouăle l-a făcut să pornească la drum. Ştia omul că la Patruj’ de mile sunt trei mii de ouă şi s-a dus şi le-a umflat. „Ia ieşi cu ele să le văd şi eu”, i-am zis. Şi mi le-a arătat. Am mers la atelajele lui de câini, păzite de câţiva conducători indieni ce se odihneau pe mal, unde făcuseră popas să se odihnească după drumul de la Patruj’ de Mile. Iar pe sănii erau nişte cutii de săpun, nişte cutii micuţe de lemn. Am luat o lădiţă după o îngrămădire

de gheţuri din mijlocul râului şi am deschis-o. Ouă! Plină de ouă, toate învelite în rumeguş. Smoke, eu şi cu tine suntem păgubaşii! Am riscat. Ştii ce a avut neobrăzarea să-mi spună individul? Că la zece dolari bucata toate-s ale noastre. Ştii cu ce se îndeletnicea individul când am plecat din cabana lui? Desena reclama cu ouă de vânzare. Mi-a spus că ne face hatârul de a fi primii cărora le oferă marfa, cu zece dolari bucata, până la ora două după-amiaza, dar după ora asta, dacă nu ne arătăm, atunci face să sară piaţa cu ouăle lui până la ceruri. Zicea că el nu e negustor de meserie, dar că, la o adică, ştie el când are de-a face cu nişte afacerişti, adică, după cum mi-am dat eu seama, zicea de mine şi de tine.

— Nu-i nimic, făcu Smoke vesel. Nu te mai frământa atât şi lăsă-mă să chibzuiesc o clipă. Aici e vorba de acţiune rapidă şi organizată. Am să-l fac pe Wild Water să vină aici la ora două să preia ouăle. Tu cumperi ouăle alea ale lui Gautereaux. Încearcă să te târguieşti cu el. Chiar dacă-i dai zece dolari de bucată, Wild Water o să le ia el de la noi la acelaşi preţ. Dacă reuşeşti să le iei mai ieftin, ei bine, câştigăm ceva şi de la ele. Acum du-te! Să fii cu ele aici nu mai târziu de ora două. Împrumută şi atelajul colonelului Bowie şi ia şi câinii noştri. Să fii cu ele aici la două punct.

— Ei, Smoke, îi strigă tovarăşul lui când acesta se porni la vale. Mai bine ia o umbrelă cu tine. Nu m-aş mira prea tare să văd că înainte de a te întoarce începe să plouă cu ouă.

Smoke îl găsi pe Wild Water la M&M. Şi urmă o jumătate de oră furtunoasă.

— Trebuie să te previn că am mai strâns vreo câteva ouă, spuse Smoke după ce Wild Water se arătă dispus să vină cu aurul la cabană la ora două să plătească marfa.

— Ai mai mult noroc decât mine când e vorba să faci rost de ouă, recunoscu Wild Water. Şi acum spune-mi şi mie câte ouă ai mai dibuit şi cât aur trebuie să târâi eu la deal?

Smoke îşi consultă carnetul.

— După cum arată situaţia acum, după cifrele lui Shorty, avem trei mii nouă sute şaizeci şi două de ouă! Înmulţit cu

zece…

— Patruzeci de mii de dolari! urlă Wild Water. Ziceai numai de vreo nouă sute de ouă! E jaf! N-am de gând să mă las jefuit!

Smoke scoase contractul la vedere din buzunar şi îi arătă rândul care spunea: „plata în momentul furnizării”.

— Nu se spune nimic de numărul de ouă care vor fi furnizate. Ai fost de acord să dai zece dolari pentru fiecare ou furnizat. Ei bine, noi avem ouăle astea şi un contract rămâne un contract. Wild Water, cinstit îţi mărturisesc că de noul transport de ouă n-am ştiut nimic decât după ce-am vorbit. Şi atunci a trebuit să le cumpărăm şi pe astea ca acţiunea noastră de speculă să nu sară în aer.

Vreme de cinci minute, într-o tăcere apăsătoare, Wild Water se luptă cu sine însuşi şi, în cele din urmă, acceptă fără tragere de inimă.

— Am nimerit-o prost de tot, spuse el înfrânt. Au început să crească ouă peste tot. Şi cu cât isprăvesc mai repede toată tărăşenia asta cu atât mai bine. S-ar putea să vină şi o avalanşă de ouă. Vin la ora două. Dar şi patruzeci de mii de dolari!

— Nu e vorba decât de treizeci şi nouă de mii, şase sute douăzeci, îl corectă Smoke.

— Şi cântăreşte două sute de livre, spumegă Wild Water. Trebuie să le car cu un atelaj de câini.

— O să-ţi împrumutăm noi echipajele noastre de câini ca să cari ouăle, se oferi Smoke.

— Şi unde am să le depozitez? Lasă, nu-i nimic. Vin. Dar nu mai pun gura pe ouă cât trăiesc. M-am săturat de ouă!

La ora unu şi jumătate, făcând câinii să se opintească pe panta abruptă a dealului, Shorty sosi cu ouăle lui Gautereaux.

— Aproape că ne-am dublat, câştigul, îi spuse Shorty lui Smoke, în vreme ce puneau lăzile una peste alta în cabană. M-am ţinut tare la opt dolari şi după ce tipul a bombănit ca un apucat în franceza lui, s-a dat bătut. Aşa că la fiecare ou câştigăm curat câte doi dolari şi-s trei mii! Le-am plătit până la ultimul. Uite chitanţa.

În vreme ce Smoke scotea balanţa pentru praful de aur, pregătindu-se de afaceri, Shorty se dedică socotelilor.

— Astea-s cifrele, anunţă el triumfător. Câştigăm douşpe mii nouă su’ şaptej’ de dolari. Şi nu-i facem nici un rău lui Wild Water. El o câştigă pe domnişoara Arral. Şi, pe deasupra, se mai alege şi cu toate ouăle. Aşa că toată lumea a făcut o afacere. Nu pierde nimeni nimic.

— Chiar şi Gautereaux se alege cu douăzeci şi patru de mii bune, râse Smoke, minus ceea ce-l costă ouăle şi transportul lor. Şi dacă Wild Water speculează şi el ouăle, s-ar putea să se aleagă şi el cu un câştig de pe urma lor.

Shorty, care trăgea cu ochiul, la ora două fix îl văzu pe Wild Water urcând dealul. Când intră în cabană se arătă energic, pus pe afaceri. Îşi scoase haina lungă de urs, o agăţă într-un cui şi se aşeză la masă.

— Piraţilor, scoateţi ouăle la vedere, începu el. Şi din ziua asta, dacă ţineţi la pielea voastră, să nu-mi mai pomeniţi de ouă niciodată.

Au început cu ouăle cumpărate întâi, toţi trei numărând. Când ajunseră la două sute, Wild Water sparse pe neaşteptate un ou de marginea mesei şi-l desfăcu abil cu degetele.

— Ei, stai! obiectă Shorty.

— E oul meu, nu-i aşa? Mârâi Wild Water. Doar plătesc zece dolari pe el, nu-i aşa? Doar n-am să cumpăr legat la ochi. Când scuip zece lovele oul vreau să ştiu şi eu pe ce dau banii.

— Dacă ţie nu-ţi place îl halesc eu! se oferi Shorty cu răutate.

Wild Water se uită la ou, îl mirosi şi clătină din cap.

— Shorty, nu de data asta. Oul e bun. Dă-mi o găleată. Am să-l halesc chiar eu diseară.

Încă de trei ori Wild Water sparse ouă bune, aşa de sondaj şi le puse în găleata de lângă el.

— Sunt cu două mai multe decât ai socotit tu, Shorty, îi spuse el când terminară de numărat. Nouă sute şaizeci şi patru, nu şaizeci şi două.

— Greşeala mea, recunoscu Shorty cu eleganţa. Treacă

de la noi cu bătaie!

— Bănuiesc că-ţi dă mâna acum, acceptă Wild Water mohorât. Să luăm lotul ăsta. Nouă mii şase sute douăzeci. Plătesc pentru ele pe loc. Smoke, scrie chitanţa.

— Dar de ce să nu le numărăm şi pe celelalte, veni Smoke cu ideea. Şi plăteşti numai o dată.

Wild Water clătină din cap.

— Nu prea mă pricep eu la cifrele astea. Câte un lot de ouă pe rând şi nu greşim.

Se duse la haina de blană şi scoase din fiecare buzunar câte un săculeţ de praf de aur, atât de dolofan şi lung încât semăna cu salamul de Bologna. După ce plăti pentru primul lot de ouă, nu mai rămase în săculeţe decât vreo câteva sute de dolari.

Pe masă fu adusă o cutie de săpun şi începu număratul celor trei mii de ouă. După prima sută, Wild Water lovi tare un ou de marginea mesei. Nu se auzi nici o trosnitură. Se auzi doar un zgomot ca şi cum ai fi izbit o sferă de marmoră de masă.

— Îngheţat bocnă! spuse el izbind mai tare.

Ridică oul în sus şi văzură cum coaja se pulverizase în bucăţele minuscule de-a lungul dungii loviturii.

— Ehei, făcu Shorty. 'Neînţeles că e bocnă dacă a fost adus taman de la Patruj' de Mile. Ca să-l spargi e nevoie de o bardă.

— Adu-mi o bardă! spuse Wild Water.

Smoke aduse barda şi Wild Water, cu îndemânarea mâinii şi ochiului unui pădurar, tăie oul exact în două. Pe dinăuntru oul numai bine nu arăta. Smoke simţi o înfiorare rău prevestitoare. Shorty se dovedi mai curajos. Duse una din jumătăţi la nas.

— Miroase bine! spuse el.

— Dar arată rău de tot! susţinu Wild Water. Şi cum să miroase dacă şi mirosul e îngheţat ca şi oul? Stai un minut.

Puse cele două jumătăţi în tigaie şi tigaia pe primul ochi al sobei încinse. Apoi, cei trei bărbaţi, adulmecând cu nările dilatate, se puseră pe aşteptat în tăcere. Încet-încet, prin încăpere începu să se răspândească o duhoare de

neconfundat. Wild Water se abţinu să rostească vreo vorbă, iar Shorty rămase ca trăsnit, în ciuda convingerilor sale.

— Aruncă-l dracului afară! strigă Smoke gâfâind.

— Ce rost are, întrebă Wild Water. Trebuie să le încercăm şi pe celelalte.

— Dar nu în cabana asta! spuse Smoke tuşind, înăbuşindu-şi un acces de greaţă. Despică-le în două şi le verificăm doar uitându-ne la ele. Shorty, aruncă-l afară! Şi lasă uşa deschisă.

Fu deschisă cutie după cutie, luat ou după ou, ales la întâmplare şi tăiat în două şi fiecare purta aceleaşi semne neîndoielnice de descompunere, nelăsând nici o speranţă.

— N-am să-ţi cer să le înghiţi, Shorty, râse Wild Water şi, dacă nu te superi, am s-o şterg de aici cât mai repede. În contract e vorba de ouă bune. Dacă-mi împrumutaţi nişte câini şi o sanie, am să iau ouăle bune cu mine înainte de a se împuţi de la astelalte.

Smoke îl ajută să încarce sania. Shorty rămase la masă şi îşi scoase dinainte cărţile, apucându-se de pasienţe.

— Ei, ia spune cam câtă vreme te-a ţinut specula asta cu ouă? îl luă peste picior Wild Water la plecare pe Smoke.

Acesta nu-i răspunse şi, după ce aruncă o privire tovarăşului său cufundat în pasienţe, se apucă să arunce lăzile de săpun afară pe zăpadă.

— Ei, Shorty, cât ziceai tu că ai dat pe astea trei mii de ouă? îl întrebă Smoke blând pe tovarăşul său.

— Opt dolari bucata. Lasă-mă. Nu-mi mai spune nimic. Eu nu mă pricep la cifre ca tine. Am pierdut şapteşpe mii cu lovitura asta, aşa să spui dacă vine careva cu vreo sanie şi te întreabă. Am făcut socoteala în vreme ce aşteptam să simt cum pute primul ou.

Smoke chibzui o vreme şi apoi din nou rupse tăcerea.

— Shorty, patruzeci de mii de dolari cântăresc în aur două sute de livre. Wild Water a venit şi a împrumutat de la noi câinii şi sania ca să-şi care ouăle. Când a urcat dealul nu venise cu nici o sanie. Cei doi săculeţi din buzunar să tot fi avut vreo douăzeci de livre fiecare. Ne înţelesesem să plătească cu aur gheaţa în momentul livrării. N-a venit

decât cu atât aur cât i-a trebuit ca să plătească ouăle bune. Nici o clipă n-a avut de gând să plătească şi pentru alea trei mii. Ştia că nu erau bune. Ei şi acum să-mi spui tu mie de unde ştia el că nu erau bune? Şi cam ce idee îţi faci tu de toată tărăşenia asta?

Shorty strânse cărţile, le amestecă pentru o nouă partidă, apoi se opri.

— Hmm! Nici una. Şi un ţânc poate răspunde la întrebarea asta. Noi pierdem şapteşpe mii, Wild Water câştigă şapteşpe mii. Ouăle alea ale lui Gautereaux erau de mult ale lui Wild Water. Mai eşti curios să afli şi altceva?

— Da. De ce, în numele raţiunii, înainte de a le plăti n-ai avut curiozitatea să vezi dacă ouăle sunt bune?

— La fel de uşor de răspuns ca şi la prima întrebare. Wild Water a gândit jocul ăsta parşiv la minut. Nu mai aveam timp să cercetez ouăle. Trebuia să-i dai bătaie să ajungi aici la timp pentru a le da cumpărătorului. Acum, Smoke, lasă-mă şi pe mine să arunc şi eu numai o singură întrebare. Cum zici tu că o cheamă pe persoana aia care ţi-a vândut pontul cu specula ouălelor şi ţi l-a vârât în cap?

Shorty pierdu următoarele şaisprezece partide de pasienţă, Smoke îşi făcea de lucru pregătind masa de seară, când colonelul Bowie bătu la uşă şi-i înmână o scrisoare, după care se îndreptă spre cabana lui.

— Te-ai uitat la mutra lui? izbucni Shorty. Se chinuia cumplit ca să-şi păstreze seriozitatea. Râde lumea în gura mare de tine şi de mine, Smoke. N-o să mai îndrăznim să ne arătăm nasul prin Dawson.

Scrisoarea era de la Wild Water şi Smoke o citi cu glas tare:

„Dragă Smoke şi Shorty, vă scriu, cu toate saluturile de rigoare în anotimpul ăsta, pentru a vă invita la masă în seara asta la şandramaua lui Slavovitch. O să fim acolo şi domnişoara Arral şi eu şi Gautereaux. Acum cinci ani eu şi Gautereaux am fost tovarăşi la Circle City. E un om de ispravă şi va fi cavaler de onoare. Şi acum povestea cu ouăle. Au sosit în ţinut cu patru ani în urmă. Erau stricate

când au ajuns aici, erau stricate încă de când au fost expediate din California. Au fost întotdeauna stricate. O iarnă au poposit la Carluk şi alta la Nutlik, iar iarna trecută la Patruj' da Mile, unde au fost vândute contra preţului lor de depozitare. Iar iarna asta, după câte mi se pare, au făcut-o la Dawson. Nu le ţineţi într-o încăpere unde e prea cald. Luciile îmi spune să vă zic că voi cu ea şi cu mine am trezit fără îndoială pe cei din Dawson. Iar eu zic că de băut daţi voi, aşa să ştiţi.

Cu respect, al vostru prieten, W. W."

— Ei, tu ce zici? se interesă Smoke. Acceptăm, bineînţeles, invitaţia nu-i aşa?

— Nu am de spus decât un singur lucru, îi răspunse Shorty. Wild Water nu va rămâne niciodată pe drumuri dacă va ajunge falit. E un bun actor, actor a' dracului de bun. Şi mai am ceva de spus. Socotelile mele-s greşite de la un cap la altul. Wild Water câştigă şapteşpe mii, 'neînţeles, dar câştigă încă şi pe deasupra. I-am făcut cadou toate ouăle bune din Klondike, nouă su' şaij' patru, cu alea două în plus cu bătaie. Şi a fost atât de meschin şi afurisit, parşivul, încât le-a săltat pe alea trei sparte şi le-a pus în găleată. Şi acum nu mai am decât un singur lucru de zis. Eu şi cu tine suntem legal prospectori şi de fapt mineri ai aurului. Dar când vine vorba de finanţe, suntem cei mai nenorociţi ageamii şi fraieri, care se lasă duşi cu preşul de perspectiva de a se îmbogăţi peste noapte. După tărăşenia asta, mie şi ţie nu ne rămâne decât s-o luăm la drum, prin bolovanii munţilor şi prin păduri şi dacă-mi mai pomeneşti o vorbă de ouă vreodată rupem tovărăşia pe loc, în clipa aceea. Ai priceput?

TERENUL DE CONSTRUCŢII TRA-LA-LI.

Smoke şi Shorty, venind din direcţii opuse, se întâlniră la colţul unde se afla crâşma *Elkhorn.* Primul avea pe figură o expresie încântată şi mergea sprinten. Shorty, în schimb, abia îşi târa picioarele nehotărât şi deprimat.

— Încotro? îl stârni Smoke, vesel.

— Al naibii să fiu dacă ştiu! îi răspunse acesta trist. Uite asta aş vrea să aflu şi eu. N-am nici un căpătâi. Am pierdut vreo două ceasuri cu cel mai plicticos joc de licitaţie şi am ieşit în bani, am mai făcut un tur de cribbage cu Skiff Mitchell pe un rând de băutură şi acum jinduiesc atât de tare să găsesc şi eu ceva de făcut că bat străzile în speranţa să asist la o încăierare de câini, o cafteală, orice.

— Am o propunere mult mai deşteaptă, îi spuse Smoke. De asta te şi căutam. Hai cu mine.

— Acum?

— Bineînţeles.

— Încotro?

— Trecem râul de cealaltă parte şi-i facem o vizită lui Dwight Sanderson.

— N-am auzit în viaţa mea de el, îi replică Shorty mohorât. Şi nici n-am auzit să locuiască cineva de cealaltă parte a râului. Şi de ce s-a aciuat tocmai acolo? E nebun?

— Are ceva de vânzare, râse Smoke.

— Câini? O mină de aur? Tutun? Cizme de cauciuc?

La fiecare întrebare, Smoke clătină din cap.

— Hai cu mine şi ai să afli, fiindcă am de gând să cumpăr de la el pentru o speculaţie a mea şi, dacă pofteşti, poţi să vii şi tu cu jumătate.

— Să nu-mi spui că e vorba de ouă! striga Shorty, cu o expresie caraghioasă şi provocatoare de panică.

— Haide, totuşi! îl îndemnă Smoke. Şi, în vreme ce traversăm pe gheaţă, îţi dau voie să ghiceşti din zece

încercări.

Când ajunseră la capătul străzii, porniră să coboare malul înalt şi ajunseră la Yukonul acoperit de gheaţă. La trei sferturi de milă mai departe, exact în faţă, se ridica celălalt mal, foarte abrupt, de sute de picioare înălţime. Spre acest mal abrupt ducea o pârtie sinuoasă, foarte puţin umblată printre aglomerările de sloiuri încălecate în toate chipurile. Shorty se ţinea fără chef pe urmele lui Smoke, făcând diverse presupuneri, ca să treacă timpul mai repede.

— Căprioare? O mină de cupru? Sau o fabrică de cărămizi? Ar fi o idee. Piei de urs sau alt fel de piei? Bilete de loterie? O fermă de cartofi?

— Începi să te apropii, îl încuraja Smoke. Mai mult decât atât.

— Două ferme de cartofi? O fabrică de cireşe? O fermă de muşchi arctic?

— Nu e chiar atât de rău, Shorty. Ai nimerit la nici o mie de mile distanţă.

— O carieră de piatră?

— Eşti la fel de aproape ca şi cu ferma de muşchi şi cea de cartofi.

— Stai aşa. Lasă-mă să mă gândesc. Parcă-mi vine o idee.

Urmară zece minute de tăcere.

— Ei, Smoke, n-am de gând să mă folosesc şi de a zecea şansă. Când parascovenia asta pe care o cumperi aduce a fermă de cartofi sau de muşchi, sau a carieră de piatră, eu mă retrag. Şi nu intru în combinaţie până nu văd şi nu cântăresc despre ce-i vorba. Despre ce-i vorba?

— Ei, ai să vezi şi singur toate cărţile pe masă curând, curând. Te rog să-ţi arunci şi tu ochii în sus. Vezi firul ăla de fum de la cabană? Uite acolo locuieşte Dwight Sanderson. A concesionat un teren de construcţie urbană.

— Şi ce altceva mai are individul?

— Numai atât, râse Smoke. În afară de reumatism. Am auzit că suferă destul de rău din cauza asta.

— Ei! Ia ascultă! făcu Shorty şi, întinzând iute mâna şi apucându-l brusc pe tovarăşul său de umăr, îl făcu să se

oprească. Doar n-ai să-mi spui că ai de gând să cumperi terenul ăsta de construcţie în părăginitura asta de loc?

— Asta a fost cea de-a zecea şansă de a ghici şi ai ghicit. Haide.

— Dar stai o clipă, se rugă Shorty. Uită-te şi tu la locurile astea. Numai maluri abrupte, pante, toate cu susu-n jos. Unde să ridici aici un oraş?

— Ia mai vezi.

— Atunci înseamnă că nu pentru construcţia unui oraş cumperi tu locul, nu-i aşa?

— Dwight Sanderson pentru asta vinde, pentru construcţia unui oraş, îl încurcă Smoke şi mai mult. Haide. Trebuie să urcăm şi panta asta o dată.

Panta era abruptă şi în sus ducea o pârtie îngustă, semănând cu o groaznică scară a lui Iacob. Shorty mormăia şi bombănea când ajungeau la câte o porţiune pieptişă, prăpăstioasă.

— Închipuie-ţi un oraş aici! Păi nu găseşti să dai cu puşca loc neted, nici cât să lipeşti un timbru. Malul e rău, toate pârtiile sunt pe malul celălalt. Uită-te la Dawson. Loc berechet, să-şi mai construiască case încă patruj’ de mii de oameni. Smoke, ascultă, eşti om serios! Ştiu bine. Nu pentru ca să construieşti aici un oraş cumperi tu terenul. Atunci, pentru numele cerului, de ce naiba vrei tu să cumperi terenul ăsta?

— Ca să-l vând şi eu, bineînţeles.

— Dar ceilalţi nu-s la fel de nebuni ca bătrânul Sanderson şi ca tine.

— Poate că nu-l vindem tot pentru acelaşi scop, Shorty. Ei bine, am să cumpăr terenul pentru construcţie, am să-l împart în loturi şi am să-l vând la o groază de oameni zdraveni la minte care locuiesc în Dawson.

— Haha! Toţi cei din Dawson râd şi acum de tine şi de mine pentru povestea cu ouăle. Vrei să-i faci să râdă în continuare?

— Bineînţeles.

— Da-i al naibii de scump râsul ăsta, Smoke. Ţi-am dat o mână de ajutor ca să-i fac să râdă în chestia ouălelor şi

partea mea la isprava asta mă ajunge aproape la nouă mii de dolari.

— În regulă. Nu trebuie să te bagi şi în afacerea asta. Câştigul va fi numai al meu, dar cu toate astea trebuie să mă ajuţi.

— Ah, am să te ajut, ’neînţeles şi n-au decât să râdă mai departe de mine. Dar la afacerea asta nu ies nici măcar cu o uncie. Şi la cât îşi preţuieşte bătrânul Sanderson terenul. Vreo câteva sute?

— La zece mii. Ar trebui să pun mâna pe el cu numai cinci.

— Aş vrea să mă fi făcut popă, pufni Shorty înfuriat.

— La ce bun?

— Aş putea să ţin şi eu o predică, cea mai afurisită şi mai ascultată, pe care ai auzit-o şi tu, adică aceea a nebunului şi a banilor.

— Intră, îl auziră ei pe Dwight Sanderson urlând supărat când îi bătură la uşă şi intrară şi-l găsiră stând pe vine, lângă o vatra de piatră, zdrobind boabe de cafea învelite într-un sac de făină.

— Ce poftiţi? îi întrebă el neprietenos, în vreme ce răsturna cafeaua zdrobită într-un ibric pus pe jar, în faţa vetrei.

— Să discutăm o afacere, îi răspunse Smoke. Ai concesionat aici un teren de construcţie, după câte am înţeles. Cât vrei pe el?

— Zece mii de dolari, răspunse celălalt. Şi acum, după ce v-am spus, n-aveţi decât să vă apucaţi de râs şi s-o ştergeţi. Acolo-i uşa. Drum bun!

— Dar eu n-am chef de râs. Găseam şi alte lucruri mai vesele de făcut dacă voiam, nu neapărat să urc malul acesta al dumitale. Vreau să cumpăr terenul.

— Asta vrei, da? Ei bine, mă bucur să aud şi eu pe unul care vorbeşte ca un om cu scaun la cap.

Se apropie şi se aşeză în faţa musafirilor, punându-şi mâinile pe masă, cu ochii aţintiţi atent spre ibric.

— V-am spus care-i preţul şi nu mi-e ruşine, să vi-l spun

din nou: zece miare. Ori râdeţi, ori cumpăraţi, mie mi-e totuna.

Şi pentru a-şi arăta indiferenţa începu să bată darabana cu dosul mâinii butucănoase în masă şi se uita la ibricul de cafea. O clipă mai târziu începu să fredoneze monoton: „Tralala, tralali, tralala”.

— Domnule Sanderson, ascultă, rupse tăcerea Smoke. Terenul acesta nu face zece miare. Dacă ar fi făcut atât, ar fi făcut tot aşa de simplu şi o sută de mii. Şi dacă nu face o sută de mii şi ştii bine că nu face, atunci nu face nici zece cenţi.

Sanderson bătea mai departe cu mâna în masă şi fredona: „Tralala, tralali, tralala”, până când oala de cafea începu să fiarbă. După ce domoli fiertul cu nişte apă rece dintr-o cană, puse oala pe plita fierbinte şi îşi reluă locul.

— Dar dumneata cât dai? îl întrebă el pe Smoke.

— Cinci mii.

Shorty scoase un geamăt. Urmă altă tăcere în care se auziră doar darabana în masă şi fredonatul: „Tralala, tralali”.

— Nu eşti prost, îl avertiză Sanderson pe Smoke. Spuneai că dacă nu face o sută de mii atunci nu face nici zece cenţi. Şi cu toate astea ai oferit cinci mii. Atunci înseamnă că face o sută de mii.

— Nu-ţi dă nimeni nici douăzeci de cenţi pe el, îi replică Smoke înfierbântat. Nici dacă stai aici până putrezeşti de tot.

— O să-i iau de la tine.

— Nu, n-ai să-i iei.

— Atunci zic şi eu că am să stau aici până am să putrezesc de tot, îi răspunse Sanderson cu aerul că acesta era ultimul cuvânt.

Nici nu-i mai băgă în seamă pe musafirii lui şi se apucă de îndeletnicirile lui culinare de parcă ar fi fost singur. După ce încălzi o oală cu fasole şi nişte biscuiţi uscaţi, aşeză masa pentru o singură persoană şi se apucă de mâncat.

— Nu, mulţumesc, murmură Shorty. Nu mi-e foame nici deloc. Am halit taman înainte de a pleca.

— Hai să vedem actele, spuse în cele din urmă Smoke.

Sanderson bâjbâi pe la căpătâiul patului şi scoase la iveală o legătură de hârtii.

— Totu-i parafat şi în regulă, spuse el. Ăla lung de colo, cu pecetea aia mare, a făcut tot drumul de la Ottawa încoace. Nu şi-a băgat provincia nasul. Guvernantul naţional canadian m-a căpătuit pe mine cu terenul asta de construcţie.

— De când l-ai luat, de doi ani, câte loturi ai vândut? îl încolţi Shorty.

— Nu-i treaba ta, îi replică Sanderson încruntat. Nu există nici o lege care să oprească omul, dacă aşa vrea el, să stea singur pe terenul lui de construcţie.

— Îţi dau cinci mii, repetă Smoke.

Sanderson clătină din cap.

— Nici nu mai ştii care-i mai nebun, se plânse Shorty. Smoke, hai până afară o clipă. Vreau să-ţi şoptesc ceva.

Fără prea mare chef, Smoke cedă rugăminţii tovarăşului său.

— Nu ţi-a trecut niciodată prin căpăţână, începu Shorty, în vreme ce stăteau afară în zăpadă, că exista mile şi mile întregi de mal râpos de ambele părţi ale terenului ăstuia nenorocit care nu aparţin nimănui şi pe care poţi pune mâna numai să te duci să-l înregistrezi şi să-l jalonezi?

— Nu e acelaşi lucru, îi răspunse Smoke.

— Ce nu e acelaşi lucru?

— Te mira că, deşi sunt atâtea şi atâtea mile de mal în jur, eu cumpăr exact terenul ăsta, nu-i aşa?

— Aşa-i, fu de acord Shorty.

— Uite, asta-i chestia, continuă Smoke triumfător. Dacă pe tine te miră, atunci o să se mire şi ceilalţi. Şi când vor începe să se mire o să vină fuga-fuguţa încoace. Tocmai faptul că şi tu te miri îmi dovedeşti că psihologia e corectă. Shorty, ascultă-mă, am să dau o lovitură Dawsonului care să-i facă pe toţi de acolo să le treacă cheful de a mai râde de ouăle alea. Haide înăuntru.

— Aha, făcu Sanderson când intrară din nou. Credeam că nu vă mai văd în viaţa mea.

— Ei şi acum spune care-i ultimul dumitale preţ? îl întrebă Smoke.

— Douj’ de mii.

— Bine, îţi dau zece.

— În regulă, la banii ăştia vând. Asta am vrut de la început. Dar când ieşi cu aurul?

— Mâine la *Northwest Bank.* Dar pentru astea zece mii mai vreau două lucruri. În primul rând, după ce primeşti banii, o iei frumos pe râu la vale, până la Patruj’ de Mile şi nu te mişti de acolo toată iarna.

— Treabă uşoară. Altceva?

— Am să-ţi plătesc de fapt douăzeci şi cinci de mii, dar cincisprezece mi-i dai înapoi.

— S-a făcut.

Sanderson se întoarse spre Shorty.

— Oamenii ziceau că-s nebun când am venit aici şi am concesionat terenuri pentru construcţie, zâmbi el rău. Ei bine, uite sunt un nebun de zece miare, nu-i aşa?

— În Klondike găseşti nebuni câţi vrei, îi replică Shorty şi când îs atât de mulţi, unii mai au şi noroc, nu-i aşa?

A doua zi dimineaţă se făcu transferul legal de proprietate al terenului lui Dwight Sanderson, „care de acum încolo va fi cunoscut sub numele de terenurile Tralali”, introduse Smoke o clauză în document. De asemenea, casierul de la *Northwest Bank* îi cântări lui Smoke douăzeci şi cinci de mii de dolari în aur, în vreme ce o seamă de gură cască urmăriră cântărirea, cantitatea şi pe cel care primea atâta bănet.

Într-o tabără de mineri toată lumea e bănuitoare. Orice gest ciudat al cuiva poate fi o cheie către un tainic teren aurifer, deşi acel gest ciudat poate fi doar o banală expediţie de vânătoare după elani, sau o plimbare după apusul soarelui pentru a urmări aurora boreală. Aşa că atunci când s-a aflat că o figură atât de proeminentă cum era Smoke Bellew a plătit douăzeci şi cinci de mii de dolari bătrânului Dwight Sanderson, Dawsonul a vrut să afle pentru ce i-a plătit atât de mult. Ce putea să aibă Dwight Sanderson, amărâtul care murea de foame pe terenul lui de

construcţie, încât să facă douăzeci şi cinci de mii de dolari? Neavând un răspuns, Dawsonul s-a simţit îndreptăţit să nu-l scape pe Smoke din ochi.

Spre după-amiază, devenise de domeniul banalului că mai multe zeci de oameni îşi pregătiseră boccelele uşoare ca pentru orice expediţie de prospectări şi le puseseră ferit prin crâşmele aflate la îndemână de-a lungul străzii principale. Ori încotro se mişca Smoke, nu era slăbit de numeroşi ochi. Şi, ca o dovadă că era luat în serios, nici unul dintre numeroşii oameni care-l cunoşteau n-au avut îndrăzneala să-l întrebe ceva de afacerea încheiată cu Dwight Sanderson. Dar, pe de altă parte, nimeni nu i-a mai pomenit lui Smoke nici despre ouă. Shorty se afla sub aceeaşi supraveghere şi prietenească atenţie.

— Mă fac să mă simt de parcă aş fi omorât pe careva, sau aş avea vărsat de vânt după felul în care mă urmăresc mereu şi le e teamă să scoată o vorbă, mărturisi Shorty când îl întâlni din întâmplare pe Smoke în faţa crâşmei de la *Elkhorn.* Uită-te la Bill Saltman, colo peste drum, moare de poftă de a se uita aşa în dorul lelii şi nu-şi mai ia ochii de la stradă. Nici n-ai crede că ştie că suntem şi noi doi pe lume. Dar, Smoke, pariu pe paharul ăla de băutură, că dacă noi doi o ştergem iute după colţ, ca şi cum am avea treaba undeva şi apoi ne întoarcem deodată după colţul celalalt, dăm nas în nas cu el, pornit vijelios la drum.

Puseră şotia în aplicare şi, întorcându-se după cel de-al doilea colţ de stradă, se întâlniră cu Saltman care pornise cu paşi mari în urmărirea lor ca pe pârtie.

— Salutare, Bill, îl întâmpină Smoke. Încotro?

— Salutare. Ia, pornisem şi eu să mă plimb, îi răspunse Saltman. Pornisem să mă plimb. Frumoasă vreme, nu-i aşa?

— Ha! rânji Shorty. Dacă asta numeşti tu plimbare, atunci cum trebuie să arăţi când mergi cu nădejde?

În seara aia, când Shorty dădu de mâncare câinilor, simţi că din întunericul care-l înconjura, o duzină de perechi de ochi sa aţintiseră asupra lui. Şi când mai apoi priponi câinii la ţăruş, în loc să-i lase liberi să bântuie noaptea, fu sigur că mai dăduse un brânci nervozităţii Dawsonului.

Conform programului, Smoke îşi luă cina în târg şi apoi se apucă să se distreze. Oriunde îşi făcea apariţia, devenea centrul interesului şi făcu într-adins turul tuturor localurilor. Îndată după intrarea lui într-o crâşma, încăperea se umplea, ca să se golească imediat după plecarea lui. Dacă cumpăra o mână de jetoane la o masă adormită de ruletă, în cinci minute o duzină de jucători se arătau în jurul lui. Într-un fel se răzbună şi pe Luciile Arral, ridicându-se şi ieşind iute din clădirea operei exact în clipa când trebuia să apară ea şi să cânte cel mai popular dintre cântecele ei. În trei minute, două treimi dintre spectatori dispăruseră pe urmele lui.

La ora unu dimineaţa, o porni pe Strada Mare, neobişnuit de animată şi o apucă, după colţ, spre drumul care ducea la cabana lui de pe colină. Şi când se opri puţin pe pantă, putea auzi în urma lui scârţâitul unor mocasini în zăpadă.

Timp de un ceas încheiat, cabana rămase în întuneric, apoi aprinse o lumânare şi după un timp, cam cât i-ar trebui unui om să se îmbrace, el şi Shorty deschiseră uşa şi începură să înhame câinii. Când lumina din cabană se răsfrânse asupra lor, scoţând la iveală îndeletnicirea lor de moment, se auzi din apropiere un fluierat uşor. Fluieratul se repetă în josul colinei.

— Ascultă! chicoti Smoke. Au pus oameni să ne supravegheze şi acum îşi transmit semnalul din om în om până în oraş. Pariu că taman în clipa asta patruzeci de indivizi se rostogolesc jos din pat şi se aruncă în nădragi.

— Spune tu dacă nu sunt oamenii nebuni! râse şi Shorty. Ei, Smoke, la pungăşii adevărate nu se pricep nici cât la o ceapă degerată. Un boşorog din ăsta, care e în stare să-şi rupă umerii muncind, e un… moşneag şi nimic mai mult. Lumea geme şi dă pe delături de câţi nebuni mai există şi care se chinuie sărmanii să se despartă de aurul agonisit. Acum înainte de a porni la vale, vreau să-ţi aduc la cunoştinţă, dacă mai eşti de acord, că vin şi eu cu jumătate la afacerea asta.

Sania fu încărcată uşor, numai cu cele necesare dormitului şi gătitului. Discret, de sub un sac cu alimente

ieşea capătul unui colac de cablu, în vreme ce pe fundul saniei zăcea, doar pe jumătate ascunsă, o rangă, lângă legăturile baloturilor. Shorty mângâie cablul în trecere, foarte drăgăstos cu mănuşa şi atinse pentru ultima oară, sentimental, ranga.

— Ehei, dacă vedeam eu chestiile astea pe o sanie, într-o noapte întunecată ca asta, mi-ar fi dat de gândit.

Conduseră câinii la vale cu grijă să nu facă nici un zgomot şi, când ieşiră la întinsură, îndreptară sania spre nord, de-a lungul Străzii Mari, către joagăr şi apoi exact în partea opusă zonei comerciale a localităţii, unde se mişcară cu şi mai mare fereală. Nu întâlniseră pe nimeni, dar când îşi schimbară direcţia, din bezna din spate se auzi un fluierat. Apoi merseră iute, trecând de spital şi de joagăr vreun sfert de milă. De acolo făcură stânga împrejur şi se întoarseră exact pe urmele lăsate mai înainte, dar abia apucară să facă vreo sută de paşi când fură gata-gata să dea nas în nas cu cinci bărbaţi care goneau în pasul de alergare al unui echipaj de câini. Toţi erau uşor cocoşaţi sub greutatea echipamentului de prospectare. Unul dintre ei opri câinele înaintaş al lui Smoke, iar ceilalţi se strânseră ciotcă în jur.

— N-aţi văzut o sanie mergând în direcţia cealaltă? fură întrebaţi.

— Nţţ! Le răspunse Smoke. Bill, tu eşti?

— Ei, fir-ar să fie! exclamă Bill Saltman sincer uimit. Uite-l pe Smoke.

— Ce naiba căutaţi la ora asta de noapte? îl întrebă Smoke. Aţi ieşit la plimbare?

Înainte ca Bill Saltman să apuce să-i răspundă, încă doi bărbaţi veniră în fugă şi se adăugară grupului. Iar după aceştia apărură şi alţii, în vreme ce scârţâitul mocasinilor în zăpadă anunţa sosirea iminentă a altora.

— Ei, prieteni, voi care mai sunteţi? întrebă Smoke. Încotro e expediţia?

Saltman, aprinzându-şi pipa, de care nici nu era în stare să se bucure, fiindcă gâfâia încă după fuga de mai înainte, nu-i răspunse. Şmecheria cu chibritul aprins era prea elementară ca să nu fie iute pricepută: să se vadă sania. Şi Smoke urmări cum toate privirile se fixară pe colacul de cablu şi rangă. Apoi chibritul se stinse.

— Am auzit şi noi un zvon, asta-i tot, doar un zvon! murmură Saltman, cu o stângace încercare de a evita adevărul.

— Dar trebuie să ne faceţi părtaşi şi pe mine şi pe Shorty la chestia asta, îl stârni Smoke.

Unul din spate nechează în bătaie de joc.

— Încotro aţi pornit-o voi, îl întrebă Saltman.

— Dar ce sunteţi voi? îi replică Smoke. Comitet de siguranţă?

— Doar nişte oameni interesaţi şi ei, nişte oameni interesaţi şi ei, îi apuse Saltman.

— Şi puteţi pune pariu pe fericirea voastră că suntem interesaţi! se auzi din întuneric o altă voce.

— Ei, interveni Shorty, mă întreb care dintre noi se simt mai caraghioşi!

Toţi slobozică un râs nervos.

— Shorty, haidem s-o pornim la drum, spuse Smoke, îndemnând câinii.

Mulţimea se înşiră în spatele lor şi-i urmă.

— El, nu cumva aţi luat-o greşit? îi repezi Shorty. Când ne-am întâlnit o porniserăţi în cealaltă parte şi acum v-aţi

întors din drum în direcţia opusa. Aşa nu ajungeţi nicăieri. Va-ţi pierdut coada?

— Du-te dracului! îl gratulă Saltman. Ne ducem şi ne întoarcem, fir-ar să fie, după cum ne e cheful. Şi n-avem nici o coadă.

Şi sania porni mai departe pe Strada Mare, cu Smoke înaintea câinilor şi Shorty la prăjină, escortaţi de vreo treizeci de oameni, fiecare în spinare cu echipamentul de prospectare. Se făcuse ora trei dimineaţa şi toţi chefliii văzură procesiunea şi putură să povestească a doua zi în tot Dawsonul. După jumătate de oră, urcau colina, deshămară câinii la uşa cabanei, vreme în care cei şaizeci de prospectori aşteptară mohorâţi.

— Noapte bună, prieteni! le strigă Smoke când închise uşa.

În cinci minute lumânarea se stinse, dar nu trecu o jumătate de oră şi Smoke şi Shorty se strecurară furiş afară, fără nici o lumină şi începură să înhame câinii.

— Salutare, Smoke! glăsui Saltman apropiindu-se de ei destul de mult ca să-i ghicească silueta întunecată.

— Nu ne putem descotorosi de tine, Bil, după câte văd! îi replică Smoke înveselit. Unde ţi-s prietenii?

— S-au dus să tragă şi ei o duşcă. M-au lăsat pe mine să nu vă scap din ochi şi nu vă scap. Smoke, dincotro bate vântul? De noi nu scapi, aşa că mai bine ne dezvălui şi nouă secretul. Suntem prieteni cu toţii. Doar ştii bine.

— Vine vremea când le spui totul unor prieteni, evită Smoke să-i răspundă la întrebare şi o vreme când nu le poţi spune nimic. Bill, de data asta nu vă putem spune. Mai bine du-te şi te culcă. Noapte bună.

— Nici o noapte bună în noaptea asta, Smoke. Nu ne cunoşti. Suntem ca scaiul.

Smoke oftă din rărunchi.

— Ei bine, Bill, dacă aşa vrei tu să fie, atunci aşa să fie. Shorty, haide, n-are rost să ne mai aiurim încoace şi-ncolo.

Când sania o luă din loc, Saltman fluieră ascuţit şi o porni după ei. Din josul colinei, de pe întinsura, se auziră alte fluierături drept semn că sistemul de alarmă funcţiona.

Shorty era la prăjină, iar Smoke şi Saltman mergeau umăr la umăr.

— Ascultă, Bill, începu Smoke. Îţi fac o propunere. Nu vrei să intri şi tu în combinaţie, dar singur?

Saltman nici nu ezită.

— Şi să-i las pe ceilalţi baltă? Nu, domnule. Intrăm cu toţii.

— Atunci tu să fii şi primul! exclamă Smoke, aruncându-se asupra celuilalt, imobilizându-l şi împingându-l în zăpada adâncă de lângă pârtie.

Shorty urlă la câini şi o zbughi cu sania spre sud, pe pârtia care ducea către cabanele răzleţe de pe pantele de la marginea Dawsonului. Încleştaţi, Smoke şi Saltman se prăbuşiră în zăpadă. Smoke se socotea într-o formă perfectă, dar Saltman îl depăşea cu cincizeci de livre de muşchi, zdraveni, antrenaţi pe pârtie şi de numeroase ori îl dovedi. Iarăşi şi iarăşi îl puse pe Smoke pe spate în zăpadă, unde Smoke rămânea liniştit şi-şi trăgea sufletul, dar de fiecare dată când Saltman încerca să se descotorosească de el şi să plece, Smoke întindea iute o mână îl apuca şi începea din nou încleştarea.

— Eşti tare şi tu, îi spuse Saltman, gâfâind după vreo zece minute, în timp ce stătea călare pe pieptul lui Smoke, dar de fiecare dată te pun jos.

— Dar de fiecare dată te ţin şi eu pe loc, îi răspunse Smoke gâfâind şi el. Uite de asta sunt eu aici, să nu te las să pleci. Şi în vremea asta încotro crezi tu că aleargă Shorty?

Saltman făcu un efort disperat să se descotorosească de celălalt şi aproape că reuşi, numai că Smoke îl apucă de o gleznă şi-l făcu să se prăbuşească în zăpadă cât era de lung. De la poalele colinei se auziră fluierături alarmate. Saltman se ridică în capul oaselor şi şuieră din răsputeri drept răspuns, dar Smoke îl înşfacă, îl făcu să se răsucească apoi cu faţa în sus şi se aşeză călare pe pieptul lui, cu genunchii pe bicepşii lui Saltman şi mâinile înfipte în umerii lui, ţintuindu-l în poziţia asta. Şi aşa i-au găsit ceilalţi prospectori. Smoke râse şi se ridică.

— Ei, noapte bună, prieteni, le spuse el şi porni la vale, urmat de şaizeci de mineri înfuriaţi, hotărâţi şi supăraţi.

Smoke o luă spre nord, pe lângă joagăr şi spital şi o apucă pe pârtia de pe râu, pe lângă malurile înalte şi râpoase de lângă muntele Moosehide. După ce dădu ocol satului de indieni, o ţinu mai departe către gura de vărsare a pârâului Moose, apoi se întoarse şi-i înfruntă pe urmăritori.

— M-am săturat de mutrele voastre, le spuse el cu un mârâit destul de convingător.

— Sper că noi nu te-am silit în nici un fel, murmură Saltman politicos.

— Nu, nicidecum! se prefăcu el a mârâi şi mai convingător, în vreme ce trecea printre ei luând-o înapoi către Dawson.

De două ori încercă să traverseze haosul de gheţuri al râului, pe unde nu era nici urmă de pârtie, dar fu urmat fără şovăire, aşa că de fiecare dată renunţă şi se întoarse spre ţărmul pe care se afla Dawsonul, îşi târî picioarele drept spre Strada Mare, traversă gheaţa pârâului Klondike, spre Klondike City şi din nou se întoarse la Dawson. La ora opt, pe când începeau să se arate zorile, îşi conduse ceata de oameni trudiţi la restaurantul lui Slavovitch, unde mesele erau foarte căutate pentru micul dejun.

— Noapte bună, prieteni, le spuse el în timp ce-şi plătea masa.

Şi din nou le ură noapte bună când începu s-o ia la deal pe colină.

Nu se mai ţinură după el acum când la lumina zilei se vedea totul, mulţumindu-se să-l urmărească din ochi până când ajunse la cabană. Două zile încheiate Smoke lâncezi prin oraş sub o permanentă supraveghere. Shorty, cu sania şi câinii dispăruse. Nici călătorii care veneau sau se duceau pe Yukon, nici cei dinspre Bonanza, Eldorado sau Klondike nu-l zăriseră. Nu rămânea decât Smoke care, mai curând sau mai târziu, cu siguranţă că va încerca să-şi întâlnească tovarăşul dispărut, aşa că atenţia tuturor era concentrată asupra lui. În cea de-a doua noapte nu părăsi cabana, ci

stinse lumina la nouă şi puse ceasul să sune la două noaptea. Cei de veghe afară auziră ceasul sunând, aşa că atunci când ieşi din cabană jumătate de oră mai târziu, găsi aşteptându-l o ceată întreagă şi nu de şaizeci, ci de trei sute de oameni. Scena era luminată de flăcările aurorei boreale şi astfel escortat de mulţime, se îndreptă spre oraş şi intră la *Elkhorn.* Localul deveni îndată neîncăpător pentru mulţimea nerăbdătoare şi enervată care începu să ceară de băut şi nu-l slăbi din ochi vreme de patru ceasuri pe Smoke care jucă cribbage cu vechiul său prieten Breck. Îndată după ora şase dimineaţa, Smoke se ridică cu o expresie de ură şi supărare pe faţă şi, fără să vadă pe nimeni, fără să recunoască pe nimeni, părăsi crâşma Elkhorn şi o luă pe Strada Mare, urmat de trei sute de indivizi, într-o desăvârşită dezordine, care lălăiau „Un picior la paie! Un picior la fin! Hei, Hei!”

— Noapte bună, prieteni, le spuse Smoke morocănos, pe malul Yukonului, de unde pârtia de iarnă o pornea la vale. Am de gând să iau şi eu micul dejun şi apoi mă duc să mă culc.

Cei trei sute strigară într-un glas că erau alături de el şi-l urmară peste râul îngheţat pe poteca ce ducea drept spre Tra-la-li. La şapte dimineaţa era în fruntea cohortei de prospectori pe pârtia sinuoasă de pe panta ce urca la cabana lui Dwight Sanderson. Prin ochiul de geam acoperit cu pergament, se vedea o lumină, iar o şuviţă de fum urca din horn. Shorty deschise larg uşa.

— Poftim înăuntru, Smoke, îl întâmpină el. Micul dejun e gata. Toţi ăştia sunt prietenii tăi?

Smoke se întoarse din prag.

— Ei, bine, noapte bună, prieteni. Sper că v-a priit plimbarea.

— Smoke, stai o clipă, strigă Bill Saltman, cu o voce care-i trăda dezamăgirea. Vreau să stau de vorbă cu tine o clipă.

— Hai, scuipă ce ai în guşă! îi replică Smoke vesel.

— De ce i-ai dat tu bătrânului Sanderson doujcinci de mii? Nu vrei să ne răspunzi şi nouă?

— Bill, mă cam chinui, îi spuse Smoke. Am venit aici ca

să am şi eu o casă la ţară, ca să zic aşa şi uite apari tu şi banda asta şi începeţi să-mi luaţi un interogatoriu, când eu caut linişte, pace şi un mic dejun. La ce serveşte o reşedinţă la ţară dacă nu ca să ai linişte şi pace?

— Da' nu mi-ai răspuns la întrebare! insistă Saltman cu o logică încăpăţânată.

— Şi nici n-am să-ţi răspund, Bill. E numai treaba mea şi a lui Dwight Sanderson. Mai ai vreo întrebare?

— Atunci ce ai nevoie de ranga aia şi de cablul de oţel pe care le puseseşi în seara aia pe sanie?

— Bill, nici asta nu-i treaba ta şi n-ai de ce să-ţi bagi nasul tău afurisit nici aici. Deşi dacă Shorty aici de faţa are chef să-ţi spună despre ce e vorba nu are decât.

— 'Neînţeles! strigă Shorty, băgându-se iute între ei. Deschise gura, apoi şovăi şi, în cele din urmă, se întoarse spre tovarăşul său.

— Smoke, uite, sincer, numai aşa între noi doi, eu cred că asta nu-i treaba lor, fir-ar să fie. Haide înăuntru. Cred că de acum cafeaua aia a fiert de s-a omorât.

Uşa se închise în urma lor şi cei trei sute de oameni se risipiră în grupuri amărâte, bombănind.

— Ei, Saltman, îi spuse unul. Eu credeam că tu o să ne scoţi la un liman.

— Pariu pe viaţa ta că nu, îi răspunse Saltman muşcător. Am spus că Smoke o să ne scoată pe toţi.

— Şi aici e marea afacere?

— Ştii tot atât de mult ca şi mine şi cu toţi ştim că Smoke a mirosit el ceva pe undeva. Altfel la ce bun să fi plătit el doujcinci de mii lui Sanderson? Doar nu pe terenul ăsta păduchios de construcţie!

Un cor întreg confirmă judecata lui Saltman.

— Ei şi acum ce facem? strigă altul amărât.

— Eu unul mă duc şi eu să iau micul dejun, îi anunţă vesel Wild Water Charley. Bill, de data asta ne-ai dus drept într-o fundătură.

— Ascultă la mine, nu-i adevărat, obiectă Saltman. Smoke ne-a dus aici. Şi chiar dacă ar fi aşa, cum rămâne cu cele doujcinci de miare?

La ora opt jumătate, când se lumină de-a binelea de ziuă, Shorty deschise cu băgare de seamă uşa şi aruncă o privire afară.

— La naiba! exclamă el. Au şters-o cu toţii la Dawson. Credeam că aici au să-şi facă tabăra.

— Nu te teme. O să se strecoare ei frumuşel înapoi, îl asigură Smoke. Dacă nu cumva mă înşel, ai să vezi că înainte de a termina noi, jumătate din Dawson o să fie aici. Ei şi acum fuga înăuntru şi dă-mi o mână de ajutor. Avem treabă!

— Of! Pentru numele lui Dumnezeu, lasă-mă să-mi trag sufletul, se plânse Shorty când, după o oră, privi rezultatul trudei lor – un cabestan – în colţul cabanei cu o funie continuă care trecea peste doi buşteni ce se roteau. Smoke învârti cabestanul cu minimum de efort, funia lunecă, buştenii scârţâiră.

— Shorty, tu du-te afară şi să-mi spui şi mie după sunet cam ce crezi că se petrece aici.

Shorty trase cu urechea lângă uşa închisă, auzi exact sunetele pe care le scoate un cabestan ridicând o greutate şi se surprinse cum, fără să vrea, încerca să aprecieze adâncimea puţului din care era scoasă încărcătura aceea afară. Apoi auzi scârţâitul iute al cabestanului care coboară şi bufnitura înfundată a hârdăului ce se opreşte brusc în fundul puţului. Deschise iute larg uşa luminat la faţă.

— Ei acum te-am înţeles! strigă el. Aproape că şi pe mine m-ai păcălit. Ce mai urmează?

A urmat chinul de a târî în cabană vreo douăsprezece sănii încărcate cu bolovani. Şi după ce isprăviră de muncit din greu toată ziua aceea avură parte de alte vreo câteva zile la fel mai apoi.

— În seara asta dai o fugă cu câinii până la Dawson, îl instrui Smoke, după ce terminară cina. Lasă câinii la Breck. O să aibă el grijă de ei. Pe tine o să te urmărească toţi să vadă ce faci, aşa că trimite-l pe Breck la Compania A. C. Şi cumpără toată pulberea pe care o găseşti, nu au în stoc decât vreo câteva sute de livre şi tot Breck să comande, vreo jumătate de duzină de burghie tari, de piatră, la fierar.

Breck e priceput în mineritul cuarţului şi o să-i explice el în mare fierarului cam ce vrea. Şi apoi fă-i lui Breck o descriere a acestui teren ca să-l poată înregistra mâine la biroul împuternicitului aurului. Şi, în cele din urmă, la ora zece punct, să fii pe Strada Mare şi să tragi cu urechea. Fii atent, nu vreau să bubuie prea tare. Cei din Dawson doar să audă exploziile, doar cât să le audă. Am să provoc trei explozii, cu diferite cantităţi de exploziv şi tu să bagi de seamă care e cea mai nimerită pentru ce ne trebuie nouă.

În seara aceea, la ora zece, pe când se preumbla pe Strada Mare, Shorty fu conştient că era urmărit cu curiozitate şi, încordându-şi auzul, distinse o explozie slabă, îndepărtată. Treizeci de secunde mai târziu, se auzi a doua, destul de puternică pentru a atrage atenţia şi altora de pe stradă. Şi apoi veni a treia, atât de puternică încât zăngăniră geamurile şi-i făcu pe oameni să iasă în stradă.

— I-ai zgâlţâit frumuşel, îi comunică o oră mai târziu Shorty cu sufletul la gură când ajunse la cabana de la Tra-la-li.

Îi strânse mâna lui Smoke.

— Să-i fi văzut! Ai dat vreodată cu piciorul într-un muşuroi de furnici? Uite aşa arată Dawsonul. Când mi-am luat încărcătura şi am pornit încoace, Strada Mare gemea de lume şi bâzâia ca un stup. Mâine nici nu se mai vede Tra-la-li de atâta lume. Şi dacă nu sunt unii care chiar acum se strecoară furiş încoace, înseamnă că habar n-am de lumea asta. Asta-i tot.

Smoke zâmbi, se apropie de falsul cabestan şi-l roti de câteva ori ca să scârţâie. Shorty scoase o mână de muşchi dintre nişte buşteni ca să lase câteva găuri prin care să tragă cu ochiul afară în toate părţile, apoi stinse lumânarea.

— Acum, şopti el după vreo jumătate de oră.

Smoke învârti încet cabestanul, se opri după câteva minute, luă un hârdău din tablă galvanizată plin cu pământ îl făcură să sune ca şi cum s-ar freca, s-ar zgâria, ar scrâşni şi-l izbi de grămada de bolovani căraţi în cabană. Apoi îşi aprinse o ţigară, ferind lumina chibritului în pumni.

— Sunt trei! şopti Shorty. Şi să-i vezi! Ei, când făceai

zgomot cu hârdăul ăia aproape că tremurau. Uite unul la fereastră, încearcă să tragă cu ochiul înăuntru.

Smoke trase din ţigară şi la lumina ei se uită la ceas.

— Trebuie să lucrăm cu regularitate, îi suflă el celuilalt. O să ridicăm un hârdău la fiecare sfert de oră. Iar între timp…

Luă o daltă învelită de trei ori în pânza de sac şi izbi cu ea în piatră.

— Minunat, minunat, gemu Shorty încântat.

Părăsi gaura de unde pândea şi veni lângă Smoke fără să facă cel mai mic zgomot.

— Şi-au apropiat toţi trei capetele şi mai-mai că-i vedeam cum sporovăiau.

Şi din clipa aceea până la patru dimineaţa, la fiecare cincisprezece minute, se auzi ca şi cum ar fi fost ridicat un hârdău cu cabestanul care scârţâia şi se învârtea în gol, fără să ridice de fapt nimic. Apoi musafirii se îndepărtară, iar Smoke şi Shorty se culcară şi ei. Când se lumină de ziuă, Shorty cercetă urmele de mocasini.

— Unul dintre ei era Bill Saltman, trase el concluzia. Uită-te şi tu ce namile de mocasini.

Smoke îşi aruncă ochii spre râu.

— Fii pregătit, o să avem musafiri. Uite doi care trec pe gheaţă chiar acum.

— Aşteaptă până când Breck o să înregistreze loturile acelea la ora nouă. O să fie atunci două mii care o să traverseze gheaţa râului.

— Şi fiecare amărât care a avut şi el o mamă o să aiureze numai „filonul mamă, filonul mamă”! râse Smoke. „În fine, a fost descoperit izvorul nisipurilor aurifere din Klondike!”

Shorty, care se căţărase în vârful unui umăr abrupt de piatră, se uită cu un ochi de cunoscător la porţiunea pe care o lucraseră.

— ’Neînţeles că arată ca o fisură adevărată de filon, spuse el. Un expert aproape că ar putea să traseze linia filonului sub zăpadă. O să-i prostească pe toţi. Faleza acoperă capătul filonului. Vezi aflorimentele? Pare că-s adevărate şi astea, numai că nu-s.

După ce traversară râul şi urcară pârtia în zig-zag pe panta malului, cei doi oameni se treziră dinaintea unei cabane cu uşa închisă. Bill Saltman, aflat în frunte, se apropie fără zgomot de uşă, trase cu urechea, apoi îi făcu semn lui Wild Water Charley să se apropie şi el. Dinăuntru se auzea scârţâitul şi geamătul cabestanului ridicând o povară grea. Aşteptară să audă cum se opreşte sus, apoi cum coboară şi izbitura hârdăului de stâncă. În ceasul care urmă de patru ori auziră acelaşi lucru. Apoi Wild Water ciocăni la uşă. Dinăuntru se auziră zgomote precaute, apoi se lăsă tăcere, apoi din nou aceleaşi zgomote precaute şi, după cinci minute, gâfâind, Smoke doar crăpă uşa de un deget, cât să se zgâiască afară. Pe faţa lui şi pe cămaşă, cei doi văzură doar pulbere de piatră. Îi salută cu suspectă bunăvoinţă.

— Aşteptaţi o clipă, adăugă el şi vin îndată.

După ce-şi puse mănuşile, se strecură pe uşă şi-i întâmpină pe cei doi musafiri afară, în zăpadă. Ochiul ager al acestora băgă de seamă că pe umeri cămaşa îi era decolorată şi plină de praf, iar la genunchi salopeta purta urme de noroi şters în grabă, nu suficient de bine ca să nu se vadă.

— Cam devreme pentru o vizită, spuse el. Ce v-a făcut să treceţi râul? Aţi pornit la vânătoare?

— Smoke, te-am dibuit, spuse Wild Water confidenţial. Şi ar fi bine să ieşi şi tu. Ai dat de ceva aici.

— Dacă ai pornit în căutare de ouă… începu Smoke.

— Ei, las-o baltă. Ne-am gândit să vorbim serios.

— Vrei să spui că doreşti să cumperi loturi de construcţie? îi aruncă iute Smoke. Sunt câteva loturi de construit nemaipomenite. Dar ştii, deocamdată nu vindem, încă n-am reuşit să facem deocamdată planul oraşului: Arată-te săptămână viitoare, Wild Water şi dacă te interesează liniştea şi pacea am să-ţi arăt o poziţie minunată, dacă te apucă cheful să-ţi duci zilele aici. Săptămâna viitoare, negreşit, planul va fi făcut. La revedere. Îmi pare rău că nu vă pot invita înăuntru, dar Shorty… doar îl ştii cum e! Cam ciudat. Zice întruna că a

venit aici să afle liniştea şi pacea şi acum doarme. Nu l-aş scula acum nici pentru o lume.

În vreme ce le vorbea, Smoke le strânse mâna cu căldură, luându-şi la revedere. Când se trase îndărăt, intrând în cabană, încă tot le mai vorbea şi le strângea mâna. Cei doi se uitară unul la celălalt şi dădură din cap cu înţeles.

— Ai văzut nădragii lui la genunchi? şopti răguşit Saltman.

— Bineînţeles. Şi la umeri. S-a târât şi s-a spetit în puţ.

În vreme ce spunea asta, Wild Water rătăcea cu privirea prin vâlceaua acoperită de zăpadă până când ochii i se opriră deodată la ceva care-l făcu să fluiere.

— Ia aruncă-ţi şi tu ochii într-acolo, Bill. Vezi unde-ţi arăt? Să nu zici că nu-i o galerie de prospectare! Şi ia mai uită-te şi într-o parte şi în cealaltă. Vezi unde au bătătorit şmecherii zăpada? Dacă ăsta nu-i stratul de margine al filonului, atunci înseamnă că nu mai ştiu ce-i strat de margine. E o fisură pe vână.

— Şi mai uită-te şi cât de mare-i! strigă Saltman. Pariu că au dat ei de ceva aici nu glumă!

— Şi aruncă-ţi ochii şi dincolo… uite faleza ieşind în afară şi apoi intrând înăuntru. Toată panta-i în gura filonului.

— Şi acum uită-te şi pe gheaţă, pe pârtie, îi arătă Saltman. Pare că tot Dawsonul a pornit-o încoace.

Wild Water se uită numai odată şi văzu că pârtia era neagră de oameni, până departe, spre malul Dawsonului, pe care cobora la vale un şir neîntrerupt de oameni.

— Ei, am să mă duc să mă uit şi eu mai de aproape la puţul acela de prospectare înainte de a ajunge şi ceilalţi aici, spuse el şi se întoarse şi o luă iute pe făgaş în sus. Dar uşa cabanei se deschise şi cei doi proprietari ieşiră afară.

— Hei! strigă Smoke. Încotro?

— Să-mi asigur şi eu un lot! îi strigă Wild Water. Uită-te spre râu. Tot Dawsonul dă năvală încoace să cumpere un lot şi avem de gând să le-o luăm înainte ca să putem alege. Aşa-i, Bill, am dreptate?

— Negreşit, fu de acord şi Saltman. Arată ca un cartier

periferic nemaipomenit şi pariu că o să fie al naibii de populat.

— Ei, în partea aia, încotro ai luat-o, nu avem de gând să vindem, îi atrase atenţia Smoke. Loturile de vânzare sunt mai la dreapta şi mai înapoi, spre marginea falezei. Partea asta de la râu, peste înălţime, e rezervată. Aşa că fă bine şi întoarce-te.

— Dar la locul acesta am ajuns şi pe acesta l-am ales! obiectă Saltman.

— Nu e cu putinţă, ascultă ce-ţi spun! îi replică Smoke tăios.

— Atunci, spune, ai vreo obiecţie să ne plimbăm şi noi pe aici? insistă Saltman.

— Bineînţeles. Plimbatul ăsta al vostru începe să devină plicticos. Haide, ieşi odată de acolo.

— Cred că totuşi am să mă mai preumblu pe aici, îi răspunse Saltman îndărătnic. Haide, vino, Wild Water.

— Vă previn că în cazul acesta încălcaţi o proprietate particulară! îi avertiză Smoke.

— Nicidecum, doar ne preumblăm, îi replică Saltman înveselit, întorcându-i spatele şi pornind mai departe.

— Hei! Bill, nu mai fă nici un pas înainte, sau te găuresc! Tună Shorty, scoţând la iveală două revolvere colt de patruzeci şi patru. Mai înaintează tu un singur pas şi al naibii să fiu dacă nu fac în hoitul tău frumos unsprezece găuri. Ai priceput?

Saltman se opri uluit.

— Îmi calcă pe nervi, îi şopti Shorty lui Smoke. Dar dacă mai face un pas sunt la mare ananghie. De tras nu pot trage. Ce naiba să fac?

— Ascultă, Shorty, fii om cu scaun la cap! se rugă de el Saltman.

— Vino tu frumuşel încoace şi o să stăm de vorbă ca nişte oameni cu scaun la cap, îi replică Shorty.

Şi când cei din capul coloanei de prospectori urcară pârtia în zig-zag a falezei şi se apropiară, ei încă parlamentau ca nişte oameni cu scaun la cap.

— Nu poţi socoti încălcare de proprietate când un om se

află pe un teren de construcţie, alegându-şi un lot pe care să-l cumpere, argumenta Wild Water.

Dar Shorty îi obiectă:

— Dar pe un teren de construcţie există şi loturi care constituie proprietate privată, iar terenurile acelea sunt proprietate privată, asta-i tot. Şi din nou îţi spun că nu sunt de vânzare.

— Da' acum trebuie să ne gândim ce facem dacă dau buzna, îi spuse în şoaptă Smoke lui Shorty. Dacă nu reuşim să-i ţinem în mână...

— Înseamnă că eşti al naibii de sigur de tine dacă socoţi că ai să-i poţi ţine în frâu, îi replică Shorty tot în şoaptă. De-acum sunt vreo două mii şi tot vin alţii din urmă. Acuş o să treacă hotarul.

Hotarul trecea de-a lungul marginii văii din apropiere şi Shorty o delimită oprindu-i pe primii sosiţi care ajunseseră să dea buzna până acolo. În mulţimea care se strânsese erau şi vreo şase oameni din poliţia teritoriului de nord vest şi un locotenent. Smoke vorbi în şoaptă cu acesta din urmă.

— Din Dawson tot curg încoace alţi şi alţi oameni, spunea el şi în curând au să fie cinci mii. Pericolul va începe când o să se apuce să se bată pentru loturi. Şi când te gândeşti că nu-s decât cinci loturi, asta înseamnă o mie de oameni la un singur lot şi patru din cinci mii o să încerce să apuce lotul cel mai apropiat deşi şi acesta va fi ocupat. Nu se poate. Şi dacă se dezlănţuie balamucul, o să avem aici mai mulţi morţi decât în întreaga istorie a Alaskăi. Şi, pe deasupra, aceste cinci loturi au şi fost înregistrate în dimineaţa asta şi nu pot fi încălcate. Pe scurt, nu trebuie să-i lăsăm pe oameni să se încaiere pentru loturi.

— Adevărat! spuse şi locotenentul. Am să-mi strâng oamenii şi am să-i postez aici. Nu avem nevoie de balamuc aici şi n-o să avem. Dar ar fi bine să te duci să vorbeşti oamenilor.

— Oameni buni, trebuie să fie o greşeală la mijloc, începu Smoke să le vorbească cât îl ţineau plămânii. Încă nu suntem pregătiţi să începem vânzarea loturilor. Încă n-au fost trasate străzile. Dar săptămâna următoare începem

marea vânzare.

Fu întrerupt de o izbucnire de nerăbdare şi indignare.

— N-avem nevoie de terenuri de construcţie, strigă din răsputeri un tânăr miner. Ce e deasupra terenului nu ne interesează. Am venit pentru ce e în subsol.

— Habar nu avem ce s-ar putea afla în subsol, îi răspunse Smoke. Dar ştim foarte bine că deasupra există un minunat teren de construcţie.

— ’Neînţeles! întări şi Shorty. O minune de privelişte şi singurătate. Oamenii cărora le place singurătatea, să vină cu miile. Cea mai populată singurătate de pe Yukon.

Din nou se auziră strigăte nerăbdătoare şi Saltman, care stătuse de vorbă cu cei veniţi mai pe urmă, ieşi în faţă.

— Noi am venit aici pentru a concesiona terenuri aurifere, începu el. Ştim ce aţi făcut, aţi adunat laolaltă cinci concesiuni pentru cuarţ, una lângă alta, uite-le acolo, de-a curmezişul terenului de construcţie, pe linia dintre faleză şi canion. Numai că nu aţi jucat cinstit. Două dintre cererile de concesiune sunt false. Cine-i Seth Bierce? N-a auzit nimeni de el. Aţi completat o cerere de concesionare în numele lui. Şi aţi mai completat o cerere şi pe numele lui Harry Maxwell. Harry Maxwell nici nu se află în ţară. E tocmai la Seattle. A şters-o toamna trecută. Cele două concesiuni sunt libere şi pot fi reconcesionate.

— Ia gândeşte-te poate am o împuternicire legală din partea lor, ei? îl interogă Smoke.

— N-ai! îi replică Saltman. Şi dacă ai, atunci arată-ne şi nouă. Şi, oricum, noi ne ducem să jalonăm terenul. Haideţi, prieteni.

Saltman depăşi hotarul şi se întoarse pentru a-i încuraja şi pe ceilalţi, când răsună vocea locotenentului de poliţie şi opri din start înaintarea celor din faţa mulţimii.

— Staţi pe loc! E interzis să faceţi una ca asta!

— E interzis, hai? făcu Bill Saltman. Legea spune că o concesiune falsă poate fi reconcesionată, nu-i aşa?

— Aşa-i, Bill. Ţine-o aşa! îi salută cuvintele mulţimea de dincoace de linia hotarului.

— Aşa-i legea! Nu-i aşa? îi ceru agresiv Saltman un

răspuns locotenentului.

— S-ar putea să fie legea aşa, veni cu hotărâre răspunsul. Dar eu nu pot să îngădui unei mulţimi de cinci mii de oameni să se calce în picioare pentru două loturi numai. Ar însemna să se stârnească o încăierare periculoasă, iar noi suntem aici tocmai pentru ca să nu se stârnească nici o încăierare. Aici, în locul acesta, poliţia teritoriului de nord-vest constituie legea. Primul om care va încălca hotarul va fi împuşcat. Tu, Bill Saltman, treci înapoi.

Saltman se supuse, fără nici o tragere de inimă. O tulburare care nu prevestea nimic bun cuprinse masa aceea de oameni grupaţi la întâmplare, sau împrăştiaţi fiecare pe unde apucase, pe terenul acela care era numai valuri şi iar valuri.

— Dumnezeule! îi şopti locotenentul lui Smoke. Uită-te cum stau ca nişte muşte, grămadă pe marginea falezei. Dacă se stârneşte agitaţie între ei, sute de oameni or să se prăbuşească în prăpastie.

Smoke se cutremură şi începu:

— Prieteni, am să joc deschis. Dacă insistaţi să cumpăraţi terenuri de construcţie, o să vi le vând, fiecare de câte o sută şi după ce se face planul puteţi trage loturile la sorţi.

Ridică mâna şi potoli bombănelile de nemulţumire.

— Nu vă agitaţi. Dacă se stârneşte îmbulzeală, sute dintre voi or să se prăbuşească peste buza falezei. Situaţia e periculoasă.

— Da’ nu se poate să înşfaci numai tu totul, se ridică o voce. Nu vrem loturi de construcţie. Vrem să reconcesionăm.

— Dar nu-s decât două loturi care sunt în dispută, argumentă Smoke. Când vor fi relocate şi astea, voi toţi ceilalţi ce faceţi?

Îşi şterse faţa cu mâneca de la cămaşă, când o altă voce se făcu auzită:

— Haideţi să le împărţim la toţi pe acţiuni!

Nimeni dintre cei care urlau arătându-şi încuviinţarea nu visa măcar că propunerea venea de la un om învăţat dinainte să spună exact asta îndată ce-l vedea pe Smoke

că-şi şterge fruntea.

— Nu mai ţine tu picioarele în toată covată, pune tot terenul de construcţie la un loc, continuă omul. Şi la un loc şi toate drepturile asupra mineralelor din subsolul terenului de construcţie.

— Dar vă spun că nu e vorba de nici un drept asupra mineralelor, ascultaţi ce vă zic! protestă Smoke.

— Cu atât mai bine daca nu-s, da’ pune-le la un loc cu celelalte drepturi. O să ne asumăm riscul.

— Prieteni, îmi forţaţi mâna, ripostă Smoke. Preferam să vă văd pe toţi că staţi cuminţi pe malul celălalt al râului.

Dar nehotărârea era atât de limpede încât din mijlocul mulţimii se ridică un vuiet de glasuri care-l obligă să fie de acord. Saltman şi alţi câţiva care erau în primul rând se arătară rezervaţi faţă de propunere.

— Uitaţi, Bill Saltman, aici de faţă şi Wild Water nu vor ca să intraţi cu toţii în combinaţie, informă Smoke mulţimea. Cine vrea acum să pună mâna pe cât mai mult?

Drept urmare Saltman şi Wild Water deveniră foarte puţin iubiţi de mulţime.

— Şi acum spuneţi cum facem? întrebă Smoke. Eu şi Shorty trebuie să ne asigurăm controlul asupra întreprinderii. Noi am descoperit acest teren de construcţie.

— Aşa-i! strigară mai mulţi. Cinstit! Corect!

— Trei cincimi ne revin nouă, sugeră Smoke, iar voi intraţi cu două cincimi. Şi trebuie să vă plătiţi acţiunile.

— Zece cenţi acţiunea de un dolar, se auzi un strigăt. Şi neimpozabile.

— Şi preşedintele societăţii să vină personal la fiecare şi să vă plătească dividendele pe o tavă de argint nu-i aşa? mârâi Smoke. Nu, domnule. Prieteni, trebuie să fiţi rezonabili. Cu zece cenţi la un dolar acţiune nu puteam decât să începem treaba. Voi cumpăraţi două cincimi din stocul de acţiuni, la zece dolari acţiunea cu valoare nominală de o sută de dolari. Asta-i tot ce pot face. Şi dacă nu vă convine, atunci n-aveţi decât să vă încăieraţi pentru loturi cum poftiţi. Nu pot accepta decât proporţia asta de două cincimi.

— Fără capitalizare mare! strigă o voce şi vocea asta polariză voinţa mulţimii şi o făcu să accepte.

— Sunteţi vreo cinci mii, ceea ce înseamnă cinci mii de acţiuni, începu Smoke să dezbată problema cu voce tare. Şi aceste cinci mii reprezintă numai două cincimi din cele douăsprezece mii cinci sute de acţiuni. În concluzie, Compania terenurilor de construcţie Tra-la-li are o valoare totală de un milion două sute cincizeci de mii de dolari, fiind de toate douăsprezece mii cinci sute de acţiuni, cu valoare nominală de o sută de dolari, din care voi, prieteni, cumpăraţi cinci mii la preţul de zece dolari acţiunea. Şi nu-mi pasă nici cât negru sub unghie dacă sunteţi de acord sau nu cu propunerea. Şi vă chem pe toţi să fiţi martori că am fost forţat, împotriva voinţei mele, să recurg la soluţia asta.

Din cauza convingerii mulţimii că-l prinsese cu mâţa-n sac, mâţa fiind cele două terenuri concesionate în fals, s-a format un comitet şi s-a fondat în mare organizarea Companiei terenurilor de construcţie Tra-la-li. Respingând cu tărie propunerea ca împărţirea acţiunilor să se facă a doua zi la Dawson, sub motiv că toţi cei care nu participaseră la expediţia asta vor revendica şi ei dreptul de a avea acţiuni, comitetul, la lumina unui foc făcut pe gheaţă, la piciorul falezei, dădea fiecărui prospector o chitanţă, în schimbul a zece dolari aur, cântărit cum se cuvine cu vreo două duzini de balanţe pentru praf de aur aduse de la Dawson. Când mijiră zorile, acţiunea era încheiată şi terenul de la Tra-la-li ora pustiu. Nu rămăseseră decât Smoke şi Shorty, care-şi luau şi ei masa în cabană şi chicoteau văzând lista de acţionari, patru mii opt sute şaptezeci şi patru de oameni şi săculeţii cu aur conţinând aproximativ patruzeci şi opt de mii şapte sute patruzeci de dolari.

— Dar încă n-ai dat lovitura! obiectă Shorty.

— Vine el, nici o grijă, îi replică Smoke cu convingere. E un jucător înnăscut şi când o să-i mai şoptească şi Breck ceva, nici măcar un atac de cord n-o să-l oprească.

Nu trecu o oră şi la uşă se auzi cineva ciocănind. Intră

Wild Water, urmat de Bill Saltman. Cercetară cu ochi lacomi cabana şi îşi opriră privirile asupra cabestanului acoperit cu grijă de nişte pături.

— Dar gândeşte-te că eu sunt dispus să salt o mie două sute de acţiuni, argumenta Wild Water o jumătate de ceas mai târziu. Cu celelalte cinci mii vândute astăzi asta face numai şase mii două sute de acţiuni. Ţie şi lui Shorty vă rămân încă şase mii trei sute. Şi tot voi aveţi controlul întreprinderii.

— Dar ce naiba vrei să faci cu atâta teren de construcţie? îl ispiti Shorty.

— Tu ai putea să răspunzi mai bine la întrebarea asta decât mine, îi răspunse Wild Water. Şi rămâne numai aşa, între noi, completă el lunecând cu privirea spre cabestanul acoperit de pături. E un teren de construcţie pe cinste.

— Dar şi Bill vrea şi el nişte acţiuni, mârâi nemulţumit Smoke. Şi sub nici un motiv nu vindem mai mult de cinci sute de acţiuni.

— Tu cam cât vrei să investeşti în afacerea asta? îl întrebă Wild Water pe Saltman.

— Ei, să zicem cinci mii. Doar banii ăştia am reuşit să-i sperii!

— Wild Water, interveni Smoke pe acelaşi ton nemulţumit, plin de năduf. Dacă nu te-aş şti atât de bine, nu ţi-aş vinde nici măcar una dintre afurisitele astea de acţiuni. Şi, oricum, eu şi Shorty am hotărât să nu mai scăpăm din mână mai mult de cinci sute şi o să vă coste pe fiecare cincizeci de dolari bucata. E ultimul cuvânt. Şi dacă nu-ţi place, atunci noapte bună. Bill poate cumpăra o sută şi tu celelalte patru sute care mai rămân.

A doua zi, tot Dawsonul începu să râdă. Tărăşenia începu dimineaţa devreme, îndată ce se crăpă de ziuă, când Smoke se îndreptă spre tabloul avizierului Companiei A. C. Şi prinse un anunţ în ţinte. Oamenii se strânseră îndată şi începură să citească şi să necheze peste umerii lui Smoke imediat ce acesta bătu ultima ţintă. Curând, în jurul avizierului se strânseră sute, care nu reuşeau să se apropie destul de mult ca să citească cu ochii lor. Fu numit în

mijlocul aclamaţiilor de aprobare un om care să citească tare, după care, în tot cursul zilei, fu ales câte unul care să citească cu voce tare înştiinţarea pe care o bătuse în ţinte Smoke Bellew. Şi o mulţime de oameni au rămas în zăpadă pentru a auzi conţinutul ei de mai multe ori, pentru a învăţa pe de rost paragrafele pline de haz din următoarea înştiinţare:

„Compania terenurilor de construcţie Tra-la-li îşi ţine toate socotelile contabile pe perete.

Acţionarii care au obiecţii în a dona zece dolari pentru Spitalul General din Dawson pot obţine aceşti zece dolari în urma unei cereri adresate către Wild Water Charley, sau în cazul în care nu se onorează această cerere, către Smoke Bellew.

Banii primiţi şi distribuiţi.

Din 4874 de acţiuni a 10 dolari…………….. 48.740 dolari.

Lui Dwight Sanderson pentru terenul de construcţie de la Tra-la-li…………………………………………….. …10.000.

Pentru cheltuieli suplimentare, adică: pulbere, burghie, cabestan, taxe la împuternicitul comisiei aurului……… 1.000.

Spitalului general din Dawson………………… 37.740.

Total……………………… 48.740 dolari.

De la Bill Saltman pentru o sută de acţiuni cumpărate confidenţial cu 50 de dolari…………………………….. 5.000 dolari.

De la Wild Water Charley, pentru patru sute de acţiuni cumpărate confidenţial cu 50 de dolari…………. 20.000.

Lui Bill Saltman, în semn de recunoştinţă pentru serviciile oferite voluntar pentru promovarea acestei întreprinderi……………………………………………………… 5.000 dolari.

Spitalului general din Dawson………………… 3.000.

Lui Smoke Bellew şi Jack Short, în compensaţie pentru afacerea cu ouă, cuvenindu-li-se moralmente……… 17.000

dolari.

Total........................... 25.000 dolari.

Acţiuni rămase 7126. Aceste acţiuni deţinute de Smoke Bellew şi Jack Short, au valoare nulă şi pot fi obţinute gratis, la cerere, de oricare sau de toţi locuitorii din Dawson care doresc să-şi schimbe domiciliul şi să caute pacea şi singurătatea oraşului Tra-la-li.

(Notă: Se garantează linişte şi singurătate veşnică în oraşul Tra-la-li).

Semnat: *SMOKE BELLEW,* Preşedinte.

JACK SHORT, Secretar”.

FEMEIE MINUNE.

— Da şi aşa, am băgat de seamă că nu te dai de ceasul morţii ca să te însori! spuse Shorty, reluând o discuţie care părea să se fi încheiat cu câteva minute mai înainte.

Smoke stătea pe marginea învelitoarei lui de dormit din blană şi cerceta picioarele unui câine, pe care-l răsturnase în zăpadă şi mârâia şi nu răspunse. Shorty suci un mocasin din care ieşeau aburi, înfipt într-un băţ dinaintea focului şi apoi cercetă cu încordare chipul tovarăşului său.

— Îţi dai ochii peste cap la aurora boreală, continuă Shorty. Vreo uşuratică, ei? Vreo moftangioaică din alea care-şi fâţâie fusta în toate părţile când dansează? Şi cele mai bune sunt uşuratice, atunci când nu-s nebune de-a binelea. Şi toate nişte pisici şi cele mai mici şi cele mai mari, cele mai frumuşele ca şi cele în toate chipurile. Devin nişte leoaice hrăpăreţe şi urlă mai rău decât hienele atunci când adulmecă urma unui bărbat care le cade lor cu tronc.

Monologul lâncezi din nou. Smoke plesni câinele când acesta încercă să-l înhaţe de mână şi continuă să-i cerceteze zgârieturile şi rănile perniţelor de la labele sângerânde.

— Hai! Nu se dădu Shorty bătut. Poa’ că eu nici n-aş fi putut să mă-nsor chiar de mi-aş fi pus mintea. Da’ poa’ că nici n-am vrut să mă las însurat fiindcă nu mi-a stat mintea la asta şi am pornit prin codri. Smoke, vrei să-ţi spun ce m-a salvat pe mine? Am să-ţi spun. Suflul! Am ţinut-o tot într-o fugă. Aş vrea să văd şi eu muierea care-i în stare să se ţină după mine până nu mai pot sufla!

Smoke dădu drumul câinelui şi-şi suci şi el mocasinii proptiţi în jurul focului.

— Mâine trebuie să ne mai odihnim şi să facem mocasini, catadicsi Smoke să-i răspundă. Crusta asta subţire le roade picioarele ca naiba.

— Ar fi mai bine s-o ţinem la drum într-un fel, obiectă

Shorty, Nu mai avem haleală destulă să ne întoarcem şi ar trebui să tăiem calea elanilor sau să ajungem la indienii albi destul de repede, fir-ar să fie, altfel o să ne mâncăm câinii, cu picioare rănite cu tot. Ei, dar cine i-a văzut vreodată pe indienii ăia albi? Doar zvonuri. Şi cum naiba să fie indianul alb! Ar fi mai firesc un alb negru. Smoke, mâine trebuie să tragem tare la drum. Ţinutul e mort, nici un vânat. N-am văzut de o săptămână nici măcar o vizuină de iepure, doar ştii bine. Şi trebuie să ieşim din fundătura asta undeva unde-i vânat din belşug.

— Dacă stau şi ei o zi să-şi odihnească labele şi le mai punem şi nişte mocasini, o să ţină şi ei mai bine la drum, îl sfătui Smoke. Dacă ai norocul să dai peste vreo cumpănă a apelor mai mică, aruncă şi tu un ochi în partea aia pentru că de-acum s-ar putea în orice clipă să ieşim la larg, în zona colinelor. La Perle ne-a spus că zona asta trebuie s-o căutăm.

— Chiar după spusele lui, acum zece ani a trecut pe aici! Şi era atât de năucit de foame încât nici el nu avea habar ce vedea în jur. Îţi aduci aminte ce spunea el despre nişte steaguri imense care fluturau pe vârfurile munţilor? Atât şi e destul ca să-ţi dai seama cât de năucit era. Şi a mai spus că el n-a văzut nici un indian alb, asta-i povestea lui Anton. Iar Anton a dat ortul popii cu doi ani înainte ca tu şi cu mine să ajungem în Alaska. Dar mâine mă duc şi mă uit. Şi poate îmi iese vreun elan în cale. Ce-ai zice să tragem nişte aghioase?

Dimineaţă, Smoke rămase în tabără, cosind mocasini pentru câini şi reparând hamuri. La prânz, găti mâncare pentru doi oameni înfulecă propria lui porţie şi începu să aştepte să se întoarcă Shorty. O oră mai târziu, îşi puse rachetele şi porni pe urmele tovarăşului său. Drumul ducea în susul albiei unui pârâu, apoi printr-o gâtuitură îngustă, care se deschidea deodată într-o păşune de elani. Dar nu mai călcase picior de elan pe acolo încă din toamnă, de la prima zăpadă. Urmele de rachete ale lui Shorty traversau păşunea şi urcau pe o pantă uşoară, spre o domoală cumpănă a apelor. Pe creastă, Smoke se opri. Urmele

mergeau la vale, de cealaltă parte. Primele pâlcuri de molizi, de pe albia apei, se iveau la mile şi mile distanţă şi era limpede că Shorty trecuse de ele şi mersese mai departe. Smoke se uită la ceas, amintindu-şi că avea să vină întunericul, de câini şi de tabără şi, împotriva voinţei lui, hotărî să nu meargă mai departe. Dar înainte de a porni înapoi, se opri şi se mai uită lung în jur. Spre răsărit, orizontul era ferestruit de piscurile înzăpezite ale Munţilor Stâncoşi. Întregul sistem muntos, lanţuri de munţi după lanţuri de munţi, părea să se îndrepte spre nord-vest, tăind de-a curmezişul câmpia despre care vorbea La Perle. Impresia era că munţii parcă conspiraseră să-i împiedice pe călători să se îndrepte spre vest, spre Yukon. Smoke se întrebă câţi oameni, în trecut, după ce se apropiaseră de ţinutul ăsta aşa cum făcuse şi el, fuseseră respinşi de priveliştea aceea care te alunga înapoi. La Perle nu fusese gonit înapoi, dar La Perle traversase munţii pe versantul de est al Munţilor Stâncoşi.

Până spre miezul nopţii, Smoke întreţinu focul, făcând să înalţe flăcări imense ca să-l ajute pe Shorty să găsească drumul, iar dimineaţă, după ce strânse tabăra şi înhamă câinii, aşteptă să mijească zorii şi luă urma tovarăşului său. Când ajunseră în gâtuitura aceea îngustă a canionului, câinii ciuliră urechile şi începură să scheaune. Smoke zări nişte indieni, şase de fapt, care se îndreptau spre el. Nu

aveau câini, nu aveau poveri doar în spate li se vedeau cele mai mici boccele de drum. Îl înconjurară pe Smoke şi-i dădură imediat motive de uimire. Era limpede că după el veniseră. De asemenea, se convinse repede că nu vorbeau o limbă indiană din care să priceapă şi el o iotă. Cu toate că erau mai înalţi şi mai legaţi decât indienii din bazinul Yukonului nu erau totuşi nişte indieni albi. Cinci dintre ei erau înzestraţi cu câte o muschetă, cu ţeava lungă, antică, de pe vremea Companiei Golfului Hudson, iar ce-l de-al şaselea purta o carabină Winchester, pe care Smoke o recunoscu a fi a lui Shorty.

Nu-şi pierdură vremea să-l facă prizonier. Cum nu era înarmat, Smoke n-avu încotro şi trebui să se supună. Conţinutul saniei fu împărţit între indieni, care-l adăugară propriului lor bagaj, iar lui îi dădură doar blănurile de dormit ale lui şi ale lui Shorty. Câinii fură deshămaţi, iar când Smoke protestă, unul dintre indieni îi explică prin semne că pârtia era prea accidentată pentru a merge cu sania. Smoke se înclină în faţa inevitabilului, ascunse sania cu vârful în sus în zăpadă, pe malul pârâului şi o porni la drum, alături de cei care-l capturaseră. După ce depăşiră o colină, o luară spre nord, la vale, printre molizii pe care Smoke îi zărise în după-amiaza zilei precedente. Urmară albia, mergând de-a lungul ei vreo douăsprezece mile, renunţară la ea când aceasta se îndreptă spre vest şi o luară drept spre est, pe un afluent cu maluri înguste.

Prima noapte o petrecură într-o tabără unde se vedea că fusese ocupată mai multe zile. Aici fusese pusă la adăpost o cantitate de somon uscat şi un fel de carne conservată, indienii luară şi proviziile astea şi le adăugară la încărcătura lor. Din această tabără pornea o potecă făcută de numeroase rachete – cei care-l capturaseră pe Shorty – se gândi Smoke şi înainte de a se lăsa întunericul, el reuşi să distingă şi urmele mai înguste de rachete pe care le lăsase Shorty. Întrebându-i pe indieni prin semne, ei dădură din cap în semn de confirmare şi arătată cu mâna spre nord.

În zilele care urmară, indienii arătară mereu spre nord şi pârtia, după ce se sucea şi răsucea printr-un labirint de

piscuri, se întorcea din nou spre nord. În acea pustietate albă şi mohorâtă, ori încotro se întorceau, drumul părea să fie interzis, dar pârtia făcea meandre şi coturi, găsind culmi mai joase şi evitând lanţurile de munţi înalţi, inaccesibili. Aici zăpada era şi mai adâncă decât în văile de mai jos şi fiecare pas însemna trudă, în ciuda rachetelor. Mai departe, cei care-l capturaseră pe Smoke, toţi oameni tineri, neavând greutăţi prea mari în spinare, o porniră iute la drum şi Smoke nu-şi putu stăpâni muşcătura mândriei dându-şi seama că îi venea uşor să se ţină de ei. Ei erau încă din copilărie obişnuiţi să umble numai cu rachetele şi, se antrenaseră bătând drumuri lungi, dar şi el era într-o formă încât acea traversare pentru el nu însemnă o trudă mai grea decât pentru ceilalţi.

În şase zile ajunseră şi traversară trecătoarea cea mai importantă, la altitudine destul de mică, în comparaţie cu munţii din jur, dar groaznică de fapt, pe unde nu s-ar fi putut trece cu sania încărcată. După cinci zile de drum întortocheat, timp în care au coborât tot mai jos, tot mai la vale, ajunseră la loc deschis, într-un ţinut de dealuri, urmând unele după altele, pe care-l descoperise La Perle cu zece ani înainte. Smoke îşi dădu seama de la prima ochire că acela era ţinutul, ziua era limpede şi rece, termometrul arăta patruzeci de grade sub zero, iar aerul era atât de curat că se vedea la o sută de mile distanţă. Şi cât cuprindea cu ochii era doar o întindere deluroasă. Departe, spre est, Munţii Stâncoşi îşi ridicau piscurile acoperite cu zăpadă până la ceruri. Spre sud şi vest, se întindeau lanţurile sistemului de munţi pe care-l traversaseră. Şi în acest imens refugiu era ţinutul pe care-l traversase La Perle, acoperit numai cu zăpadă, dar în unele perioade ale anului plin de vânat, iar vara un pământ zâmbitor, plin de păduri şi flori.

Înainte de amiază, după ce coborâră pe albia unui pârâu mai mare, printre sălcii acoperite de zăpadă şi plopi de munte despuiaţi, prin păduri mari de molid, ajunseră la o tabără mai mare, abandonată nu de multă vreme. Din ochi, în vreme ce treceau pe acolo, aprecie tabăra la patru, cinci

sute de focuri şi bănui că e vorba de o populaţie de câteva mii. Pârtia era atât de proaspătă şi atât de bine bătătorită încât Smoke şi cu indienii îşi scoaseră rachetele de zăpadă şi, numai în mocasini, putură să întindă pasul. Se vedeau semne de vânat peste tot – urme de lup şi de râs, care n-ar fi putut hălădui prin acele locuri fără carne din belşug. La un moment dat, unul dintre indieni scoase plin de încântare un strigăt şi arătă cu mâna spre o porţiune de zăpadă bătătorită, plină de ţeste de caribu, aruncate la întâmplare călcate în picioare şi zdrobite, de parcă acolo s-ar fi înfruntat o armată întreagă, iar oasele erau curate, roase cu grijă. Şi Smoke îşi dădu seama că de la ultima zăpadă, vânătorii făcuseră jaf mare în vânat.

Se lăsă prelungitul amurg, dar indienii nu dădură nici un semn că urma să facă tabără. Ţinură mai departe drumul, în acelaşi pas, prin bezna tot mai adâncă, ce se mai risipi sub cerul plin de stele, pe jumătate ascunse de pulsaţiile vaporoase ale aurorei boreale. Câinii fură primii care prinseră zvonul de tabără, ciulindu-şi urechile şi începând să scheaune încet, plini de nerăbdare. Apoi, la urechile oamenilor ajunse un murmur vag din cauza distanţei, dar care nu avea darul de a te mângâia, aşa cum se întâmplă când auzi de departe murmurul unei aşezări. Zvonul era de fapt într-o tonalitate înaltă, din cauza strigătelor ascuţite, acoperite de strigăte şi mai ascuţite, urletele ca de lup ale unei mulţimi de câini lup – un urlet de nelinişte şi durere, gemând de disperare şi revoltă. Smoke îşi scoase ceasul, deschise capacul de sticlă, cu degetele pipăi limbile şi-şi dădu seama că e ora unsprezece. Cei din jurul lui întinseră pasul. Picioarele care trudiseră din greu vreo douăsprezece ceasuri, acum iuţiră pasul şi mai mult, ajungând aproape să fugă, sau să fugă cea mai mare parte a timpului. Ieşiră din pădurea întunecoasă de molid şi fură întâmpinaţi de para focurilor numeroase şi brusc se întări şi zarva. Dinaintea lor se întindea tabăra cea mare.

Iar când pătrunseră în tabără, păşind pe cărări neregulate, îi întâmpină un val de strigăte şi mai puternice, care îi însoţi apoi mai departe – chiuituri, saluturi, întrebări

şi răspunsuri, glume şi răspunsuri la glume; mârâieli şi lătrături ale câinilor lup care se repezeau ca nişte proiectile de blană, turbaţi de furie, asupra câinilor străini, aduşi de Smoke; glasuri cicălitoare de indience, hohote de râs, miorlăiala ţâncilor şi urletele pruncilor, gemetele celor bolnavi care-şi aduseră aminte de durerile lor, în fine, tot tămbălăul unei tabere de oameni primitivi, sălbatici.

Lovind în dreapta şi-n stânga cu ciomege sau paturile armelor ceata lui Smoke alungă câinii taberei care atacau, în vreme ce proprii săi câini, clămpănind din fălci şi arătându-şi colţii, îngroziţi de atâţia duşmani apăruţi deodată, se înghesuiau în picioarele oamenilor care-i apărau şi mergeau încordaţi, gata-gata să se repeadă ameninţător.

Se opriră într-un loc cu zăpada bătătorită, lângă un foc, unde stăteau pe vine Shorty şi alţi doi indieni şi frigeau nişte bucăţi de carne de caribu. Alţi trei indieni tineri, care stăteau întinşi pe nişte blănuri aşternute peste un culcuş din crengi de molid, se ridicară în capul oaselor. Shorty, din cealaltă parte a focului îi aruncă o privire tovarăşului său, dar pe chip păstră o expresie de o severa indiferenţă, ca şi ceilalţi indieni. Nu făcu nici un semn şi continuă să-şi prăjească bucata de carne mai departe.

— Ce naiba s-a întâmplat?]l repezi Smoke, aproape enervat. Ţi-ai pierdut darul vorbirii?

Pe chipul lui Shorty se ivi vechiul zâmbet atât de cunoscut.

— Nţţţ!]i răspunse el. Sunt indian. Învăţ să nu mă mai mir de nimic. Când au pus laba pe tine?

— A doua zi după plecarea ta.

— Hmmm! făcu Shorty cu o ciudată lumină dansându-i în ochi. Ei, mă simt bine, îţi mulţumesc, vedea-m-aş mort. Asta-i tabăra burlacilor.

Făcu din mână ca să-i arate toată minunăţia, adică un foc, nişte paturi de ramuri de molid puse direct pe zăpadă, peste ele piei de caribu şi apărători de vânt din nuiele de salcie şi ramuri răsucite de molid.

— Iar aceştia sunt burlacii!

De data asta, mâna îi arătă pe tinerii din jur, după care Shorty scuipă câteva vorbe în limba lor guturală, ceea ce stârni lucirea albă a ochilor şi dinţilor.

— Smoke, indivizii sunt fericiţi să te vadă. Stai jos, usucă-ţi mocasinii şi am să-ţi pregătesc şi ţie ceva de haleală. Am prins binişor sporovăială lor, nu-i aşa? Trebuie să te apuci şi tu de treaba asta, fiindcă se pare că o să stăm alături de ei destul de îndelungă vreme. Mai e un alb pe aici. L-au prins acum şase ani. Un irlandez peste care au dat pe când o luase pe drumul către lacul Great Slave. Răspunde la numele de Danny Mecan. S-a aşezat şi el ca omul cu o indiancă. De-acum are şi doi plozi, dar dacă i se iveşte vreodată prilejul, o şterge fără să se mai uite înapoi. Vezi foculeţul acela de colo, de la dreapta? Acolo-i tabăra lui.

Se părea că aici urma să fie domiciliul lui Smoke, pentru că cei care-l prinseseră îl lăsară aici, cu câini cu tot şi porniră mai departe, spre adâncul taberei. În vreme ce Smoke se ocupa de încălţări şi devora bucăţi de carne fierbinte, Shorty pregătea mâncarea şi vorbea.

— Smoke, de data asta am cam dat de dracu. Frumuşel. Ascultă ce-ţi spun eu. Şi trebuie să dibuim noi o cale de a scăpa. Ăştia-s indieni sălbatici, indieni adevăraţi fir-ar să fie. Şi nu-s albi deloc, numai căpetenia lor e. Vorbeşte de parcă ar avea gura plină de mămăligă fierbinte şi dacă ăsta nu-i scoţian sadea, atunci nu mai există scoţieni pe lumea asta. El e capul, mahărul, grangurele cel mare al întregului balamuc. Ce spune el aia se face. Probabil că trebuie să ştii treaba asta încă de la început. Danny Mecan încearcă să scape de el de şase ani încheiaţi. Danny e băiat bun, dar nu prea are vână în el. Ştie un drum de scăpare – l-a aflat în timpul expediţiilor de vânătoare – la vest de drumul pe care am venit noi. N-a avut curajul să se încumete într-acolo de unul singur, dar noi trei am putea să încercăm. Whiskers e al naibii de bun, dar cea mai mare parte a vremii bate câmpii.

— Cine-i Whiskers? întrebă Smoke, oprindu-se o clipă din înfulecatul unei bucăţi fierbinţi de carne friptă.

— Păi ăsta-i figură ăla mare! Scoţianul! A cam îmbătrânit

şi acum pariu că doarme, da’ o să te caute el mâine dimineaţă şi o să-ţi arate limpede ca bună-ziua că eşti păduche nenorocit, pe ringul lui de dans. Toate tărâmurile astea-i aparţin lui. Să-ţi intre bine în dovleac ideea asta. Nu le-a explorat nimeni niciodată şi toate ale lui sunt. Şi are el grijă să te facă să nu uiţi treaba asta nici când dormi. Are şi el vreo douăzeci de mii de mile pătrate de teren de vânătoare, numai ale lui. El e indianul cel alb, el şi fusta aia. Ha-ha! Nu te uita la mine aşa. Aşteaptă până ai s-o vezi. Şi ai ce vedea, toată albă, ca tat-su, el e Whiskers. Şi caribu! I-am văzut. O sută de mii de capete de carne sănătoasă în turma asta şi zece mii de lupi şi mâţe sălbatice care se ţin după turmă şi se hrănesc cu animalele răzleţite sau neputincioase. Dar să lăsăm pe cele neputincioase. Turma se îndreaptă spre est şi de-acum încolo, zi de zi, ne ţinem după ea. Mâncăm şi câinii şi tot ce nu putem mânca afumăm şi punem la sare pentru primăvară, înainte de bătaia somonilor. Ehei, dacă există ceva care să nu ştie Whiskers despre caribu şi somoni, atunci nu mai ştie nimeni, ascultă ce-ţi spun eu. Şi uite-l şi pe Whiskers care parcă are treabă! îi şopti Shorty întinzând mâna şi ştergându-se pe mâini de grăsime de blana unuia dintre câinii de sanie.

Se făcuse dimineaţă şi burlacii stăteau pe vine în jurul micului dejun format din carne de caribu pe care o şi înfulecau îndată ce o perpeleau la foc. Smoke ridică privirea şi văzu un bărbat zvelt şi nu prea înalt, îmbrăcat în blănuri, ca orice sălbatic, dar alb la faţă, neîndoios, mergând înaintea unei sănii şi urmat de vreo duzină de indieni. Smoke sparse un os încălzit şi, în vreme ce sugea măduva aburindă, se uita la gazda care se apropia. Faţa îi era ascunsă în cea mai mare parte de nişte favoriţi stufoşi şi de barba colilie gălbuie, pătată de fumul focurilor, dar în schimb nu reuşeau să-i acopere obrajii scofâlciţi, cadaverici. Sfrijit, dar sănătos, îşi spuse Smoke, după ce băgă de seamă nările largi, pieptul bombat şi lat, care părea să ofere spaţiu garantând oxigenul şi viaţa.

— Cum o mai duceţi! făcu bărbatul în vreme ce-şi scotea

o mănuşă şi apoi îi întinse mâna. Mă numesc Snass, adăugă el pe când dădeau mâna.

— Iar eu Bellew, îi răspunse Smoke, simţindu-se foarte stânjenit când întâlni ochii negri şi cercetători ai celuilalt.

— Văd că de mâncare aveţi din belşug.

Smoke încuviinţă din cap şi se întoarse la osul cu măduvă, pe când în urechi îi suna torsul vorbelor scoţianului, chiar ciudat de plăcut.

— Raţii reduse. Dar de obicei nu flămânzim. Şi e mai firesc să mâncăm aşa, decât să avem la îndemână animalele crescute de om ca la oraş.

— După câte văd nu-ţi prea plac oraşele, râse Smoke ca să zică şi el ceva, dar fu uluit când văzu ce schimbare suferi imediat Snass.

Ca o plantă plină de sensibilitate, întreaga alcătuire a omului păru să se ofilească şi apoi să tremure. Urmă reculul, sălbatic şi încordat, concentrat numai în priviri, în care se născu o ură ce ţipa pradă unei dureri imense. Se întoarse brusc într-o parte, se stăpâni şi aruncă indiferent peste umăr.

— Domnule Bellew, o să ne vedem mai târziu. Turmele de caribu se îndreaptă spre est şi acum pornesc înainte pentru a găsi loc de tabără. Mâine o să veniţi cu toţi ceilalţi.

— Ce zici de Whiskers, ei? mormăi Shorty, când Snass porni mai departe, înaintea atelajului lui.

Shorty îşi şterse din nou mâinile de câinele lup căruia părea să-i placă treaba asta, fiindcă mai lingea şi el din grăsimea aceea delicioasă.

În dimineaţa aceea, ceva mai târziu, Smoke porni în preumblare prin tabăra preocupată de treburile ei primitive. Tocmai se întorsese o ceată mare de vânători şi bărbaţii se împrăştiară pe la diverse focuri. Femei şi copii placau cu atelaje de câini înhămaţi la sănii uşoare cu fundul plat, în vreme ce alte femei şi copii se întorceau cu astfel de sănii încărcate din greu cu carne atunci adusă de la locul vânătorii, dar deja îngheţată. Se pusese un ger tăios, cum se întâmplă primăvara devreme şi întreagă această scenă era pictată la o temperatură de minus treizeci de grade. Nu

se vedeau veşminte ţesute. Toţi erau îmbrăcaţi la fel, în blănuri şi piei uşor tăbăcite. Puştii treceau cu arcuri în mână şi câte o legătură de săgeţi cu vârful de os, iar în tecile agăţate de gât, Smoke văzu doar cuţite din os sau de piatră. Femeile îşi vedeau de treburi în jurul focului, afumând carnea, în vreme ce din spinarea lor se zgâiau nişte ţânci cu ochii rotunzi, ce sugeau o bucată de seu. Câini, rude drepte ale lupilor, se zbârleau la Smoke, înfruntând ameninţarea ciomagului scurt cu care se înarmase numai pentru a adulmeca mirosul acestui nou venit, pe care trebuiau să-l accepte tocmai din cauza acelui ciomag.

Smoke ajunse şi la focul lui Snass, separat cu totul de celelalte, în mijlocul taberei. Deşi locul lui de popas era trecător, lucru ce se vedea limpede din toate amănuntele, totul era durat solid şi la dimensiuni mai mari decât în cazul celorlalţi. O grămadă mare de baloturi de piei şi legături de provizii era ridicată pe un podium înalt, la adăpost de câini. Locul de dormit era apărat de o bucată mare de pânză tare, care aducea cu jumătate de cort. Într-o parte era şi un cort de mătase, din cele folosite de exploratori şi vânători bogaţi. Smoke nu mai văzuse niciodată un cort de felul ăsta şi se apropie. Cum stătea el şi-l studia, pânza de la intrare se dădu la o parte şi se ivi o fată. Se mişca atât de iute, răsărise atât de neaşteptat încât asupra lui Smoke avu efectul unei apariţii. Dar şi prezenţa lui păru să aibă acelaşi efect asupra ei şi un timp se uitară ţintă unul la celălalt.

Fata era înveşmântată numai în piei, dar Smoke nu mai văzuse în viaţa lui piei atât de frumoase şi blănuri atât de bine lucrate. Parka cu care era îmbrăcată, cu gluga aruncată pe spate, era făcută dintr-o ciudată blană de un argintiu cât se poate de palid. În picioare avea muklukşi, cu pingele din piele de morsă şi restul din blana argintie de la picioare a numeroşi râşi. Mănuşile lungi, ciucurii de la genunchi, tot restul blănurilor costumului erau de un argintiu palid, care parcă pâlpâia în lumina îngheţată. Şi din această pâlpâire argintie, se înălţa pe un gât delicat, zvelt, capul fetei, o faţă îmbujorată cu pielea deschisă, nişte ochi

albaştri, urechile ca două scoici roze şi părul castaniu deschis, care prinsese promoroacă şi avea lucirea gerului. Şi Smoke văzu toate astea şi încă multe altele ca într-un vis, apoi, venindu-şi în fire, duse mâna la căciulă. În aceeaşi clipă expresia de uimire din ochii fetei deveni zâmbet şi cu mişcări iuţi şi pline de vitalitate îşi scoase o mănuşă şi-i întinse mâna.

— Bună ziua, murmură ea gravă, cu un accent ciudat şi delicios, iar glasul, tot de argint, ca şi blănurile cu care era îmbrăcată, răsună ca un şoc în urechile lui Smoke, obişnuite de-acum numai cu vocile aspre ale indiencelor din tabără.

Smoke de-abia reuşi să îngaime câteva fraze, amintiri stângace ale bunelor sale maniere în societate.

— Mă bucur să vă întâlnesc, continuă ea, căutându-şi parcă cuvintele, cu faţa încreţită de zâmbet. Trebuie să scuzaţi engleza pe care o vorbesc. Nu e prea grozavă. Sunt englezoaică, la fel ca şi dumneavoastră, îl asigură ea cu seriozitate. Tatăl meu e scoţian. Mama a murit. Ea era franţuzoaică şi englezoaică şi chiar şi puţin indiancă. Tatăl ei era mare la Compania Golfului Hudson. Brrr! E frig.

Îşi puse iute mănuşa şi îşi frecă urechile, a căror roşcată începuse să pălească.

— Haideţi să mergem lângă foc şi să stăm de vorbă. Mă cheamă Labiskwee. Cum vă cheamă.

Şi astfel ajunse Smoke s-o cunoască pe Labiskwee, fata lui Snass, căreia Snass îi spunea Margareta.

— Numele tatălui meu nu e Snass, îl informă ea pe Smoke. Snass e doar numele său de indian.

Smoke află multe lucruri, în ziua aceea, ca şi în zilele care au urmat, în timp ce tabăra se muta mereu, să taie drumul turmelor de caribu. Aceştia erau adevăraţii indieni sălbatici, pe care-i întâlnise şi de care scăpase Anton, cu mulţi ani înainte. Aici erau aproape de hotarul de vest al teritoriului lor, iar vara se întindeau spre nord, până la ţărmurile acoperite de tundră ale Arcticii, iar spre est până la Luskwa. Smoke n-a putut să-şi dea seama care râu era de fapt Luskwa şi nici Labiskwee şi nici Mecan n-au ştiut să-

i spună. Câteodată, Snass, însoţit de cete puternice de vânători, se avântă departe spre est, dincolo de Munţii Stâncoşi, dincolo de lacuri şi de Mackenzie, până în tundrele îngheţate. Şi tocmai cu prilejul ultimei traversări în direcţia aceea fu găsit cortul ocupat de Labiskwee.

— A aparţinut expediţiei Millicent – Adbury, îi spuse Snass lui Smoke.

— A, da, îmi aduc aminte. Au pornit în căutarea boului moscat. Expediţia trimisă în căutarea lor n-a mai găsit nici măcar o urmă.

— Eu i-am descoperit, spuse Snass. Amândoi erau morţi.

— Lumea încă nu ştie. Nu s-a auzit nici o vorbă de soarta lor.

— De aici n-are să se audă nici o vorbă despre soarta lor, îl asigură Snass ironic.

— Vrei să spui că dacă ar fi fost în viaţă când i-ai găsit…?

Snass clătină din cap.

— Ar fi trăit mai departe cu mine şi poporul meu.

— Dar Anton a reuşit să plece, îl provocă Smoke.

— Nu-mi aduc aminte de numele ăsta. Când s-a întâmplat?

— Acum paisprezece sau cincisprezece ani, îi răspunse Smoke.

— Hmmm! Deci a reuşit s-o scoată până la urmă la capăt. Ştii, m-am întrebat mereu ce-o fi păţit. Era poreclit Colţ Lung. Era om voinic, voinic.

— La Perle a trecut pe aici acum zece ani.

Snass clătină din cap.

— A dat de urmele taberelor. Era vară.

— Atunci se explică, îi răspunse Snass. Vara suntem la sute de mile spre nord.

Dar oricât se chinui, Smoke nu reuşi să afle nimic despre trecutul lui Snass, de dinainte de perioada în care venise în pustietăţile din nord. Avusese parte de educaţie, dar în toţi anii care trecuseră de atunci nu mai citise nici o carte, nici un ziar. Habar nu avea ce se mai întâmplase în lume şi nici nu manifesta vreo dorinţă de a afla. Auzise de minerii de pe Yukon şi de descoperirea terenurilor aurifere din Klondike.

Căutătorii de aur nu invadaseră încă tărâmurile sale şi era bucuros. Lumea de dincolo de graniţele lui nu exista. Nu suporta nici să i se amintească de ea.

Nici Labiskwee nu-l putu ajuta pe Smoke în privinţa perioadelor de început. Se născuse pe terenurile de vânătoare. Maică-sa mai trăise numai şase ani după aceea. Maică-sa fusese o femeie foarte frumoasă, singura albă pe care o văzuse vreodată Labiskwee. Rostea jinduitoare cuvintele astea şi în o mie de chipuri îi spusese cu acelaşi jind că ea aflase de existenţa lumii celei mari, căreia tatăl ei îi închisese porţile. Dar păstra toate aceste informaţii în cel mai adânc secret. Aflase de timpuriu că orice cuvânt despre lumea aceea îl determina pe taică-su să facă o criză de furie.

Anton vorbise unei indience despre maică-sa şi-i spusese că fusese fiica unui înalt funcţionar de la Compania Golfului Hudson, iar mai apoi indianca îi povestise toate astea lui Labiskwee. Dar numele mamei nu-l aflase niciodată.

Danny Mecan nu era de nici un folos ca sursă de informaţii. Acestuia nu-i plăcea cu nici un chip aventura. Pentru el viaţa în mijlocul naturii sălbatice era groaznică şi totuşi avea parte de ea de nouă ani. Fusese îmbătat şi urcat la San Francisco pe o balenieră, fugise de pe navă împreună cu alţi trei tovarăşi la Capul Barrow. Doi dintre ei muriseră, iar cel de-al treilea îi abandonase în timpul traversării spre sud, drum groaznic. Doi ani trăise împreună cu eschimoşii, înainte de a dobândi destul curaj ca să încerce să pornească din nou spre sud şi apoi când nu mai avea decât vreo câteva zile ca să ajungă la o factorie a Companiei Golfului Hudson, fusese cules de o ceată de tineri vânători de-al lui Snass. Mecan era un bărbat mic de sat, cam prostuţ, bolnav de ochi şi nu visa şi nici nu vorbea de altceva decât de ziua în care avea să se întoarcă în iubitul său San Francisco şi la binecuvântata meserie de cărămidar.

— Eşti primul om cu adevărat inteligent de care avem parte, îl complimentă Snass pe Smoke într-una din seri când stăteau la foc. În afară de Patru Ochi. Indienii l-au

poreclit aşa. Purta ochelari, fiind miop. Era profesor de zoologie – Smoke observă corectitudinea pronunţării. A murit acum un an. L-au cules oamenii mei după ce se răzleţise de o expediţie pe râul Porcupine. Mda, era deştept, dar şi zănatic. Şi meteahna lui era că mereu se răzleţea. Ştia şi zoologie se pricepea şi la metale. Dincolo spre Luskwa, unde există cărbune, avem câteva forje de nădejde făcute de el. Ne-a reparat armele şi i-a învăţat pe tineri cum se face treaba asta. A murit anul trecut şi îi simţim lipsa. S-a răzleţit… uite asta s-a întâmplat şi a murit îngheţat la mai puţin de o milă de tabără.

Şi în aceeaşi noapte Snass i-a spus lui Smoke:

— Ai face bine să-ţi alegi o nevastă şi să te aşezi la un foc al tău. O sa te simţi mai bine decât cu tinerii burlaci. Focurile fetelor – ştii, un fel de sărbătoare a virginităţii – nu se aprind decât în plină vară, când vin somonii, dar dacă zici tu, dau ordin să se organizeze mai devreme.

Smoke râse şi clătină din cap.

— Nu uita, îi spuse Snass iute în încheiere. Anton e singurul care a reuşit să plece de aici. A avut noroc, nefiresc de mult noroc.

Labiskwee îi spuse lui Smoke că tatăl ei avea o voinţă de fier.

— Patru Ochi îi spunea de obicei Piratul Gheţurilor – nu ştiu ce-o fi însemnând şi asta – Tiranul Gerului, Ursul de Peşteră, Bestia Primitivă, Regele Caribu, Pantera cu Barbă şi o mulţime de alte porecle. Lui Patru Ochi îi plăceau vorbele astea. El m-a învăţat engleza pe care o ştiu. Glumea totdeauna. Niciodată nu ştiai când e serios. După ce mă înfuriam, îmi spunea Surată Cita. Ce înseamnă Cita? Totdeauna mă necăjea cu numele ăsta.

Vorbea încontinuu, cu naivitatea plină de ardoare a copilăriei, pe care Smoke nu ştia cum s-o împace cu înfăţişarea ei de femeie deplină.

Da, taică-su era foarte ferm. Toată lumea se temea de el. Era groaznic când se înfuria. Da, cu indienii de pe Porcupine. Prin ei şi prin cei de pe Luskwa făcea Snass schimburi de blănuri cu factoriile şi dobândea provizii şi

muniţii şi tutun. Fusese întotdeauna cinstit. Dar căpetenia indienilor de pe Porcupine începu să-l înşele. După ce Snass l-a prevenit de două ori, a treia oară i-a ars satul din bârne şi i-a omorât vreo duzină de oameni în încăierare. Dar după aia nici nu s-a mai pomenit înşelătorie. O dată, pe când ea era mică, un alb a fost ucis pe când încerca să scape. Nu, nu taică-su făcuse treaba asta, ci dăduse ordin unor tineri indieni s-o facă. Nici un indian nu îndrăznea să nu-l asculte pe taică-su. Şi cu cât află mai multe de la ea despre Snass, cu atât acesta devenea mai învăluit în mister pentru Smoke.

— Şi spune-mi şi mie, e adevărat, îl ispiti fata, că au existat un bărbat şi o femeie pe care-i chema Paolo şi Francesca şi care tare s-au mai iubit unul pe altul?

Smoke încuviinţă dând din cap.

— Patru Ochi mi-a povestit totul despre ei, se lumină ea fericită. Deci n-a inventat el povestea. Ştii, nu prea eram sigură. L-am întrebat pe tata, dar el s-a înfuriat. Indienii mi-au spus că l-a certat pe bietul Patru Ochi rău de tot. Apoi despre Tristan şi Isolda, două Isolde. A fost foarte trist. Dar mi-ar place să iubesc şi eu la fel. Toţi tinerii, bărbaţi şi femei, din lumea aia mare, fac la fel? Aici nu. Aici doar se căsătoresc. Parca nu prea au timp de asta. Eu sunt englezoaică şi n-am să mă mărit niciodată cu un indian. Tu ai face-o? Uite de asta n-am aprins niciodată un foc de fată. Unii tineri îl bat mereu pe tata la cap să mă convingă să-l aprind. Unul dintre ei e Libash. Mare vânător. Apoi Mahkook se arată mereu prin preajmă cântând tot felul de cântece. E tare caraghios. În seara asta, dacă ai să vii la cortul meu după ce se lasă întunericul, o să-l auzi cum stă în frig şi cântă. Dar tata îmi spune că n-am decât să fac cum poftesc, aşa că n-am să aprind nici un foc. Ştii, când o fată se hotărăşte să se mărite, aşa le aduce ea la cunoştinţă hotărârea celorlalţi tineri. Patru Ochi spunea întotdeauna că e un obicei bun. Dar am băgat de seamă că el nu şi-a luat nevastă. Poate era prea bătrân. Nici păr nu mai avea prea mult, dar nu cred că era chiar aşa de bătrân. Şi cum ştii când te-ai îndrăgostit? Ca Paolo şi Francesca vreau să spun.

Smoke se simţi încurcat în faţa ochilor albaştri şi senini care-l fixau insistent.

— Ei… se zice, începu el să se bâlbâie, toţi îndrăgostiţii zic aşa că… dragostea e mai minunată decât viaţa. Atunci când ea sau el descoperă că iubeşte altă persoană mai mult decât pe oricine altcineva în lumea… ei bine, atunci îşi dă seama că iubeşte. Cam aşa stau lucrurile, dar e tare greu de explicat. Îţi dai scama că iubeşti şi gata.

Ea privi în depărtare, peste fumurile taberei, oftă şi se apucă din nou de cusut la mănuşile din blană.

— Ei, spuse ea ca o sentinţă, eu tot n-am să mă mărit niciodată.

— Îndată ce o ştergem, să ştii că trebuie s-o ţinem tot într-o fugă, nu glumă, spuse Shorty disperat.

— Locul ăsta e ca o capcană imensă, fu de acord şi Smoke.

De pe o colină golaşă, priveau amândoi peste tărâmul de zăpadă al lui Snass. Spre est, vest şi sud, era înconjurat de piscuri înalte şi lanţuri haotice de munţi. Spre nord, ţinutul se întindea parcă fără sfârşit, dar chiar şi în acea direcţie ştiau că existau vreo jumătate de duzină de lanţuri muntoase care tăiau calea.

În scara aceea, Snass îi spuse lui Smoke:

— La vremea asta a anului, aş putea să-ţi dau un avans de trei zile. Ştii, n-ai cum să-ţi ascunzi urmele. Anton a întins-o când se dusese zăpada. Tinerii mei pot ţine la drum la fel de bine că cei mai buni dintre albi şi în plus le mai şi deschizi pârtie. Iar când se duce zăpada, am să am grijă să nu ai şansa pe care a avut-o Anton. Viaţa-i frumoasă aici. Şi curând ai să uiţi cealaltă lume. Aproape că niciodată n-am încetat să mă mir cât de uşor e să trăieşti departe de lumea aceea.

— Danny Mecan mă cam îngrijorează, îi mărturisi Shorty lui Smoke. Pe orice pârtie ar porni-o nu prea ţine omul la drum. Dar se jură că el ştie ieşirea prin partea de vest, aşa că trebuie să ne înţelegem cu el, Smoke, sau de nu o să dai de belea.

— Pe toţi ne paşte aceeaşi soartă, îi răspunse Smoke.

— Da’ de unde! Pe tine te paşte de-a dreptul, ca trasă cu aţa.

— Ce anume?

— N-ai auzit noutăţile?

Smoke clătină din cap.

— Mi-au spus becherii. Şi ei abia acum au aflat. În seara asta începe, deşi faţă de calendar au luat-o înainte cu luni de zile.

Smoke ridică din umeri.

— Nu te interesează să asculţi? îl luă peste picior Shorty.

— Aştept să aud.

— Ei, bine, nevasta lui Danny taman acum le-a spus becherilor, continuă Shorty şi se opri să vadă efectul. Iar becherii mi-au spus mie, ’neînţeles, că focurile fetelor au să fie aprinse în seara asta. Asta-i tot. Ei, ce zici de treaba asta?

— Nu pricep încotro baţi, Shorty.

— Nu pricepi, aşa-i? Nu pricepi. Păi e limpede ca lumina zilei şi a nopţii. Te paşte o fustă. Şi fusta asta are să aprindă un foc, iar numele fustei e Labiskwee. Păi am văzut-o eu cum se uita la tine când tu nu te uitai la ea. Niciodată până acum n-a aprins un foc. Spunea că n-are să se mărite niciodată cu un indian. Ei şi acum aprinde şi ea un foc, sfârr! Pentru sărmanul şi bătrânul meu prieten Smoke.

— Sună ca un silogism, mormăi Smoke, amintindu-şi cu strângere de inimă comportarea fetei din ultimele câteva zile.

— Sfârrr! Se pronunţă mai iute! ripostă Shorty. Uite aşa se întâmplă întotdeauna. Taman când noi puneam la cale cum să scăpăm de aici, uite vine o fustă ca să încurce toate lucrurile. Nu prea avem noroc. Hei, da’ ia ascultă şi la asta! Smoke.

Trei indience bătrâne, bătrâne se opriseră la jumătatea drumului dintre tabăra becherilor şi tabăra lui Mecan şi cea mai bătrână dintre ele începu o incantaţie în falsete. Smoke recunoscu numele, dar nu şi toate cuvintele babei şi Shorty

îi traduse cu o melancolică veselie.

— Labiskwee, fiica lui Snass, Aducătorul de Ploaie, Mare Căpetenie, îşi aprinde primul ei foc de fată în seara asta. Maka, fiica lui Owits, Lupul Alergător…

Recitativul cuprinse numele unei duzini de fete, după care cele trei vestitoare o porniră bătrâneşte mai departe să ducă vestea şi la alte focuri.

Burlacii, care făcuseră jurământul consacrării, să nu vorbească niciodată cu vreo fată, nu se arătară interesaţi în ceremonia ce se apropia şi, pentru a-şi manifesta dispreţul, începură deîndată pregătiri de plecare într-o misiune încredinţată de Snass pentru îndeplinirea căreia trebuiau să plece abia a doua zi dimineaţă. Nefiind satisfăcut de recensământul bătrânilor vânători privind turmele de caribu, Snass socotise că acestea se împărţiseră în două. Snass le încredinţase tinerilor sarcina de a cerceta terenurile spre nord şi vest, în căutarea celei de-a doua părţi a turmei. Smoke, tulburat de focul lui Labiskwee, anunţă că el se va duce cu tinerii becheri. Dar mai întâi stătu de vorbă cu Shorty şi Mecan.

— Să fii acolo în cea de-a treia zi, Smoke, îi spuse Shorty. Noi luăm provizii şi câinii.

— Dar să nu uiţi nici o clipă, îi puse Smoke în vedere, că de nu voi reuşi să mă întâlnesc cu voi, mergeţi mai departe, până ieşiţi spre Yukon. E hotărât. Dacă reuşiţi să ajungeţi dincolo, atunci o să puteţi să vă întoarceţi după mine la vară. Dacă am prilejul o şterg eu şi mă întorc eu atunci după voi.

Mecan, stând lângă foc, arătă numai din ochi nişte munţi abrupţi înspre vest, unde piscurile înalte crestau orizontul câmpiei.

— Acela-i muntele cu pricina, mormăi el. Pe panta din sud, un pârâiaş. Urcăm pe albie în sus. În cea de-a treia zi vii şi tu. Trecem pe acolo în cea de-a treia zi. Oriunde dai de pârâu, o să ne întâlneşti pe pârtie.

Dar în cea de-a treia zi Smoke nu avu nici o şansă. Tinerii vânători schimbară direcţia de cercetare şi în vreme ce Shorty şi Mecan trudeau prin albia pârâului la deal, cu câinii

după ei, Smoke şi indienii lui erau la şaizeci de mile spre nord est, dibuind urmele părţii de turmă rătăcită. Câteva zile mai târziu, printr-o fulguială de zăpadă care transformase ziua într-un perpetuu amurg, se întoarseră la tabăra cea mare. O indiancă ce se jeluia în jurul focului tăcu brusc şi se repezi la Smoke. Îl blestemă cu vorbe grele de ocară, privindu-l cu ură şi venin în ochi, dând din mâini către o formă nemişcată, tăcută, învelită în blănuri, întinsă pe o sanie care tocmai adusese mortul. Smoke ghici cam ce se întâmplase şi pe când se apropia de locul lui Mecan era pregătit pentru a doua rundă de blesteme. Numai că aici îl văzu pe Mecan în carne şi oase mestecând harnic o bucată de carne de caribu.

— Eu nu-s om care să se bată, explică el miorlâindu-se. Dar Shorty a reuşit să scape, deşi şi acum îi ţin urma. S-a bătut cu ei ca un diavol. O să pună, până la urmă, mâna şi pe el. N-are nici o şansă. A găurit doi bărbaţi care au să-şi revie ei, dar pe unul l-a culcat cu un glonte în piept.

— Mda, ştiu, răspunse Smoke. Mai înainte m-am întâlnit cu văduva lui.

— Bătrânul Snass vrea să dea ochii cu tine, îl preveni Mecan. Aşa sună ordinele lui. Îndată ce te întorci să te duci la focul lui. Eu n-am ciripit. Nu ştii nimic. Ţine minte. Shorty şi cu mine am încercat pe socoteala noastră.

La focul lui Snass, Smoke se întâlni cu Labiskwee. Îl întâmpină cu o privire strălucind de atâta tandreţe şi blândeţe încât Smoke se înspăimântă.

— Sunt fericită că tu n-ai încercat să fugi, îi spuse ea. Ştii eu…

Fata şovăi, dar nu-şi feri privirea, ochii îi înotau într-o lumină care spunea totul.

— Mi-am aprins focul, bineînţeles pentru tine. Uite că s-a întâmplat. Te iubesc mai mult decât orice pe lumea asta. Mai mult decât pe tata. Mai mult decât pe-o mie de Libashe şi Mahkooks. Iubesc. E tare ciudat. Iubesc aşa cum a iubit Francesca, cum a iubit Isolda. Bătrânul Patru Ochi a spus adevărul. Indienii nu iubesc în felul acesta. Dar eu am ochii albaştri, sunt albă. Amândoi suntem albi.

Smoke nu ceruse în căsătorie pe nimeni vreodată în viaţa lui şi nu era pregătit pentru o astfel de situaţie. Ba, mai rău, nici măcar nu era cerut în căsătorie. Consimţământul lui era de la sine înţeles. În mintea fetei totul se înlănţuia atât de sigur, lumina din ochii ei era atât de plină de căldură încât Smoke rămase uimit că nu-şi aruncase şi mâinile după gâtul lui şi nu-şi rezemase capul de umăr. Apoi îşi dădu seama că, în ciuda sincerităţii dragostei ei, fata nu cunoştea micile trucuri ale iubirii. Printre sălbaticii primitivi, astfel de trucuri nu se obişnuiau. Aşa că ea nu avusese prilejul să le înveţe.

Fata gângurea, îşi cânta fericita povară a iubirii, în vreme ce el se chinuia să nu-şi piardă capul, într-un efort de a-i destăinui adevărul, chiar dacă o rănea. Şi cea mai bună ocazie de a i-l mărturisi era totdeauna la început.

— Dar, Labiskwee, ascultă-mă, încercă el. Eşti sigură că de la Patru Ochi ai prins povestea dragostei dintre Paolo şi Francesca până la capăt?

Fata bătu din palme şi izbucni într-un hohot de râs care trăda fericirea certitudinii.

— Ah! Deci există şi altceva! Ştiam eu că dragostea mai are multe-multe lucruri! De când mi-am aprins focul m-am tot gândit. Am…

Atunci se arătă Snass, care se apropie de foc prin perdeaua de fulgi a ninsorii şi Smoke pierdu prilejul dorit.

— Bună seara, mârâi Snass mohorât. Prietenul dumitale ne-a făcut necazuri. Mă bucur că dumneata ai dovedit mai multă minte.

— Trebuie să-mi spui ce s-a întâmplat, îl îndemnă Smoke.

Nu era prea plăcută lucirea acelor dinţi albi printre firele pătate ale bărbii.

— Bineînţeles că am să-ţi spun. Prietenul dumitale mi-a omorât un om. Smiorcăitul ăla de Mecan a luat-o la fugă la prima împuşcătură. Ăsta nu mai fuge în viaţa lui. Dar vânătorii mei l-au încolţit pe prietenul dumitale în munţi şi pun ei mâna pe el. Nu ajunge el niciodată în bazinul Yukonului, iar dumneata, de acum încolo o să dormi lângă focul meu. Nu mai baţi zăpezile cu cei tineri. Nu te mai scap din ochi de acum.

Situaţia lui Smoke, obligat să stea la focul lui Snass, era foarte stânjenitoare. Acum se întâlnea cu Labiskwee mai des ca înainte. Sinceritatea dragostei ei, plină de inocenţă şi dăruire, era groaznică. Ochii ei vorbeau numai de dragoste, privirea ei era numai mângâiere. De zeci de ori îşi făcu Smoke curaj ca să-i vorbească de Joy Gastell şi de zeci de ori descoperi că era un laş. Cea mai nenorocită treabă era faptul că Labiskwee se arăta atât de fericită.

Era o plăcere s-o vezi. În ciuda faptului că după fiecare moment petrecut cu ea respectul de sine ieşea cam terfelit, Smoke se bucura de toate aceste momente. Pentru prima dată în viaţă cunoştea cu adevărat ce era femeia, într-atât de curat se arăta sufletul fetei, atât de cumplit în ignoranţa şi inocenţa lui, încât îi putea citi limpede fiecare trăsătură. Vădea toată zestrea de bunătate adunată de femeie din vremuri imemoriale, neşlefuită de convenţionalismul educaţiei, sau de şiretenia instinctului de conservare. Reciti

în gând pe Schopenhauer şi înţelese, fără nici o umbră de îndoială, că tristul filosof nu avea dreptate. Când ajungi să cunoşti o femeie aşa cum ajunsese Smoke s-o cunoască pe Labiskwee, însemna să ajungi la convingerea că toţi cei care urau femeile erau nişte oameni bolnavi.

Labiskwee era minunată şi, cu toate astea, alături de chipul ei îi nălucea chipul lui Joy Gastell. Joy era stăpână pe sine, reţinută, înzestrată cu toată puterea de autocontrol a civilizaţiei. Şi totuşi, printr-o ciudăţenie a închipuirii lui şi având şi întruchiparea devotamentului în femeia de dinaintea lui, Joy Gastell era dezbărată de toate, ajungând o întruchipare a bunătăţii în aceeaşi măsură ca şi Labiskwee. Una sporea calităţile celeilalte şi toate femeile din lume îşi sporeau frumuseţea prin ceea ce zărea Smoke în sufletul lui Labiskwee, lângă focul lui Snass, pe tărâmurile zăpezilor.

Smoke află şi despre sine o mulţime de lucruri noi. Îşi răscoli în amintire tot ceea ce ştia el despre Joy Gastell şi-şi dădu seama că o iubeşte. Dar era fermecat şi de Labiskwee. Şi ce putea fi acest sentiment de încântare decât dragoste? Nu-l putea înjosi cu alt nume. Era dragoste. Trebuia să fie dragoste. Şi fu zdruncinat până în adâncul sufletului când descoperi această poligamă trăsătură a firii lui. Auzise de multe ori argumentându-se ideea asta, în studioul lui din San Francisco, că era posibil ca un bărbat să iubească două femei, sau chiar trei la un moment dat, dar el nu crezuse o iotă. Şi cum ar fi putut crede una ca asta când nu avea destulă experienţă? Acum era cu totul altceva. Iubea cu adevărat două femei şi cu toate că în cea mai mare parte a timpului socotea că e îndrăgostit mai mult de Joy Gastell, veneau momente când era la fel de sigur că o iubea mai mult pe Labiskwee.

— Trebuie să fie multe femei pe lume, începu ea într-o zi. Şi femeile îi iubesc pe bărbaţi. Multe femei probabil că te-au iubit. Povesteşte-mi.

El nu răspunse.

— Povesteşte-mi! insistă ea.

— N-am fost niciodată căsătorit, evită el să răspundă.

— Şi altă femeie nu mai există în viaţa ta? Altă Isoldă

dincolo de munţi?

Apoi Smoke descoperi că e şi laş. Minţi. Fără tragere de inimă e drept dar o minţi. Clătină din cap încet, cu un zâmbet îngăduitor, dar pe chipul lui se citea mai multă dragoste decât îşi închipuia el, lucru de care-şi dădu seama abia când văzu transfigurarea de fericire de pe chipul fetei. Îşi acordă singur iertarea păcatului. Raţionamentul lui era fără îndoială iezuit, dar îşi spunea că nu era suficient de spartan pentru a străpunge inima sensibilă a acestei femei – copil.

Snass era şi el un element care complica problema. Nimic nu scăpa ochilor săi întunecaţi şi într-o zi glăsui cu înţeles:

— Nici un bărbat nu se zbate să-şi mărite fata. Cel puţin, nu un bărbat cu imaginaţie. Cam doare. Chiar şi gândul la una ca asta doare, ascultă ce-ţi spun eu. Dar, cu toate astea, e în firea lucrurilor acestei lumi ca Margaret să se mărite şi ea cândva.

Se lăsă apoi o tăcere. Smoke se surprinse întrebându-se pentru a mia oară care o fi fost povestea vieţii lui Snass.

— Eu sunt om dur şi crud, continuă Snass. Dar legea-i lege şi sunt om drept. Ba, mai mult, aici, pentru poporul acesta primitiv eu sunt legea şi dreptatea. Nimeni nu trece de voinţa mea. Dar sunt şi tată şi de când mă ştiu am fost blestemat să am imaginaţie.

Încotro ţintea acel monolog, Smoke n-avea să afle pentru că fu întrerupt de o explozie cristalină de râs răsunând din cortul fetei unde aceasta se juca cu un pui de lup abia prins. Pe faţa lui Snass trecu o înfiorare de durere.

— Nu mai pot îndura! mormăi el mohorât. Margaret trebuie să se mărite şi e norocul meu şi al ei că te-ai întâmplat aici. Din partea lui Patru Ochi aveam puţine speranţe, Mecan e atât de neajutorat că l-am dat pe mâna unei indience care şi-a tot aprins focul de fecioară vreo douăzeci de ani. Dacă n-ai fi fost tu, atunci ar fi fost un indian soţul ei. S-ar fi putut ca Libash să devină tatăl nepoţilor mei.

Apoi Labiskwee ieşi din cortul ei şi veni lângă foc, cu

puiul de lup în braţe, atrasă ca de un magnet, ca să-l privească pe omul drag cu ochii plini de o dragoste pe care experienţa n-o învăţase s-o ascundă.

— Ascultă ce-ţi spun eu, începu Mecan, primăvara e aproape şi curând zăpada o să prindă crustă. Acum e vremea de plecat şi numai viscolele din munţi sunt o piedică. Eu ştiu. Cu nimeni în afară de tine n-aş fugi.

— Dar nu poţi fugi, îl contrazise Smoke. Nu poţi ţine pasul cu nici un bărbat. Ai şira spinării moale ca măduva. Dacă am să fug, fug singur. Lumea de dincolo a cam pălit şi poate că n-am să fug niciodată. Carnea de caribu e foarte bună şi curând va veni şi vara şi somonii.

Snass îi spuse şi el:

— Prietenul tău e mort. Nu vânătorii mei l-au omorât! I-au găsit trupul. Îngheţase în primul viscol de primăvară din munţi. Nu există om să scape. Când sărbătorim căsătoria ta?

Labiskwee îi spuse şi ea:

— Mă tot uit la tine. În ochii tăi şi pe chipul tău e suferinţă. Oh, îţi cunosc eu chipul. Acolo, lângă ureche, pe gât ai o mică cicatrice. Când eşti fericit, colţurile gurii ţi se ridică în sus. Când te încearcă gânduri negre coboară în jos. Când zâmbeşti, în colţul ochilor îţi apar trei şi patru creţuri. Când râzi apar şase. Uneori am numărat chiar până la şapte. Acum însă nu le mai pot număra. N-am citit niciodată o carte. Nu ştiu cum se citeşte o carte. Dar Patru Ochi m-a învăţat o groază de lucruri. Gramatica o ştiu. El m-a învăţat. Şi în ochii lui am citit chinurile dorului după lumea cealaltă. Îl apuca adesea dorul ăsta. Şi doar aici există şi carne bună, peşte din belşug şi fragi şi rădăcini bune şi-uneori aveam şi făină, în schimbul pieilor, prin indienii de pe Porcupine şi Lusitwa. Şi tot îi era dor de lumea cealaltă. E lumea aceea atât de bună că şi ţie ţi s-a făcut dor de ea?

Fata oftă şi clătină din cap.

— Când a murit, lui Patru Ochi tot îi era dor şi dacă ai să rămâi aici şi tu ai să fii la fel, tot aşa ai să te sfârşeşti cu dorinţa asta în tine? Tare mi-e teamă că eu nu cunosc lumea aia. Vrei să fugi ca să-ţi regăseşti lumea?

Smoke nu fu în stare să rostească un cuvânt, dar ea se convinse de adevăr citind în colţurile gurii. Tăcură minute întregi în tăcere, vreme în care se vedea că în sufletul ei se dădea o luptă, iar Smoke se blestemă singur pentru slăbiciunea nebănuită care-l făcuse să spună adevărul despre dorul lui pentru lumea cea mare şi totodată buzele să-i fie pecetluite când fusese vorba să mărturisească adevărul despre existenţa celeilalte femei.

Labiskwee oftă din nou.

— Bine, atunci. Dragostea mea pentru tine e mai mare decât teama în faţa furiei tatălui meu şi e mai cumplit la furie decât o furtună în munţi. Mi-ai spus ce înseamnă dragostea. Acum e pusă la încercare dragostea. Am să te ajut să fugi înapoi la lumea ta.

Smoke se trezi uşor, fără să facă o mişcare. Nişte degete fierbinţi îi atinseră obrajii şi apoi lunecară uşor şi-i apăsară buzele. Apoi simţi pe piele atingerea blănii în care intrase colţii gerului, apoi un singur cuvânt – „Vino” – îi fu şoptit la ureche. Se ridică în capul oaselor cu grijă şi ascultă. În tabără, sutele de câini lup îşi înălţau cântecul lor nocturn, dar chiar şi aşa auzea lângă el respiraţia uşoară, regulată, a lui Snass.

Labiskwee îl trase uşor de mânecă pe Smoke şi îşi dădu seama că fata vrea să o urmeze. Îşi luă mocasinii şi şosetele nemţeşti în mână şi se strecură afară, în zăpadă, cu mocasinii cu care dormea în picioare. După ce se îndepărtară de lumina focului ce trăgea să moară, fata îi făcu semn să-şi pună şi ceilalţi mocasini şi, în timp ce el se îndeletnicea cu treaba asta, ea se întoarse sub pânza de cort unde dormea Snass.

Pipăindu-şi ceasul cu degetele, Smoke află că era ora unu dimineaţa. Era destul de cald, se gândi el, nu mai mult de zece grade sub zero. Labiskwee se întoarse şi-l conduse mai departe prin labirintul potecilor întunecate ale taberei cuprinse de somn. Deşi călcau cât de uşor puteau, zăpada îngheţată scârţâia sub mocasinii lor, dar zgomotul acesta era acoperit de zarva câinilor, prea preocupaţi de urletele lor ca să mai mârâie la bărbatul şi femeia care treceau.

— Acum putem vorbi, îi spuse ea, după ce ultimul foc rămase la vreo jumătate de milă distanţă.

Abia acum, la lumina stelelor, când fata se întoarse spre el Smoke băgă de seamă că avea braţele încărcate şi, pe pipăite, îşi dădu seama că luase rachetele lut de zăpadă, o puşcă, două cartuşiere şi învelitoarea lui de dormit.

— Am pus totul la cale, îi spuse ea râzând fericită. Două zile m-am chinuit ca să pregătesc ascunzătoarea de alimente. Am adus carne, chiar făină, chibrituri, schiuri, care-s mai bune pe crusta tare de gheaţă şi când o să se spargă, tălpicile o să ne ţină mai bine. Oh, la mersul prin zăpadă mă pricep şi o să mergem repede, iubitul meu.

Smoke nu scoase o vorbă. Era o surpriză că fata îi pregătise fuga, dar că se hotărâse să fugă şi ea cu el, asta depăşea aşteptările lui. Nefiind în stare să gândească ce trebuie să facă acum, el începu să-i ia cu blândeţe lucrurile din braţe, unul câte unul. Apoi o luă în braţe şi o strânse, dar nici acum nu ştiu ce trebuie să facă.

— Domnul e bun, murmură ea. Mi-a trimis un om care mă iubeşte.

Smoke îşi găsi destul curaj ca să nu-i spună nici pe departe că vrea să plece singur. Şi înainte de a apuca el să vorbească, pe dinaintea ochilor îi trecură toate amintirile care-l legau de lumea aceea plină de lumină şi soare.

— Labiskwee, ne întoarcem, îi spuse el. O să fii soţia mea şi o să trăim până la sfârşitul zilelor noastre alături de poporul Caribu.

— Nu! Nu! Scutură ca din cap şi până şi trupul ei prins în cercul braţelor lui protestă în faţa acestei propuneri. Ştiu eu. M-am gândit bine. O să te ajungă şi pe tine dorul după lumea aceea şi în nopţile lungi o să-ţi roadă inima. Patru Ochi de asta murit, de dorul lumii lui. Aşa o să mori şi tu. Toţi bărbaţii din lumea cealaltă jinduiesc după ea. Şi nu vreau să mori. O să mergem mai departe şi o să traversăm munţii încărcaţi de zăpadă pe drumul din sud.

— Draga meu, ascultă-mă! o îmboldi el. Trebuie să ne întoarcem.

Fata îi puse mănuşa pe gură ca să-l împiedice să mai

vorbească.

— Mă iubeşti, spune-mi că mă iubeşti.

— Te iubesc mult, Labiskwee. Eşti minunata mea iubită.

Din nou mănuşa deveni un mângâietor obstacol în calea cuvintelor.

— Acum ne îndreptăm spre ascunzătoare, spuse ea cu hotărâre. Sunt trei mile de aici. Haide.

El rezistă şi cu toate că-l trăgea de mână fata nu reuşi să-l clintească din loc. El era aproape tentat să-i spună despre cealaltă femeie de dincolo de trecătoarea de sud.

— Ar fi tare rău dacă ne-am întoarce, îi spuse ea. Eu… eu nu-s decât o fată sălbatică şi mi-e teamă de lume, dar mai teamă mi-e pentru tine. Ştii, e aşa cum mi-ai spus chiar tu. Te iubesc mai mult decât orice pe lumea asta. Te iubesc mai mult decât pe mine însămi. Limba indienilor nu e destul de bună. Nici limba engleză nu e destul de bună. Simţămintele din inima mea, atât de multe şi de arzătoare ca stelele… nu există limbă pentru ele. Cum să-ţi spun? Toate sunt acolo, le simţi?

În timp ce vorbea, fata îi scoase mănuşa şi-i băgă mâna sub parka ei, la căldura şi i-o opri în dreptul inimii, îi apăsă mâna pe inimă. Şi în tăcerea aceea îndelungă, el îi simţi bătăile, bătăile inimii şi înţelese că fiecare bătaie a inimii ei însemna dragoste. Şi apoi uşor, aproape pe nesimţite, pe când el îi ţinea încă inima în mână, trupul fetei începu să se încline spre direcţia ascunzătorii, iar el nu-i rezistă. Era ca şi cum ai fi fost atras chiar de inima ei pe care o simţea atât de aproape în căuşul palmei.

Suprafaţa gheţii, după ce în timpul zilei se muiase acum era atât de tare, întărită în cursul nopţii, încât alunecară iute pe schiuri.

— Uite acolo, în copacul acela e ascunzătoarea, îi spuse Labiskwee.

În clipa următoare fata tresări şi-l prinse surprinsă de braţ. Dinaintea lor dansau vesel flăcările unui foc mic, iar dinaintea focului stătea pe vine Mecan. Labiskwee mormăi ceva în indiana ei şi din gura ei ieşeau nişte sunete şfichiuitoare ca biciul, încât Smoke îşi aduse aminti că Patru

Ochi îi spunea fetei cita.

— Mă gândeam eu că o să fugiţi fără mine, le explică Mecan când se mai apropiară, în timp ce ochii mici îi luceau viclean. Aşa că n-am pierdut fata din ochi şi când am văzut că pune deoparte schiuri şi mâncare, am prins urma. Aşa că mi-am adus şi eu schiurile şi rachetele şi mâncare. Focul? N-are nimic, nu-i nici un pericol. Tabăra doarme şi sforăie şi mă apucase frigul să tot aştept. Ei, acum pornim?

Labiskwee îi aruncă iute o privire plină de consternare lui Smoke şi la fel de iute cântări situaţia şi glăsui. Şi în vreme ce vorbea, deşi era abia o copilă îndrăgostită, vădi o rapidă putere de hotărâre, ca un om care în situaţii dificile ale vieţii ştie să se ţină pe propriile picioare.

— Mecan, eşti un câine, şuieră ea şi ochii îi luciră sălbatic, plini de ură. Ştiu că în inima ta cloceşti gândul să trezeşti toată tabăra dacă nu te luăm. Foarte bine. Trebuie să te luăm. Îl ştii pe tatăl meu. Eu sunt la fel ca el. O să fii nevoit să-ţi împlineşti partea ta de trudă. O să trebuiască să te supui. Şi dacă o singură dată încerci să ne tragi pe sfoară, să ştii că ar fi fost mai bine să nu fi fugit niciodată.

Mecan o privi cu ochii lui mici de porc, plini de ură şi apoi îşi plecă privirea slugarnic, în vreme ce fata întoarse spre Smoke şi lucirea de mânie i se topi într-o luminoasă blândeţe.

— E drept ceea ce am zis? îl întrebă ea.

Când se lumină de ziuă, erau printre colinele ce se ridicau între câmpia vălurită şi munţi. Mecan veni cu propunerea să mănânce, dar nu se opriră. Abia când căldura amiezii muie faţa zăpezii şi-i împiedică să meargă mai departe, ca până atunci, se opriră să mănânce.

Colinele submontane începură repede să devină abrupte, iar râul, pe albia căruia urcau, îşi tăia cale prin canioane tot mai adânci. Semnele primăverii apăreau tot mai rar, deşi într-unul din canioane dădură peste o zonă în care apele eliberate de gheţuri spumegau, iar de vreo două ori zăriră pâlcuri de sălcii pitice ai căror muguri porniseră să se umfle.

Labiskwee îi explică lui Smoke cât ştia ea despre regiunea aceea şi felul cum se gândise să-i păcălească pe cei care i-ar fi urmărit. Nu existau decât două drumuri pe care se putea ieşi din ţinut, unul spre vest şi altul spre sud. Snass avea să trimită deîndată cete de tineri vânători să păzească cele două căi de ieşire. Dar spre sud mai exista o cale. E adevărat că aceasta doar intra o porţiune printre munţii înalţi pentru ca apoi să se răsucească spre sud să traverseze trei văi şi să se unească şi ea cu drumul principal. Când vânătorii aveau să nu găsească nici o urmă pe drumul principal, aveau să se întoarcă înapoi, în speranţa că încercarea de evadare ar fi fost făcută spre vest, fără să viseze măcar că fugarii s-au aventurat pe drumul ocolit, mai lung şi mai greu.

Uitându-se în urmă după Mecan, Labiskwee îi spuse în şoaptă lui Smoke:

— Mănâncă. Nu-i bun de nimic.

Smoke se uită şi el. Irlandezul mesteca cu fereală nişte seu de caribu scos din buzunarul plin de provizii.

— Mecan, între mese nu mai mâncăm! îi porunci Smoke. În ţinutul din faţa noastră nu e nici un fel de vânat şi mâncarea trebuie împărţită în raţii egale de la început. Nu poţi merge cu noi mai departe decât dacă joci cinstit.

Pe la ora unu, pojghiţa de gheaţă se muie atât de mult încât ceda sub schiuri şi înainte de ora două, chiar şi cu rachetele de zăpadă, se afundau. Făcură popas şi se bucurară de prima mâncare. Smoke evaluă proviziile. Cele aduse de Mecan îi dezamăgi. În sacul de mâncare îndesase atât de multe blănuri de vulpe argintie încât nu mai rămăsese decât prea puţin loc şi pentru de-ale gurii.

— N-am ştiut că-s chiar atât de multe, se scuză el. Mi-am făcut bagajul pe întuneric. Dar şi blănurile astea fac bani buni. Şi cu muniţia pe care o avem o să doborâm noi, vânat din belşug.

— O să te mănânce lupii din belşug! îi replică Smoke disperat, în vreme ce Labiskwee îl fulgeră mânioasă din priviri.

Smoke şi Labiskwee socotiră că proviziile le-ar fi ajuns

pentru o lună, dacă le drămuia cu grijă, mâncând cât să-şi amăgească doar foamea. Smoke împărţi totul în poveri, cedând insistenţelor fetei ca s-o lase şi pe ea să care. A doua zi albia râului se lărgi, devenind vale întinsă între munţi. Şi când pojghiţa de gheaţă a văii începu să cedeze sub ei, ajunseră la suprafaţa tare a pantei.

— Dacă mai întârziam zece minute, n-am mai fi putut traversa întinsura văii, spuse Smoke, când se opriră să-şi tragă sufletul pe culmea golaşă. Cred că aici sunt vreo mie de picioare înălţime.

Dar Labiskwee, fără să scoată un cuvânt, arătă în vale, printre copaci. Cinci puncte întunecate abia se mişcau unul lângă altul.

— Tinerii vânători! făcu Labiskwee.

— Se luptă cu zăpada până la brâu, spuse Smoke. Pe ziua de azi nu mai ajung ei până unde crusta-i tare. Suntem cu multe ceasuri înaintea lor. Haide, Mecan. Înhamă-te. Nu mâncăm decât atunci când n-o să mai putem merge.

Mecan, gemu dar acum nu mai avea seu de caribu prin buzunare şi mergea supărat în urmă. Aici, pe creasta aflată la altitudine mai înaltă, crusta nu cedă sub picioarele lor decât la trei după-amiază, când reuşiseră deja să ajungă la umbra muntelui, unde pojghiţa îngheţă din nou. Nu se opriră decât o singură dată ca să scoată la iveală grăsimea de caribu confiscată de la Mecan, pe care o mestecară în vreme ce mergeau mai departe. Carnea era îngheţată bocnă şi nu putea fi mâncată decât după ce o mai muiau la un foc dar grăsimea se sfărâma în gură şi le mai amăgea leşinul foamei din stomac.

După un lung amurg, cu un cer acoperit, veni şi întunericul pe la ora nouă, când făcură popas lângă un pâlc de molizi pitici. Mecan gemea neputincios. Marşul din ziua aceea fusese extenuant, dar nu numai atât. În ciuda celor nouă ani de experienţă în zona arctică, Mecan mâncase zăpadă şi acum avea gura arsă şi uscată. Se făcuse ghem lângă foc şi se tânguia, în vreme ce ceilalţi pregăteau aşezarea taberei.

Labiskwee nu ştia ce-i aceea oboseala şi Smoke se

minuna de câtă viaţă avea în ea, de puterea minţii şi trupului ei de a îndura. Iar veselia ei nu era forţată. Găsea mereu puterea să-i zâmbească, sau să râdă şi mâna ei întârzia mângâietoare într-a lui ori de câte ori avea prilejul. Dar când se uita la Mecan, chipul ei devenea deodată dur şi nemilos, ochii îi luceau ca de gheaţă.

În timpul nopţii îi prinse vântul şi ninsoarea şi apoi o zi întreagă îşi croiră orbeşte drum prin viscol, trecând fără să bage de seamă de un cot care ducea pe albia unui pârâiaş în sus şi traversând din greşeală o creastă spre vest. Rătăciră astfel încă două zile, traversând alte şi alte creste, pe care n-ar fi trebuit să le treacă, iar în cele două zile primăvara rămase în urmă iar ei urcară tot mai sus, spre bârlogul iernii.

— Tinerii vânători ne-au pierdut urma şi de ce să nu ne odihnim şi noi măcar o zi? începu să se roage de ei Mecan.

Dar nu le era îngăduit nici un pic de odihnă. Smoke şi Labiskwee ştiau ce primejdie îi paşte. Erau pierduţi în inima munţilor, la altitudine mare, nu zăriseră nici un vânat, nici măcar urmă de vânat. Zi de zi îşi croiau drum printr-un tărâm durat parcă numai din fier, care-i silea să rătăcească prin labirinturile canioanelor şi văilor, ce rareori duceau spre vest. Odată ajunşi într-un astfel de canion nu le rămânea nimic altceva de făcut decât să-l urmeze până la capăt, indiferent încotro ducea, pentru că piscurile îngheţate şi lanţurile de munţi de o parte şi alta erau de neescaladat, copleşitoare. Gerul cumplit şi truda epuizantă îi sleia de puteri şi, cu toate astea, reduseră şi mai mult raţia de alimente pe care şi-o îngăduiau.

Într-una din nopţi, Smoke fu trezit de zarva unei încăierări. Auzi limpede un horcăit de om strangulat dinspre locul unde dormea Mecan. Aţâţă iute focul şi, la lumina lui, o văzu pe Labiskwee cu mâna în gâtul irlandezului şi silindu-l să scuipe afară o bucată de carne pe jumătate mestecată. Şi chiar în timp ce se uita la ei, fata duse mâna la brâu şi se văzu lucirea cuţitului.

— Labiskwee! strigă Smoke cu glas poruncitor.

Mâna fetei şovăi.

— Nu! îi mai spuse el când ajunse lângă ea.

Fata tremura de mânie şi după un moment de ezitare, coborî mâna şi băgă cuţitul în teacă. Ca şi cum i-ar fi fost teamă că n-are să se poată stăpâni, Labiskwee se îndreptă spre foc şi aruncă mai multe crengi. Mecan se ridică în capul oaselor, miorlăindu-se şi mârâind în acelaşi timp, chinuit între teamă şi furie, bolborosind tot felul de explicaţii.

— De unde ai bucata asta de carne? îl chestiona Smoke.

— Ia pipăie-l pe sub haine! îi strigă Labiskwee.

Erau primele cuvinte pe care le rostea şi vocea încă îi tremura de o mânie pe care nu şi-o putea stăpâni. Mecan se strădui să nu se dea bătut, dar Smoke îl apucă nemilos, începu să-l cerceteze şi de sub braţ, muiată de căldura trupului, scoase o bucată de carne de caribu. Un strigăt scurt al fetei îi atrase lui Smoke atenţia. Labiskwee se repezise la bocceaua lui Mecan şi-o deschise. În loc de carne din sac căzură muşchi, ace de molid, surcele, tot felul de fleacuri puse în locul cărnii care dădeau sacului volum, dar nu şi greutate. Din nou fata duse mâna la şold şi se repezi spre vinovat, dar Smoke o prinse în braţe unde Labiskwee se muie şi fu cuprinsă de un val de lacrimi, în neputinţa furiei ei.

— Iubitule, nu din cauza cărnii! suspină ea. De tine-i vorba, de viaţa ta. Câinele! Pe tine te mănâncă el, pe tine!

— Lasă, scăpăm noi cu viaţă! mângâie el. De acum încolo o să care făina. Crudă nu are cum s-o mănânce şi dacă o face îl omor cu mâna mea, fiindcă îţi mănâncă viaţa ta ca şi pe a mea.

O strânse în braţe mai tare.

— Iubita mea, uciderea e o treaba bărbătească. Femeile nu trebuie să ucidă.

— N-ai mai fi ţinut la mine dacă l-aş fi omorât pe câinele ăla? îl întrebă ea mirată.

— Nu tot atât de mult! o duse el cu vorba.

Fata oftă resemnată.

— Bine, n-am să-l omor.

Tinerii vânători îl urmăreau fără răgaz. Printr-un noroc miraculos, ca şi prin deducţii, ţinând seama de topografia locului şi de drumul pe care trebuiau să apuce fugarii, tinerii le prinseră urma pierdută în timpul viscolului şi se ţinură de ea. Când ningea, Smoke şi Labiskwee apucau în cele mai nefireşti direcţii spre est, când cel mai bun drum ducea spre sud sau spre vest, renunţând la o creastă domoală pentru a se căţăra pe una abruptă. Dacă tot se pierduseră, nu mai conta. Şi cu toate astea, nu se puteau descotorosi de tinerii vânători. Uneori le-o luau cu zile întregi înainte, dar tinerii apăreau din nou. După câte un viscol, când toate urmele erau şterse, vânătorii se împrăştiau ca o haită de copoi şi cel care le dădea de urmă îi înştiinţă pe ceilalţi cu semnale făcute cu fum, chemându-i la el.

Smoke pierdu socoteala timpului, a zilelor şi nopţilor, a viscolelor şi locurilor de popas. Trăind un imens coşmar al suferinţei şi trudei, el şi Labiskwee se chinuiau să meargă înainte, iar Mecan se ţinea poticnindu-se mereu după ei şi bolborosea aiureli despre San Francisco, visul lui dintotdeauna. În jurul lor se ridicau piscuri semeţe, neîndurătoare în seninul lor îngheţat. Goneau la vale prin canioane întunecate, cu pereţi atât de prăpăstioşi încât stânca golaşă atârna ameninţător deasupra lor, sau îşi croiau drum prin zăpada adâncă a unor văi îngheţate ştiind că sub picioarele lor zăceau lacuri acoperite de sloiuri. Iar într-una din nopţi, între două rafale de viscol, zăriră pe cer pălălaia roşiatică a unui vulcan. Dar după aceea nici urmă de vulcan, încât se întrebau dacă fusese realitate sau vis.

Crusta tare de gheaţă se acoperi cu straturi groase de zăpadă proaspătă, care şi ea prinsese coajă şi apoi fusese şi ea acoperită de altă zăpadă. Prin canioane sau văioage, traversau zone în care zăpada avea sute de picioare grosime, ca apoi să traverseze gheţari mărunţi, creste măturate de vânturi, unde nu era urmă de zăpadă. Se târau ca nişte spectre tăcute pe faţa unor pante unde avalanşa se putea porni oricând, sau săreau din somn treziţi de bubuiturile zăpezilor pornite la vale. La popasurile făcute

dincolo de zona vegetaţiei nu mai aprindeau focuri, înmuindu-şi carnea la căldura trupului pentru ca să poată s-o mănânce. Dar în tot acest timp, Labiskwee nu se dezise nici o clipă. N-o părăsi nici veselia, în afară de momentele când ochii îi cădeau pe Mecan şi nici cea mai groaznică epuizare sau ger nu reuşeau să-i domolească elocvenţa dragostei ei faţă de Smoke.

Urmărea ca o pisică împărţirea raţiilor neînsemnate şi Smoke o vedea cum mârâie la Mecan pentru fiecare îmbucătură pe care o băga în gură. O dată o lăsă pe ea să împartă raţiile. Dar deîndată Smoke auzi mârâielile de protest ale lui Mecan, nu numai pentru că raţia lui era mai mică, dar şi ei îşi oprise mai puţin decât îi dăduse lui Smoke. După întâmplarea asta, numai Smoke împărţi raţiile de carne. După ce o noapte întreagă ninsese, dimineaţa au fost surprinşi de o mică avalanşă care-i mătura câteva sute de iarzi, la vale pe panta muntelui şi ieşiră de sub zăpadă pe jumătate sufocaţi, dar nevătămaţi. Numai că Mecan apăru fără bocceaua lui în care era toată rezerva de făină. O a doua avalanşă, mai mare, acoperi locul unde se pierduse, încât nu le mai rămase nici o speranţă s-o poată recupera. După întâmplarea asta, deşi Mecan n-avea nici o vină pentru dezastrul acesta, Labiskwee evită să se mai uite la nenorocit şi Smoke înţelese că-i era teamă că nu se va putea stăpâni.

Într-o dimineaţă cerul deasupra lor se arătă de un albastru curat, iar zăpada era orbitoare sub lucirea soarelui. Drumul ducea în sus, pe o pantă domoală, acoperită de crustă de gheaţă. Se mişcau ca nişte fantome sfârşite într-o lume moartă. În calmul îngheţat şi încremenit nici aerul nu mişca. Piscurile îndepărtate, aflate la o sută de mile, pe coama Munţilor Stâncoşi, se vedeau atât de limpede de parcă n-ar fi fost decât la cinci mile distanţă.

— O să se întâmple ceva, şopti Labiskwee. Nu simţi? Aici, acolo, pretutindeni. E ceva ciudat!

— Simt un fel de frig, care nu de la ger se trage! răspunse Smoke. Şi nici de la foame.

— Îmi pătrunde în minte, în inimă! spuse ea tulburată.

Mie aşa mi se pare.

— Nu cu simţurile simt, îşi dădu cu părerea Smoke. E ceva dinafară, care mă îngheaţă, nervii mi-i îngheaţă.

Un sfert de oră mai târziu se opriră să-şi mai tragă sufletul.

— Nu mai văd piscurile acelea din depărtare, spuse Smoke.

— Aerul s-a făcut gros şi greu, murmură Labiskwee. Parcă nu se poate respira.

— Sunt trei sori! mormăi Mecan răguşit, clătinându-se şi străduindu-se să se sprijine de băţ.

De fiecare parte a soarelui celui adevărat mai apăruse câte un soare fals.

— Acum sunt cinci, murmură Labiskwee şi, în vreme ce se uitau în sus, alţi şi alţi sori se năşteau dinaintea ochilor lor.

— Dumnezeule, cerul e plin de sori, nenumăraţi, gemu Mecan plin de groază.

Şi era adevărat. Ori încotro se uitau, jumătate din cer îţi lua ochii, plin de sori care se formau continuu. Mecan ţipă scurt, de mirare şi durere.

— M-a înţepat! urlă el şi schelălăi din nou.

Apoi fu rândul lui Labiskwee să strige şi Smoke simţi şi el o înţepătură în obraji, atât de îngheţată încât îl ardea ca un acid. Senzaţia îi aminti de vremea când înota în mare şi fusese înţepat de filamentele veninoase ale navei – de război – portugheze[15]. Senzaţia era atât de asemănătoare încât îşi şterse faţa ca să îndepărteze substanţa usturătoare care de fapt nu era acolo. Apoi se auzi o împuşcătură ciudat de înfundată. La poalele pantei se iviseră tinerii vânători cu schiurile în picioare şi unul după altul deschiseră focul.

— Împrăştiaţi-vă! porunci Smoke. Şi urcaţi mai departe. Suntem aproape de culme. Sunt cu cel puţin un sfert de milă în urma noastră la vale şi asta înseamnă câteva mile bune înaintea lor de partea cealaltă.

Cu feţele arzând sub muşcăturile şi înţepăturile acelor

[15] Neam de celenterate hidrozoare cu tentacule foarte otrăvitoare.

ace nevăzute ale aerului, cei trei se depărtară mult unul de altul pe suprafaţa zăpezii şi începură să trudească la deal. La urechi le ajungeau împuşcăturile înfundate care însă sunau foarte ciudat.

— O, Doamne, îi spuse Smoke gâfâind fetei, ce bine că patru dintre ei au muschete şi numai unul singur o carabină. În plus, cu toţi sorii ăştia nu le e prea uşor să ochească. Lumina îi păcăleşte. Trag de departe. N-au ajuns nici măcar la o sută de picioare distanţă de noi.

— Asta arată cât de supărat e tata! îi spuse ea. Vânătorii au ordin să ne ucidă.

— Ce ciudat vorbeşti, îi spuse Smoke. Vocea ta parcă vine de la mare depărtare.

— Acoperă-ţi gura, îi strigă iute Labiskwee. Şi nu mai vorbi. Acum ştiu ce se întâmplă. Acoperă-ţi gura cu mâneca, aşa şi nu mai vorbi.

Mecan se prăbuşi cel dintâi şi se chinui disperat să se ridice în picioare. Apoi se prăvăliră când unul când altul, de mai multe ori, înainte de a atinge creasta. Voinţa le era mai tare decât muşchii, nu-şi dădeau seama cum, dar trupul le era apăsat de un fel de amorţeală şi simţeau un fel de greutate la fiecare mişcare. De sus, de pe creastă, îi văzură pe tinerii vânători împiedicându-se şi căzând mereu în vreme ce urcau.

— N-or să ajungă niciodată aici, şopti Labiskwee. Asta-i moartea albă. Ştiu eu, deşi n-am întâlnit-o niciodată. I-am auzit pe bătrâni vorbind de ea. Îndată are să se lase ceaţa… alt fel de ceaţă, care nu seamănă cu nici o altă ceaţă, sau pâclă, sau negură a gheţurilor pe care ai văzut-o tu vreodată. Puţini dintre cei care au avut parte de ea au trăit.

Mecan gâfâia sufocat.

— Acoperă-ţi gura, îi porunci Smoke.

Lui Smoke îi atrase atenţia o pătrunzătoare străfulgerare de lumină şi-şi ridică ochii spre nenumăraţii sori de deasupra. Tremurau înceţoşaţi. Aerul se umplu cu microscopice scânteieri. Piscurile apropiate dispăreau în ceaţa aceea ciudată, tinerii vânători, care se luptau din

răsputeri în apropiere, fuseseră înghiţiţi de gheaţă. Mecan se prăbuşi ghemuit pe schiuri, acoperindu-şi gura şi ochii cu mâinile.

— Haide, ridică-te! îi porunci Smoke.

— Nu mă mai pot mişca, gemu Mecan.

Trupul lui ghemuit începu să se clatine încet. Smoke se apropie de el încet, cu greu, silindu-şi voinţa să pună muşchii în mişcare în letargia care-i apăsa toată carnea. Băgă de seamă că mintea îi era limpede. Numai trupul suferea.

— Lasă-l în voia lui! murmură Labiskwee aspru.

Dar Smoke nu-l lăsă, trase de irlandez până-l săltă în picioare şi-l îndreptă spre panta lungă pe care trebuiau să pornească la vale. Apoi îl puse în mişcare cu un brânci şi Mecan cârmind şi ţinând frâna cu băţul, ţâşni în pulberea diamantină şi dispăru. Smoke se uită la Labiskwee, care-i zâmbea şi doar atât o mai ţinea în picioare, fiindcă altfel s-ar fi prăbuşit şi ea. Îi făcu semn cu capul să pornească la vale, dar ea se apropie de el şi, unul lângă celălalt, la o distanţă de numai câţiva paşi, porniră să zboare prin muşcătoarea ceaţă de foc îngheţat.

Deşi frâna cât putea, Smoke fiind mai greu, lunecă mai iute şi ţâşni pe lângă fată, continuând să gonească singur vreme îndelungată, cu viteză ameţitoare care nu se domoli decât atunci când ajunse la loc întins, pe un platou îngheţat. Aici mai frână până când îl ajunse şi Labiskwee şi apoi continuară să gonească mai departe, din nou unul lângă celălalt, cu viteză tot mai redusă, până când se opriră. Letargia aceea parcă îi cuprinse şi mai mult şi, cu toată voinţa, abia se târau ca melcul. Trecură de Mecan ghemuit din nou pe schiuri şi Smoke îl ridică îmboldindu-l cu băţul în trecere.

— Acum trebuie să ne oprim, îi şopti Labiskwee chinuită, sau de nu, vom muri. Trebuie să ne acoperim cu totul, aşa ziceau bătrânii.

Fata nu mai pierdu vremea cu desfăcutul legăturilor, ci începu să-şi taie curelele poverii din spate. Smoke şi le tăie şi el şi după ce aruncă o ultimă privire la ceaţa luminoasă,

aducătoare de moarte şi la nenumăraţii sori ce-şi râdeau de ei, amândoi se acoperiră cu învelitorile de dormit şi se cuprinseră în braţe. Simţiră cum un trup se împiedică de ei şi se prăvăli, apoi auziră un scâncet sleit, amestecat cu blesteme şi vorbe de ocară, înecate într-un acces de tuse violent şi-şi dădură seama că e Mecan, care se băgase şi el în ei, acoperindu-se la fel cu învelitoarea de dormit din blană.

Şi plămânii lor resimţiră lipsa de aer, erau chinuiţi de o tuse seacă, spasmodică, de nestăpânit. Smoke simţi cum îl apucă febra, iar Labiskwee suferea aceleaşi chinuri. Ceas după ceas, accesele de tuse deveniră mai dese, mai violente şi criza atinse punctul culminant târziu, după-amiaza. Apoi încet, greu, începu revenirea şi între accesele de tuse amândoi moţăiau neputincioşi.

Mecan însă tuşi tot mai rău şi, după felul în care gemea şi urla, îşi dădură seama că delirează. La un moment dat Smoke voi să iasă de sub învelitoare, dar Labiskwee se prinse strâns de el.

— Nu, îl imploră ea. Dacă te descoperi acum înseamnă moarte curată. Uite, bagă-ţi faţa aici, în parka mea şi respiră încet şi nu mai vorbi deloc… uite, cum fac eu.

Moţăiră ameţiţi mai departe, în tot cursul nopţii, deşi crizele de tuse ale unuia îl trezeau şi pe celălalt. După socoteala lui Smoke era după miezul nopţii când Mecan fu cuprins de ultima criză de tuse, după care se auziră numai nişte gemete slabe, animalice.

Smoke se trezi când simţi buzele fetei atingându-i buzele. Stătea în braţele ei, cu capul sprijinit de pieptul ei. Labiskwee avea un glas vesel, ca de obicei, nu se mai auzea înăbuşit ca mai înainte.

— S-a făcut ziuă, îi spuse ea ridicând puţin marginile învelitorii. Vezi, iubitule. S-a făcut ziuă. Am scăpat, trăim. Şi nici nu mai tuşim. Hai să aruncăm o privire afară, deşi eu aş sta aici mereu, până la capătul zilelor. Ultimul ceas a fost tare dulce. Eram trează şi te-am tot mângâiat.

— Pe Mecan nu-l mai aud deloc, spuse Smoke. Şi ce s-o fi întâmplat cu tinerii de n-au reuşit să ne găsească?

Dădu învelitoarea la o parte şi văzu deasupra un singur soare, ca de obicei. Bătea un vânt uşor, încă tăios din cauza gerului, dar parcă anunţând zilele calde care aveau să vină. Din nou lumea îşi arăta chipul ei firesc. Mecan zăcea întins pe spate, faţa nespălată şi înnegrită de la focul popasurilor era îngheţată bocnă. Vederea lui n-o tulbură pe Labiskwee.

— Uite spuse ea, o pasăre a zăpezii. Semn bun.

Tinerii vânători nu se vedeau. Ori muriseră de cealaltă parte a muntelui, ori se întorseseră înapoi. Le mai rămăsese atât de puţină mâncare încât nu îndrăzniră să pună în gură nici a zecea parte din cât ar fi avut nevoie, nici a suta parte din cât ar fi dorit şi în cursul zilelor care au urmat, rătăcind prin pustietatea munţilor, tăişul ascuţit al dorului de viaţă se toci tot mai mult şi mergeau tot mai mult ca în vis. Smoke îşi recăpăta uneori brusc cunoştinţa şi se trezea uitându-se la crestele de munte care nu se mai terminau şi pe care ajunse să le urască, iar în urechi încă îi mai suna propria bâlbâială fără şir. Apoi, după secole întregi, cum i se părea lui, iar îşi revenea, trezit de bolmojeala lui incoerentă. Şi Labiskwee aiura cea mai mare parte a timpului. În general, eforturile lor nu mai erau guvernate de raţiune, erau automate. Mereu trăgeau să se îndrepte spre vest şi mereu erau împinşi spre nord, sau sud de către piscuri înalte şi lanţuri muntoase de netrecut.

— Spre sud nu-i nici o ieşire, îi spuse Labiskwee. Bătrânii ştiau ei ce ştiau. Spre vest, numai spre vest, pe acolo-i drumul.

Nu-i mai urmăreau tinerii vânători, însă pe urmele lor se târa foamea. Şi veni o zi când se lăsă ger şi începu să cadă o zăpadă deasă care nu era zăpadă, ci cristale de gheaţă, de mărimea firelor de nisip. Şi ninse aşa o zi şi o noapte întreagă şi continuă apoi alte trei zile şi nopţi la rând. Nu se putea merge mai departe până când zăpada nu prindea crustă sub razele soarelui de primăvară, aşa că îşi făcură culcuş în blănuri şi se puseră pe aşteptat. Raţia pe care şi-o permiteau s-o bage în gură era atât de neînsemnată încât nu le amăgea foamea neostoită a stomacului, dar parcă şi mai puternică aciuată în mintea lor. Delirând, înnebunită de

gustul acelei fărâme de carne, suspinând, aiurind, scoţând nişte strigăte animalice de bucurie, fata se aruncă şi asupra porţiei pentru ziua următoare şi şi-o îndesă în gură. Apoi Smoke fu martorul unei transformări ciudate. Mâncarea din gură o făcu pe fată să-şi recapete cunoştinţa. O scuipă din gură şi plină de o copleşitoare mânie lovi cu pumnul gura care o făcuse de ruşine.

Lui Smoke i-a fost dat să vadă şi alte lucruri ciudate în zilele care au urmat. După îndelunga ninsoare, veni un vânt care luă măruntele particule îngheţate şi le mână ca într-o furtună de nisip. Toată noaptea aceea nisipul îngheţat goni purtat de vânt şi la lumina puternică a unei zile senine şi vântoase, Smoke privi cu ochii înotând în lacrimi şi mintea tulbure priveliştea pe care o socoti a fi viziune de vis. De jur împrejur se ridicau, copleşitoare, piscuri semeţe şi mici, singuratice sentinele, sau grupuri şi grupuri de titani atotputernici. Şi de pe creasta fiecărui pisc, fluturau imense flamuri de zăpadă, ondulându-se, lucind orbitor pe fundalul cerului azuriu, întinzându-se pe mile şi mile întregi, nebuloase şi lăptoase, aruncând mereu lumini şi umbre, lucind ca argintul în bătaia soarelui.

— Ochii mei au văzut minunea, intona Smoke, în vreme ce privea particulele de zăpadă măruntă mânate de vânt pe cer, ca nişte eşarfe mătăsoase şi lucitoare de lumină.

Plivi îndelung, dar flamurile de pe piscuri nu dispărură şi el tot mai socotea că visează până când Labiskwee se ridică în capul oaselor pe blănuri.

— Labiskwee, visez, îi spuse el. Uite. Spune, visezi şi tu odată cu mine acelaşi vis?

— Nu e vis, îi răspunse ea. Bătrânii mi-au spus şi despre asta. Acum vor începe să bată vânturi calde şi o să trăim şi o să ajungem şi în vest.

Smoke împuşcă o pasăre a zăpezii şi o împărţiră între ei. Într-o zi, într-o vâlcea, unde nişte sălcii ieşind de sub zăpadă înmuguriseră, reuşi să doboare un iepure arctic. Altădată nimeri o nevăstuică albă şi slabă. Doar vieţuitoarele astea le-au întâlnit, deşi o dată, la vreo jumătate de milă deasupra capetelor lor, au văzut trecând

spre vest, spre Yukon, un stol de raţe sălbatice.

— În văile din jos e vară acum! spuse Labiskwee. Curând ajunge vara şi aici.

Fata se trăsese la faţă, dar ochii ei luminoşi şi mari deveniseră şi mai luminoşi şi mai mari şi când se uita la el era transfigurată de o frumuseţe sălbatică şi nefirească.

Zilele deveniră mai lungi, zăpada începu să se topească, în fiecare zi crusta de deasupra se topea, noaptea îngheţa din nou şi porneau la drum dimineaţa devreme şi seara târziu, siliţi ca în miezul zilei să se oprească ceasuri întregi când crusta se muia şi nu mai rezista greutăţii lor. Când Smoke orbi din cauza lucirii zăpezii, Labiskwee îl remorcă, cu o curea pe care şi-o legă de mijloc, iar când o lovi pe ea orbirea zăpezii, fu rândul ei să fie remorcată cu o curea legată de mijlocul lui. Chinuiţi de foame chiar şi în somnul cel mai adânc se luptau să se trezească pentru a descoperi că au ajuns pe un tărâm fără scânteie de viaţă în afară de ei.

Deşi era epuizat, Smoke începu să se teamă de somn, într-atât de cumplite şi pline de amărăciune erau viziunile acelui tărâm nebun, crepuscular. Nu visau decât mâncare şi de fiecare dată mâncarea le era smulsă de la gură de geniul rău care le trimitea visele. Smoke oferea mese prietenilor săi din vremurile de demult de la San Francisco, iar el, cu o foame rea şi priviri lacome, supraveghea aranjarea mesei, decorând-o cu coarde de viţă de vie cu frunzele aprinse de toamnă. Musafirii însă întârziau şi în vreme ce-i întâmpină şi le asculta ultimele poante, simţea cum îl chinuie jindul de a se aşeza odată la masă. Se strecura spre masă, nebăgat în seamă, luă o mână de măsline negre şi se întorcea să întâmpine alt musafir, iar ceilalţi îl înconjurau din toate părţile, râdeau, îşi aruncau unul altuia tot felul de vorbe deştepte, iar el, cu măslinele ascunse în pumn, simţea că înnebuneşte de poftă.

Şi câte mese nu dădea el, numai că toate cu acelaşi final plin de neîmplinire. Participa la agape pantagruelice, unde mulţimea înfuleca din nenumărate vite prăjite întregi, scoţându-le din cuptoarele pline de jar şi tăindu-şi cu nişte

cuţite ascuţite hălci mari de carne de pe buturile aburinde. Apoi se făcea că stă cu gura căscată, sub şiruri nesfârşite de curcani pe care-i vindeau nişte măcelari îmbrăcaţi în halate albe. Şi toată lumea ajungea să cumpere curcani, numai Smoke rămânea tot cu gura căscată, nu, neputându-se mişca, de parcă ar fi prins rădăcini în pământ. Se vedea copil, cu lingura deasupra unor blide uriaşe de lapte cu pâine. Urmărea prin secole întregi de chin, pe nişte păşuni înalte, vite sperioase ca să le fure nişte lapte, iar în vizuini scârboase se lupta cu şobolanii pentru tot felul de gunoaie şi rămăşiţe. Nu exista nimic care să fie de mâncare şi să nu-l înnebunească, rătăcea prin grajduri imense, unde cai dolofani se înşiruiau în stănoage pe mile întregi, iar el căuta disperat lada cu tărâţe din care se hrăneau animalele, dar nu reuşea s-o afle.

Numai o singură dată profită şi el într-un vis. Se făcea că era lihnit de foame, naufragia sau părăsit pe o insulă pustie şi se lupta cu valurile imense ale surfului Pacificului, ca să pună mâna pe nişte midii prinse de stânci; le luă şi se duse cu ele pe plajă, până unde mareea înaltă de primăvară aruncase nişte uscături, făcu un foc şi-şi băgă comoara de midii prin jăratic. Se uita cum din scoici ţâşneau aburi şi cele doua valve se desfăceau, dând la iveală carnea de culoarea celei de somon. S-au prăjit numai bine, ştia şi de data asta nu mai interveni nimeni ca să-i smulgă bucata de la gura. Iată, în cele din urmă – visa el în visul lui – visul a devenit realitate. De data asta are să mănânce. Era sigur, dar se şi îndoia şi îşi adună toată tăria pentru a îndura inevitabila răsturnare a situaţiei şi nu crezu până când nu simţi în gură carnea de culoarea celei de somon, fierbinte, delicioasă. Şi dinţii i se înfipseră în carne. În fine mânca! Miracolul se împlinise! Şocul îl făcu să se dezmeticească. Zăcea pe spate, în întuneric şi îşi auzi grohăitul şi gemetele de plăcere. Fălcile i se mişcau şi dinţii mestecau carne. Rămase nemişcat şi curând simţi nişte degete mici care-i pipăiră buzele şi printre ele îi strecurară o şuviţă mică de carne. Dar bucăţica asta nu o mai mâncă, era furios, Labiskwee izbucni în plâns şi suspină până ce o prinse

somnul în braţele lui. El însă rămase treaz, uimit de această dragoste şi de acea minune de femeie.

Şi veni şi vremea când dispăru şi ultima bucăţică de mâncare. Piscurile cele înalte rămaseră în urmă, colinele erau tot mai joase şi drumurile se deschideau promiţătoare spre vest. Numai că şi ultimele picături de vlagă istoviseră şi, la scurt timp, ajunseră să se culce seara, dar să nu mai fie în stare să se ridice dimineaţa. Smoke se săltă cu greu în picioare, se prăbuşi şi, târându-se în patru labe, se apucă să facă focul. Dar oricât încercă Labiskwee să se ridice, de fiecare dată căzu înapoi, sfârşită, la capătul puterilor. Şi Smoke se lăsa şi el lângă ea, cu un zâmbet pierdut pe chip, ascunzându-şi automatismul care-l făcuse să se apuce de un foc ce nu mai folosea nimănui. Oricum nu aveau nimic de gătit la foc, iar ziua se anunţă caldă. O briză uşoară adia în molizi şi de pretutindeni, de sub zăpada care se ducea, răzbătea şopotul pârâiaşelor nevăzute.

Labiskwee zăcea nemişcată, suflând atât de uşor încât de mai multe ori Smoke crezu că murise. După-amiază, chiţăitul unei veveriţe îl trezi. Trăgând după el arma-i grea, se târî în patru labe pe zăpada muiată toată, se ridică şi apoi se prăvălea în direcţia în care se auzea veveriţa chiţăind furioasă şi trecând încet şi chinuitor pe dinaintea ochilor lui. Nu avea destulă putere în el ca s-o doboare cu un foc în timp ce se mişca, iar veveriţa nu stătea o clipă locului. Uneori Smoke se trântea în zăpada muiată şi-l podideau lacrimi de neputinţă. Alteori scânteia de viaţă din el începea să pâlpâie şi mintea i se întuneca. Nu-şi dădu seama cât zăcuse în starea asta de leşin, iar când îşi reveni tremura prins de răcoarea serii, cu hainele ude şi îngheţate în crusta ce se forma din nou pe zăpadă. Veveriţa dispăruse şi, după un chin cumplit, reuşi să se întoarcă lângă Labiskwee. Era atât de sfârşit încât zăcu toată noaptea ca mort, nici un vis nu-i tulbură somnul. Soarele se ridicase sus, aceeaşi veveriţă făcea gălăgie în copaci şi mâna lui Labiskwee îl trezi aşezându-i-se pe obraz.

— Pune mâna pe inima mea, iubitule! îi spuse ea cu o

voce limpede, dar abia auzită, de parcă venea de departe. Inima mea e dragostea mea, cuprinde-o cu mâna ta.

Păru să treacă multă vreme, apoi glasul fetei se auzi din nou.

— Să nu uiţi niciodată, spre sud nu e nici un drum. Poporul Caribu ştie bine. Numai vestul, într-acolo-i drumul... aproape c-ai ajuns... şi ai să răzbeşti tu.

Smoke se lăsă cuprins de-o moleşeală foarte aproape de moarte şi din nou glasul ei îl trezi.

— Sărută-mă. Să mor aşa.

— O să murim împreună, iubita mea.

— Nu.

Un tremur uşor al mâinii fetei îl opri, iar glasul ei era atât de slab încât abia dacă-l auzi, dar nu pierdu nici un cuvânt. Fata bâjbâi pe sub parka ei, scotoci acolo şi scoase o pungă pe care i-o puse în mână.

— Şi acum sărută-mă, iubitule. Şi pune-ţi mâna pe inima mea.

Şi pe când o săruta, întunericul îl cuprinse din nou, iar când îşi recapătă cunoştinţa, îşi dădu seama că e singur şi că avea să moară şi el. Era fericit, sfârşit şi fericit că avea să moară.

Descoperi punga în mână. Zâmbind singur de propria lui curiozitate trase de băierile pungii şi o deschise. Din ea începură să curgă mici fărâme de hrană. Nu exista bucăţică pe care el să n-o recunoască, toate furate de Labiskwee de la Labiskwee, bucăţele de pâine strânse de ea încă de pe vremea când Mecan pierduse sacul cu făină, bucăţele şi fâşii de carne de caribu, pe jumătate mestecate, piciorul din spate al unui iepure, neatins, piciorul din spate şi o parte din cel din faţă al unei nevăstuici, aripa păsării arctice mai purta încă urmele dinţilor fetei care se prefăcuse a muşca din ea şi mai era şi un picior al aceleiaşi păsări, toate rămăşiţe demne milă, tragice renunţări, bucăţele smulse unei foame groaznice de o dragoste de necrezut. Râzând ca un nebun, Smoke aruncă totul în jur, pe crusta care se întărea şi se întoarse la inconştienţă.

Şi visă. Yukonul secase. În albia lui, printre băltoacele

mâloase şi stânci zgâriate de gheţuri se plimba şi ridică de jos o pepită mare de aur. Greutatea pepitei spori mereu până când deveni adevărată povară, dar, deodată descoperi că era bună de mâncat. Şi înfulecă lacom. Şi, la urma urmei, ce preţ putea avea aurul ca oamenii să-l aprecieze atât de mult dacă nu era bun de mâncare?

Se trezise din nou şi văzu soarele. Avea mintea ciudat de limpede, iar ochii nu-i mai erau înceţoşaţi. Zvâcnelile acelea care-l zgâlţâiseră până-n adâncul fiinţei dispăruseră. Sevele trupului său începuseră să cânte de parcă dăduse primăvara peste el, încerca o stare binecuvântată. Se întoarse s-o trezească pe Labiskwee, văzu şi-şi aduse aminte. Se uită după resturile pe care le aruncase în jur în zăpadă. Nu mai erau. Înţelese că în timpul delirului şi halucinaţiilor, ele fuseseră pepita de aur de pe Yukon. În timpul delirului şi halucinaţiilor el dobândise inimă şi viaţă prin sacrificiul vieţii fetei, care-i pusese inima în mână şi-i deschise ochii spre a înţelege cât de minunată e o femeie.

Era şi el uimit cu câtă uşurinţă se putea mişca, mirat că era în stare s-o târască pe fată, învelită în blănurile ei, până sub malul de prund muiat la soare, pe care-l scobi cu barda şi-l făcu să se prăbuşească peste ea.

Trei zile, fără fărâmă de mâncare, se chinui mai departe spre vest. În mijlocul celei de-a treia, se prăbuşi sub un molid singuratic, de lângă un râu care curgea eliberat de gheţuri şi Smoke îşi dădu seama că era Klondike. Aici, înainte ca întunericul să pună din nou stăpânire pe el, îşi desfăcu bocceaua din spinare, îşi luă adio de la lumea luminoasă din jur şi se înfăşură în învelitoarea lui.

Ciripit de păsări, o zarvă nedesluşită îl trezi. Venise amurgul cel lung. Deasupra lui, printre ramurile molidului, se hârjoneau nişte potârnichi de tundră. Foamea îl îmboldi punându-l în mişcare, deşi mişcarea asta era foarte lentă. Trecură cinci minute bune până reuşi el să-şi ducă arma la ochi şi mai trecură încă cinci înainte de a îndrăzni să apese pe trăgaci, cum stătea pe spate, ţintind drept în sus. Rată de departe. Nu căzu nici o pasăre, dar nici o pasăre nu zbură. Se zburliră şi se buluciră prosteşte, amorţite. Umărul

îl durea. Rată şi a doua oară fiindcă se crispă fără să vrea când apăsă pe trăgaci. Nu-şi aducea aminte, dar probabil că în ultimele trei zile căzuse şi se lovise la umăr. Potârnichile nu zburară. Îndoi învelitoarea cu care se acoperise de mai multe ori şi o făcu ghem, băgând-o între mâna lui dreaptă şi coaste. Rezemă patul armei de blană, trase din nou şi o pasăre căzu. O înhaţă cu lăcomie şi văzu că împuşcătura îi spulberase cea mai mare parte din carne. Glontele de calibru mare nu lăsase decât un ghem de pene însângerate. Celelalte potârnichi nu zburară şi el îşi spuse că ori le nimerea în cap, ori deloc. Trase numai la cap. Încărcă şi iar încărcă arma. Rată, nimeri. Iar potârnichile acelea tâmpite, care nu voiau cu nici un chip să zboare, începură să cadă, ploaie de mâncare, viaţă distrusă ca să-şi hrănească propria scânteie de viaţă şi să trăiască. Fuseseră nouă potârnichi şi, în cele din urmă nimeri şi căpăţână celei de-a noua şi rămase întins şi începu să râdă şi plânse, nici el nu ştia de ce.

Pe prima o mâncă crudă. Apoi se odihni şi dormi, în vreme ce viaţa din el se hrănea cu viaţa păsării. Se trezi pe întuneric, flămând şi cu destulă putere în el ca să aprindă un foc. Şi până când se crăpă de ziuă, el prăji păsările şi mâncă, sfărâmând oasele, pulbere, între dinţii care atâta vreme se odihniseră. Adormi, se trezi iar pe întuneric, altă noapte, adormi şi se trezi în altă zi.

Băgă de seamă cu uimire că focul trosnea, aprovizionat cu vreascuri proaspete, iar pe jăraticul de la margine pufăia un ibric înnegrit. Lângă foc, la un braţ distanţă, şedea Shorty, trăgând dintr-o ţigară cu hârtia maronie şi uitându-se atent la el. Smoke mişcă buzele, dar parcă un fel de paralizie puse stăpânire pe gâtlejul lui, în vreme ce începu să respire greu înecat de ameninţarea lacrimilor. Întinse mâna după ţigară, trase un fum adânc în plămâni, apoi altul.

— De multă vreme n-am mai fumat, îngăimă el în cele din urmă, cu voce scăzută, dar limpede. De foarte multă vreme.

— Şi după cum arăţi nici de mâncat nu prea ai mâncat, îi

replică Shorty scurt.

Smoke dădu din cap şi arătă cu mâna spre penele de potârniche ce zăceau împrăştiate în jurul lui.

— Abia de curând am mai înghiţit câte ceva, îi răspunse el. Ştii, aş avea poftă de o cană de cafea. Cred că o să mi se pară că are un gust ciudat. Şi nişte turte şi o bucată de slănină.

— Nişte fasole? îl ispiti Shorty.

— Mmm! Minunate. Mi se pare că iar mi-e cam foame.

În timp ce unul gătea şi celălalt mânca, îşi relatau pe scurt ce li se întâmplase de când se despărţiseră.

— Pe Klondike, tocmai începuseră să umble sloiurile, spuse în încheiere Shorty şi a trebuit să aşteptăm să se elibereze. Două bărci cu ghiondere, şase oameni… îi ştii pe toţi, vână tare – şi tot felul de calabalâcuri. Şi am mers, nu glumă, când la ghionder, când la edec, când am cărat tot calabalâcul în spate de la un râu la altul. Dar la cataracte or să se încurce o săptămână întreagă. Acolo i-am părăsit, lăsându-i să-şi croiască drum pentru bărci peste creasta falezei. Mie mi-a venit aşa, un fel de presimţire firească, să pornesc mai departe. Aşa că mi-am făcut o boccea cu haleală şi am pornit la drum. Ştiam că am să dau de tine naufragiat pe aici.

Smoke dădu din cap, întinse mâna şi i-o strânse în tăcere.

— Ei, acum s-o pornim, făcu el.

— Pornim la dracu! explodă Shorty. Nu ne clintim de-aici, te hrănesc, te las să te odihneşti vreo câteva zile.

Smoke clătină din cap.

— Ah, dacă ai putea să-ţi vezi mutra! protestă Shorty.

Ceea ce vedea Shorty nu era prea încântător. Acolo unde pielea era descoperită, faţa lui Smoke erau numai vânătăi şi pete sângerii, cruste de la degerăturile repetate. Avea obrajii scofâlciţi, aşa încât în ciuda bărbii, şirul de dinţi de sus se ghiceau prin pielea uscată. Pe frunte şi în jurul ochilor duşi în fundul capului, pielea era întinsă ca pe tobă, iar barba jigărită, care ar fi trebuit să fie blondă, era pârlită de foc şi înnegrită de fumul taberelor.

— Mai bine ridicăm tabăra, spuse Smoke. Pornesc.

— Nu vezi că eşti nevolnic ca un prunc! Nu poţi ţine la drum. De ce atâta grabă?

— Shorty, pornesc după cel mai preţios lucru din Klondike şi nu pot să aştept. Asta-i treaba. Începe să strângi. Cel mai preţios lucru din lume. Mai preţios decât lacurile pline de aur, decât munţii de aur, decât marea aventură, vânătoarea de urşi şi mâncatul cărnii!

Shorty se săltă în capul oaselor cu ochii ieşiţi din cap.

— Pentru numele lui Dumnezeu, despre ce-i vorba? întrebă el răguşit. Sau poate te-a lovit damblaua!

— Nu, sunt teafăr. Probabil că omul mai trebuie să rabde de foame pentru ca să vadă lucrurile limpede. În orice caz, am văzut ce nici nu visam că există pe lumea asta. Acum ştiu ce înseamnă o femeie… acum…

Shorty deschise gura şi în jurul buzelor şi în lucirea ochilor se vedeau semnele zâmbetului de dispreţ ce avea să vie.

— Nu, te rog! îi spuse Smoke blând. Tu n-ai de unde şti. Eu da.

Shorty înghiţi în sec şi-şi schimbă gândul.

— Ha! N-am nevoie de nici un fel de presimţiri ca să ghicesc şi cum o cheamă. Toată lumea s-a dus la Lacul Surprise ca să-l dreneze, dar Joy Gastell a declarat că ea nu se duce. O să stea pe lângă Dawson să vadă dacă mă întorc cu tine sau nu. Şi a jurat că dacă nu te aduc şi pe tine, o să-şi vândă toate acţiunile şi o să angajeze o armată de pistolari şi o să dea năvală în Ţara Caribu şi o să-l scuture pe bătrânul Snass de-or să-i meargă fulgii şi lui şi bandei lui de indieni. Şi dacă îţi mai struneşti puţin bidiviul, atunci cred că am s … c la drum cu tine.

CUPRINS

